

پر آگهی دنیا

ج . ه . و . ش

1927

آزاد

یر آلتی دنیا

مترجمی: جعفر جبارلی

ردہ داقتورلاری:

آذر نسر

باکو — ۱۹۲۷

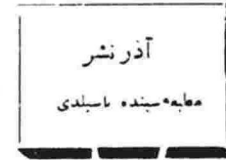
مقدمه

من اك ياقشى تانديغيم، ايچينده ياشاديغيم بر حياتى هامودان آرتق
بوديكيم و هميشه افتخار ايتديكيم انسانلارك حياتىنى تصوير ايتمكه
اليشيرديم.

منيم بالالاريم بر نسل بويى قازماچى اولمشلار. و منده نوز نوبه مده
۱۲ ياشيمدان قازماچى اولمشام. او زماندان باشلامش بش ايل بوندان
قاباق ايشچى يولداشلاريم منى ترازى مفتشى انتخاب ايدىنجه يه قدر كومور
معدننده چاليشاراق كومور استحصالينك هر نوع ايشلريله آشنا اولمشم.
بوني يازماقدان مقصديم اودر كه كتايىمى اوقويانلار بوني نوزيمدن
اويدورماديغيمى بيلسينلر. يازديقلاريمك هاموسينى من نوز تجربه م ايله بيليرم.

چشمه اوئالشي

تبريل 1923. لاما و.

۱. احتیاج

— (نه‌للی)، سنڭ ایچون یاتماق وقتی دکلمی؟

— بر آزاجیق قالمشدر، (جوردی)؛ هله بو دابانجیغی توقویوب، قورتاریم. بو ایکنجی جورابدر. دیمه‌لی، کونده بر جفت. سن هه یاتما میسانسی؟ ینه بیلیگ می آغرییر؟

جوراب میلرینڭ جینکیتسی دایاندی.

— یوق. من یاقشیام: آغری آزالمشدر. آنجاق اوزانماقدان داریخمشام. هی سنڭ فکرکی چکیرم. بوتون کونی باشقالار ایچون چالیشماق، کیجده اوتو روب، جوراب توقوماق... (نه‌للی)، ایشڭ چوق آغیرلاشدی.

— هیچده اویله دکل. بن هیچ یوزولمیرام.

بو سوزلری دیرکن او سینه قوت ویروب، ئوزینی غصه‌لی کوستره‌مکه چالیشردی. میلر داها په‌کین ایشله‌رکن، ئوز موسیقی سنڭ آهنکیله و دوشمه اوزه رینده کی یون الچملرینی اوینادیردی.

— بو کون منیم یاقشی کونیمدر؛ من هله چوق ایشله‌یه یلیردیم. آنجاق تفت تر یانوب، قورتاریر؛ تر تر آلماقدا اولمیر: چوق بهادر.

— بلی، — دیه اوزانمش آدام یورغون جواب ویردی — بری اولاندا، او بری اولمیر. یاغیشدان چقیرسان یاغمورا دوشورسڭ بزیم کبی لر همیشه بر شیئی باشمیزدان ساومالی اولوریق. آنجاق نه‌للی. بسدر. قورتار. ساعت ۱۲ یه آز قالمشدر.

— بو ساعت، بو ساعت، (جوردی)؛ — دیه قادین سه‌وینجله جواب ویردی. سن راحت راحت اوزان، و چالیش که یاتاسان. من ده بو ساعت قورتارارم. سحر تر دن دورماق لازمدر. میسیس (رونده‌ل) ایچون پالتار یوماغا کیده‌جکم. کونده ایکی شیلینغه (*) ایمدیکی وقتده بو؛ یاقشی موزددر. آنجاق اوراسی یاماندرکه، سنی بوتون کون چوقوقلار ایله براقوب، کیتمه‌لی اولورام. اولازک عهده‌سیندن کلنک ایسه چتیندر؛ یقین که، سنی چوق اینجیدیرلر.

— بلی بر آزجا شولوخ سالیملار دیه (جوردی) مهربانقلا جواب ویردی — یازیق اوشاقچیغازلار بر آز اویناوب، هوپانماسینلاردا بس نه ایتسینلر؟. ئوخ منم ده آرتق ایشه باشلامام لازم.

— ایمدی داها چوق قالماشدر. سن کون کوندن دیرچه لیرسک. بر آزدا بویه کیچه، ینه اولکی کبی ایشلمکه باشلایا ییله رسک...

اوتاقدا سس سیر کسیدی. آنجاق میلر یاواشجا جینکیلده بر، ساعت بر کدن تیقلیدایردی. آرا سیرا ایه یارالی کومورجینک یاتاغیندان بر ایکلیتی ایشیدیلیدی. آلتی هفته بوندان اول قازمادا اوچونعی اولمش و (جوردی سینقله) ک اوستینه آغیر برداش دوشمشدی. اونی آزیلمش بر حالدا آرابادا نهوه کتیرمشدیلر. (شوتلاند) ک کوهنه کومور قازیانلاری بو وقتی چوق یاقشی خاطرلایرلار. او زمان قازمالاردا چالیشانلارک کونینه ایکی شیلینغ آلتی پهنس امک حتی ویریدیلر. بونا کوردهده بو وقته، «ایکی شیلینغ آلتی پهنس قیشی» دییلیدی. ئولکه آغیر بر مالیه بحرانی ایچینده ایدی. (غلازغو) دا بر نیچه باتق پول ویرمکی دایاندرمشدی. تجارتده بر دورغونلق وار ایدی. بوتون صنایع پوزغون بر حالدا ایدی. دوز بو وقتهده (جوردی سینقله) ک آروادی قارا کونلره دوشدی: یازیق، دورت چوجوغی ایله برلکده خسته آرنیده ساقلامالی ایدی. هر یرده امک حتی چوق آز ایدی.

(نه للی) سحر دن کیجه یه کبی چالیشیردی. قازاندیغی ایه، چوره ک آماغا ییله چاتمیردی. کیتدی کجه آجلق (سینقله) کیله یاقینلاشماقدا... (نه للی) ایه ئوز متاتینی ایتیرمکه باشلایردی. بو کیجهده اولدیغی کبی، بعضاً اونی آغیر وچقیلماز احتیاجا قارشى آجیقلى حسلر و بر پروتستو دو یغوسی چولقایدی. کدر (نه للی) نك یوره کینی زهرلیر، کوزلری یاش ایله دولوردی. آنجاق للری ینهده ایشن قالمیردی. جورابی قورتارماق لازم ایدی؛ سحر بو جورا بلاردان بر نیچه پهنس قازا نوب، چوره ک آلمالی ایدی.

کیچیک مطبخده سکوت دهرینلشمش. خستهده ساکت یاتمشدی. لامپادان دیوارلارا دوشن غریبه کولکلر، اویناشیردی لار. بویوک سوبا یاندیقا توستی سالیبر دی. توستی (نه للی) نك کوزلرینی آجیشدیریر، کوز یاشلاری ایه جورابک ایلک لرینی سایماغا مانع اولوردی. (نه للی) کورمه یه — کورمه یه ینهده ایشی قورتارماغا تلمسکده ایدی. (نه للی) جورابی الیندن سالدی و اوشاق کبی آغلاماغا باشلادی. بردن پنجره نك یاواشجا دوکولدیکی ایشیدیلدی. (نه للی) باشی قالدیروب، فولاق ویردی. یکیدن یاواشجا بر تیقلیتی دویدی. پنجره نك آرقاسیندا، قارانلقدا کم ایه دایانمشدی. (نه للی) ارنی اوباتماماق ایچون، یاواشجا آیاغینک اوچیندا برییه — برییه کیدوب، قاپونی آچدی و قارانلقدا کوز کینز دیرمکه باشلادی.

— منم! دیه یاواشجا بر کیشی سسی ایشیدیلدی و پنجره دن قاپی یا دوغرو بر کولکه ایله ریله مکه باشلادی.

— سیز کیمسکز؟ — دیه (نه للی)، قورقوسینی کیزله یه ره ک سوروشنجا:
— سیز منی تانیمیرمیسکز — دیه ساده و طبیعی دانیشماغا چالیشان برس

ایشیتدی. لاکن بو سسک آهنگینده نه ایه بر شی واردی که (نه للی) نك قورقوسینی آرتیرمشدی.

کولکه بر آزدا ایله ریله بوب پیچیلدای:

— سز کیکلرک هاموسی یاتیرمی؟

— بلی، — دیه (نه للی) بر آز کری چکیلوب، جواب ویردی.

— نیچین سوروشورسکز؟ نه ایسته برسکز؟

— بن سزک ایمدی نیجه کیچندیکیزی یلمک ایچون کلمیشم. سزک ایشلرکز کرک که خرابدر. بن سزه کومک ایتمک ایستردیم...

سده ئورتولی پرده لر ایشیدیلیدی. کیشی کولکه سی داها دا ایله ریله بوب، قاپویا یاناشدی.

قادین آرتق بر آز ساکتشوب، جواب ویردی:

— بویورکز ایجری کیرکز. (جوردی) یاتوبدر؛ آنجاق اونی اوباتماق چتین دکلدن. کیرکز و سوله یکز کوره ک سیز کیمسکز و بزدن نه ایسته برسکز؟

بونا قارشى کیشی بوغوق بر سله پیچیلدای:

— یوق، یوق. من ایجری کیرمه یه حکم. سیز منی تانیمیرمیسکز. قاپونی ئورتکز سمزی ایشیدن اولماسون. منه سزک ئوزکز لازمسکز. آکلایر مسکز؟

او؛ بر آدمدا ایله ریله بوب، قادینی قامارلاماق ایستین کبی النی اوزاندی. پنجره دن ایشیق اونک بوزینه دوشدی. (نه للی) قرت و قورقو ایله کری آتیلدی. او؛ قارشیندا دورانی تانیدی.

— یوق، من هله او بره کلمه میشم — دیه (نه للی) قرتله چیغیردی: — ئوز آلچاق کومککز ایله برابر چیقوب، کیده ییلرسکز. بن ئولسمده هیچ بر وقت سزدن بر شی ایستهمه و آلام. آکلایر میسکز، (شته یکه ر جوق)؟

(لوئوود) دا چوق کوزه ل ییلردیلر که، (شته یکه ر جوق) چتینلکه دوشمش کومورچیلرک نهوینه بوش بوشینا کلمز. او؛ قازمالاردا مدیر کومکجیسی (معاونی) ایدی؛ و چوق یامان بر آد قازانمشدی. ایشچیر آراسندا اونک سهویملی آدمالاری وار ایدی. — بونلار ئوز قیز و قادینلرینک دالنجا چوقده دقتله باقمایانلاردان ایدیلر؛ (شته یکه ر) اونلار ایله الوبریشلی بودرات مقاوله لر ی باغلایر، و یاخود اونلارا، قازمالاردا کومور چیقارماق آسان اولان برلرده بر ویریردی. بویه امتیاز لار آلان بر ایشچی اولماق، (شته یکه ر جوق) معین پیچیملی خدمتگر کوسترمکی بونونا آلماق دیمک ایدی.

— پس بویه. یاخشی! — دیه (شته یکه ر) آجیقلى بر سله میریلداندی. — ئوزکز ییلکز. آنجاق بو تکبر برسز دکلمی؟ سز سهوینمه لی ایدکز که، سزه کومک ایتمک ایسته برلر.

— كيدكز! كيدكز!...

كيشينك سسى يكيدين ياواشلا نوب يالتاقلاشدى:

— منه باق، (نەللى)! آخربن ييليرم كە، سزايىمدى بويوك احتياج ايچينده سكر. سز عقللى اولكز. او زمان هيچ بر وقت بويله سيقنتلار چكمز سكر. (جوردى) ساغا لان كىبى من اونى ياقشى بر «يره» قويا رام. بوشونكز... ئوز چوجوقلار كرك خا طره سى ايچون ده اولسا، عقللى اولماليسكز. سز ايىمدى احتياج ايله چارپيشمانك نه اولديغىنى ييليرسكز! بن سىزى اوندان خلاص ايدهرم. براقكز داها، ياقين كلكز. عقللى اولكز؟

— يوق، يوق، مندن ال چككز. — (نەللى) نقرتله قيشقيردى — رد اولكز بوردان، حيوان! ديه (جوردى) خسته اولماسايدى، بن بو ساعت اونى، كونده رەر اودا سزك عهده كردن كليردى. باشكز سلامت ايكن، چيقوب كيدكز. (نەللى) كويبا، قاپونى اردينجا قوشان وارمش كىبى، باسدى. و آجيقلانمش (شەيكەر)ى آستانادا قويوب قاپونى باغلادى .

(نەللى سينقەر) هيچ بر وقت بويله بر تحقير ايشتمه مشدى. ياتانلارى اوياتما ماق ايچون، آياق يالين بر حالدا اوتاغك بو باش او باشينا كيديرو ئوزى ايچون بر ير تاپا ييلميردى. آخردا كوجسىز بر حالدا كورسنيك اوستينه دوشوب، بو يوقوسز كيجه ده، شاشقنلق، تحقير و كوجسىزلكدن ايكنجى دفعه اولاراق آغلادى. (نەللى) چوق اوتوردى، چوقدا آغلادى. آجيق و قرت اونى بوغوردى...

چوجوقلارك يانديغى ياتاقدا، بورغانلار ترپه مشدى. كيجيجيك بر چوجوق بورغان آليندان باشىنى چيقارتدى. چوجوغك كوزلرى؛ ماسانك يانيندا، باشى كوكسینه أكلمش بر حالدا اوتوران آناسينا ساتاشوب حيرتده قالدى. آناسينك چيكنلرى قالموب — آيىردى. — آنام آغلایر... — چوجوق بر قورقو و حيرتله كوزلرینی آچدى: — آنام آغلایر، يقينكه چوق پامان بر ايش اولمشدر — ديه، چوجوق ياواش — ياواش دوشمه اوزه رينه سوروندى. و سويوغا باقمایارق، قيسا جيق ييرتيق بر كونه كجيكده، چيپلاق تاختا دوشمه اوزه رينه قطعى آديملار ايله آناسينا دوغرو يونه لدى.

— آنا! سنه نه اولمشدر؟ — ديه حرارتلى و يومشاق الجكىنى آناسينك باشينا قويدى...

— هاراك آغراير، كوستر!

بو سوزلردن اوشاغك ئوزينكده آغلاماغى دوتدى.

لاكن آناسى جواب ويرمه يوب، آغلایيردى. چوجوق بونا ايده ييلمه دى. او؛ باشىنى آناسينك باشى يانينا سوكه يوب، آغلاماغا باشلادى...

— آنا! آغلاما. هاراك آغراير؟

(نەللى) نهايت باشىنى قالدیروب چيپلاق بالاسىنى كوردى و قوجاغينا آلوب، برك — برك باغرينا باسدى... هميشه تمكىنلى اولان بر آنادا بو، غريبه بر حال ايدي؛ لاکن آغلامش اولسا ييله اونك قوجاغيندا اوزانماق، چوق دادلى ايدي. . . — آنا نيچون آغلایرساك؟ — ديه چوجوق تعجبله سوردى. اوللرى بوتون دورت ايلىك عمرينده آناسىنى آغلایان كورمه مشدى. جواب يرينه قادين چوجوغى داها برك باغرينا باسدى. ساچلارى سپه لنوب، شفتله چوجوغىنى چولقلادى. چو چوق سورغولاريندا دوام ايديردى.

— آنا، دى كوروم آجميساك، يمكىمى ايسته يرسك؟

(نەللى) كوز ياشلارى آراسيندان جواب ويردى:

— يوق... يوق — يوق...

— سن تر ترمى آج قاليرساك، آنا؟

چوجوق آناسىنى استنطاق ايدير، اودا ايستر — ايستمز جواب ويريردى.

— آرا سيرا. آتجاق، (روب)، باشىمى آپارما. كيت ياناغدا اوزان. ئوزكى بويوك ادام كىبى آغر دوت.

چوجوق سوسوب، آناسينك ديزلرى اوزه رينده اوزاندى و بو چتين مسئله نك حلى ايچون باشىنى يوروردى.

— سن هميشه آج اولاندا آغلایرساك ايلمى؟ — ديه چوجوق ايرى، جدى كوزلرینی آناسينا تيكوب، سوردى.

— يوق، (روب)، بسدرده. بويله چوق سوروشما. دايان، بو ياقينلاردا آتاك ساغالار ايشه كيدهر، اوندا ينه بزيم چوقلى — چوقلى چوره كيمز و هر شيمز اولار. هيچ بريمرده آج قالمارق.

چوجوق مراقه سوروشيردى:

— مورابالى چوره كيمزده اولارمى؟ — اونا بويله كليردى كه: اولارك هيچ بر وقت دويونجا يمكلرى اولمامشدر.

— اولار، اولار! چوره كده اولار، مورابادا اولار، — ديه (نەللى) كوز لرینی سيلوب چوجوغا توختاق ويريردى.

— آنا! قوى آتام تر ساغالسین— ديه چوجوق دهرين برآه چكدى و كنه چك قوناقلغك هوسيله دوداقلارینی يالادى.

بر آز سكوتدان سو كرا چوجوق ينه سوردى:

— آنا. آتام ايشله ميه نده نيچون بزيم چوره كيمز آز اولور؟ آداملار اوندا چوره ك چيقاميرلارمى؟ اوندا چوره ك هر برده آزى اولور؟

— يوق، (روب)، چوره ك وار... بوش يره ئوز باشكى بويله شيلرك اوستينده

يورما، بويودېكده هاموسنى آكلارسان، ايمدى ايسه كوزلركى يوم، بن سنه لايلا
دييم، سزده يات.

چوجوق آناسينك قوجاغينا قيسيلدى و (نهلى) اسكى بر (شوتلاند) ماهيسى
اوقوماغا باشلادى.

(نهلى) ايشينى ييتىروب، قالقيركن كيجهدن چوق كيجمشدى، ئوزىنى
ديكه لدوب ايوك يوقسول كوشه سيني كوزدن كيجيردى.

ماوى بر بولوت كى تاواندان سالانمش كى كورون و ميز اوزه رينده
يانان اوفاجيق لامپانك ايشيغندا داها قاتى كورونن توسينك آراسيندان خسته آرینه
و او برى ياتاقدا برى — برينك يانينا قيسيلوب ياتمش چوجوقلارينا باقدى، يكدن
كوزلرى ياشاردى، او، بوكون اونلارى شامسز (آج) ياتيرتمشدى.

او هيجان و آجقلا دوشونوردى: «بو حال نه وقت يته جكدى؟ بو تحقير، آجى
احتياج و آجلىق نه وقت قورتاراجقدر، نيجن او، بو قدر آغيرلق چكمه ليدى؟» (نهلى)
يورغون، آج و ضعيف ايدى، ياتماقلا بونلارك هاموسىنى اونوتماق و آجلىق يوقو
ايله آلداتماق ايسته يردى، صباح جورابلارك بهاسينه بر نچه پهنس آلوب، چورهك
آلاجاقدى، اوزانماق ايسته يردى، بردن كوزلرى سوبانك يانيندا كى رفه سانا شدى:
اورادا بر بوشقابدا كرتوف قابوغى وار ايدى، چوجوقلارك آزاجيق اولان نهارلا
ريندان قالمشدى، بوشقايى قارمالايوب، كرتوف قابوقلارنى كورمهش كى يمكه
باشلادى، آجلىقنى بر آزجادا اولسا توختاتماسينا سه وينيردى، بوشقابدا هيچ بر شى
قالمادى، سفره نى تز ييغشديروب، سويونوب اوزاندى، لاکن چوجوقلارك طالعى
خسته آرى و حياسز (شته يكر) حقينده كى دوشونجه لردن كوزينه يوقو كلميردى.

۲. ويدنه نك (وينتاك) دونوشى

جمعه كونى، يعنى (جوق)ك (ميسيس سينقلەر) ايله دانيشديغى كونك صباحى
(پتەر بهغ) و (ئەندريو مارشال) ايشلەمك ايچون معدنك قويسينا انمكدن اول،
خسته يولداشلارى (جوردى سينقلەر) ايچون اعانه توپلانماسى حقينده، يوقاريدا
اعلان آسدیلار.

(قارا جوق) — قازماچيلار (شته يكره) بويله آد ويرمشلردى، قاتوردا
آسيلمش اعلانى، كوروب، بويوك برحدتله جيروب آتدى، (جوق) قازمايا انوب،
بر یرده چالیشان (پتەر) و (ئەندريو) يا ياناشوب، (پتەر) ه مراجعتله دیدى:

— سيز (جوردى سينقلەر) ايچون اعانه توپلاماقى ايسته يرسكز؟

— بلى، — ديه (پتەر) جواب ويردى — بزجه ارتق اونا كومك ايتمك
لازمدر، اونك دورت چوجوغى واردر، ديمه لى آلتى ييجى اولور، دوغريدر وقت

اوبله دركه، بزده آغيرقلا كيجينيريك، لاکن (جوردى) نك ايشى لاپ آغيردر،
كومك ايتمهك اولورمى؟

(شته يكره) ئوزىنى (سينقلەر) كلفتينك نچه ياشاديفىنى داها باقى ييليرش
كى كوسترمكه چاليشاراق سوروشدى:

— سنجه، او بو قدر محتاجميدر؟

— پس نچه؟ — ديه (پتەر) قطعى جواب ويردى، — ايشسز، ئوزى ده
خسته بر آدم نچه ياشايا ييله؟ بويله ايش منيمده باشما كله ايدى، من ده كلفتمه
برابر آج قالارديم.

— اوراسى اوبله در، آجق سيز منه اينانمالي سكر: — من ييليرم كه، اونلار
بو كندده هامودان باقى دولانيرلار، آجق اونلار بونك هاموسىنى اوستى ئورتىلى
ايله يرلر.

— نچه؟ — ديه (پتەر) حيرتله باغيردى، هامودان باقى ياشايرلار؟ بزى
ده ديمه لى آلداديرلار، اوبله مى؟ يوق، يوق! بو هيچ يالانا بكره مير.

— سيز اوبله مى ييليرسكز؟ اما من ييليرمكه، (نهلى سينقلەر) ك آلداتديغى
آداملار آراسيندا سيز برنجى دكلسكز، سيز فكر ويرمشكز، او كيمسه يه ئوزايشلرى
حقينده بر كلمه ييله سويله مير، آجق ئوزىنى اوبله دولانديريركه، سز اونلارك بو
يوك احتياج ايچينده اولديقلارينا اينانماغا باشايرسكز، او هو، او يامان ييج شيئر،
— اوراسى دوغريدر، (نهلى) چهره نچى دكلدر، او باشقا آروادلار كى
ساعتلرجه قاپونى كسديروب، ئوزكه لرك ايشيندن لاقتلدامير، آجق بو باشقا بر
مشله در، بوندان آدم وارلانماز؛ بزى ييليريكه ايمدى اونلار هاموسى آجدرلار.

— من ده سيزه دبيرم كه، سيزى آلداديرلار، — ديه (شته يكره) تكرار
ايتدى، — من بوكون سيزك اعلانكزى جيروب، آتديم، من ايسته ميرم كه، سيزى

اله سالوب، اويناتسينلار، اونسزدا بن شنه لر، پارا ويريلديكى كون قاتوردا بو توپلا
يشلارلا نهايت ويريلمه سيني قراره آلمشام، بو نه صدقه بازلقدر؟ بونك آخرى نه
اولاجاقدر؟ تنبلر، لاپ ساغ سلامت اوتوروب، ايشه كلميرلر، هله يولداشلاريندان
بر آز اعانه قوپاران كى او ساعت ساغالوب، ايشه كليلرلر، باقىسى بودر كه صباح
سز بول توپلاماغا هيچده باشلامايكز، باشلاساكزدا من دا يانديرام.

بو يره كى (ئەندريو مارشال) دانيشميردى، او آز دانيشان چوق دوشوتلر
دن ايدى، ايمدى ايسه، بكنمه ديكى بر سوزى ايشيدنجه:

— دا يانكز بز بو اعانه نى توپلايق اوندان سوكر، سيز ئوز اعلانكزى
آسكز، اوندا هامو ييله ركه، قاتور و قازمالاردا اعانه توپلاماق ياساقدر، بونى اولجه
دن ييلديرمك لازم ايدى — ديدى

— يوق، — ديه (شته يكره) تكرار ايتدى بو كوندن اعتبارا اعانه توپلاماق

اولماز. منیم ایسته دیکیم وقت اونی دایاندریماغا اختیاریم واردر. سز داهای صبح پولا
توپلامایاجاقسکر.

— منی توپلامایاجاغام؟ — دیه (ئندرئو) حدتلی بر صورتده سوردی —
سز هانکی جنمنن بیلیرسکرکه، — من بونی ایده جکم یا ایتمه به جکم؟

— من بیلیرم که، سز ایتمه به جکسکر — دیه (شته یکه) ک دیشینده بر ملا
یمت، عین زماندا بر تهدید دویولوردی. — قازمالارک بوتون میدا نچاسی شرکتکدر.
پورا خصوصی بر ملکدر. سز ایسته دیککزی ایده بیلیرسکر. آنجاق سزک خبردار
ایدیلشم اولدیغکزی اونوتمایکزر.

— جهنمه خصوصی اولسون، کورا غیر خصوصی سز بر آلی عسکرده کتیر
سه کز، من صبح (جوردی سینقلر) ایچون پارا توپلایاجاغام.

— یاقشی — دیه (شته یکه) کیده — کیده سویله ندی. — اوندا ئوکزی
کوزله یگ. — دیدی (پتەر) چوبوغنی چقاردوب، آجقلی — آجقلی توپوردی.
چوبوغنی یکیدن آغزینا سوقوب دوتغون بر باقیشلا قازمالار دپوارینا سوکرادا
ئوز قومشسینا باقدی.

(پتەر) ک آزی اتوز بش یاشی وار ایدی، هوندور، آریق و کوبود قورو
لوشلی بر آدم ایدی. باشی، اوزون و نازیک بوینیک اوستینده سانکه آسانقلا دو
نوب، چیکتی اوستیندن باقا بیلیردی. ساغ کوزی یاری ئورتیلی، سول کوزی ایسه،
پورته ک آغ، ایری و نله کی کی ایدی. دیمک اولورکه، هیچ بر وقت قاپانمیر
دی. سانکه هیچ قیربمیردی... (پتەر) ی بولداشلاری تصویر ایدیرکن «بر کوزی
کولور، او بری ایسه آغلایر» دیردیلر. او هله چوق کنج ایکن معدن قویلا ریندا،
باش ویرن پاتلایشدان چیرکینلشمشدی. یوزینک سینیقلی (قیرقغلی) کیفیر لکینی
داهادا آرتیریدی. (ئندرئو) ایسه دولی، آنلی کوره کلی، محکم قورولوشلی،
کوجلی بر آدم ایدی.

(پتەر) بر نیجه دقیقه دایانوب:

— ایمدی بز نه ایتمه لی یگ؟ — دیه سوروشدی و یکیدن آجقلی بر صورتده
توپوردی.

— نه ایتمه لی یگ — دیه (ئندرئو) تکرار ایدوب، اودلی کوزلری ایله
بولداشینا باقدی — بورذیل، آلچاق حیوانا ئوز حدینی کوسترمه لی یگ.

— آخر اونک قارینا نه کرکی دوشمشدر؟ — دیه (پتەر) دوشونه ک چوبو
غینی سورا — سورا مریدلایردی.

(ئندرئو) دانیشمیر، دوتغون باقیشلاریله ئوز لامپاسنا باقیردی.

— یاقشی، بس ایمدی نه ایتمه لی یگ، — دیه (پتەر) تکرار سوروشدی.

(ئندرئو) قطعیتله جواب ویردی:

— من نه ایتمک لازم اولدیغنی سویله دیم. صبح نه اولورسه اولسون، من پارا
توپلاماغا باشلایاجاغام باشلاماسام لغته کلیم. یولداشینا کومک ایتمکی کیم بز
یاساق ایده بیلر.

(ئندرئو) کولونکی قالدیروب، وار قوه سیله کومور سیندیرماغا باشلادی.
پوره کینی دیدیشدیرن دویغولاردان لاپ قیزیشمشدی؛ و کویا آجیغنی ایته
توکوردی.

— بس نیجه؟ او، او یله بیلیرکه، من ساکتجه دایانوب، آداملارک، قاباغیمدا
ئولمه سینته تماشا ایده جکم، او یله می؟ خیرها، آلاسه اونی وورمشدی... بن هله او کو
نه قالماشام. آداملار قاباغیمدا آجیندان ئولسون، بن اولارا قوری چوره کده ویر
مه ییم؟ او یله می؟

— یاقشی، سن نیجه بیلیرسک؟ (سینقلر) کیلی حقیقده دیدیکلری دوغریمدی
که، کویا هیچ بر احتیاجلاری یوقدر؟ هه؟ — (پتەر) سوزینی دیوب، ایری کوزینی
قالدیردی و قیربمادان (ئندرئو) یا باقماغا باشلادی. — (نه للی) بر آز و قالدیر
ئوزینی... بویله... کناردا دوتور. برده دوغریندان دا هیچ وقت ئوز ایشلریندن بحث
ایتمیر؛ بز اونک حقیقده هیچ بر شی بیلیمیرک. او بورالی دکلدر. بلکه او دوغریندان
دا اوللری وارلی اولمشدر؛ طبیعی کیچنلرده، (جوردی) به کیتمه دن اول.

— آخر ایش اوراسیندا دکلدر — دیه (ئندرئو) سوزینی کسدی. — ایته
لاپ مینلر ایله پوللاری اولسون. من اصلا بو امرلری، بو بروقلاری سهومیرم. و
ایسته میرم: «اونی ایتمه، بونی ایتمه!» اونک نه اختیاری وارکه، بزیم نه ایتمیکمه
یا ایتمه دیکیمزه قاریشسین. بز که قول دکلک. و من اونک زورناسیله اوینامایاجاغام:
بو بوش ناغیلارادا اینانمیرام. دولت نهدر، زاد نهدر؟ کوجه کونلرینی کیچیریرلر.
— آما بیلیرسکمی؟ — بردن او؛ بو اعانه توپلاماق اوستینده سنی ایشدن
چیقارماسین. — دیه (پتەر) زوربا کوزینی بولداشینا تیکدی.

— چقارداردا، چقاردار. جهنمک دبیته کیرسین ملعون! حیوان! دودمه!

بوتون ایش کونینی بولداشلار آرتق بو خصوصدا بر سوز دانیشمادیلار. آنجاق
بردن (ئندرئو) نک عقلمنه برشی کلدی: بویوک بر کلفتی اولان (پتەر) ک (شته یکه)
ایله بوزولوشماسینک قورقولی اولماسینی دوشوندی و دیدی:

— منه باق، (پتەر). بلکه سن بو ایسه باش قوشماق ایسته میرسک. اوندا سن
واز کیچ... من سنی مجبور ایتمک ایسته میرم. سندن اینجیمه رده چونکه، سنک
بویوک بر عائله ک واردر. بز ایسه وور دوت ایکی نفریک. بر منم، برده آروادیم. من
چوق وقت فکرلشیرم: یاقشی که بزیم چوجوغیمز یوقدر؛ ال آیاغم ساریلی دکلدر.
باشقا بر بره کیچه بیلیرم. اعانه می ایسه هر حالدا توپلایاجاغام. من بویروق سهومیرم.

(پتەر): ایشی دویدیفینی کوسترمه مک ایچون، دیدی:

— ئەھەي. نە كوتور قوي بازلقدر. بن سنكلە كىدەرم. قارا (جوق) ايسە —
جهنمك دىيىنە باتسەن، ملعون!

— يوق (پىتەر). سەن ايوودە اوتور. بن اعانەنى تەك توپلارام.
(ئەندىرئو) ئوز قرارىنى دە كىشمەدى. او برى كون قازمالاردا (ئەندىرئو) نەگنە
جور حرەكت ايدە جىكىنى مرقالا كوزلە يردىلەر. (شەيكەر) ك (ئەندىرئو) يا قازمالار
دا و قاتوردادا پول توپلاماسىنى ياساق ايتدىكىنى ايشتمشلىردى. قارالوق دوشندە،
(ئەندىرئو) كندك كوچە لرئە جىقوب، ايوون ايوە كزمكە و (جوردى سىنقلەر) ايجون
اعانە ايسەمكە باشلادى.

او، ۴ فوتا (*) قاداتر توپلايوب، (جوردى) نىك ايوينە دوغرو يونەلدى.
ايشىنك اك چىن برى بورادا باشلاندى. قاپونى دوكدى واكى يانا باساباسا
ايجرى كىردىكە، نە دىيە جىكىنى دوشونوردى.

(مىسسى سىنقلەر) دوشەمەنى يويوردى. كوندوزى او؛ ئوزكەلر ايجون ايشلە
مشدى. آقشامدا ئوز ايوينى يىغىشدىرىدى. (مىسسى سىنقلەر) اللرىنى تىمىزلە بەرك
قاپونى آچدى. (ئەندىرئو) اوتاغا كىرىنچە، لاپ دوتولدى. يوقسوللاردان كىدوب،
اعانە ايسەمك چىن ايدى. ايمدى ايسە پوللار توپلانمشدى. لاکن اولارى (نەللى) يە
نىچە وىرە جىكىنى يىلمىردى. (نەللى) طىيى پارا توپلانماسىنى ايشتمشدى و (ئەندر
يو) اونك خىساتىنى دويوردى؛ او (نەللى) نەگ بر هيجان ايجىندە اولدىغىنى
كوزوردى.

(ئەندىرئو) سكوتى پوزماق ايجون سوزىنى بورادان باشلادى:
— ياقشى. نە وار نە يوق؟ (جوردى)، سەن آقشاملار ئوزكى نىچە حس
ايدىرسك؟

— ياقشىيام (ئەندرا). آغرى يونكوللشمشدر. سەن نىچەسك قوجا دوستىم؟
— ياقشىيام — دىيە (ئەندىرئو) اىنى چوبوق ايجون جىيىنە سالدى.
— كەلە ايشە باقدا. چوبوغى ايوودە اونوتمشام. اوندا، (جوردى)، سەن ئوز
چوبوغىكى وىر. توتون و كىرىت يانىمدادر.
— مەنكى اودر اورادا رقدەدر؛ سوبانك يانىندا؛ آنچاق بوشدر.

(ئەندىرئو) چوبوغى كوتوروب، محكم دولدوروب، ياندىردى و اوتوردى.
او، او ياندىن بو ياندىن بر سوز قاتماغا چالشىردى. بر نىچە دىقە چوبوغى توسىلە
دوب، يىرنە قويدى. قاپو يانىندا دوروب، شالوارىنك جىيىندن پول كىسەسىنى چىقار
دى و ياواشچە ماسانك ئوستىنە ايتەلەدى.

— مەن چوقدا اينجەلك باجاران دكلم. (جوردى)؛ باق بورادا... سەنك ايجون
بر آز.. (جوردى).. يولداشلاردان... كىچە كز خىرە قالسىن!

(* بىزەم پول حسابى ابلە 40 ماناتا قدر

(ئەندىرئو) سوزىنى بىتىرمەش قاپودان چىقمشدى؛ (جوردى) بر سوز يىلە
دىمك ايجون وقت تاپمادى.

(مىسسى سىنقلەر) برطرفدن غرورىندان، او برطرفدندە تشكردن شاشمشدى؛
(ئەندىرئو) نەگ تراكتى اونا چوق تائىر ايتمشدى. لاکن كىمدن اولورسا اولسون كومك
آلماق... (نەللى) چوجوقلارىنا، خستەلقدان و آز يىمكەن آرىغلامش اىرنە باقىدى،
كىسەنى ماسادان كوتوروب. آچوب و پوللارى اتكىنە توكدى.

سەوينچىندە هېچ بر وقت بو قدر چوقلى پول كورمەش كىچىك (روبەرت)
سەوينچىندە هولاباياراق آناسىنك يانىنا يوكوردى

— آناجان، ايمدى بىزەم مورابامز اولاجاقدەر! ياقلاماجدا اولاجاقدەر! اورا!...
بو كىچە (جوردى سىنقلەر) ك ايوينە چوق آز كورولن بر قوناقلى —
شادلق — وار ايدى. اونك شرفىنە قوناقلىق دوزە لتدىلەر. چوجوقلار دوينجا يە
بىلدىلەر.

مىربا ياخماجى پارچالارى، غرىبە بر سرعتلە اورتالقدان ايتىردى.. (جوردى)
نەگ ات سوبى وار ايدى. (ئەندىرئو) نەگ توتونلە، چوبوقدا چكە يىلدىردى.

چوق — چوق آيلار ايدى، كە، (مىسسى سىنقلەر) و چوجوقلار آج — آچنە
ياتاغا اوزانماغا ايشمشلاردى. بو كىچە، ابلك دفعە ايدى، كە، ياتاغا اوزانىركن آج
دكلىدىلەر.

چوجوقلار روأتلى يوقولار كورور؛ آنالارىدا ساكت و شىرىن ياتىردى.
لاكن دوشنبە كونى سحر، (ئەندىرئو مارشال) ه (سىنقلەر) ك سعادتىنك مقصرى
اولدىغى ايجون قارشىلق وىرىلمەلى ايدى؛ (جوق) ك ال آلتىسى اولان قوللوقچىلار
دان برى (ئەندىرئو) يا يىلدىردى، كە، اونك «بىرىندە» كومور چىقارىشى دا ياندىرىلەر.
بونك سىبى او ايمىش، كە، (ئەندىرئو) و (پىتەر) باشقالارىنا نىسبەن قازما خطنە چوق
اىلەرى كىتمشلىردەر. (ئەندىرئو) بونك نە دىمك اولدىغىنى آكلادى. ايوە قايدىركن
غضبىندن بوغولوردى. (شەيكەر) ئوز تەدىدىنى. بىرنە يتىردى. (پىتەر بەغ) باشقا
بىرە كىچىرىلدى. (ئەندىرئو) بو جەھتدن راحت اولدى. ياقشى، كە او (پىتەر) ك پول
تويلاماقدا اشراك ايتەمسەنە يول وىرمەمشدى..

۳. اويوشما (بلوق)

اوج آيدان سوكر بر كون (سانتى روبەتسون) (پىتەر بەغ) ه دىدى:
— ايشتمشكىمى (ئەندىرئو مارشال) يە ايوە قايتمشدر؟
— بلى ايشتمش. او (غلمەن) دە ايشلەردى: اونك «بىرىندە» ايشى دا ياندىر
مشلار. باشقا بر «بىردە»، اونك ايجون تاپىلماشدر. — دىيە (پىتەر) جواب وىردى.
— بەانەدر — دىيە (سانتى) سويلدى — تازادان ايشدن قوولامشلار.

والسلام. ايمدى او آغالار ايله چكىشمەنڭ نە ديمك اولديغىنى ئوز اوزەرىندە كور دى. سارساق اولما. دىئىلىنى ايتمك ايستمەيسىڭ ايسە، اوندا جزا كدر چك. مقصر ئوزيدىر...

بە. ه. لى! — ديه پتەر هيچ ايستمەدن جواب ويروب، سوسدى. پتەر او نكلا دانىشانڭ كيم اولديغىنى چوق كوزەل ييليردى. هەين آقشام، بر آز كىچمش، (مەتيو مەيلاند) (پتەر) ە ديدى.

— (ئەندرا) يەمى قايتمشدر؟

اونلار بر بوجاغدا چومبەلوب دىنچەلديلر. بو كومورجىلر ك عادى اوتوروشلاريدىر.

— بلى. اونا ديمشلكە، «بريندە» ايش دايندريبلر.

— هيم... م... شيطان اوشاغى ياقشى بەنەدوزلتمشلردر. آخراونلارا برشى ديمك لازمدر: ياقشى ايمدى او نە ايدە جكدرد؟

— بوبوتون ايش يەلرنيڭ اويوشماسى (بلوق) ال برلكيدر... ديه (پتەر) جواب ويردى. — ايشتدېكىمە كورە بزيم محالك بوتون مديرلرى، بر يولده اولسا ايشدن چىقاريلمش آداملارا ايش ويرمەمك ايچون اوزلاشمشلاردر. «قارا سياهلر» يە ايشە دوشمشدر.

— اويلەدر. بونى من دە ايشتمشم. بويلە قايدالارا بر نھايت ويرمك لازم ايدى. — بلى (مەتيو) — (بلوق) مسئلەسىنى دوشونمك وقتى كلمشدر. من ايشتدېم كە بزيم (سىمىللى) ظالم اوغلى، غرب دائرەسىندە، ايشچىلر ك ايشىنى مكمەل دو زلتمشدر. او، ايشچىلر ك معاشنيڭ كوندە ياريم شىللىنغدن داها چوق آرتيريلماسينا موفق اولمشدر.

— نە دانىشیرسان! (سىمىللى) نى تر بورايا كتيرتمك و آرتق، بو حيوان قارا (جوق) ك حدىنى ييلدیرمك لازمدر.

— (مەتيو) ئوز يولداشينا، بردن بويوك بر سر آچمش بر آداما باقيلان كىي باقىدى.

قارا (جوق) ايله صحبتلشمك (ئەندريو مارشالا) چوق بها اوتوردى؛ هارايا كيديردیسە، نتيجهسى بر اوليردى — اونڭ ايچون ايش تاپيلميردى. او، «قارا سياهلر» دوشمشدى. قازما مديرلرنيڭ «اويوشما» (بلوق) اصولى چوق كوزەل ايشلە ير و آدمى تر اطاعته كتيرم ييليردى. آجلغا چوق داينماق اولماز و كيتديكجە (ئەندريو) نڭ تشويشى آتيردى. او ئوز عائلەسىنڭ قارا كون ايچون ساقلادىغى اهميتسىز غروشلارك يىتمك اوزرە اولديغىنى كوريردى. ايشدە يوق ايدى كە يوق.. بر آقشام، ايش آختاردىقدان سوكرە، (ئەندريو) يورغون و آجىغلى اولاراق ايوہ قايدوب، دىنمز — سويلەمز اود قاباغيندا اوتوردى.

— يە بر شى يوقميدرد؟— ديه (كەتتى) سوردى. و دوتفون بر جواب آلدى:

— هيچ برشى يوق. بوياندىن دا پارامز قورتارير. هيچ يىلميرم بزە ايدە جيىك؟ بورادا ايشچى قىزىشىدى. كفرلر، لغتلىر ياغديرماغا باشلادى. بو كفرلر او نڭ آروادىنى قورقويا سالىدى.

— سوس (ئەندرا)! بو ياقشى ايش دكل. آلاھى آجىقلاندىرماقدان نە چىقار. هر شى اونڭ ايلندەدر.

— اكر آلاھ بزە يانسا ايدى، اوندە، او؛ قارا (جوق) ك بونىندان ياپشوب، جەننە تولازلاردى. بونلارك هاموسىنى او؛ ملعون (شەيكەر) ايدير. اونڭ موردار بونىنى بوروب قيرماق لازمدر.

— صبر ايت (ئەندريو). آلاھ قويسا هر بر ايش دوزلوب — كيدەر.

— اكر بونلارك هاموسىنى آلاھ ايتمش ايسە — من اونڭ ادارهسىنى هيچ دە بكنميرم. (ئەندريو) دەرىن بر سكوتە دالدى.

— دوشنبە كونى (ئەندريو) سحر ساعت بشدە قالقوب، ايشچى يولداشلارينا مراجعت ايتمكى و ئوز ايشىنى اونلارك محكمەسىنە ويرمكى قرارە آلدى. او ئوز كند لرينڭ قازماچىلارنى كورمك ايچون كندك او برى باشينا كيتدى. او؛ ايشچىلر ك بو كون ايشلەمەيە جكلرني ييليردى: بو كون سحر يىكجە ايونمش (توم دونالد سن) ى سبتە سالاجاقلاردى. بو؛ بوتون كومور ايشچىلرنيڭ ياشادىقلارى كندلردە ساقلانان اسكى دەب (عادت) ايدى. كنج بر ايشچى ئوز توينىدان سوكرە ايلك دفعە ايشە كلديكە، يولداشلارى اونى سبتدە ايوہ آپاريرلار، او ايسە بونڭ قارشىسىندا اونلارى قوناق ايتمەلدر. عادتا تازا بلك (يكي ايونمشلر ك) ايونىدە ايچديكدن سوكرە، ايشچىلر ئوز آزالاريندا يول يىغوب، پيوہ و آراق آلير، تازا ايولەنلرىدە قوناق ايدير، ئوزلرىدە كىقلىنرلردى.

(ئەندريو) كوچدە ياواش ياواش كيدوب، قازماچىلارك قازمالارا كتتمك ايچون برى — برىنى هايلىدېقلارنى ايشيديردى. لامپالارى قيش سحرنيڭ قا رانقلىندا، يولدوز كىي پارلايردى.

(ئەندريو مارشال)، كندك كئاريندا دايبانوب، ايشچىلر ك (دونالدسن) ايله كرى قايتمالارنى كوزلەيردى. برنجى اولاراق قوجا (لائودەر) كوروندى. او؛ باتلاقدان كىچمش و كسمە يول ايله كلمشدى.

(ئەندريو) اونا ياناشدى. ياقشى، (جەمى) اوبرلردە كلوب يتيشنچە سن بورادامىمە اوتورارمىساك؟ من ئوز ايشيم حقىندە سزك هاموكر ايله دانىشماق ايستيرم.

— چوق كوزەل (ئەندرا). اوتوراق — ديه (جەمى) لامپانى باشىندان يوقا رى قالديردى و يول قىراغىندا عادتى اوزرە دىزلرينە چومبەلوب اوتوردى:

— بو ساعت بوتون يولداشلاريمز كلوب يتيشەرلر — ديدى: (توم دونالد سن) سبتدە چوق اوتورمشدر. آرتق بسيدر.

چوق كېچمەدن دستەنڭ قاباغى آچىلدى. چوق كېدىش — كلىشدىن چالا چو قورلانمىش يولدا، سېت آتېلۇپ، دوشىردى. كىچلر باغىروب، اوقوبور و اويناشر دىلار. كىندك چوققۇلارى و قادينلارى دستەنڭ قاباغىنا چىقىدىلار. تىلكە (ئەندىرو) و (جەمى) دە بو كورولتېلى دستەنڭ ايچىنە دوشىدىلر. (ئەندىرو) اىلرى چىقۇپ، يولداشلارنىدان خاھش ايتدى، و بر آز اونى دىكلەيە يىلۇپ، يىلمەيەجكلرنى سوردى.

— بو چوق وقت آپارماز. اونسزدا اونلار بو كون ايشلەمىرلر. يىغىنچاق دو زلدۇپ، بعض مسئلەلرى دانىشا يىلرلردى. هامو راضى اولدى.

سحر آچىلماقتا ايدى. (توم تەت) يولدان كلنرە باقاراق دېدى:

— اودر (سانتى روبەرتسون) دا كلىر. او طىبعى بىر يىغىنچاغىمىزدا قالماز.

هر حالدا كورەك نە دىيەجكلر.

هاموسى بر سكوت ايچىندە (روبەرتسون) ك كلۇپ، يتشمەسىنى كوزلەردىلر. او سانكە بورادا نەلر اولدىقىنى دويمىشدى و تەلەسك ياندىن ئوتۇپ كىچمك اىستە ىردى. لاكن (ئەندىرو) اونى دايداندىروب، ئوز عادى سورغوسىلە، اونا مراجعت ايتدى.

(سانتى) چوق ھوسىز جواب وىردى:

— يوق. من ئوزكەلرك ايشىنە قارىشماق اىستەمىم. سن پوزولوشمىشاك بىرە نە بورجدىر. سز دە بوش بىرە يىغىشىرسىز سز يىلمىرمىسكىزكە، آغالاراك سو زىنە باقمادىقتا سىزى رد ايدەرلر.

بونك اوزەرىنە (توم تەت) كسكىن بر سسلە دېدى:

— اوراسى اويلەدر. آجاق ظن اىلمىمكە، سن ئوزكەدە انكار اىتمەزسن كە، «آغا» دا اىشجى ايلە انسانجاسىنا رفتار اىتمەلىدر.

— من كىمە ايلە صحتلەشمەشم. دىيە (روبەرتسون) آجىقلى تكرار ايتدى. — مەحتلشەجكىمى دە ظن اىتمىم. ھەدە نىچون؟ اىشم لازمى قدر واردر. حتاچوق — چوقدر. باشقالارى دا ئوزلرىنى لازىمجا آپارمىش اولسا ايدىلر، اونلاردا اىشى چوق اولوردى!

— اونى يالان دىيرسك! — دىيە (توم تەت) آجىقلى بر سسلە باغىردى.

او ھىمىشە بويلە قىزغىن ايدى؛ ئوزىنى ساقالايا يىلمىردى:

— ايشىكك چوق اولماسنك باجارىفكا كورە دكل (مەخ) ك خاطرەسىنەدر. اىشچىلر كولوشرىلر: هامو يىلدىر كە، (سانتى) نك ياقشى «برى» اولماسى، آروادىنك (شەيكەر جوق) ا قارشى باشقالارىندان خوشرفتار اولماسىنداندەر.

هامو توپلاشدىقدان سوكر، (ئەندىرو مارشال) اىلرى چىقۇپ، حياتىندا ايلك دفعە اولاراق مېتىنغە (يىغىنچاقدا) نطق سويلەدى: (ئەندىرو) باشلادى:

— دىمەلى، يولداشلار سز اىشلك نە ىردە اولدىقىنى ياقشى يىلدىرسىز. سز

مىدن داھا ياقشى يىلدىرسىزكە، من (جوردى سىنقلەر) ايچون پارا توپلادىقىما كو رە «قارا سىاحىيە» دوشىدېم. بودر اوچ ايدىر كە، من ايش تاپا يىلمىم. ايش يىلرېنك اتقاقى منم غلىھىمەدر. بويلەلكە كورولور كە، من آجىندان ئولمەلى اولاجام. منى ھىچ بر ىردە قبول اىتمىرلر. من دە اىمدى سىزى دايداندىردىم كە، سىز منم ايشىمى دوشونەسكىز. بو ايش هامو با عاندىر و بويلە ايشلرە نھابت وىرېلمەلىدر...

اونك بوتون نطقى بوندان عبارت ايدى. لاكن اونك سادەلكى و صىمىتى ھا مويا تاثير ايتدى. بر چوقلارى (ئەندىرو) با طرفدار اولدىقلارنى يىلدىروب، او نكلا بر ىردە مبارزە آپارماغى كسىردىلر.

— البتە دوغرىدىر. — بونا صبر اىتمك اولماز — دىيە قوجا (جەمى) سويلدى.

— ھلە يىكىن (جوردى) حقىندەدە دوشونمك لازمدر — بونى (پىتەر پەغ) دىيردى. اونك اوزون بونى، سانكە ھر ھجاندان سوكر داھادا اوزانىردى. زوربا كوزى ايسە اورادا، باشىنك آردىندا نەلر اولدىقىنا باقماق ايچون قىرېماغا چالېشىر دىسادا، بر شىئى چىتمىردى. سانكە او، آرقادا كىمى ايسە كورمك اىستەردى. (پىتەر) سوزىندە دوام ايدىردى:

— سىز يىلدىرسىزكە، (جوردى) اىمدى ساغالمىش و ايشلەبە يىلەر. قارا

(جوق) ايسە اونى ايشە كوتورمىر و دىيركە، «بر» يوقدر. حالبو كە، ھلە دوئن ايكى نفر ئوزكە آداما ايش وىرېلمىشدر.

— باق ھمكارلار اتقاقى بىرە بويلە وقتدە لازم ايدى. — دىيە كىم ايسە سويلەدى.

— اويلەدردە — دىيە باشقا بر سس جواب وىردى — ھمكارلار اتقاقلارى لازمدر كە، كەنىش بوغازلى بر ياراماز ھىچ بر ايش كورمەيوب، جىيلرىنى دولدو دا يىلسىن.

— بىز اويلە اتقاقلارى چوق كورمىشك. — دىيە اوچىنچى سس علاوھ ايتدى —

آخردادا ياد كىزدامىدر. بورادا اتقاق دوزلتدىك. — (بوبرىچى) بوتون پارالا رىمىزى كوتوروب، آمەرىقايا كىتدى. ئوزىنە ياقشىچا پىشە تاپمىشدى.

— اونلارى بر يانا براقىز؛ جانم؛ ئوز ايشىمىزى دوشونەك — دىيە (جەمى) لائودەر) دانىشقى كسىدى: كلەكز (مىستەر روندەل) ك يانېنا نمانىدە كوندەروب، ايشى اونا آكلاداق؟

ھىمىشە قوجا (جەمى) نك سوزىنە باقىردىلار؛ عقللى مصلحتلرى ايچون اناحرمت ايدىردىلر. ھەدە اىشجى يولداشلارى اونك اىندىن و دىلېندىن ھىچ بر وقت يامانلق كورمەمىشدرى.

— نە اولاركە؛ بو ياقشى پلاندر. — دىيە (توم تەت) تصدىق ايتدى —

بلكەدە (روندەل) ھىچ بورادا اولان ايشلرى يىلمىر. ياخشى نىچە يىلدىرسىز يولداشلار؟

او وقتلر هله (شوتلاند) دا سهمدار شرکتلری، و کومورسیندیقاتلاری یوق ایدی. (لوتوود) قازمالارینک یهسی (میستر روندهل)، ایشچی کندیدنن ایکی میلک بر مسافده یاشایردی. دیلدیکیته کوره او یامان آدام دکل ایدی، آنجاق بر آز تدمجاز و تر — تر عدالتسز ایش کوروردی. هر حالدا طبیعتاً آجیقلی دکل ایدی. دوتارلی بُوتلارلا اوننی قانع ایتمک اولوردی. برجه نماینده تعین ایدیلمه هی قالمشدی. بورادا (ئندرپو) یکیدن دانیسماغا باشلادی:

— من ایسته میرم که، منیم اوستیمده، سزلردن برینسک باشنایکی برجنجل آچیلین. باق قوی سیز راضی ایه کز و ئوزی علیهنه دکلسه بری (جهمی لائوده)، بریده (جوردی سینقلمه) منیمله کیتسینلر. بز ایشک اولانینی (روندهل) ایچون دانیشاریق. کوره ک او نه ایده جکدر.

بو تکلیفی هامو بکندی. (ئندرپو)، (جهمی) و (جوردی سینقلمه) ک نماینده صفتیله (روندهل) ک یانینا کیتمه لری کسدریلدی.

لاکن (شتهیکر جوق) تزلکله بو قراری ایشیدی و عادتاً اولدیغی کبی همان ساعت ئوز طرفیندن لازمی تدریرلری کوردی. او (جهمی لائوده) ک یانینا کیدوب دیدی:

— دونن من و (روندهل) غرب قازمالاریندا ایشه باشلانماینی قراره آلمیشیق. بُوندان سوکرا (شتهیکر) سوز آراسیندا دیدی:

من، ایشچیلرک منه قارشى چیقیشینا چوق تاسف ایدیرم و امینم که، (میستر روندهل) ده بوخبردن آجیقلانا جاقدر. ناحق یره. (ئندرپو) و (جوردی) یولداشلارینا مراجعت ایتمهن یانینا کلمه مشلردر. اونلار همان کون ایش آلمش اولوردیلار. سوزینک سوکیندا (شتهیکر) دیدی:

— (جهمی)، منجه سز بوتون یولداشلار کزى توپلاوب، ایشلرک نه یرده اولدیغینی و دونن (روندهل) ک براقلمش یرلرده ایشه باشلاماغی قراره آلدیغینی اونلارا دانیشمش اولسا کز، دهاها یاقشی اولور. (ئندرپو) و (جوردی) هله صباحدان ایشه چیقا ییلیرلر. منیم اونلارا قارشى هیچ بر دوشمنچیلکیم اولماشدر و ایشلرک یویله فنا بر رنک آلماسینا تاسف ایدیرم.

ساده و دوغرو بر آدام اولان (جهمی)، قارا (جوق) ک صمیمیتینه ایناندی. و (شتهیکر) ک بلکه ده کورولدیکی کبی فنا بر آدام اولمادیغینی دوشونمکه باشلادی. — یاقشی — دییه (جهمی) جواب ویردی.

— من بوکون آقشام یولداشلاری چاغیروب، منه دیدیکلر کزک هاموسیننی اونلارا سویلمه رم و ایشه کیریشمه لرینی توصیه ایدهرم. آنجاق اونوتمایکز که، سیز ئوز سوز کزک اوستینده دورمالیسکر. ایکی کوندن که ج اولمایاراق سیز (ئندرپو)

و (جوردی) بی ایشه قبول ایتمه لیسکر، یوقسا بز هیچ بریمز ایشلمه ریک. یاد کزدا ساقایکز که، من ئوز پایسا دوشه نی یرنه بتیریرم. سیزده ئوز پایکزا دوشن ایشلرک یرنه بتیرلمه سینه چالیشکر.

— من ئوز بونینما آلدیغیم ایشلره عمل ایده جکم. قورقمایکز — دییه (شتهیکر) جواب ویردی. اونک سینده آرتق بر ساکتک دو یولماغا باشلادی. — بودا منیم الیم — دییه (شتهیکر) آووچینا توپوردیکدن سوکرا، زوربا قارابنجه سینی اوزاتدی. (شوتلاند) لیلارک عادتجه بونکلا، باغلاشلار طنطنه ایله تصدیق ایدلمش اولور. (جهمی) باغلاشمایا راضیق علامتی اولاراق، اوزادلمش الی ئوز الینه آلدی. او یولداشلارینی چاغیردی، و (شتهیکر) ک اولجه ییلدیکی کبی، اونلاردا ساکت لشدیلر و صباحکی کون ایشه قایتیدیلار.

ایکی کوندن سوکرا، (ئندرپو مارشال) و (جوردی سینقلمه) یکیدن ایشه قبول ایدیلدیلر. موقتی بر ساکتک باشلادی. لاکن اونلار بر درس آلمش اولدیلار سادا، هر حالدا، بو اونلارک اتفاق دوزلمه سی ایچون بر تبلیغات کبی چالیشمالارینی دایاندرمادی: اونلار یاقشی ییلیردیلر که، غیر متشکل بر حالدا قالدیججا، کیمه نک محکم بر مدافعه جیسی اولمایا جاقدر.

چوق زمان دانیشیق وقتی (جوردی) دوشونهرک دیردی:

— انسان ایچون، کومورچیلرک یاشادیغی کبی بر حیات و اونلارک ایشری کبی بر ایش تعین ایدیله ییلردیمی؟ حیات کوزه ل، آزاد و شن اولمالیدر. هامو، حیاتک سه ونج لریندن و کوزلرک لریندن استفاده ایتمه لیدر. قوشلار بر باق، اونلار خوشبخت دکلدرلرمی؟ هله چیچکلر؟ اونلار بدبخت اولسا ایدیلر بو قدر کوزه ل اولمازدیلار. انسانلار سعادت ایچون یارانمشلاردر. ایشده بر لعنت دکل، بر سعادت اولمالیدر. لاکن کونده ایکی شهلینغ آلتی پهنس ایله خوشبخت اولوب، آلاها شکر ایتمک اولورمی؟ بونلارک هاموسی چوق معناسز ایشلردر، (ئندرپو)! من هیچ بر وقت انسانلار ایچون بزیم یاشادیغمز کبی بر یاشایش تعین ایدلمش اولماسینا اینانمارام.

— دوغریدر، (جوردی) — دییه (ئندرپو) تصدیق ایدیردی — من آنجاق اوننی ایسته یرم که، بونی هامو بزیم کبی کوروب، آکلماش اولسون.

هامو بر یرده یاشایشی دکیشدیرمک ایسته سه ایدیلر، یر یوزینده بدبختلق و بوقسولفا یر تاییلا ییلهدیمی؟ برجه من اوراسینی آکلایا ییلیمرم که، بزیم حیاتیمدان پارا چکنلر نیجه خوشبخت اولا ییلیرلر؟ اونلار ئوز باشلارینا فلاکت آچیرلار.

— دوغریدر، (ئندرپو)، دوغریدر؛ بزده یاقشی وقتلرک تزلکله کلوب، بتیشمه سی ایچون وار قومه ز ایله چالیشمالیق. بعضاً من؛ چوق بو بوک د کیشیک کزهره

ياقینلاشمش اولدیغیمیزی حس ایدیریم: بودر، بوکون صباح انسانلارک کوزلری آچیلماق، یوره کلری سوکی و محبتله دولماق، و هامویا عدالت کولومسه یه جکدر. دنادا هر کسک سادت پایی اولمالیدر. بونک ایچون چالیشماغا ده کهر. بزده چالیشمادا دوام ایده ریک، قوی بو فعالیتده بزیمده پایمز اولسون.

اونلار نوز امید و دیله کلرینی بویله لکه بری — برینه عویله یردیلهر و بونکلا یاشاشک آغیر لغینی اونودوردیلار.

۴. کنج اختلالجی

بو حادثه لردن ایکی ایل سوکرا، کیچجیک (روبرت سینقله) ایلک دفعه اولاراق مکتبه کیدیردی. پانزک کونشلی و شاد بر سحری ایدی. (روبرت) بویوک قارداشینک الیدن یاپشوب، بر یورغونقله یوروپوردی. مکتب کندک بر میلک مسافه سینده ایدی ایسه ده، چوجوغا یول چوق اوزون کورونوردی. بو یول ییلنمز و قورقونچ بر طرفه کیدیردی.

(روبرت) ک پالتاری یاقشيجا یامانمشدی، یاناقلاری تر — تمیز یوولوب، سیلنمش اولدیغیندان، کونشک شفق لرینه قارش ی پارلا یردی. هیجاندان کوزلری اویناشیر، قورقو و کوزله مدهن ایسه یوره کی دوکونوردی.

— بوکون صباح مکتبه اوقومانک نه دیمک اولدیغینی ییلیرسک. — بونلاری (آلهق جونستون)، (روبرت) ه دیردی:

— هله بر دایان قوجا (قلاپهر) سنی بر ایکی یول نوز قامچیسيله شاپیلداتسین. ییلیرمیسک او، قامچی نک دیش — دیش اولماسی ایچون نه ایله یر: اولجه بر آز اون ی اودا ویریر، اوندان سوکرادا آراغا سالیر. اویله ده آغریدیر که... اوف... — من دونن قوجا خورتداندان دورتجه دانا کوک قامچی ییدیم — دییه او بری چوجوق سویله ندی.

چوجوقلار سوزی بری — برینک آغزیندان آیردیلار:

— دونن منی شاپیلداتدی. چونکه یکی کلمش اوشاغا باقیردیم. اون ی هله دونن مکتبه کتیردیلهر. اویله ده یامان آغریتدی که... نیجه ده یاواش — یاواش آداما چاتیر، هیچ کومک اولمیر. او قوجا خورتدانک کلدیکینی هیچ ایشیده ییلیمیرم. برده باقیرساک، بانکدا دورمش و دیر:

« الکی آج »

— تازا کلن (پیتهر رونهل) در. — دییه او بری چوجوق یوکسکدن سویلندی: آغامزک اوغلیدر. اویله ده پالتاری واردر که... کورسه ایدکز... تازا پنجهک، اوزون اوزون، باق لاپ بورایادک جوراب، سوکرادا تازا کوزله باشماقلار. .

— آغ آپیاغدا یاقلق. — دییه او بری چوجوق سوزینی کدی. — پنجه کینکده آزی یوز جیبی واردر.

— هله دوشلکی ده واردر. دوشلکینده ده اوچ جیب: جیبلرک بری ساعت ایچوندر. پایاغی دا قارا پار — پار پاریلدایر.

— آغ یالغی ده وار. جیبلرینده ده قافهت. پنجه کینک جیبینده.

(روبرت)، آغا اوغلینک تعریفینی ایشیدوب، یاندی — توکولدی. (پیتهر رونهل) ک تازا پنجه کینه پاخیللیغی دوتدی: اونک هیچ بر وقت تازا پنجه کی اولما مشدی. او، نوز آناسینک ماهر اللریله، بویوک اوشاقلارک اسکی پالتارلاریندان یاپلمش پالتارلار کیردی.

— قوجا خورتدان (پیتهر رونهل) ه باقماغی منه یاساق ایتدی. — دییه سوزی کسيلمش چوجوق (روبرت) ه آکلاته آغا باشلادی. قامچله ده منه بر دورت یول شایبارلادی. (روپ) اویله یامان آجقلى درکه، احتیاطلی اولها...

هره باش معلمک ظالمغیندان بر شئی قتل ایتمهک تله سیردی. هامودا (رو — ربرت) کده شایبارلانا جاغینا آند ایچیردی.

بو قتلر، (روبرت) ک یوره کینی قورقو ایله دولدوروردی. خیالی، قورقونچ منظره لر تصویر ایدیردی. (روبرت) کیتدی که آدیملارینی آغیرلاشدیریردی. اما او ییلیردی که، قاچاق و چاقاق بر یول یوقدر. او مکتبه کیتمه لی و دهشتلی معلمک یانیندا اوقومالی ایدی. اولاجاغا بویون اگمه لی ایدی.

مکتبه کیرمه سی آزادلغنک سوکی ایدی. بودا اون ی بولانیق بر دویغو ایله ازیر و هیجانه سالیردی.

هله اولکی کبی قالسا ایدی داها یاقشی اولوردی: او کیچمشده خوشبخت ایدی. کله جکده ایسه اون ی نه کوزله یر. بوراسی بللی دکلدی.

مکتبه ده، صنف اوتاغیندا، معلمه (روبرت) ی ماسانیک یانینا حاغیردی. او، یکی مکتبلینک یاشینی، آدینی بوکبی شیئری نوز دفترینه قید ایدیرکن، (پیتهر رونهل) ده ماسایا یاناشدی. (روبرت) کوزلرینی، (روندهل) ک آغ یاقلفینا، پارلاق چکمه لرینه اویله بر حیرتله زیلله دی که، (پیتهر) شاشیردی. سوکرا ایسه شادلانوب، (روبرت) ه دیلینی چقارتدی. (روبرت) ده او ساعت نوز دیلینی چقاردوب، علاوه اولاراق آغزینی دا اکدی. محاربه اعلان ایدیلمشدی، ووروش همان دقیقه باشلاندى. معلمه نه اولدیغینی هله باشا دوشمه مشدی. اونلار ایسه چوقدان بری — برینه گوتهک دوشمه ده ایدیلر. بو اونلارک برنجی ووروشماسی ایدی. بوتون صنف مبارزه ده اشتراک ایتدی: «برک دایان (روپ)» «ها (پیتهر) ها» سوزلری اوتاغی دولدور مشدی. هره نک نوز طرفدارلاری وار ایدی؛ اونلار نوز باغیرتیلاری ایله مبارزلره

يوره ك ويريديلر. هر ايكي دوشمن اويله آجيقلانمىدى كه، بر ايكي دقيقهده معلمه اونلارنى آزالاشديرا بيلمىدى؛ آتاجاق معلمه نك چاغريشيله باش معلم (مستهر قلاپهر) كلوب، (روبهرت) ى ياقالادى؛ اونى ديزلر نك اوستينه آلدى، و (روبهرت)، بوكون سحر تعريفنى ايشيتدىكى، شاللاقلارنى داددى.

(روبهرت) ئوز يرينده اوتوروب، آغريدان و كدريندن آغلادى. مكتبه (روبهرت) ك برنجى كونى بويله باشلاندى. سوكراكى كونلردهده بويله حادثه لر آز اولمىردى.

حيات عادى كيديشنه دوام ايدىردى. بويله لكه اوچ — دورت ايل كىچدى؛ (روبهرت) ايله (پتەر) ايسه رقيب اولاراق قالدیلار.

(روندهل) يوكسه لوب، صنفده برنجى ىرى دوتا بيليردىسه، (روبهرت) بو ىرى ئوزى ايچون فتح ايمه دىكجه دىنجه لمىردى. اونها چاليشماق نوبهسى (پتەر) ه كلىردى و (روبهرت) آشاغى ديغرلارنان كىبى جدى بر صورتده چاليشىردى.

(روبهرت) ايمه دىكده، ئوز رقيبىنى تز كىچه بيليردى؛ او تز آكللاير و يورولما دان چاليشىردى. لاکن بعضاً (روبهرت) ئوز خياللارنى تسليم اولور، و كونلرجه اطرافيندا نهر اولديغىنى دويمادان دالغىن بر حالدا صنفدا اوتوروردى. او؛ ئوز ياراتدغى غريبه بر عالمده ياشايوب، آتاجاق غير شعورى اولاراق ايشله بردى. بو دالغىنقدان اوبانجا او، عادتاً ئوزىنى صنفدا لك آشاغى بيللهده و (پتەر) ى ايسه كولومسه بر وضعيته لك يوكسه ك بيللهده بولوردى.

بر يول مكتبه، نهار تنفسينده چوقوقلار حياطده اوبناركن (پتەر) و (روبهرت) يته دالاشدىلار.

قىزلار دسته ايله ييفيشوب، اوبنيردىلار. (روبهرت) و بر نيچه باشقا اوشاق اوبونا باقىردىلار. او، ئوزىنى بويوك حساب ايدىردى. اونك اون ياشى وار ايدى. و (مىزى مهيلاند) ك سهويملى و اوركك يوزجىكى تز — تز اونك خيالىنى مشغول ايدىردى. (مىزى) نك اوتانجاقلنى و اينجه لكى اونى اسير ايدىردى. اونلار بو كنج ياشيندا ييله برى — برينه قارشى بيلينمز بر ياقىنق دوغوسى بسلهير و بيلينمز بر جاذبه اونلارنى برى — برينه سوروكله بردى. هيچ بر سس (مىزى) نك سسينه بگزه مىردى، هيچ بر آدادا (مىزى) نك آديندا اولديغى آهنگى بولمىردى. (مىزى) اوندان بر پارچا قارانداش ايمه دىكده، او ئوزىنى خوشبخت حساب ايدوب، سوک قلمىنى اونا ويريديرى.

قىزلار برى — بر نك اليندن دوتاراق اوقوبوردىلار:

تيز اول آرا، سهج، تانى
سهودىكك كوستر هانى.

(مىزى)، اكينندهده اوجوز چيت بر پالتارجىق اولاراق اورتادا داينامىدى؛ اوتانجاق پنبه يوزى بالاچا بر غنچه كىبى كورولوردى.

— (مىزى)، تز اول سهچده، كىمى كوزله برسك — ديه قىزلار باغريشردىلار. — بز اوچ يول كىچمشيك.

لاكن (مىزى) حر كئىز داينامىدى. يوره كى دوكونور، كوزلرى پارلايردى. — تز اولده، (مىزى)؛ — ديه قىزلار تكرر باغريشيدىلار. (مىزى) نك بولداشلارىده اونى دوموكله يوره ك دىردىلر:

— تيز اول، (مىزى). سهج. ايمديجه درس باشلانار.

قىزلاردان برى ديدى:

— او قورقور. هيچ فرق ايمز. بز ئوزومز بيليرك. او (بوب سينقله) ى سهچمك ايمتير.

(بوب) ك قولاقلاريندا نه ايسه بر شى كومبولدادى؛ بدنيندن سانكه ايسى بر دالفا كىچدى. اونا بويله كلىردى كه، بر قيرىمدا بوتون وارلقى ارسلان قوه سيله دولدى. او قىزاردى. (مىزى) نكده ياناقلارنى آلماكىبى قىزارمىدى. (مىزى) نك اوتانماسى (روبهرت) دهه كىچمىدى. دوغريداندا (مىزى) اونى سهچمك كىمىردى؟ (روبهرت) ئوز هيچانىنى كىزله تمك ايچون كولومسه مكه چاليشىردى. (مىزى) ايسه هله تردد ايچينده ايدى. او (روبهرت) ى سهچمك ايمه يىردى، آتاجاق اونها باشقا قىزلار و اوغلانلار اونى اله سالوب، آجىقلاندىراچاقلاردى. قىزلار ايسه صبرسىزلكه چىغىرماقدا ايدىلر:

— (مىزى)، دى تز اولده، آخىرى سهچمك كىبى ياقوق؟ بو ياقىنى ايشدكل كه سن ايدىرسك. بو كه اوبوندان باشقا بر شى دكلدر.

(مىزى) ايلرى يورودى. يوزى قىب قيرمىزى قىزارمىدى. يوره كى ده تاقتلى ايله دوكونوردى. (مىزى) ايلك كوردىكى الى ياقالادى... تصادفاً بو ال (پتەر) روندهل) ك الى چىقتى.

(روبهرت) ئوزى نك سهچلمه دىكىنى كورينجه، ئوزينده كسكىن بر آغرى حس ايتدى. سانكه بر دقيقهده بوتون كون اونك ايچون قاراردى. (روبهرت) ك بوتون بدنى غضب و هيچاندان تىشل كىبى چكىلدى، بر قيرىمدا بوتون تردد و اوتانجاقلنى محو اولدى. او؛ قارشىسيندا (پتەر) ك پارلاق، آغ ياقالغىنى، ظريف چكمله لىنى كوروردى. لك آغىرى اوراسى ايدى كه، (پتەر) قسماً اوتاندىغىندان، قسماًده غلبه سينك سهوينچىندن كولومسه بردى.

(پتەر) كچيركن سهيلده بوب، (روبهرت) ى ايتلهدى. او ايسه، باروت كىبى باتلادى، يومروقلارنى دو كومه بوب (پتەر) ك اوزه رينه آيتلىدى.

اوشاقلار هله ايشدن باش آچا بيلمه مشلردى؛ (پتەر) ايله (روبرت) ايسه برى — برىنى شاپلايرديلار.

— كور دكلسن كه، آدامك آياغىنى نىچون تاپدايرساك. ايمدىكى اوبله در آل بايكي! — (روبرت) ايلديريم كىي (پتەر)ك اوستينه آتيلدى.

— آى اوشاقلار! بورايا كلكر، وروشما وار. — ديه باسقىنى ايلك كورن چوجوقلار باغيرماغا باشلاديلار. او ساعت مکتبيلير ووروشانلارى يوزيك كىي سار ديلاز. اونلار مبارزه نك دوزكونلكىنى يوقلايرديلار. توقوشمانك مقصرى اولان (مىزى) قورقاراق، حياطك او برى بوجاغينا قاچوب، ئوز قايداسيله آغلاماغا باشلادى.

ووروشما كيتديكجه كسكىنله شيردى: اوشاقلار برده ديكيرلنيزلردى و هر دم برى اوسته قاليردى. (بوب) داها چاپوق و داها قورقماز ايدى. آغيرلدا ايتيرديكىنى يه كىنلكده ئوده يردى. (پتەر)ك بر كوزى هوولانمشدى. (روبرت)كده دوداغى آلماكىي ششمشدى. ايكسى ده دوشمنه سوک و قطعى ضربه نى انديرمك اىچون وار قوه سىنى توپلايردى — بو، سوک وورغى ووروشى يتيرمه لى ايدى.

— ئهئى — ئهئى (پتەر). آياقلاركى ايشه سالما. بو آلچاقلقد — ديه (بوب)ك طرفدارلاريندان برى باغيردى. چونكه (پتەر)ك قالين و آغير چكمه سى (بوب)ك يالين آياغىنا دايانمشدى.

— يوغون قورقاراق. — ديه او برى علاوه ايتدى. (پتەر) آجغىندان آغلا ياراق آياغىنى يانا چكدى.

— دوغرو ليقله چارپيش. آياقلار كلا سوقولما. (بوب) قورقولى تىپكدن قورتاردى. و (پتەر) پكىدن آياقلارنى برده بركىتمه مش، (بوب) اونك بورىنا مكممل و قطعى بر يومروق يامادى. — آمان آخ. آلك بايكي! — ديه مکتبيلير دسته ايله باغيرديلار.

بردن آرا ساكتلشدى. هامو سوسدى. هامو بر قورقو ايله باش معلم (مىستەر فلاپەر) ه باقىردى. او ايسه هيچ كوزلنمەدن و كيمسه طرفيندن كورونمەدن چوجوق لارك آراسينا كيرمشدى. او «محاربه» كورولتوسىنى ايشتمش و كيمسه نك كوزينه كورونمەدن، اك قطعى دقيقه ده — (پتەر) سوک قطعى يومروغى يديكده — دسته يه ياناشمشدى.

— بو نهدر؟ ديه (مىستەر فلاپەر) كوزلرني كاه برينه، كاه دا او برينه زبلله يوب، نهايت (روبرت) ده ساقلادى. جواب وىرن اولمادى.

(مىستەر فلاپەر). بو دفعه تكجه (پتەر) ه مراجعتله همين سورغونى وىردى. (پتەر) سوک يومروقدان يكيجه آيلوب، آياغا قالمشدى. بويله حاللاردا چوجوقلار نه ايديرلرسه، (پتەر) ده اوبله ايتدى:

او هر شیده ئوز رقيبىنى تقصيرلنديريردى. (فلاپەر)، (روبرت) ه دوغرو چهوريلدى:

— (سینقلەر)، سنك سوزك نهدر؟ سويله، سن نه ديه چكك؟ بن هر ايكي طرفى ديكلمك اىستهرم.

(روبرت) ايسه دانىشميردى. سانكه جينلرى باشينا ييغىشمشدى. بوتون وارلغى بر عناد و عصيان كىيلمشدى. معلمك سىپندن ييله قورت ايديردى. معلم سورغوسىنى تكرار ايتدى. جواب وىريلمه دى.

— بن سته دىيرم. جواب وىر. (پتەر) ايله نىچين دالا شيردك؟ ووروشمانك سىبى نهدر؟

(روبرت) دانىشميردى. (فلاپەر) چەلىمسز و احتياطسز اولدغى اىچون صبرنى ايتيردى. او، باشقا مکتبيليردن سوروشماغا، معلومات توپلاماغا باشلادى. اونلارك هاموسىنى مکتبه توپلادى. (روبرت) ي ايسه «ايشك اصلينى ئوكرنمك اىچون» معلملر اوتاغينا كونده ردى.

(پتەر) ده اورادا اوتورمشدى. بر آزدان سوکرا (فلاپەر) ده قايتدى. و معلملر اوتاغينا كىرىنجه، يكىدن (روبرت) ي دىندىرمكه كىرىشدى. (روبرت) اولكى كىي دونوكلك و عناد ايله سوسوب، دوروردى. (مىستەر فلاپەر) او ساعت كسديردى كه: (روبرت) پوزغون بر چوجوقدر؛ اونى اك شدتلى بوللاريله دوزلتمك و تريه ايتمك لازمدر. بو عناد و سرتليك روحى قىريلما ليدر. يوقسا كله چكده او، (روبرت) (سینقلەر)ك ئوزى اىچون برچوق انكارلر آچايلر. (مىستەر فلاپەر) ئوز وظيفه سىنى برينه يتيرمكى كسديردى. او امين ايدى كه سوكرادان، بر نيچه وقتدن سوکرا، (روبرت) ئوزى بو جزا اىچون اونا تشكر ايدمە چكدر.

او؛ قامچيله چوجوغى چوق برك دوكدى. چوجوغك خاصيتنده كى دونمزلكى آغاج كوچيله، آغرى ياردىميه قىرماق اىچون بدىنك اك حساس برلرینه ووروردى. معلم ئوزىنى ايناندىرمش ايدى كه، بونلارك هاموسى چوجوغك فايداسينا يايلىر. — قامچى ضربه لرى اوست — اوستدن بوتون آغىرلقلاريله چوجوغك آرىق بدىنه انىرديلر. بو آغىر وقت چوق سوردى. آخردا معلم ئوزى يورولوب الدن دوشدى. (فلاپەر) قامچىنى ماسا اوزه رينه قوبوب، ديدى:

— ايمدى من سنى تك بر اقيرام — ديدى.

معلم تووشيردى، و ياش آلنىنى سيليردى: — سن بورادا ياقشىجا دوشون. من قايتىدقان سوکرا ايشك اصلينى منه سويله مەلىسك. اگر ينه ديمه سك، من يكىدن سته تشيه ايتمه لى يم.

معلم چيقوب، قاپونى ئورتدى. چوجوق نك باشينا قالدى. اونك وقارى قىريلما مشدى. بدنى ايسه باشدان باشا سزىلداير اىكله بردى. سانكه بوتون سوموگىرى

آغرىردى. (روبهرت) ك اغلاماغى كليردى. لاکن ئوزى ئوز ضعيفلكينه اجىقلانوب، كوز ياشلاريني ساقلادى. شالواريني و بلوزيني دوزلدوب، قطعى قراريني چىقارتدى: ئولدى وار، دانىشىدى يوقدر.

بو آراتق اطرافه باقىنوب، پنجره نك آلچاق اولديغىنى كوردى و بردن بره قاچماغى قراره آلدى. ماسانك اوستينده قامچى و بر پارچادا تباشير واردى. (روبهرت) قامچىنى جيبىنه سوقدى. تباشيرى ده آلوب، ماسا اوزه رينده، چوق سوادلى دا اولماسا، هر حالدا بر قطعتله آشاغىدا كى سوزلرى يازدى: «سيز قوجا دو قوزسكز. من ايسه سويله مەيه جكم. سزده هېچ وقت قامچى كرى الكزه آلاما ياجا قسكز».

پنجره دن كوچه يه آتيلماق چتىن دكلدى. اورادان ايسه يول آچىق دوزه نلكه كيدىردى. (روبهرت) چوق قاچدى. آخردا آردىنجا كلن اولما ديغىنا آرخابن اولوب، آدىملارنى ياواشتىدى. كىچىك اورمانك قالىنلغىندا آغاچلار ايله ئورتىلى بر ير سەجدى. يوشاق مامر ايجرىسىنده بر چالا قازىدى. قامچىنى اورايا قويوب، توپراق و مامر ايله ئورتىدى. قامچى احتمالكه بو كونه كى ده اورادار. (روبهرت) هېچ بر وقت كىمسە يه، قامچى نك هارادا باسدىرلمش اولديغىنى سويله مەدى.

آچىق صحرانك كوزه للكى قاچاق چوجوغا تاثير ايتدى. و اونك يارالى قلىبىنى ئوز سكوتى نك يوشاق باغرىنا قوجدى، اوقشادى...

۵. (جوق) ك تهديدى

تام بو كونده، (جوق شتە يكه ر)، (جوردى سىنقلەر) ه يىلدىردى كه، اونك ايشله دىكى برده كومورك هر تونى* ايجون ويرىلن امك حقى آزالدىلير. بو او دىمك ايدى كه، (سىنقلەر) ك عائله سى اولكىندن داها آرتق بر آغىرلغا دوشە جكلردر. (جوردى)، چوقدان بەرى (شتە يكه ر) ايله قطعى صورته دانىشماق ايسته يردى. (جوق) همیشه جوره به جوره يوللار ايله اونى سىغىشدىر يردى. ايمدى ده بو يكى حىسزلق او، (شتە يكه ر) ي داياندىروب سوردى:

— نىچىن سيز منىم امك حقىمى آزالدىر سكز؟
بونا جواباً (شتە يكه ر) ديدى:

— من بورادا نه چى يم. بو (روندهل) ك ئوز ايشيدىر. او؛ به نىينه يرلشدير مشدر كه، امك حقى آزالدىلا يىلير. من ايسه، منه امر ايدىلن ايشى ياپمالى يم.

— اولسوندا، من يىلمىم اورادا سىزك ايشكز نىچە در... آتچاق من چوقدان بو فكرده يم كه، بو ايشلك هاموسىندا سىزك الكز واردر. من بر شى ايتمىشمى؟..

(۱) تون-آلتىش پوتە قىردر.

من سىزك ضدىكزه كىتمىشمى؟
— سىز منه هېچ بر يامانلق ايتمە مشكز، (جوردى) — ديه (شتە يكه ر) سانكه صىمىتله جواب وىردى: — نە دن سىز بويله كسدىر بر سكز.

— سىبى چوق آچىق در. چوقدان بەرى در من كورورم كه، منىم ايجون ايش اك چتىن يرلرده چقىر. يا بوسبوتون قس آلىنما ياجاق يرلرده، يادا سو باسان موقىقرده منه ايش وىرلىر. بو بر يول دكل، ايكى يول دكل — همیشه بويله اولور. ايسه — ايسه مز بونك بر تصادف دكل، قصدا ياپىلدىغىنى دوشونمك لازم كلير.

— لاکن ظن ايتەم. بلكه بو ايشچىلر مز آراسىندا اتفاق ياپماق ايجون سىزك تىلغات آپارما كرك تىتجه سىدر؟

— من اتفاق لهينه دانىشسام دا، بونك منىم ايشىمه نه دخلى وار؟ — (جوردى) آرتق حدتلىمكه باشلا يردى: دوغرىدر من بو فكرده يم كه، اتفاق بزە چوق لازمدر؛ آتچاق نه اولسون منىم ايسته دىكىمى دوشونمكه حتم يوقمىدر؟

— منىم سوزىم يوقدر — ديه (شتە يكه ر) سولندى: — بونلارك هاموسى ايش يه سىنك ايشيدىر. من آتچاق بلكه بو سبىدن اولاي يىلە جىكىنى سىزه كوستردىم. (جوردى) كىتدىكجه داها آرتق آجىقلانيردى.

— زحمت چكە مە يىلرسكز. من سىزدن سارساق دكل. و سىز منى الده اوينادا يىلمز سكز. ايش يه سىنك بورادا هېچ بر ايشى يوقدر. بونلارك هاموسى سىزدن آسلىدر و هاموسىنى سىز اداره ايدىر سكز. من بونلارك هاموسىنى آچىق يوزكزه سويله يه يىلدىكىمە چوق سە وىنىرم. سىز ايسه سە يدكز چوقدان منه ايشله مك ايجون باشقا بر ير وىره يىلە ردكز. اودر كه، من سىزه دىرم: بزىم بورادا اتقا قىمز اولسا ايدى، اوندا سىزك ملعون فرىلداق و دولانباچ لاركزك چوقدان سو كى كلش اولوردى.

— چوق كوزەل! اتقا كزى دوزلدكز، كورەك نه اولاجا قدر. ايسه رسكز هله صباح دوزلدكز. منىم ايجون هېچ بر فرقى يوقدر. هله صباح من سىزك اتقا قىچلار دان ايسته دىككزى آلوب ساتا يىليرم. يتە كه تكجه چكىنه بر ايكى ال وورولسون، يا ياقشى بر ير، يادا بر شوشه ويسكى* وعد ايدىلمش اولسون. اونلار سارساق دكلدرلر: يىليرلر كه، همیشه آمر لر يله ياقشى يولا كىتمك ياقشى در. من اولكى كى ايسته دىكىمى ايلە رەم. سز ئوز اتقا كز ايله چوق ساده لوح سكز. ايشچىلر آراسىندا همیشه قاق و چكىشمە اولاجا قدر. بر حصە سى او برى حصە نك عليه نه اولاجا قدر. هر نە يك بارە سىنده سىز يىچىلدا شمش اولسا كز، من ايشيدە جكم.

(جوردى) خومورتداندى:

— بودا يكى بر شى اولدى. بز سىزك كاسە لىسلر كزى تانيرىق. آتچاق هامو

* ويسكى-چاشير

اويله دكلدر. بو ياراماز قويونلار سوريدن آتيليرسا، اوندا هامو برى — برينى دوتار. اوندا بز سيزك كى «مديرلى» تر تريه ايدە ييلەرديك.

— بلکہ سيز اولجە ايش ييلەربلە حسابلاشماغا باشلارسکز: سيزك حتکزده اونا بر نيچە کلمە پيچلداماق لازم....

بورادا آرتق (جوردى) باروت كى پاتلادى.

— نيجه، شيطان اوغلى شيطان! — ديدى — من سنك سونوك يوره ككى قازيوب، كوزلر كدن چيقاردارام. برجه دايان. من سنك لهده، سنك سوز كزديرن سه و كيلير كز ايلهده حسابلاشارام...

(شتيكر) ايسه چوقدان اوزا قلاشمشدى. او: ئوزديدكى كى «شخصى حياتينه» توقونولماسىنى چوقدا سهوميردى.

(جوردى) تك قالنجا، يوره كىنى توختاتماق ايجون اوتوردى. و چوبوق چككه باشلادى.

بو آراق، (مهتو مهيلاند) اونك يانينا كلدى. او ئوز يرينده پاتلاش ياماق ايجون باروت قويمشدى. (جوردى) يوره كىنك دهردىنى اونا آچوب، بر قدر يونكوللشدى.

— موردار، رزىل حيوان. ياقامزدان آچيلير. — ديه (مهيلاند) جواب ويردى.

— كل اتفاق دوزلدهك. ايشيديكمه كوره، (بوب سميللى)ى، غرب قازما لاريندا چوق كوزهل اتفاق دوزلتمشدر.

— (بوب) عقلى اوغلاندر. ياقشى يولداشدر. من اونكلا ايشلەمشم. — او اتفاق عضوى اولان بوتون قازماچيلار ايجون، امك حقىنى هر تونا ايكي پەنسدن آرتق چوغالتدیرا ييلمشدر. بزدهده اتفاق دوزهلن كى، من ئوزىمى عضو يازديراجام.

(جوردى)، يولداشنىك سوزينه شريك اولدى. آتجاج او اتفاق محكمشمسى نه قدر چتين اولديغىنى ييليردى: ايشينك ئوز قازانچىنى ايتيرمەسى قورقوسى واردد؛ صاحبكارلار اوبوشماسى، اتفاقه يازيلانلارى منتظم بر صورتده ايشدن چيقاردوب، آتير. بويله آغير كونلرده ئوز امك حقلرىنى قورقو آلتينا سالا ييلهكك جسارتلى آداملار چوقمى تايلاجاقدى.

(مهيلاند) چوقدان كيتمشدى. (جوردى) ايسه، هلهده ايشه باشلامايوب، دهرين دوشونجه يە دالمشدى.

نهايت (مهيلاند)ك قويدىغى باروتك پاتلتىسى اونى دوشونجه لریندن آيلتىدى (جوردى) نك دوشونديكلرى چوقدا سهوينديريجي شيلر دكلدى. او آكلابىر

دى كه، او حدتله ييلمز و «مديريت» ايله جنجل چيقارا ييلمز. باشقا بر برده ايش تاپيلسايدى ييله اونك يریندن حرکت ايشمەسى چوق چتين ايدى: آلتى باش چولما چوجوغى هارايا سوروكله يهچكىدى.

اونلارك حياتى، اونك، هر بر تحقير و حتزلغى يودماغا قاتلاشماسيندان آسيلي ايدى. (جوردى) ئوز قارشيسيندا، تابع اولماق و بويون اكمدن باشقا بر يول كورميردى.

كلفتده برجه نقرده ايشلەين اولسا ايدى، اوندا ايش آسانلاشمش اولوردى. بر نيچە آى صبر ايشمك لازمدر؛ بو ياقينلاردا چوجوقلاردان اك بويوكى ايشه باشلايا ييلير. اوندا، احتمالكه اونلار آر — آروادلدا بر آز آسانقله قس آلا ييلەرلر.

بوتون كونى (جوردى) آجىقلى و عصبى ايدى. ايش يريرميردى. هر ايشى موفقتيسز اولور، الدن حيقوب داغيليردى. نهايت ايش وقتى ييتنجه (جوردى) يوره كينده بر يونكولليك حس ايتدى. بو ير آلتينداكى هيندن تزلكله يرک اوزه رينه چيقماق ايشته يردى. ياشاش اونا، اوزون، آغير و معناسز بر عذاب كى كورولوردى. ايوه قايديركن، او، (روبرت)ك مكتهده كى ايشىنى ايشتىدى. ايوه كيرنجه، آروادى ايلك باقىشدا، اونك نه دنسه چوق عصبلشديكىنى آكلادى. او (جوردى) ايجون ايسى سو حاضرلايوب، بويونماق ايجون لکن كتيردى.

(جوردى) چيركلى ايش پالتارىنى چيقاردوب، حدتله بوجاغا آتيردى. قورشاعا كى سويونوب، باشىنى سابونلاماغا باشلادى.

كومور قازيانلار، بويله بويوناندا، بر باشقاسينك اورادا اولماسىنى سهومزلر، نحس كى يرلر كيشيشده ايشجى كندينده ئوز مریدلرینى كوزدن كيچيرمك ايجون بو وقتى انتخاب ايتدى. بودا عادتآ تر — تر اولميردى.

(جوردى) قابونك دو كولدېكىنى ايشيدنجه اولديقجا عصبى بر سلە:

— ينه او كيمدر. آلاه بلاسىنى ويرسين! — ديدى. كوزلرینى ئورتمش سابون كوپوكى آراسيندان كلنك كيم اولديغىنى كورمكه چاليشيردى. باشيندان سه كى چيركلى سابون سويى توكولوردى. — بويونماغادا مجال ويرميرلر؛ هچ ييلميرم نه ايشته يرلر — ديدى.

كشيشك سسىنى ايشيدنجه، (جوردى) يكي دن لكەنك ايجينه طرف اكيلوب، باشىنى سابونلاماغا باشلادى. سويى باشينا توكديكجه، چيركلى سو دورت طرفه سيجرايردى.

كشيش (جوردى) نك باشىنى كورنجه سويلەدى:

— آها! سيز مشغولسکز، (ميستر سينقلەر). بويونورسکز كورورم.

— بلی! — دیه (جوردی) پک سرت جواب ویردی: — ظن ایده رسم، سیزده یووناندا قابو کزی دو کمش اولسا ایدیمنه تشکر ایتمزدکر.

بو مواخذهدن (سینقلر)ک آروادی سکسندی؛ ارنک کوبودلغی اوننی چوق اینجیتدی. لاکن ینه بر سوز سویله ممدی.

— چوق تاسف ایدیرم... من وقتسز کلمک ایسته میردیم. من سیزی راحتسز ایتمم. باشقا بر وقت کلام.

کشیشک سینده بر عذر و اینجیکلک دیولوردی.

(جوردی) لکنده سوی سیچراداراق و سابون کوبو کینی توپوره ره ک جواب ویردی:

— منجه او داها یاقشی اولور. ایمدی ایسه کلیشکزک چوقدا یرلی اولدیغینی دیه ییلمم.

قوناغک آردینجا قاپی ثورتیلدیکن سوکرا، (مسیس سینقلر) دیدی:

— سنه نه اولمشدر؟ کشیش-ایله بویله دانیشماق اولورمی؟ سن ئوزیککی ساقلا یوب ئوزکه لر ایله داها تراکتلی اولایله رددک.

— نه. جهنمه اولسون! او یله آداملار ایله نه آغیز ویره جکم. کلوب بوش یره لاقیلدا یاچاق... یوونماغادا قویمازلار. اگر دراکه سی وار، آداملار ایشدن قایدان وقت یوکوروب، کلمه سین. برجه بو کوره کیمی سورت! — (جوردی) لکنک اوزه رینه اکیلدی. (نه للی) اونک کوره کلریندن و چیکنلریندن کومور چیر کینی یودی: اوندان سوکرا، اوننی قالین کوبود دستمال ایله قیب قیرمیزی قیزارانادک سورتدی و تمیز بر کونک ویردی. بدنیک یوقاری یاریسینی بتیردیکن سوکرا، (جوردی) ایش شالوارینی چیقارتدی. لکنک ایچینه کیروب، آباقلارینی سابونلاماغا باشلادی.

— آدامک کرک ساکت بر بو جاغی اولسونکه، اورادا یوونا ییلسن. — دیه (جوردی) میریلدانیردی و سانکه بونکلا کشیشه قارشی حرکتینی دوغرو لتماق ایسته یردی.

— هیچ بر وقت بارماغی چامورا توقونمایان آغالارا واننا لازم اولدیغی کبی، همیشه چامور ایچینده چالیشان آداملار اواننا لازمدر. ایمدیچه بزه کلن بو آغانی کورور سکمی؟ او برجه بارماغینی ده هیچ بر وقت بالیغفا بولاماز. اما کیت ایوینی کور. او یله واننا اوتاغی و جور به جور شیئلری وارکه.. آغیز آچبلا قالیر. نه، بز یاراماز آکلماز آداملاریق. ئوز سارساق بووندوروغمزی چکوب، سورو نوریک. — (جوردی) آراسی کیسله من جوشور و میریلدانیردی.

نهایت ایشینی بتیروب، یوقسولجا نهار ماساسینک یانیندا اوتوردی. نهار بر آزجا کرتوف و قایتقدان عبارت ایدی.

نهاردان سوکرا غزته نی کوتوروب، دوتغون و آجیلی بر چهره ایله فرسلو اوزه رینه اوتوردی.

(روبرت) ایوه قایتدیقا، آتاسینی بو وضعیتده کوردی. (نه للی) ئوز ارنک نهن ایسه راحتسز اولدیغینی چوقدان کوروردی؛ او ینده قازمالاردا بر جنجل اولدیغینی دوشونور و سوروشمیردی.

(روبرت) اورکک بر وضعیتده کیروب قابو یانیندا کی کورسیده اوتوردی. (جوردی) اوننی کورینجه چوق ساکت بر سله سوردی.

— هارادا یدک؟

چوجوق جواب ویرمهدی. او بو ساکتلیکن قورقمشدی. سانکه بو ساکتلیکک دالنجانه ایسه بر دهشت و امانسز بر دهشت ساقلاندیغینی حس ایدردی. لاکن آتاسینک خاصیتیندن بر پارچا اوندادا وار ایدی: او سوسقون بر حالدا اوتورور و سکوتینی دوام ایتریریدی.

— مکتبه نه ایتمسک؟ — ایکنجی سورغو بو ایدی. لاکن بو سورغودا اولکی کبی اولدیقا لاقید و چتا چوق بوشاق بر سله ویرلمش ایدی.

بو دفعه ده جواب ویرن اولمادی. لاکن چوجوق آتاسینا باقوب، قورقودان تیره دی. چوجوق ئوزینه کومک آقناراق، کوزلرینی آتاسینا چه ویردی. لاکن اونک یوزینده هیچ بر شی کورولمیردی. (روبرت)ک یوره کینی بر امیدسزک چوقلالادی. دهشته قارشی کیتمکن باشقا بر چاره قالمامشدی.

آتاسی ینده ساکت بر سله سویله دی:

— سویون! — چوجوق ایسته ممدن ئوز جیندیر پالتارلارینی سویونماغا باشلادی.

چیپلاق و کیمسه سز بر زواللی کبی (روبرت) تاختا دوشه منک اوستینده دایانمشدی. ایوده تکجه بر سود امهر چوجوق قالمشدی. بوتون قارداشلاری و باجیلاری کوچده اونایردیلار. (روبرت) بونا سه وینیردی. چونکه اونلار، اونک تحقیر ایدیلمه سینی کورمه به جکلردی.

آتاسی قالدی. بو جاغا کیدوب، ایش پالتاریندان قایشی چیقارتدی. اینه سه ریدی و او بری ایله ده چوجوغک چیکنیدن دوتدی.

— ایمدی سن جواب ویره جکسکمی؛ هارادا اولدیغیک سویله به جکسکمی؟ لاکن (روبرت) دینمیردی. آغیر قایش خصوصی آجی بر وویلتی ایله چوجوغک آریق اومبالارینا اندی. هر ووروشدان سوکرا، چوجوغک بدنینه قیرمیزی بر زول قالیردی. چوجوق باغیر ماماغی کسدرمشدی. بونا باقما یاراق دوداقلاریندان اختیارسز اولاراق ایکی تیلر قومماغا باشلادی: اوست اوستدن آن قایشلار اونک آباقلارینی و انسز آغ کوره کینی یاندریریدی. قایش، امانسز بر دهشت و ظالمقنه

قالقىر، و چوگوغڭ ھەر ووروشدان سوکرا قیوریلان اینجه بدینه آجی انتظام ایله انیردی. کوره کلرینده، اومبالاریندا، آیاقلاریندا، قاییشڭ یرلری زول — زول چقییر قیزاریردی. سانکه ایمدیجه قانی آفاجاقدی.

— داھا ووزما. داھا وورما آنا. — دیه چوچوق یالواریردی. آغری قرارینی قیرمشدی: — داھا وورما منی، بسدر! — ووروش کیدیگجه شدتله نیر. چوچوق ایسه بو ووروشلارک آلتیندا چیرینیر، قیوریلیردی.

— آمان. آمان. آمان. آنا. دایاندر، قویما اونى! — چوچوق چیریناراق، باغیریردی، آتاسینڭ یوزی اولکی کبی دوتوق بر حالدا ایدی. قایش ایسه اولکی کبی قیوریلماقدا اولان آریق بدنی شایارلییردی.

(میسس سینقلەر) چوچوغا نیجه یاردیم کوتره جکینی یلمه یوب، بر بوجاغدا آغلایردی. او ارنڭ دوتقون، ظالم و دونوق یوزیندن قورقدی: — او ئوزیندن چقمشدر. — بو دوغفو بردن (میسس سینقله‌ری) دیتره تدی.

— بو اونڭ کوزی قاباغیندا بر قتل، بر جنایت ایدی. (نه‌للی) بر هیجان ایچینده چاتوب کوزلنمز بر قوه ایله قایشی دارتدی و بوجاغا آتوب، آغلایاراق چوچوغی قوجاقلادی:

(جوردی) ئوزکه کل. بر دوشون — سن اونى منیم کوزبمڭ اوکینده ئولدرمک ایسته یرسڭ.

قادین ئوز بدنیله چوچوغی دالدالایوب، هیجانلا سویله یردی:

— بو بیرتجیلیق نه دیمکدر. هله دویمادکسه منی وور. بو جنایتدر. من آرتق قویمارام.

(جوردی) ئوز آروادینڭ چیغیرتیسیندان، سسینڭ قوت و کسکینلکیندن، باقینوب، سانکه ئوزینه کلدی. قیزاردی و اوتوروب، اللریله یوزینی ئورتدی.

— داھا یاقشی، اوغلوم. داھا بسدر — دیه قادین چوچوغا توختاق ویریر، و کینمه‌سینه کومک ایدیردی. (نه‌للی) چوچوغڭ بدینده قایشڭ زول — زول یری قالدیفینی کورینجه ئوزی ده یکیدن آغلاماغا باشلادی.

— آغلاما اوغلوم. داھا کیچدی. آناکڭ بوکون قانی قارادر. — قادین چوچوغی ایناندریماغا چالیشیردی: — آغلاما، منیم بالاجا اوغلوم. آغلاما. بو ساعت آناک سته نهار ویره یرسڭ.

(جوردی) آرتق اوتاقدا قالمادی. پاپاغینی کوتوروب، کوچه‌یه چیقدی. او؛ بوتون عمرینده، هیچ بر وقت بو قادار اوتانماشدی.

(نه‌للی) چوچوق ایله تک قالنجا، اونى تر ساکت ایدوب، — سوئوق کروتوف و قایتقدان عبارت — خوراکینی ویردی. یاواش — یاواش، (نه‌للی) مکتبه اولان احوالاتڭ هاموسینی چوچوقدان ئوکرندی. قادین، (روبه‌رت) ک (رونده‌ل) ه هجو

مینڭ اصل سببینی دویمایا باشلادی. چوق کیچمەدن (نه‌للی) بوتون کونی اولمش ایشلری بوتون تفصیلاتیله ئوکرندی. (روبه‌رت) حتا ماسا اوزده‌رینده تباشیر ایله یازدیقلارینی ده سویله‌دی.

— یاقشی بس سن قامچینی ھارادا کیزلندک: — دیه (نه‌للی) نڭ قارا کوز لرینده بر سه‌وینچ پارلادی. چوچوغڭ معلم ایله مبارزه‌یه کیریشمکدن قورقماسی. اونى سه‌ویندیریردی.

— من اونى میشده یره باسدیرمشام، آنجاق یرینی کیمسه‌یه سویله‌مه‌یه‌جکم. من هیچ بر وقت اونى کرى ویرمه‌جکم.

— یاقشی اوغلوم، یاقشی. منده سویله‌مه. صباح من سنکله مکتبه کیدوب، هاموسینی دوزه‌لدەرم. ایمدی کیت یاتاقدا اوزان. ممکن قادار چوق یات. چونکه ایمدی یوقو سته هر شیدن آرتق لازمدر. آناک حقیقده فنا بر شی دوشونمه. او ئوزی اوتانیر. کورونور بر شیدن قانی قارالمشدر. او، بو وقته‌دک هیچ بریکزه یویله تبه ایتمه‌مشدر.

بو دوغرو ایدی. — (سینقلەر) عائله‌ده چوق یومشاق یوره کلی ایدی؛ هیچ بر وقت چوچوقلاری دوکمیردی. (نه‌للی) حس ایدیردی که، یقین ینه قازمالاردا بر شی اولمش و (جوردی) نڭ قانینی جوشدیرمشدر.

۶. معلمڭ کلیشی

بر ایلده کیچدی. (روبه‌رت) ک یاشی اون بره چاتدی. او؛ ئوز یاشینا کوره چوق جدی ایدی. اونڭ سه‌ودیکی و اونى سه‌ویندیرن شیلر باشقا چوچوقلارک کینه بکزه‌میردی. او قاپالی، مغرور، عین زماندا سوک درجه حساس ایدی. او ئوز صحرا و قایالارینی کیتدیگجه داھا آرتق و داھا محکم سه‌ویردی. بعضاً او، کونلرجه بو صحرالاردا دولانیر، بعضاًده قایغوسز و مسعود اولاراق کوک اوتلار ایچینده تیرنمەدن اوزانیردی. بورادا او، بر چوق شیلری آکلامادیفنی ایچون، عذاب چکمیردی. اونى حقسز اولاراق اینجیمش اولسا ایدیلر، صحرا اونا توختاق ویریردی. (روبه‌رت) محزون اولدبقدا صحرادا اونڭ ایله غملتیر، مسعود اولدبقدا ایسه صحرادا سه‌وینیر اونى‌دا سه‌ویندیریردی. او صحرانڭ که‌نیشلکینی و سربستلکینی هر بر وضعیتینده سه‌ویردی. او بو خفیف سوکوتڭ باشقالارینی نیچون قورقوتدیفینی آکلامیردی.

(روبه‌رت) ک آنا آناسی، اولکی کبی آجی و آغیر یاشایش مبارزه‌سی آباریر دیلار. لاکن یاقشی کله‌جک امید، ایمدی تر — تر ایشیلدایردی. چوچوقلارک اک بویوکی ایمدی قازمالاردا ایسه باشلامشدی؛ قیزلاردان بری قوللوقچیلغا کیرمشدی.

(روبهرت) ده بو یاقینلاردا ایشه باشلایا ییلهر. اونك آردینجا هله داها اوچ قرده چوجوق وار ایدی. بونلار بری — بریندن بر باش کیچك ایدیلر. بعضاً (جوردی) نك ایش یولدلاشلاری اونا دیریدیلر که، بر آزدان سوکرا، جوردی (قابلو) نی آتمالی در. اونك ایشی آنجاق نوز قازماچی اوغوللارینا لامپا ویرمک اولاجا قدر. لاکن (جوردی) بونا جواب اولاراق بر محزونقله کولوردی. او بونی نوز عائلهسی کبی اولان باشقا لاری حقیته ده تز — تز ایشیدیردی. او بوتون چوجوقلارینی ایش باشیندا کورمه یه چکینی کوزه لجه ییلیردی. اللی یاش — او زمان کومور قازیان ایچون اوزون بر عمر ایدی. چونکه او زمان قازمالارک هاواسی یاقشی — یاقشی ده کیشدیریلیمیر؛ چوق فنا تهجیز و تعمیر ایدیلیردی. برچوقلاری قرق یاشینایله چاتماش ال یاقلارینی اوزادیرلاردی.

(شتهیکر) اولکی کبی (سینقله) ی خردا ایشلر ایله تعقیب ایدیردی و آرا لاریندا تز تز توقوشمالار اولوردی. دوشمنك کسکین برقرته چه وریلیردی. (جور دی)، (شتهیکر) ک بو یامانقلاری ایچون هیچ بر سبب تاپا ییلیمه یوب، چوق وقت دیریدی:

— بو قارا (جوق) ک مندن نه ایسته دیگینی هیچ بر دورلو آکلایا ییلیمیر. (نه للی) ایسه احوالاتی نوز ارنه دیمکدن چکینیردی.

بر یول (شتهیکر) ینه عادتی اوزره «بر یوقدر» دیمش و بونك اوزهرینه (جوردی) بوتون هفتنی ایشسز قالمشدی. (نه للی) (جوق) ک حرکتلرینك سببینی (جور دی) یه سویله مکی کسدیردی. و بر آقشام دیدی:

— (جوردی)، قارا (جوق) اصلانی تعقیب ایتمیر. او سنك واسطه ک ایله منی و منیم چوجوقلاریمی بوغماق ایسته ر...

— سنی! — دییه (جوردی) حیرتله سوردی:

— بو نیجه و نیچون اولای ییلهر؟

(نه للی)، (شتهیکر) ک نوز عشقنامه سیله نه وقت و نیجه اونك یانینا کلدیکینی هوسسزده اولسا یاواش — یاواش نقل ایتدی. (نه للی) سوزینی یترینجه (جوردی) دینمز — سویله مز، نوز یرینده قالدی. ساعتك تاققلتی سی و کاه بر طرفدن کاه دا او بری طرفدن (جوردی) نك دیزلری اوستینه چیقماغا چالیشان پشیکك خورولتسی ساکت اوتاقد اچوق برک ایشیدیلیردی. پشیک بئینی اکوب، یومشاق بوینی (جور دی) نك آیاغینا سورتور، آرقاسی اوستینه چه وریلیر؛ آرا — سیرا بو آکلایشلماز مخلوقك یوزینه باقیر، و بو دفعه نیچون عادتی اوزره اوزینی تومارلانمادیغینی آکلایمیردی.

— جوق ساغ اول، (نه للی)! سن نیجه لازیمدی اویله ده ایتمشك. ایمدی ایسه آرتق او مردار حیوان برده سنی تحقیر ایتمکه هیچ بر وقت جسارت ایده ییلمز.

(نه للی) آغزینی آچماغاق بولمادان، (جوردی) چیقوب، قاپونی ثورتشدی. (جوردی) بر باش (شتهیکر) ک ایونه دوغرو آدیملایوب، قاپونی دوکدی. (شتهیکر) ک قیزی قاپونی آچدی. (شتهیکر) چوقدان دول قالمشدی: آروادی برجه بو قیزی دوغاندان سوکرا، نولمشدی. قیزک ایمدی ۱۴ یاشی وار ایدی. (جوردی)، کیتدی که آرتمادا اولان غضبنی باسوب، سوردی:

— آتاک ایوده میدر؟

— یوق. کیتدی. قیز قارانلقدا (جوردی) یه دقت ایدوب سویله دی: — آها

(جوردی). سیزمیسکز. آتام کیدیرکن تاپشیردی که، سز کله کز اونك هله ک سزک ایچون «یری» اولمادیغینی سیزه ییلدیریم.

— یاقشی. یاقشی. ییلیمرسک ایمدی او هارادادر.

— یوق. بلکه (سانی روبه رسون) یادا (یتهر فله منیغ) کیلده اولدی.

— چوق ساغ اول — دییه (جوردی) یولا دوشدی: — من کیدوب اورایا

باقارام. بلکه اورادادر.

او (یتهر فله منیغ) ک بو کیجه قازمالاردا ایشلهدیکینی ییلیردی: (شتهیکر)

نوز ایشینی دوزه لتمک ایچون اونی علاوه ایشه تعین ایتشدی. بونا کوره ده (جور

دی) بر باش (فله منیغ) ک ایونه کیتدی. قاپونی دوکدی. بر مدت جواب ویرن اولما

دی. سوکرا قورقش بر قادین سسی ایشیدیلدی:

— کیمدر؟

(جوردی) ساکت جواب ویردی:

— قاپونی آچ. نهدن قورقورساک.

قادین (جوردی) نی هیچ کوزلنمدن قایتمش ارنه بکره دوب، قاپونی آچدی.

— نیچون بس بویله تز. . . . دییه قادین باشلادی و بردن چاغریلماش قونا

غك کیم اولدیغینی ییلنجه قاپونی چیرپماق ایسته دی.

— خیر آ. ایمدی داها نورت ییلمزسك. من (جوق) ی کورمک ایسته یریم.

— (جوق) بورادا یوقدر — دییه قادین تیره ک بر سله جواب ویردی.

— داها یالان دانیشما (جهن)، تز اونی بورایا کوندر.

— (جوردی) تز کوچه یه چیقدی. آرتق (جوق) ک بر طرفه قاچا ییلیمه چکینی

ییلیردی. بر نیجه ایو کیچوب، تینده دایاندی. بر نیجه ایلک تحقیره قارشی آتشین

انتقام دو یغوسی به یینی تاقیلدا ویردی. (جوردی)، (جوق) ک یاقینلاشدیغینی کورونجه

ایلریله دی و سوردی:

— (شتهیکر)! سیزمیسکز؟

— منم، من! نه ایسته یرسکز؟

— آنجاق برجه دقیقه — دییه (جوردی) (شتهیکر) ک قارشیسیندا دوروب،

کیرت

يولى كىدى: — من سىزك موردار كونكزى بر آز قزىشديرماق ايستەردىم. بونى چوقدان — بر نيچه ايل بوندان اول ايتىمك لازم ايدى. آتجاق من هله بو كون يىلميشم... هله بو كونده پاىكزى آلاسىز.

(جوردى) نىڭ سى چوق ساكت ايدى. آتجاق سويلەدىكىنى ايدەجكى آپ آچىق ايدى.

— نه وار؟ نيچون ئوزكەن چىقىمشىڭ؟ — (شەيكەر) ئوزىنى بىر حىرت ايجىندە كوسترمەكە چاليشىردى: — نه اولمشىدر؟ ياقشى، ياقشى، دانىشاق، كورەك نه اولوب؟

— نه اولمشىدر؟ او اولمشىدر: من خستە ايكن سىڭ نه مقصد ايله منىم ايويەمە كلىدىكىكى آروادىم نە سويلەمشىدر. او بوينكى قىراجاغىمى يىلدىكى ايجون ايشى منە سويلەمشىدر. ايمدى ايسە ياراماز حيوان يومروقلاركى حاضرلا. ايمدىچە من سىڭ بورجىكەن چىقارام. . . . چوق كوزلەمشىڭ. يىدى ايل بوندان اول سنكلە حساب لاشماق لازم ايدى. اى، اورتايآ چىق سەنە دىيرلر!

— (جوردى)، سەن بر منە قولاق آس.....
دىيە (شەيكەر) باشلادى. عىن زماندا (سېنقلەر) ك اليندن باقا قورنارماق ايجون «اكيلمەكە» چاليشىردى.

— شيطان بالاسى، شيطان، داها بسدر! — دىيە (جوردى)، (شەيكەر) ك بورنىنا بر يومروق ايليشدىردى.

(شەيكەر) ئوزىندىن چىقوب، (سېنقلەر) ك دوشىنە بر يومروق اندىردى. او؛ داها كىچ ايدى. ئوز رقىيى كىي يورولمىر و آج قالمىردى. (جوردى) ايسە چوق كوجلى ايدى. غضبىندە كوجى ايكى قات آرتمشىدى. بو ساعەت او؛ چوق دەشتلى ايدى .

بىدلر برى برىنە ساريلدىلار. اولار قودورمشجاسىنا برى برىنى شىتلە دورتمە لەيردىلر. چوق چىكمەدن (سېنقلەر) اوستون چىقدى. اونىڭ بىدى داها آغىر و محكم ايدى. (شەيكەر) ك يوزىنە آغىر بر يومروق دىكى. ايكىچى يومروق ايسە چەسىنى سىندىردى. (سېنقلەر) اونى قاپوب، چامورلى بولك ايجىنە آندى.

(شەيكەر) بر نيچه ئانە حركتسىز قالدى. ئوزىنە كلنچە قالدوب، تىز ئوز ايويە طرف يونەلدى.

(جوردى)، بو كوتەكك (شەيكەر) هەلەك كافي اولدىغىنى كىسدىروب، ئوز ايويە قايتدى.

بوندان سوكرآ چوق چىكمەدن (لوئوود) دا بويوك حادثەلر اولدى. بو حادثە لر (روبەرت) ك يورە كىندە دەرىن ايزلر براقدى: (جوردى) هەلدە ايش آلا يىلمە يوب، (روبەرت سىمىللى) يە مكتوب يازدى. كىتدىكە (سىمىللى) نىڭ آدى كومور

قازان ايشچىلر آراسىندا دىلدن — دىلە كىرمەكە باشلامشىدى. (جوردى) ئوز مكنو يىندا، باجاردىغى قدر يرلى امك شرايطىنى، ئوز ايشلىرىنى و اتقاق حىتىندە تىلغايتىنى، و بر نيچه ايلدن بەرى نيچە تىغىب ايدىلدىكىنى كوستردى.

(سىمىللى) جواب اولاراق ايكى كوندن سوكرآ (لووود) اكلەجىكىنى يازدى. (جوردى) مېتىغ دوزەلتمك ايشىنە كىرىشىدى.

ايشچى كىندىنە (جوردى) هامونى كوروب، مېتىغە كىلمەلرى و (سىمىللى) نى دىكلەمەلرى ايجون تىلغايت آپارىردى.

(جوردى) قوجا (توم سىمىت) كدە يانىنا كىتدى. دانىشيق وقتى (توم سىمىت) دىدى:

— بوندان ياقشى بر شى چىقاچاغى ظن ايتىمىم. اتقاق حىتىندە چوقدان دانىشيق كىدىر. لاكن سىز مبارزەنى كىكىنلشدىردىكەچە، اوزەركزىدە كى سىقتىنى دا آغىرلاشماقادر. آغالارلك پاراسى چوقدر. ايسەدىكلرى قدر قول آلا يىلرلر.

(توم) ئوز يولداشلارى آراسىندا همىشە ايلرى كىدن بر آدام ايدى. نىتيجەدە دىدى:

— يىغىنچاغا هر حالدا كلەجكم. بزىدە اتقاق دوزەلرسە، اورا يادا يازىلاچاغام. آتجاق سەن ياشاساك كورەجىكەك، اتقاق سەن دوشوندىكەك كىي اولمايماقادر. او برى طرفدە ئوز قوهرلىنى توپلاشدىروب، برلشدىرەك همىشە سىزى مغلوب ايدەجىكدر.

(جوردى) بو يىغىمبىرەنە سوزلردن داھادا قوت آلوب او برى ايوہ كىتدى. بويەلكلە (جوردى) ايودن—ايوہ كىدىردى. چوق وقت بر چوق اعتراضلار، كىكىن سوزلرە، بعضاً حتا آچىق دوشمنلەكەدە تصادف ايدىردى. لاكن او، ئوز سەوينجلىكىنى ايتىمىر، و چوق آز اولوردى كە، مېتىغە كىلمك وعدەسى آلمادان كىتسىن .

مېتىغ آقشامى كىلدى. تاختا سارايدا اولان اسكى يىغىناق اوتاغى كاندارا كىي آدام ايله دولى ايدى. اودا بوغاناق و ايشىغىدا آز ايدى. ايشچى كىندىنە اولانلارلك دىمك اولور كە هاموسى مېتىغە كىلمشىدى. بورادا كىچ، اويناق چەرەلردە، دوتقون، لاقىد دونوق يوزلردە وار ايدى. بورادا، انتظار سەوينجىندىن پارلايان كوزلردە؛ اوزون ايللر ك آغىر و كىبود ايشلىرىندىن؛ و بوقسولقدان، بورغون، سونوك و محزون يوزلردە وار ايدى. بورادا قوت و جىدىتلە دولى كىچ، جلد و چەويك بىدلرلە برابر، آزىك دونوق، بوكوك، آغىر حركتلى جەلردە وار ايدى...

(جوردى سىنقلەر) صدرلك ايدىردى. يىغىنچاغى آچماق، و (سىمىللى) نى يىغىنچاغا قىدىم ايتىمك ايجون آياغا قالدقدىدا، اونا اويە كىلدى كە: كويا بوتون دىيا كوزلرىنى چەويروب، اونا باقىر.

(جوردی) پەلەنە کە بەرەك باشلادی:

— یولداشلار؛ بودر بورادا چوقدان بەری درکە، بز اتفاقدان بحث ایدیریک. اتفاق دوزە لتمک حقیقە برچوق دفعەلر اوزون اوزادیه دانیشمشیق. بزە قارشى بر چوق حەسزلقلار و سیقینتیلر یاپلمشدر. آرتق تەكجە بر سوز ایله قالمايوب، ایشە کیریشمەنک وقتی کلمە شمشیدر؟ بز باشقا برلردە بعضیلرینک اتفاق دوزە لدە ییلدیك لرینی و اتفاقک امک حقیقە آرتیرماغا کومک ایتەسینی ایشیدیردیك. ایدى (مىستەر سىمىلى) بورایا کلمشدر. او باشقا دائرلردە اتفاقلارک نیجە ایشە باشلادیقارینی و نەلر الدە ایتدیکلرینی سیزە قل ایدەر. بو اورادا یاپیلا یلمشە، دیمەلى بورادادا یاپیلا ییلر. من (بوب سىمىلى) ایله بر برذە ایشە مشم. و اونک نە سیاق بر آدم اولدیغینی ییلیرم. او غربی دائرە لردە بر چوق آغیر و چتین ایشلر کورمشدر. و بوتون شوتلاندىا کومور ایشچیلرینک طرفیندن باشقالاریندان داها یاقشى چیقیشدا بولونا ییلر. من آنجاق بونلاری دیمک ایتە بیردیم. آنجاق اوراسینی علاوه ایدیرم کە، من ایدى بویوک بر سەوینجە (مىستەر سىمىلى) یە مراجعت ایدوب، سزە نطق سویله مەسینی خاھش ایدیرم.

(سىمىلى) ئوز نطقینی سویلەمک ایچون قالینجا، اونى کورولتیلی آلتیشلار ایله قارشیلادیلار. یوکسک بویلى، ارکک کوروشلی بو آدم، هله ایلك سوزلریلە بوتون ییغنجاغی ئوزینە تابع ایدە ییلدی. (سىمىلى)، صاحبکارلار «اویوشماسی» اصولی یاردیمیلە کومور ایشچیلرینک استعمار و تعقیب ایدیلەمەسى منظرەسینی سادە لاکن قوتلی سوزلر ایله تصویر ایدەرک، بوتون ییغنجاقدا بر حساسلق و روح یوکسک لکی یاراتدی. ایشچیلر، آنجاق محکم و قوتلی بر واحد کبی برلشمکە بو اصولە قارشى مبارزە آپارا ییلیرلر.

اونلار متشکل بر حالە کلنجه قطعی طلبلر و یروب، ئوز یاشایشلارینی داها آزاد، داها تکمیل و مسعود ایدە ییلیرلر.

کیچیک (روبەرت) دە ییغنجاغا کلمیشدی. ییغناق اوتاغیندا اوندان باشقا چوجوق بوق ایدی. (سىمىلى)، قازما ییلرینک و اونلارک خدمتچیلرینک ظلم و تاجاوز لریندن خصوصی بر فرتلە بحث ایدیرکن، چوجوغک یورە کی غضب و هیجاندان برک — برک دوکونوردی.

بر چوق آکلەمادیغی شیلری بو آفشام او، آچیق و آیدین آکلادی. او؛ کوز قیرمەدان (سىمىلى) نك یوزینە باقیر، و ایشچیلری برلشوب، ئوز حقلرینی کوسکسریلە قوروماغا چاغیران ناطقک هر بر سوزی اونک تا ایلیکلرینە قدر سانجیلیردی. بوندان سوکرا، (روبەرت) ئوز آتاسینک نە کبی حەسزلقلارا معروض قالدیغینی دانیشیق کورسیسیندن ایشیتدی. بونک اوزە رینە (سىمىلى) بوتون ایشچیلری ئوز یولداشلا رینی مدافعە یە چاغیردیقا، چوجوق بوتون قلبینی بو قدر جسارتلە دانیشان ناطقە

هیشەك تسلیم ایتدی. او (سىمىلى) نك آردینجا هر یرە کیتمکە و چاغیریشنا سس ویرمکدن بویون قاچیرانلاری ئولدورمکە حاضر اولدیغینی حس ایتدی. (سىمىلى) نك تصویر ایتدیکی ایدە آل چوجوغک کوزلریندە تجسم ایدیردی. اونک قلبی؛ بوتون یاشایشک هامو ایچون نە قدر آسانقلا، کوزەل، سەویملی و مسعود اولاییلەجکینی کوروردی. (بوب سىمىلى) هیچ بر وقت بویله دوغر و بر دوست قازانماشدی. او بو آباق یالین جیندیر کیملى چوجوغک قلبینی فتح ایتمکە دونمز بر دوست قازانمشدی.

ناطق سوزلرینی ییتیرنجە، قوتلی، کوبود ایشجی اللری اونى چوق چوق آلتیشلادیلار.

اونک تشکیل اولونماق چاغیریشنا جوابلە اتفاق بولمەسى دوزە لدی. بولمە نك صدرلکینە ایسە (جوردی سینقلەر) سەچیلدی. ییغنجاغک تاپشیریفیلە، صاحی (سىمىلى) قارا (چوق) ایله دانیشدی، همین کون دە (سینقلەر) ایشە کورتوریلدی. (سىمىلى)، (جوردی) نك منزلینە دوشمشدی. (جوردی) نك منزلی آرتق بر اوتاق و بر دە مطبخدن عبارت ایدی. بونا باقمایاراق ینە دە منزلیل داربسالدی. لاکن (سىمىلى) کەنیش طلبلی ظریف لطیفلردن دکلدی.

کیشیلر چوق چوق اوتوروب، ایشچیلر آراسیندا، (ترە دیونیونیزم) اتفاقچیلق پلانلارینی، امید و موفقیتلرینی دانیشیردیلار. (سینقلەر) دیدی:

— (بوب)، سیز ئوز عهده کزە چوق آغیر بر وظیفە کورتورمشکزر. همدە بو ناکورلق چکیمز بر شئیدر. سیزک کومک ایتدیکنز آداملار ئوزلری سیزە قار شی چیقیرلار.

— اویلەر، اما نە ایتەلى. اونسز اولماز. بونی کیچمک لازمدر.

— (سىمىلى) سانکە کلەجکە باقیرمش کبی دوشونجەلى بر کورکملە سویله ییردی. — من بو ایشە باشلاماغی چوقدان کسدرمشم. ایشچیلرک ئوزلری طرفیندن کوسترلین بوتون بو مقاومت و ایشچیلرک آزادلفی بولینداکی باشقا مانعەر، وقیلە مغلوب ایدیلەسیدر. . . . هامونک سببی عمومی سستەمدر، (جوردی) — دیه حال حاضرە قایتدی. — بوتون سستەم ساخته و حەسزدر. فنالق و اخلاقسزلق اونک تملیندە در. صاحبکارلاری دا کوردیکلری ایشلری کورمکە مجبور ایدن بوراسیدر. صنایعە رقابت اولماسا ایدی، عمومی امکداتلق اولسا ایدی، اونلارک بو رقابت اوزە رینە کوردیکلری ایشلرە لزوم قالمازدی. اونلاری بو ایشلرە مجبور ایدن بو رقابتدر. بونلارک هاموسی ایچون دە بز سیقیمالی، بونا قارشى آجلق، کدر و تحقیرلر ایله حسابلاشما یلیق...

— بونلارک هاموسی دوغریدر، (بوب). لاکن ایشچیلرک ئوز بوللارینی تاپما

لاری و ئوز فايدالارینی آكلامالاری ایچون نه قدر وقت لازمدر. بو وقته قدر اونلار سزك ایشلر كزه بر شبهه ایله باقیرلار. بر چوغی حتا سیز كه مبارزه آپاریر.

— بونلارك هاموسینی من ییلیرم. نه اولسون. هر شئیدن اول بزیم هر مهز، تدریجا ئوز محالینی حاضرلامایدیر. بز پارچا — پارچا تشکیلات یاپمالی، پارچا — پارچا كاه بورادا كاه اورادا دوزه لته ملی، عین زماندا او بری صنفك منافعی ایله مبارزه آپارمالی بز.

بزیم قوه لریمزی سه په له به جك و ایشلریمزك كیدیشینی آقسادا جاقدر. لاکن اك سو كدا ایشچیلر ئوزلرینه نه لازم اولدیغنی، و اونك نیجه الله ایدله ییله جکینی آكلارلار. بوندان سو كرا، بز بوتون شوتلاند محالی ایشچیلرینك بر لشدیر یلمه سی اوزه رینه چالیشاجاق انكتره و واللی محالی كومور ایشچیلرینی تشکیل ایدله جك، عین زماندا باشقا صنایع ایشچیلرینك آراسیندا کیروب، ئوز فكر لریمزی اونلار تبلیغ ایدله جكیک.

بو ایشلری بتیردیکدن سو كرا، خلقمزك فکرنی كه نیشله دوپ، معنوی قوه سینی محکم لتدیكدن سو كرا، بز انتباهنامه ایله باشقا ئولكه لرك ایشچیلرینه مراجعت ایدله ییلیرز. بز اونلاری، بزیمه بر لشمكه؛ و بزیم بری بریمزه بر دوشمن کبی دکل، بلکه بویوك واحد بشریتك بر عضوی کبی باقاجاقمز وقتك یتشمه سینی تزلشدیر مکه چاغیرا ییلیرز. او زمان انسانلنك هر بر عضوی، ئوز شخصی سعادت ایچون چالیشدی کبی، باشقالار كده سعادت ایچون عینله چالیشاجاقدر. بز بو وقتك ممکن قدر تر یتشمه سینه چالیشاجیق.

— دوغریدر، (بوب). دوغریدر. — دییه (جوردی) تصدیق ایدیردی. (سمیلی) نك صمیمیتی، اونی تامایله سارمشدی.

— برجه بز اونلاری ایناندریا ییلسه ایدیک. برجه اونلار بونك نه قدر آسان و ساده اولدیغنی كورمك ایسته ایدیلر. . . اونلاری، كورمكه مجبور ایتمه لی بك. بز کیجه كوندوز چالیشاجیق. اك سو كدا، اونلار آكلار و كوره لر!...

— او یله در. اما بو آسان اولما یا جاقدر، (جوردی). خلقمزك حیاتی ئوته دن بهری او قدر دو كوق، معناسز و پوزغون اولمشدر كه. . . ایشچیلر او قدر قولقدا و چیقلماز یوقسولقدا سیقلمشلار كه؛ اونلارك ئوز ئوزلرینی آكلامالاری ایچون ایللر، بلکه قرینه لر لازیم اولاجاقدر. لاکن بز ایشچیلر ك مقاومتینه ییله باقمایوب، ئوز مبارزه مزی دوام ایتدیرمه لی بك. ایشچیلری اویاتماق دوشكونلکلرینی آزادان قالدیرماق لازمدر. یاراتماق ایسته دیکمز حیاتی همیشه اونلار تصویر ایدره ك كوز لرینی آچمالی یق. بلی، (جوردی)، — اونك سیننده بر ساكنك امنیت و قطعیت دیوبولوردی. — من امینم كه، هیچ بر شئه باقمادان ایشیمزی دوام ایتدیرمك ایچون ئوزیمده لازیمی قوت و محکم کی تاپا ییله جكم. من ایلریده، شبهه سز جوق اولایله

جك مانع لر دن ایكه مهم. ئولمك واره، دونمك یوقدر! بوتون کیجه نی اوتوروب، صحبتی دیکله ین (روبه رت) ك حساس قلبینه بو صحبت عمرلك اولاراق سیلیمز بر ایز براقدی. او کیجه نك چوق یاریسینی یاتا ییلمه دی. اونك قلبی اوزاق كله جكده، ایشچی ره برینك سوزلریله جانلاندیر یلمش دنیا جیتینه یاشاردی. مسعود بشریتك بو سه ویملی جنتینك منظره سینی تصویر ایله، نهایت (روبه رت) ك كوزلری بومولور یوقویا دالدی.

۷. ایش باشندا

— اورا ! آنا. من امتحان ویردیم. ایمدی مکتب ایله وداعلاشا یلیرم! — (روبه رت) بر سه وینجه له، نهار حاضرلابان آناسینك بو نینا ساریلدی كه: كرتوفلاره، دوشمه اوزه رینه سه په لندی. آنا؛ تبسم ایله ئوز چوجوغینا باقیردی.

— نیجه؟ بشنجی بولمه ایچون ده ویردكمی؟

— بلی، — دییه چوجوق بر غرور و عظمتیه جواب ویردی، لاپ آساندر. برجه سن كورسه ایدك، او یله بالاجا رقملر ویرمشلردی كه، من مسئله نی بر دقیقه ده حل ایتدیم.

— سن منیم عقلی او غلومساك، — دییه (میسس سینقله) كولومه دی.

(روبه رت) بر سه وینج و هوسله لاقتلدا ویردی:

— (ساممی غریسون) دوتا ییلمه دی. او اسوه چره نك پایتختینی كوستره ییلمه دی. مدیر اوندان سوروشدی كه، آروپادا اك اوزون جای هانسیدر، او ایسه دیوره (تهمز!...) او دولاشیق سالدی. (تهمز) آروپادا دكل، انكتره ده اك بویوك چایدیر. من (ساممی) نك یانیندا اوتورمشدیم و اونك برینه جواب ویرمه لی ایدیم. مدیر دیدی كه، من مکتبك بزه کییم. آنا! بوراسی لاپ داها قیامتدی.

(روبه رت) مطبخ ده آتیلوب دوشدی. هرلندی. آخر مکتبه آد چقارمشدی!

— یاقشی، بلکه (ساممی) قورقودان هاموسینی اوتومشدر، — دییه (نه للی)

كرتوف سوبماغا باشلادی: — سنده ئوز موفقیتكدن جوق لوغالانما.

— یوق. او اصلندن آكلامازدر. «امتحان» سوزینی ییله یازا ییلمیر. بودا چتین بر ایشدرمی؟ دیکته ده ۲۲ سهو براقمشدر. البته دوتا ییلمه دی.

— بویله. دیمله لی، سن مکتبی بتیردك، ایمدی آرتق درسی آنا ییله رسك.

(میسس سینقله) فكره کیتدی. بارماقلاری ایسه تر تر كرتوف سو یوردی.

— آناك ابوه كلنجه سه وینه جكدر. — دیدی.

— البته. ایمدی من ایسته دیکم وقت مکتبی براقوب قازمادا چالیشماغا كیده

ییلیرم.

(نه للی) بر قدر سوسدیقدان سو كرا، (روبه رت) ك بوزینه باقاراق دیدی:

— (روبهرت) ايشه كېتىمكەن ايسه، مەكتەپدە قالوب، يوقارى صىنفرلە كېچىك داھا ياقشى دىكىمىدەر؟

(روبهرت) بىر قەتئە جۈۋاب ۋىردى:

— يوق. مەن ايشەلەمەك اىستەىرەم. مەن آرتق نە لازمسا، اوكرە نەشم. بوتون اوشاقلار قازمالارا ايشە كىدىرلەر.

— اويلە، اما سەن بىر نېچە ايلدە مەكتەپدە قالساك، سوكرادان داھا ياقشى ايش تاپا يىلىرسىك. كومور ايشچىسىنىڭ ياشايشى بىر او قەرددا اىستەىلىن بىر شى دىكلەر. ايشلرى آغىر و قورقولى اىكەن، امك حقىدە ھىچ درجەسىندەدر.

(نەللى) چوچوغى اىناندىرماق اىچون سوز آقتارىردى. — اويلەدر آما مەن آرتق مەكتەپدە قالماق اىستەىرەم، — دىيە (روبهرت) تىكرار ايتدى. آنجاق بو دفعە سىندە قەتئە داھا آزاىدى: — اونداسىڭ بولك داھا چوق اولور—دىيە روبهرت علاوه ايتدى.

— داىبان (روپىن) بىر باق كومور قازىبانلار نە تىز قوجاليرلار. اللى ياشىندا. آرتق قوجا اولورلار. — (مىسىس سىنقلەر)، (روبهرت)ك سوك سوزلرىنى اىشىتمە مش كىي، سوزىنە دوام اىدىردى: — مەلەر، كىشىلەر، و عموما بوسىرادان اولان آدمالار داھا چوق ياشايرلار. اولارك ايشى داھا آسان و راحتدر. اولار سىڭ آتاك كىي سحر ساعت بشدە يوقودان دورمىرلار. اولار ساعت سكردە دوروب، دوققوز دا ايشە باشلايرلار. كىشىلەر ھە ھەر كۈندە ايشلەمىرلەر. ايشلرىدە وور — دوتە اىكى — اوچ ساعت سورور. اولارك تىمىز پالتارلارىدا وار؟ ھەر كۈن تازا آغ ياقالىقلارىدا اولور. ايشلرى چوق آغىر دىكل، دونقلارىدا ياقشىدر. آتاك ايسە، كۈندە اىكى — اوچ شەللىنغ آلىر. اولار اويلە دىكلەرلەر: اولار بزدن ياقشى ياشايرلار.

(مىسىس سىنقلەر) بىكىدن دقتلە چوچوغا باقدى. سانكە ئبوتلارنىڭ چوچوغا تاثير اىدوب، اىتمەدىكىنى كورمەك اىستەىردى.

— يوق. مەن ئوز آتاملا ايشە كىتمەك اىستەىرەم، — دىيە چوچوق بىر عنادلە تىكرار ايتدى.

قادىن مەكەن قدر شىرىن بىر منظرە تىصوئر اىتمەكە چالشاىراق، سوزىنە دوام اىدىردى:

— اولارك بىر چوق كىتابلارى، ياقشى اىولرى، پىانولارى وار. اولار ھەر ايل استراحتە چىقىرلار. بوندان باشقا تصادفى بايراملارىدا اولور. اولار استراحت اىدە يىلىرلەر؛ كۈنە موزد ايشلەمىرلەر. اولار اىلىق مەاش آلىرلار. استراحت و بايرام كۈنلرىنىڭ حقى اولارلاردان چىقىلمىر. قازماچى ايسە آنجاق ايشلەدىكە توخ اولايلىر. بىر كۈن ايشلەمەدى؛ آج قالىر. رطوبتدە، غازلاردان زەرلەنش ھودا چالشمىقادان،

آغىر و چىن ايشلەر كورمەكەن، خستەلق تورهىر، آدم تىز قوجالير... ھە ھەر كۈن باشكا داش اوچاچاغىندان يا پاتلايشدان، يادا باشقا بىر شىئىن بىقىلوب، ئولمەكەن آرخاين دىكلەك...

سوز يوق — ياقشى حىياتدر!... بونا قارشى ھىچ بىر شىدە وىرمىرلەر. بونكلار بىر بىر بو ايشچىلەر ك ھىچ بىر حرمتىدە يوقدر!

— اويلەدر، آنا. آنجاق (روب سىللى) نىڭ سوزلرى ياد كدادرمى؟

— چوچوق ئوز فكىرنىڭ مدافەسى اىچون بويلە مەتبىر بىر آداما اساسلانا يىلدىكىنە سەۋىنىردى: — بو اونا كورەدر كە، اولار ئوزلرى ئوزلرنە حرمت اىتمىر لەر. اولار ئوزلرى ئوزلرى اىچون چالاشوب، ئوزلرى اىچون ياقشى كەلك يارات مالىدرلار.

(روبهرت)، (سىللى) نىڭ سوزلرىنى تىكرار اىدە يىلمەسىندىن چوق مغروراىدى. — اويلەدر، (روپىن)، بونلارك ھاموسى اويلەدر. آنجاق يەدە سىڭ اىچون مەلم، يا كىشىش اولماق داھا ياخشىدر.

— آتام دىر كە كىشىلەر ھىچ بىر شىئە يارامازددرلار. مەلملر ايسە، دوغرىدان لازىمدر، — دىيە چوچوق دوشونجەلى بىرسە جۋاب ۋىردى. مەلملك صنتتە قارشى چوچوق بىر حرمت بىسەىردى، — آنجاق مەن آرتق كىدىرەشم. باشقا اوشاقلاردا بويلە كىدىرەشلىدر. بىز ايسە كىدەجىك. مەن آرتق مەكتەپ كىتمەك اىستەىرەم. مەن درسدن يورولمىشام و اوندان آىرىلماق اىستەىرەم.

بو دفعە چوچوغىڭ سىندە مەكەن بىر قەتئە وار اىدى.

— ياقشى. ئوزك يىلەرسىڭ (روپىن). — دىيە (مىسىس سىنقلەر) تابع اولدى. كرتوف سوبولمىشى. (نەللى) اولارى كوزەبە توكوب، اود اوستىنە قويدى.

— مەن قازمادا ايشلەمەكە كىدەجىك، — دىيە چوچوق بىرە تەلىك تىكرار ايتدى. سانكە آناسىنىڭ بىشمان اولوب، بىكىدن مەلملك حىياتى حقىندە دانىشاچاغىندان قورقوردى.

— ياقشى. مەنچە سەن ايش تاپا يىلىرسىڭ آتاك دىرىدى كە، سەن ھە بىر آلتىنا انمك اىچون بالاجاساك. آنجاق اون اىكى ياشىنا چاتىدۇق سەن قازمايا ئە يىلەرسىڭ. اىمىدىلك ايسە كىمان كە يوقارىدا كومور تىمىزلەنىلەر آراسىندا ايش تاپىلا يىلەر.

(روبهرت) دىدى:

— ھە بو كۈن آقشام كىدوب، باقارام. بلكە ئوزومە ايش تاپا يىلدىم. مەن صباحدان ايشە باشلايا يىلەردىم.

— ياقشى (روپىن)، — دىيە (نەللى) اىستەر اىستەمز، دەرىن بىر آھلە جۋاب ۋىردى. — مەنچە ايش تاپىلار. بو سىڭ حىياتە اىلك چىقىشك اولمش اولور.

— آنا! مەن ايشى آلا بىلەم، (دىق تومسون) كىي كۈندە بىر شەللىنغ اىكى

پەنس قازانا جاغام. بو؛ سىڭ ايچون بر كوممكك اولور. بر دوشون، بر آزدان سوكر
بر فونت (بر انكليز ليراسى) قازانا ييلهرم. — ديه (روبهرت) بر عظمتله كولى.
بر فوندا!*

او بونى بويوك بر ثروت ييليردى. آناسى بر فونت ايله نه ايدە ييلمزىدى. بر
فونت ايله نه آلماق اولماز!

(روبهرت) آلاجاغى «بويوك پارانك» نەلر ويره ييله جىكىنى دوشونمكه
قويولدى. و بو دوشونجه ايچينده كونك نيجه كيچديكىنى كوره ييلمەدى. كلەجكى
الوان بويالاردا تصوير ايديردى.

همان كونك آقشامى، (روبهرت) مديريته، يعنى (قارا جوق) ك يانينا كيتدى.
(شتهيكەر) ك ايونك يانيندا، (مىزى مهيلەن) ه تصادف ايتدى.

— هاراي كيديرسك، (روب)؟ — ديه قىز اوتانچاق سسلە سوردى.

(روبهرت) غرور ايله جواب ويردى:

— ايشە يازيلماغا كيديرم. — ايمدى او مکتبدن چيقوب، بويوكلر كى ايشە
باشلانجا، قىزى حمايه ايتكى ئوزينه بورج ييليردى. —

— بس سن هاراي كيديرسك؟

(مىزى) ده (شتهيكەر) ك ايونه طرف كيديردى:

— من ده ايش ايستمكه كيديرم. آرتق مکتبه كىتميه جكم. آنام ديركه، بورادا
منيم ايچون كومور تمىزله مك ايشى تايبلا ييله. قوللوقچىلقدان ياقشيدر. من آقشام
ايشدن قايتيدىقدان سوكر ايوده آناما كومك ايدە ييلهرم. (مىزى) محاكمه ايله دانىشير
دى؛ سانكه بويوك آدم ايدى. او (مهيلاند) ك آلتى چوجوغىندان ك بويوكى ايدى.
اودا عائله يه كومك ايتمكه باشلامالى ايدى. چونكه هر بر غروشك بويوك اهميتى
وار ايدى.

(شتهيكەر) قاپونى آچدى. (روبهرت) ئوزيندن باشقا و كيل كى (مىزى) نك
ده آيدندان دانىشماغا باشلادى:

— (مستەر جوق)، بز بو كون مکتبه امتحان ويرميشيك. و سيزدن ايش
آلماق ايسترديك.

چوجوغك جديتى (شتهيكەر) ي اكلنديريردى؛ اونلار لاپ بويوك كشى كى
ايديلر!

(شتهيكەر) كولومسه بهره ك چوجوقلارى كوزدن كيچىروب، ديدى:

— بز قىزلارى ايشە كوتورميريك. آنچاق ايكى — اوچ اوغلان كوتوره رديه؛
قادينلارا كومور آيىرتدماقدا كومك ايتمك لازمدر.

(مىزى) نك ايمدلرى قيريلدى. (روبهرت) (مىزى) نك نه قدر غملىديكىنى و
محزونلاشديغىنى يوزيندن كوردى.

— بلكه سىز (مىزى) نى ده ايشە كوتوره رسكز. — ديه سوردى: — او ايشله ك
قىزدىر. كومور آيىرماقدا آروادلاردان كرى قالماز.

(روبهرت) تصديق ايچون (مىزى) يه مراجعت ايتدى:

— ايله دكلمى مىزى؟ — ديدى.

(مىزى) نك آرتق آغلاماغى كليردى. و ئوز و كيليك نك بوتون ديدىكلر
راضى اولوردى. (مىزى) نك كدرلى چهره سى، (شتهيكەر) ه ييله تاثير ايتدى؛ هر
بر يوره كده ضعيف ققطلر واردى.

— ياقشى. تجربه ايچون اونى ده كوتوره ريك. آنچاق اوراسىنى ديمه لىم كه
ايش آغير اولاجاقدىر. — (شتهيكەر) مسئلەنى (روبهرت) ايله دانىشيردى. سانكه
(مىزى) نك ايشلەمەسى ايچون او مشول ايدى.

— (مىزى) باچارار. (مىزى) ايشلك قىزدىر. سىز كوره رسكز. — ديه
(روبهرت) تكرر ايتدى.

— ياقشى، ياقشى — ديه (شتهيكەر) (روبهرت) ك سوزىنى كسدى: — صباح
ايكىكزده كلېكز؛ من سىزى ايشە قويارام.

— ياقشى بزىم آلاجاغىمىز نه اولاجاقدىر؟ — ديه (روبهرت) سوردى. بو اك
مهم ققطه ايدى. اونى ايلك باشدا آيدىنلاشديرماق لازم ايدى.

(شتهيكەر) چوجوغك جديت و قطعيتنه كولومسه بهره ك جواب ويردى:

— اوغلانلار بر شىللىغ* و بر بهنى آليرلار. قىزلار ايسه آز آليرلار. بزده
آنچاق بويوك آروادلار ايشلە برلر. بز اونلار بر شىللىغ ايكى پەنس ويريريك. من
هلهك (مىزى) ايچون بر شىللىغ تعين ايدەرم.

دانىشيق قورتارمشدى. (شتهيكەر) ايوه كيرمك ايچون يوزىنى دونده ردى.
بورادا (روبهرت) اونى دايدانديردى.

— لاکن اكر (مىزى) ده اوغلانلار كى ايشلەرسە، و كوموردن اونلار قدر
داش يىغارسا، سىز اونادا من آلدیغيم قدر ويره رسكز مى؟

(روبهرت)، (مىزى) نك امك حقى آرتيريلاجاغى وعدىنى آلمايىنجا كىتمك
ايستميردى.

(شتهيكەر) ديدى:

— او هله چوق كيچىكدر. اونا اوغلانلارك آلدیغى قدر ويرمك اولماز.

(شتهيكەر)، (مىزى) يه باقدى. سانكه ئوز باقىشلاريله اونك ايشچى قوه سینه
قيمت قويماق ايستميردى. (روبهرت) بر قطعيتله سويلەدى:

— اما اكر اودا قالانلارنىڭ ايشىنى كورورسە، سىز اونادا او قدر ويرمە
لىسكز.

* شىللىغ-50 فېكە دكدر.

(میزی) بو قراره كلدی كه، (روبرت) دن ايكيت وياقشی بر اوغلان يوقدر. فیزجیقاژ بر تشكر و مديونتله اونا باقیردی.
- (شته يکەر) ميريلداندي.

— ياقشی، ياقشی، صباح كلکز. هر ايكيز بره شيلينغ و بره پهنی آلاچاقسکز.

— هفته ده آلتی شيلينغ و آلتی پهنس؛ بر ييغين پول ايدير. دکلمی، (بوب)؟
— ديه ايوه قاچيرکن (میزی) سه وينيردی.

(بوب) جديتله تصديق ايتدی:

— بلی، بو چوق پولدر. آنجاق اونلاری آلماق ایچون وار قوه ايله چالیشماق لازمدر. ياقشی. ساغ اول. کيجك خيره قالسون!

چوجوقلار موفقیتدن نوز لرینی مسعود سائيرديلار. هفته ده آلتی شيلينغ و آلتی پهنس حقیقده دوشونه رك، بری بریندن آيريلديلار.

او بری کون چوجوقلارک ايكیسی ده ايشه کيتديلر. هوا سوثوق ايدی. داک بری يکي يکي قيزاريردی. ياشداشلاری هله نوز ايتی پاتاقلاريندا اويومشلاردی. قازما اوزه رينده کی ويشقادا اولان بويوك چارخلار، نوز سائتر—سوكسز قاييشلاری ايله، متمادی فيرلانير و بر عجایب حيوان کبی کورونوردیلر. بو چارخلار کورولتی ايله فيرلانير، و قارنلق ده رينلکلردن، يکي يکي کومور يوکلی قالقيردی. قارا مفتول فانات (کندير)، تيره بهرک آشاغی، ديسز قارا قویي يا قاچير و بو قارا اوچو روم چوجوقلاری چکوب، قورقوديردی. چارخلار فيرلانير، جيريلداير، تريققيلدا ير، باغيرير، ايلکلير، بعضاً بر نايه ساقلانير، سانکه يکي قوه توپلايوب، يکيدن باغيرماغا، و آجقلی بر صورتده ميريلداناغا باشلايردی.

قوجا بر ايشچی، نفسی داريلاراق و نوسکوره — نوسکوره چوجوقلارا نه ايديه جکلرینی نؤکره ديردی.

— قوجا، کومور توکولن يرك قاباغيندان کيچن بر تخته بندی کوستردی. بو؛ ايکی فوت ايننده کيچک بر تخته بند ايدی.

— سيز بورادا داياناچاقسکز، باقک که آشاغی يا بر داش ييله دوشمه سون. داش کورن کبی او ساعت چکوب، اورايا، (دقی تومسون) ک ياتينا آتکز. او بو داشلاری سبه ييغوب، زيبيلککه آپارار.

(روبرت) انسز تخته بنده باقاراق:

— ياقشی — ديه جواب ويردی. تخته بندک اکری اوکری قوروغی واردی. بو قوروغ لاخلايردی. آدمی هر حالدا ييقيماقدان قورويامازدی. ييقيلان ايشه، بر طرفدن آشاغی دمير بولينگ اوزه رينه دوشه چکدی. بو يول اون بش — اېکرمی فوت

ده رينلکينده چکيلمشدی. اوزه ريندن واغونلار قاچيردی. او بری طرفدن ايشه کو مورک ايچينه دوشه ييله ردی. بو قوروق آدمی بورايا ييقيماقدان هيج ده قوروبا ييلمه زدی.

— باقکز. داش بر اقامياسکزها! کومور تميز اولماليدر. آغز کزی آيروب باقمايک. کومورده داش قالسا، ايشدن چيقاريلاجاقسکز.

ايشدن قابالاشمش کيشيلر و قادينلار، کوبود — کوبود سوکوشلر ايله بری برنی سوکوردیلر. بونلاری آنجاق چوجوقلار آکلاميرديلار. عابیلی اهاملار ايله کوبود دانشيقلار، اخلاقسز هنه کلر، ريشخندلر، جيبلاقالاشمش حوانلق... ايله دوش دیکلری محیط دولی ايدی. ايشچی کونينک يئتمه سينه هله چوق قالمشدی. (روبرت) و (میزی) ايشه بورغون، ازکين بر حالدا ايدیلر: اونلارا بويله کليردی که، بدنلر ينک کمیکلری قيريلمش و آغريير.

(روبرت) دیدی:

— (میزی)! سن بر آز دینجهل. من سنکده يركه ايشلهرم، نوزيريمه ده. چوق داشدا بر اقمش اولماريق. (میزی) ايشه بوسوتون کوچدن دوشمش آغلاماغا حاضر بر وضعيتده اعتراض ايديردی.

— يوق. من ده داشلاری ييغمالی بام. سن ديدک که: «من ياقشی ايشله به حکم، من کوچلی يم». من دايانسام، امک حقیمی آزالدوب، کونده آنجاق بر شيلينغ ويره دلر.

— من سنه دييرم که، هر ايكيمزک يرينه ايشله به حکم. کيمسه ده بر شی کور مز. — ديه (روبرت) اينانديرماغا چاليشيردی. سن بر آز دینجه لينجه من داها يه کين ايشله به بيليرم.

(میزی) نك نفسی چکينلریندن چيقيردی. ايشی براقوب، داياندي اللری، باشدان باشا کسيلمش، ازیلمش و پالچقلی ايدی. بعضاً يره اوتوروب، آغلاماق ايتيردی. آنجاق «هفته ده آلتی شيلينغ و آلتی پهنس» يوره کينه توقناق ويرير، شعیفلیکی پرده لير، و سانکه اونا يکي — يکي قوه لر باغشلايردی.

قادينلار کوبود اوقشايشلاريله چوجوقلارا توقناق ويرمه چاليشيرديلار. و ايلک کونلرینی بونکوللشديرمک ایچون چوق ايش کوردیلر. لاکن نه اولورسا اولسون، بو آغیر بر کون ايدی. بو ازیجی، بوروجی بر کون، يوره ک ديدن بر هيجان، بر اضطراب، بر، کوز ياشلاری کونی ايدی. اونک آجی خاطره سینی حنا «هفته ده آلتی شيلينغ و آلتی پهنس» ده هيج بر وقت يوره کلریندن سيله ييلمه دی... بو پارالارک هوس، يالکز بو کونه دوام کتيرمک ايشينده کومک ايديه ييلدی.

۸. قازمايا آنيش

کونلر، هفته لر کچيردي. (روبهرت) کومور تمیزلن بیده ساکت چالشيردی. هوالار ايستيلشدي. صحرا (روبهرت) ی چاغريبر — جذب ايديردي. (روبهرت) اوزاق اوزاق چمنلره جان آتيردي. اورادا اونی غریبه، کورولمهش عجایبلر کوز ليرلر. او قازمالارک بر یاریم — ايکی ميلکنده، بری برينگ دالنجا آراسی کسيلمه دن سرعتله کيچن اوزون قطارلارک کيديشینی تعقیب ايديردي. چوق وقت قطارلارک اوجسز — بوجاقسز لهنتالارینا دقت ايدهرک، دوشونوردی. بر کون کله. بو قاچا غان عجبیلردن بری اونی آلوب (لوتوود) دان اوزاقلاشديراد و چمنلردن، صحرا لاردان کچيروپ، بويوک بر شهره آپارار. شهر نیجه اولور؟ هله دگر... بويوک زوریا دگر. . . اونگ فکری، افته بیتن بويوک، کهنیش بر سو مسافهسی تصور ايدهميردي. سويگ او بری یوزینده بر یوقدر، کورونمير. بو غریبه، آکلایلماز بر عالم اولماليدر. آنجاق (روبهرت) ک خاصیتینه ایمدی یکی بر شئیده علاوه ايديلمش دی که، بودا — هیچ بر شئیدن راضی قالماماق ایدی، بونگ ایچون مقصر اونگ آناسی ایدی. او همیشه ایشچیلرک داها یاقتی حیاته حقلری اولماسینی بر قسقاتنجقله مدافعه ايديردي. همیشه ایشچیلرک منافعینی ایلری سوروب، حقلرینی طلب ايديردي. او بونلا رک نیجه دوزه له یيله جکینی تصور ایتميردي. لاکن ئوزينگ و یاقینلارینگ چکديکی عذابلارک کرکمز وحتسز اولديغینی چوق کوزه ک ییليردي. (نهلی) نڭ چوجوقلا ری اوندان بر جهتی قطعی صورتده اوکر نمشديلر که: آجیق بر حقسز لئی کوروب، سوسماق وساکت اوتورماق رذالندر. (روبهرت) ایميدن، ويشقادا ایشلرکن وهله اون بر یاشیندا بر چوجوقبغاز ایکن، «حتسز» ساندیغی هر بر شئی قارشى قطعیتله عصبان ايديردي.

لاکن او عادتى اوزره اطرافى یاقتى کورميردي؛ او خیالاردا دالوب، ئوزی ایچون خیالی سرایلار تیکيردي.

او، قارشیدا بويوک و چتین مسئله لر تصور ايديردي. او، هیچ بر وقت ئوز آرزو و امیدلری حقیقته کیمسه، حتا کوچوک (میزی) یده بر سوز ديميردي. حالبوکه (میزی) نڭ اورکک یوزجیکی همیشه اونگ کلهجک پلانلارینا سارماشیردی.

(روبهرت) اونگ یابیندا، اوتانچاق و سوسقون بر حال آلدی. بوتون کونی اللری بی اختیار ایشلیر، ئوزی ایسه باشقا، خیالی بر عالمده یاشاییردی. آنجاق نهار ایچون چالنان بوری ایشک ساقلانديغینی ییلدیرنجه، او آیلوب، حقیقته قایدیر دی. اوندادا (روبهرت) ئوز دوغما صحراسینه کيديردي. سکوت اونی اوقشاییردی. او ساری اوتلارک ایچریسینده یاری بايغین بر حالدا اوزانیر و ئوز قلبینی کهنیش آچیققلدا چیمدیریردی. (روبهرت) ک اون ایکی یاشی وار ایدی. قازمايا ائمک وقتی

یتیشمشدی، بو اونگ ایچون آرتق بويوک آدام اولماق ديمک ایدی. ایمدی آرتق اصل ایش باشلانیردی. بر کون یایگ سوکیندا، آقشام زاووددا ایش دایانديربیلدقدان سوکرا، کوندوز چالیشان ایشچیلر ایوه قایدیرکن، (روبهرت) و (میزی) همیشه اولديغی کبی بر یرده قادنلارک آردینجا، هامودان کیده کيديرديلر. (روبهرت) اونا چوقدان بری مهم و یکی بر خبر ویرمک ایسته یردی. لاکن (میزی) بر دورلو اوندان اوزاقلاشیردی. بوندان باشقا کیشی همیشه ئوز ایشلری حقیقته ممکن قدر چوق سوسماليدر. (روبهرت) ک فکر نجه بو قوت علامتيدر. (روبهرت) دانیشیغیندا ممکن قدر لاقید کورونمکه چالشاراق، تصادفی دانیشیرمش کبی دیدی:

— (میزی) من صباح قازمايا انيرم.

— نیجه، قازمايا می؟ — دیه (میزی) بر ما بوسقله سوردی و سوسدی.

— بلی، ییلیرمیسڭ، من ایمدی اون ایکی یاشیندایم. ایمدی آرتق آشاغیدا ایشله ییلورم.

(میزی) نڭ بویله مهم بر خبردن سوکرا سوسماسی (روبهرت) ه بر آز توقون مشدی.

— اوبله می؟ — دیدی و (میزی) یکیدن سوسدی.

— آنام بر هفته بوندان اول قازمادا یکی بر یر آلمشدر. اوراسی منیم و جونگ ایشلهممز ایچون یارارلیدر. بز هامومز بر یرده ایشله بیجک. او اولدن یر تاپا ایدی، ایمدی من بر آی بوندان اول آشاغی انمش اولوردم.

(روبهرت) کوزله یردی که بو خبر نهایت (میزی) نڭ دبلینی آچاچاق و او ئوز تاسفینی ییلدیره جکدر. (روبهرت) بونی ایشتمکی چوق ایسته یردی.

لاکن (میزی) هیچ بر جواب ویرمهدی. او آنجاق باشینی دوشینه اُنديردي و سانکه بو یکی خبرلردن هیچده مراقلانميردي:

— ییلیرمیسڭ کچمش و قتلر اولسا ایدی من چوقدان قازمالارا اَنه ییلهرديم. او و قتلر اون یاشیندا قازمايا ائمک اولورمش. منیم آنام دووقوز یاشیندان یر آلتیندا ایشلهمشدر. ایمدی ایسه آنجاق اون ایکی یاشیندا قازمايا ائمک اولور. بوندان اول مساعده ايديلمير. من (جون) و آنام ایچون کومور داشیياچاغام.

او (میزی) نڭ عنادلی سکوتیندن کیتدی کجه داها آرتق بوزولوردی:

— من قازمايا اَنه جکیمه سهوینيرم. — دیدی.

(روبهرت) کیتدی کجه ساخته بر بالتاغا چهوریلدی کینی حن ایدهرک سوزینه دوام ايديردي. — کومور تمیزلکم، داش داشیماق خرذا چوجوقلارو قادنلار ایچون یاقشیدر. بویوننده ایسه قازمايا ائمک یاقشیدر. اورادا آدمک ائمک حقیده چوق

اولور. طبعی اورادا ایشده چتندر. لاکن بونا قارشى من کونده ایکی شیلینغ آلا جاغام. هفته ده اون ایکی شیلینغ.

(میزی) ایسه اولکی کبی لاقید ایدی. بو کوزه ل کله جک سوزلری اونا تاثیر ایتمیردی. (میزی) اویله عنادله سوسوردی که، (روبهرت) ده سوسدی. بولک سون حصه سینی اونلار سکوت ایله کیچدیلر. همیشه آیریلدیقلاری تینده، (روبهرت) ئوز عادى «ساغ اول»، سوزینه برده بر کوچوک تیکان آرتیرماقدان ئوزینی ساقلايا بلمه دی :

— یاقشی. دیمه لی ساغ اول، (میزی)، من اویله ییلیردیم که، سن منیم قازمایا آنه جکیمدن بر آز کدرلنه جکسک؛ ایمدی (دیکیکی تومسون) سنی ایسته دیکی کبی اینجیده جکدر. — دیدی و اینجیمش، بوزولمش بر حالدا (روبهرت) ئوز ایولرینه طرف کیتدی.

لاکن بو کیجه (میزی) ننگ یوره کی آغیریردی. او چوق یاقشی ییلیردی که، ایمدی (دیکیکی تومسون) اونى اینجیده جک، قادینلار اونى توولایوب (میزی) ننگ اوستینه سالاجاقلاردر که، اونى آجیقلاندیرسین و ئوسون. ئوزلری ده قاقیلدا یوب، اونا کوله جکلدر.

(روبهرت) اوننگ مدافعه چیسى ایدی. او (دیکیکی) نی — بو؛ یامان طبیعتلی دجل چوجوغی — همیشه قورقودا ساقلاير و (میزی) به یاقین براقمیردی، او (روبهرت) ک قازمایا انمه سیندن کدرلنمشدی. قوللوقچی کیتسه داها یاقشی اولماز می؟ — دیه دوشونوردی. قولاق باتیران، آغیر و چیرکین ایشه اوللری ینه بر جور دایانیردی. ایمدی ایسه، (روبهرت) کیتدیکن سوکرا. . . (میزی) ییلیردی که (روبهرت) سز داریخا جاقدر. (میزی) یاتاغا اوزانجا ئوزینک و (روبهرت) ک حقیقنده چوق دوشوندى.

نیچون (روبهرت) اونى اینجیدیردی: «دیدى که، منیم قازمایا انمه من سنی کدر لندیرمیر». بو دوغری دکلدرد...

(میزی) باشینی یورغانک آلتیندا کیزله دوب آغلادی.

(روبهرت) ایسه (میزی) ننگ لاقید کورونمه سیندن دویدینی کدری چوق چکمه دن اونوتدی — بو کیشیلره مخصوص بر خصلتدر. — اوسباح ایچون حاضرلق کورمکله مشغول ایدی؛ لامبا آلمالی ایدی.

(لوئوود) «آجیق ایشیق» لی قازما ایدی. یعنی بورادا عادى جوهر لامپاسی ایله ایشله یردیلر. بوندان باشقا، یلته ننگ نیجه قونیلماسی، نه قالینلیندا اولما سی حقیقنده آتاسینک توصیه لرینی دیکلمه لی ایدی. سوکرا قابی چای ایله دولدور مالی، و ایلك آیش ایچون چوق مهم کورولن خریدا شیلری حاضرلامالی ایدی.

(روبهرت) ئوزیندن چیقمش ایدی. بوتون آقشامی متمادیا لاقندایر، آتاسینا اوست اوستن بر چوق سورغولار ویریردی.

(جوردی سینقلر) بو هوسک چوق کیچمه دن سونه جکینی ییلیردی؛ چوجوق بر چوق پشیمانقلار دورینی کیچیره جک ایدی؛ ایشک انک آغیر جھلرینی تجربه لرینه ئوکره نوب، ییله جک ایدی. بونا کورده ده چوجوغا چوق مهر بانلق کوستریردی. کیچمشی خاطرلایاراق (جوردی) او زمانلارک نه قدر آغیر، خصوصیه آروادی ایچون نه قدر آجی بر وقت اولدیغینی کورمشدی:

آروادینک بوینسا (جوردی) ننگ آلدیغی کوچیک بر امک حقیقنی خرجه مت کبی آغیر بر ایش دوشمشدی. آروادینک بو قدر آغیر حیات کیچریمه سی فکری اوللری اونى یوکسکینلکه سقمیردی. (نه للی) قارشى دا اوتوروب، جوراب نوخوبوردی. (جوردی) اوننگ یوزینه باقدی. آروادینا چوق آجیدیفیندان یوره کی سانجیدی. او، آروادینک یوزینده، ایلك قیریشیقلار و آغزینک یانیندا کی آجی بوروشوق ایله اونا یکی بر کوزه لک کشف ایتدی.

(جوردی) خسته و اذکین بر حالدا یاتیرکن، اوننگ و چوجوقلارک اوستینده، (نه للی) ننگ نه کبی دهشتلی بر مبارزه آپاردیغینی خاطرلادی، او؛ تا کنجلیکیندن بوتون جیاتینی آغیر ایشلر ایله کیچیرمشدر. بو خاطر اتدان (جوردی) ننگ یوره کی سانجیدی. او (نه للی) به لازمیجا دقت ایتمه مش اولدیغینی و اوننگ حالینا چوق آز یاندیغینی آکلادی. او اونى دیردی که، ساده جه بر تعریفی، یا اوقشاماسی (نه للی) ننگ آغیر امکینی یونکوللشدیره ییلیردی. (جوردی) قالقوب، آروادینا یاناشدی اونى قوجاقلادی و ئوپدی.

— یاقشی، آ (جوردی)، بو ندر؟ سنه نه اولمشدر؟ — دیه (نه للی) حیرته سوردی — (جوردی)، آغیر طبیعتلی قاپالی بر آدم ایدی. — (نه للی) ننگ کوز لری بر سهوینجه پارلادی.

— هیچ، (نه للی)، هله ییله. — (جوردی) ننگ یوزی خجالندن قیزارمشدی: — من بورادا اوتورورکن، مختلف شیلر حقیقنده دوشونوردیم. منیم ایچون و چوجوقلار ایچون سنک ایتدیکلریکی من آز قیمتلندیرمشم و سنه آز کومک ایتمشم. . . .

(نه للی) یونکول بر کولوشله دیدی:

— برجه دایان، بو غارسک منی. . . بو آزالق ازینک پورتوشمش، کولمه لی یوزینه باقنجا، بوغازینی بر ششی دوتدی؛ کوزلرینه یاش دولدی.

(جوردی) یکیدن اونى باغرینا باسوب، بر محبتنه ئوپره ک دیدی:

— آرواد! ایمدی سنک ایشک داها یونکولنشه جکدر. ایمدی آرتق هر شی کیچمشدر. منیم قیزیم و سن آرتق سربست اولورسکز. سن (نه للی) استراحت حقی قازانمشسک، من ده سنک حیاتکی یونکوللشدیرمک ایچون ایمندن گئنی ایسه جکم.

(نەللى) ارينڭ كويۇد، تىكانلى ياناغنى اوقشايركن كوزلرئندن مسعود كوز ياشلارى پارلاماغا باشلادى. و يكى ابولئيركن ايتدىكى كىبى، برك — برك ارينه سيقلىدى.

(جوردى) بر سەوينجەلە ديدى:

— بو كون من سنڭ عوضكە دوشمەلرى يوياجاغام.

او بو ساعت لر ئوز آروادينا كومك ايتمك؛ اونا خدمت كوسترمك ايستەيردى؛ بو خرذا شى، اونلارك هر ايكيسىنى مسعود ايده چكدى.

— سن هر كون لكن ايله مشغولسڭ. . . من ييليرم؛ هر كون سحر بزايشە كيدن كىبى سن دوشمەلرى سورتكمە باشلايرساك. بو كون ايسە، عوضيكە من اولارى آقشامدان يوياجاغام. چوجوقلار ئوز ياتاقلارئندادرلار. من ال اوستى قورتارارام. سن اوتور، دىنجەل. — (نەللى) اعتراض ايتمكە ييلە وقت بولمادى: (جوردى) اوتاقدان چىقمشدى. بر آز كچينجە ويدره و فيرچا ايله قايدوب، قازاندان سو توكمەكە باشلادى.

— براق، (جوردى). صباح من ئوزوم هاموسىنى ايدهرم. سنڭ ايشڭ آز دكلدر. اوندان ايسە، بر آز دىنجەل.

(جوردى) قطعىتلە ديدى:

— يوق، (نەللى). من بو ساعت هاموسنى ييتيرەرم. سزده بورادا اوتور. اوللرى اوقودىڭ كىبى، بر شى اوقو. ايمدىجە كورەرسڭ من نىجە يوياجاغام. (جوردى) دىز اوستە اوتوروب، هر كون بو ايشى كورن آدام كىبى فيرچا ايله دوشمەنى سورتيردى. (نەللى) مسعود بر يوره كلە كولومسە يەرەك، اوجاڭڭ يائىندا اوتوردى و (جوردى) نڭ چوق سەودىكى اسكى بر ماهنىنى اوقودى:

«آمان شىمدى ئەلەن ھارادا اوبوش،

كاشكى بئدە بولونسايدىم اورادا .

توپراق اونى اسير آلدى، ساقلادى،

كورمەم اونى؛ كورمەم بوندان سوكرادا

امان ايمدى ئەلەن ھارادا اوبوش؟

آغلار منمچون، آغلار مدام.

كاشكى مئدە او يرلرە قوشاراق،

دوغما يورددادا مزارلقدادا بولونسام.

—

سوك ياتاغا كيرمەدىكجە دولاشوب،

ئەلەن دىيە، كوز ياشىلە اوقودىم.

يانكدا كوكلىمى اسير براقوب،
تىشلكدن ئوزومچون زنجير توقودىم».

(نەللى) بو قديم ماهنىنى ھىچ بر وقت بو كجە كى كىبى اوقومامشدى. و بودا اونڭ سوك دفعە اوقوماسى ايدى.

قوشى اوتاقدا ياتاغىندا اوزانمش (روبەرت)، بو ظريف و داتلى سى ايشيديردى. اونا اويلە كليردى كە، بو قديم و آغلامالى ماهنىنى بوندان ياقشى اوقو ماق اولماز.

سلىر محزون بر ايكيلىتى ايله يوكسلوب، ائدىكجە، سانكە (نەللى) نڭ بوتون وارلغى بو سلىرە يرلشير، بوتون روحى اونلار ايله ياشايردى. چوجوغى غريبە بر ھىجان چولقادى. اويلە يىل بو قديم ماهننڭ محزون ايكيلىتىرىندن آكلاشيلماز بر فاجعە دوغوردى.

بو؛ اونودولماز بر كىجە سسسىز، ساكت بر سعادت كىجەسى ايدى. اونڭ آرقاسىندا كىمسە نڭ كورمەدىكى و يىلمەدىكى دەشتلى بر كدر دالدا لائىمش، ساقلامشدى. ذاتا چوق وقت حياتڭ اك دادلى دقيقەلرئنى غملر و آجى اضطرابلار ايزلەر..

۹. اوچونتى

او برى كون سحر ساعت بشدە، (روبەرت) بوتون وارلغى كوزلەنن بو يوڭ حادثە نڭ تاثيرى آلتىندا اولاراق ياتاقدان دوشمەمە اوزەرىنە آيتلىدى. كىجە كوينە كىنى چىقاردوب، خصوصى قازماچى پالتارىنى اكىنە تاقدى. چوجوق ئوزىندن چىقمش بر حالدا آراسى كىسلكسىزىن لاقىلدايردى.

آناسى اونڭ ايچون كوك بر ايشجى بولوزى آلمشدى. بو بولوز اينجە چو جوق دەرىسى ايچون چوق كويۇد ايدى. لاکن (روبەرت) اونى خصوصى بر افتخار ايله كىيردى. بوندان سو كرا كوندن تىكىلمش بر شالوار كىيدى. بەلىنى دە قايش ايله چكدى. دىزلرئنه ايسە ايكى كندىر دىزلك تاقدى. بر آزدان سو كرا (روبەرت) حاضر ايدى. (روبەرت) بر ياندان كىينر لامپايى تىمىزلەر، بەر كىدير؛ بر ياندان دا آراسى كىسلىمەدن سويلتىردى. نھايت (جوردى) ماسا كئارىنە اوتوروركن ديدى: — (روب)، سن اولاساڭ هر نەبى اىستەسەك، اونڭ خاطرەسىنە، دىلكى كس. سن دوراندان بەرى آغزىكى بر دقيقە يىلە يوممامشساڭ.

ماسا اوزەرىنە چاي، چورەك، ياغ قويلمىشدى. (روبەرت) ك ھلە يوزلرجه مختلف سورغولارى وار ايدى. آنچاق نە ايسە آتاسىنڭ سوزىندن سو كرا، دىشمز اوتوردى.

سحر يىمكى يىتدى. (جوردى) قازما لامپاسىنى ياندىردى. چوبوغىنى

آغزينا آلدی، (و ميسس سينقله) ه قيساجا بر «ساغ اول» ديدىكن سوکرا، ايکي اوغليبه بر يرده ايشه کيتدی.

ويشقادا بر چوق کومور قازيان وار ایدی. بونلار چومبهلوب، اوتورمشديلار؛ قازمايا انديريلمه لرینی کوزله يردیلر. يکي آدام کلن کبی اوندان قاباق کلن برکن دیردی: «سوکنجی منم» بونکلا قازمايا انمک قايداسی تنظيم ايدیلير و «برنجی کلن برنجی کونده ريلير» دی.

نهایت اک جدی دقیقه يتيشدی. (روبهرت)، آتاسی و ايکي نفر کومور قازيان قسه کيردیلر.

اشارت فشتريغی (ايسليغی) ويريلدی. (روبهرت) ه ييله کلدی که. قفس قرما نك زبانه چکن کامنا انمکه باشلانچا، کوباء، يئر و کوك سرعتله يوقاری قاجماغا باشلاديلار. قازمادان بوغوجی بر قوقو قانئيردی. کومورچيلرک لامپالاريندان آيلان کولکلر باشلارننگ اوستينده اويئاشيردی. قشک قيچيرتيسی، و سرعتله قارائلق اوچورما باتماق حسی، (روبهرت) ی قورقودان سيقلماغا مجبور ايتدی. يوزه کي دوکونوب، سانکه بوغازينا قانئدی. قفس معدن حياطينا ياقلاشيردی. (روبهرت) برنجی کون هاموننگ بوبله قورقدیغینی و سوکرادان آليشديغینی دوشونوب، ئوزينه توختاق ويريردی.

بو سحر (روبهرت) ئوز قارداشی (جون) دان داشيماجيق منعتی ئوکريردی. قاز مانك دالانيندا يول هاموار ایدی. آنجاق يان طرفلر چيقتیلی ایدی. آتاسی قايبو و کولونک ايله کومور طبقه سی اوستينده چاليشيرکن، چوجوق دولی آرباجيقلاری آسانقله آپاروب، بوشالديردی. ايکي ساعتدن سوکرا (روبهرت) بوسوتون يو رولدی. قازمايا انيرکن به يئينه توقونان ايتی رطوبتلی قوقو؛ ايمدی ده اونك بورينه دولوردی. آنجاق (روبهرت) «ياواش ياواش بو قوقويا آليشيردی. خردا لامپالاردان آيلان آنسز، اويناق کولکلر، آرتق اونی قورقوتميرديلار. او، داها آز عصيبليشير دی. لاکن هله ده هر بر سندن دیکسينيردی. کومور طبقه سینه وورولمش باروتک ايلک پاتيلتيسی ايسه (روبهرت) ی بايليرجاسينا قورقوتدی. او؛ هر بر ده رين کو رولتسيا توخاف بر هيچانلا دقت ايدوب، دیکله يردی.

ساعت بيره ياقين آتاسی يانينا کلوب، ديدی:

— (روبهرت)، بو سبتی ايمدی آپارما. قوی بورادا قالسین. ئوزک ايسه او تور نهار ايله. يقين که آجيميشساک. بز ايسه (جون) ايله بر يرده کيدوب، باروت سومبه ليه جيک.

— ياقشی — ديه چوجوق سه وينجه جواب ويردی و دالانك او بری باشينا کيدوب تاختا ستوندان آسيلمش پالتاريننگ جيبنندن چوره ک چيقارتدی. چوجوق

آج و يورغون بر حالدا اوتوروب، آتاسینی و قارداشینی کوزله يرنک، قازمانك پيچيتيلارينی دیکله مکه باشلادی.

(جوردي) نك «بري» باشقا قازمانك اوستينه کيچمش بر دالاندا ایدی. بوتون آشاغيداکي کومور طبقه سی چيقاريلمش، آنجاق بر نيچه «ستون» داياق قالمشدي. دالان دولدورولماش بوش قالمشدي. بو بر چپر ایدی؛ بوندان او طرفه اولان يرلر، (زوندهل) ک اجاره سينده دکلدی. آلتی بوش اولان يوقاری دالان دان کومور چيقار ماق چوق قورقولى ایدی. بونا کورده ده باشقا «بر» لرده ايشچيلر قورقولى منتظه يه چاتديقدا، ايشلر ساقلا نيردی. «چيره» چاتان بوتون قازماچيلار ايشی دايانديرير لاردی. تکجه (جوردي) نك ايشی دايانديريلماشدي. او ئوز يرينده، باشقالاريله بر يرده ايشلرک دايانديريلماديغينا حيرت ايشمشدي. خصوصيله دالانك آلتيندا اوتا واندا کهنش چاتلاقلارا تصادف ايدنجه، جدی صورتده راحتسز اولماغا باشلادی. بر نيچه کون بوندان اول او بو خصوصه (ئهنديرو مارشال) ا ديمشدي. لاکن را حتنسز اولديغینی کوسترمکي سهوميردی و ايشلرده اولکی کبی دوام ايديردی. نهایت بر کون اول (شته يکه ر) بر نيچه دقیقه لق (جوردي) نك ايشله دیکي يره کلدی. (جوردي) اونا مراجعتله سوردی:

— نيچون منيم يريمده ايش دايانديريلمير. حالبوکه، بوتون باشقا ايشچيلر بورادان باشقا يره کچيريلمشلردر.

(شته يکه ر) ديدی که، بوراسی چپرک بوجاغيدر که، يوز يارد آنليکی واردر. بو مسافه نی کيچمک لازمدر. و هيچ بر قورقو يوقدر. آشاغی طبقه چوق محکمدر. (جوردي) جدی صورتده ايشله مکده ایدی. آشاغی دا و تاواندا چاتلاقلار ايسه کيتديکجه چوقاليردی. (سينقله ر) اويله ييلردی که، بو چاتلاقلاردا، باشقا بر لرده کوردیکلريندنر. يوقاری طبقه چوق آغیر اولديقا، يرک محکم اولسا ييله آشاغيداکي داياق ستونلارک آراسينداکی بوشلق نتيجه سی اولاراق تاوان چاتلار يريليردی. (جوردي) نك بر اوغلی قازماجی اولماق اوزره اونا کومک ايديردی. ايمدی ايسه (روبهرت) ده کومک ايدوب، کومور داشييزدی.

ايش بر آز يونکوللشهر. قازانچ آرتار ديه (جوردي) سومه نی و باروتی حاضرلايوب، طبقه نك ياريفينا وورورکن دوشونوردي. (جوردي) بورغی ايله آچديغی ده ليکه باروت توکمکله مشغولدی. چوجوق ايسه پالچيق دوتوردي. يئنه (فيتيل) قويلدقدان سوکرا عادی اوزره ده ليکک آغزی بو پالچيق ايله پالچيقلا نيردی. — بورادا داياق چاتلامشدر. — ديه چوجوق آتاسينک دقتینی، سينمش داي

غا جلب ايتدی.

لاکن بو بوتون قازمالاردا عادی بر ايشدر. چونکه قازما ايشلنديکن سوکرا

داياق اوستينه دوشن آغبرلق آرتير. (جوردی) بونا چوق اهميت ويرمه‌دی. او بويله دوشونوردی که: پيلته‌نی يانديرمامشدا، بو داياغی دکيشديرمک اولار. بونا کو رده‌ده چوجوغا دیدی:

— اوغلوم، بر باشقا داياق کتير. من بورادا هر شيشی حاضرلاديقدان سوکرا، او داياغی وورارام.

چوجوق آتاسينک امرينه عمل ايتمک ايچون دوندی. بردن مدهش بر تراقتلی ايشيدیلدی. بردن بره بر نيچه داياق قيریلدی. بونک آردنجا کورولتی و مدهش سوره کلي اوچوتنی پاتيرديسی قويدی. سانکه کوك کورولدادی. بونلارک هاموسی بر کوز قيريميندا اولدی. بو دهشت ايچينده قالمش ايکی انسان باغيرماغا بيله وقت تاپمادی اوچوتنی تيجه‌سينده دالاندا هوا دالغالانوب، (روبه‌رت) ک لامپاسيني سوندوردی. (روبه‌رت) بر دهشت ايچينده سيجرايوب، قالدی. قورقودان چيلدير ماق دهره‌جه‌سينه واروب، بر دهشته:

— آتا! آتا! — ديه باغيریدی. جواب يوق ایدی.

(روبه‌رت) ک قسی داريليردی. هوا توز، چوريك آغاج و رطوبت قوقوسيله قاتيلاشمیشدی. (روبه‌رت) عادتاً بوغولوردی.

— آتا! آتا! — ديه (روبه‌رت) چيرينوب، ايلری آتيلير، و آتاسينا کومک ايتمک ايسته‌یردی. هله شالبان توقونوب، باشيني يارمیشدی.

— (جون)! آتا! من قورقورام! — چوجوق آغلاماغا باشلادی. کوزلری هيچ بر شی کورمير، او طرف بو طرفه آتيلير، طبقه‌لری ايتی چيقتيلاری، يوزینی اللرينی جيرماقلايردی. جيزيلمش يرلردن قان آقيردی. دهشت و کدردن يوره‌کی دیديليردی.

— وای آتا! آتا. (جون)! سز هاراداسکر؟ — او طبقه‌نگ چيقتيسی ايله يو قاری ديرماشماغا باشلادی. — وای وای. — ديه چوجوق بر قورقو ايچينده ايکله‌یردی. — آتا! (جون) هاراداسک؟ چوجوق آرقاسی اوسته ييقلیدی. و باشی بويوک بر کومور قايماسينا دکدی.

ينه ييقيلا — دورا آباغا قالدی بو دفعه آرتق بر فلاکت باش ويرديکني و کيمسه‌نی چاغيرمانک فايداسز اولديغيني کسديرمشدی. قاراسينا سورونه‌رک بر يانا چيغماغا چاليشير، و قسده قالمش بر قوش کبی چيرينماقدا ایدی و گاه ديوارلار ايله، گاه‌دا تيرلر ايله توقوشوردی. نهايت ياريم باغيغ بر حالدا، حرکتسز اولاراق يره سريلدی، بورينندان و آغزيندان قان آچیلدی.

(نه‌ندريو مارشال) اللی يارد آراسی اولان بر يرده ايشله‌یردی. اوچوتنی کو رولتيسيني و چوجوغک باغيرتيلاريني ايشيده‌ر — ايشيتمز (سينقله‌ر) ک برينه طرف

يوکورمکه باشلادی. آز قالمشیدی که، باغيغ بر حالدا يره سربلمش چوجوغی تاپداسين.

— وای، وای، وای! نه اولمش عجا! — ديه (نه‌ندريو) باغروب، چوجوغی قالدیردی. چوجوغا کومک ايتمکه چاليشیردی. کوچ بلا چوجوغی آيیلدوب، سو ئوق چای ويردی و اونک اوستينه سورغولار ياغديرماغا باشلادی:

— آتاک هارادادر؟ نه اولمشدر؟

بونک عوضينده چوجوق بر دهشته (نه‌ندريو) دان ياشوب و هيچ بر شی سويله‌يه ييلمه‌دی. (نه‌ندريو)، چوجوغک لامپاسيني يانديروب، چوجوغی قورقودان آغلار بر حالدا براقارق، اوچوتنی يرينه يوکوردی...

— اوچوتنی. بو اوچوتيدر — ديه (نه‌ندريو) بر هيجانلا تکرار ايدیردی؛ بر نيچه يارد ايلری قاچديقدان سوکرا (نه‌ندريو) کوردی که، آرتق يريمک ممکن دکلدر؛ چونکه داشلار توكولوب، يولی کسمشدی.

— (جوردی)! (جوردی)! سن اوراداساکمی؟ — جواب يوق ایدی. او بو يوک داش قايمالاريني خرذا چيقتيلار کبی قالدیروب، بر هيجانله يولدان توللاماغا باشلادی.

بو آراق، يکيدن کورولتی قوبوب، (نه‌ندريو) نی کری قايتماغا مجبور ایدی. او آکلادی که، بورادا تک باشينا هيچ بر ايش کورمه‌يه جکدر. قايدوب، تله‌سيک چوجوغک يانينا کلدی و چوجوقلا برابر، ياقيندا ايشلین يولداشلارينک يانينا قاچدی. بر نيچه تله‌سيک سوزدن سوکرا، (روبه‌رت) ی ئوته‌يه کونده‌ردیلر، (نه‌ندريو) ايسه او بری ايشچيلر ايله بر يرده کری قايتدی. آتجاج اولار ئوز کوجزلکلرينی کورمک ايچون کلمش اولدیلار: اوچوتنی دوام ايدیردی. حقیقی و جدی يارديم تشکيل ايديلمه‌ديکجه هيچ بر ايش کورمک ممکن دکلدی.

(نه‌ندريو) معدن حياطينه قالدیريم ماشينينا (ليغته) دوغرو قاچدی. فلاکت (قضا) يرينه، يکی ايشچی دسته‌لری کونده‌روب، ئوزی ايسه چوجوق ايله بر يرده يوقاری قالدی.

(ميسيس سينقله‌ر) ه خبر ويرمک لازيم ایدی؛ بوندان سوکرا (نه‌ندريو) يکيدن قازمايا آندی. بو دفعه (نه‌ندريو)، (جوردی) ايله اوغلينگ قالميسيني قازما دان آلماديقجا ير يوزينه چيغماغی کسديرمشدی.

۱۰. ير آلتی دنيانک قهرمانلاری

سوک ايلده (سينقله‌ر) ک عائله‌سی داها بونکول و داها ساکت کچیردی. اولار ئوز داخمالارينا داها بر اوتاق علاوه ایده ييلمشردی: بو (نه‌للی) نک افتخاری ایدی. ياواش ياواش وسايط امکان ويرديکجه بو «اوتاق» ايچون شی آليريدیلر.

ایوده ایمدی دورت چارپایی وار ایدی. یاواش یاواش آوادانلقدا دوزه لیردی. (میسیس سینقله) چوقدان بیری بر دولاب آرزوسیندا ایدی. ایمدی آوادانلق بو مهم شیئی «تمیز» اوانغی ترین ایتمشدی. هر کون (نه لیلی) اونی تمیز له مکه بر چوق وقت صرف لیردی؛ بورادا آلتی دا پارچا ایله ئورتمش یومشاق کورسی ییر لشدیریلیمشدی که، کندک بوتون قادینلاری بونلارا حسد ایلدیردی.

دولاب اوستینه بویوک و دکیریمی بر کوزکی قوبلمشدی. کوزکینک یوزینه ده، آغندا یکی یاغمش قار ایله رقابت ایدن بر جوننا چکلمشدی. بو کوزکی چوق چکمه دن بوتون کندده شهرت قازاندى. بو وقته دک کندده کیمسه نك بویله کوز کیسی اولماشدر. دوشمه اوزهرینه موشامبا سالیتمشدی. سو قاباغیندا کی داشلارک اوستینه ایسه بر خالچا سالیتمشدی. پنجره لردن آغ پرده آسيلمشدی. موشامبانك آلتیماسی بویوک بر حادثه ایدی. بوتون کندک قادینلاری بو موشامبانلارک بوتالارینا و پاریتیمینا باقماسغا کلیردیلر؛ باقدیتجادا ذوق آلیردیلار. بویله دقتهلرده (میسیس سینقله) ک یوره کی فخر ایله دولوردی.

اوکون (روبه رت) ایلك دفعه اولاراق قازمایا کیدنجه، (میسیس سینقله) ایو لرینه کلمیش قومشی قادینا، اور «سرائنك» بوتون «قیمتلی» بزه کلرینی کوستریر دی. کلهجک اونا چوق مسعود کورولوردی.

بردن (نه لیلی) پنجره یه باقوب، آغ آبیاغ آغاردی و:

— آلاسه نه اولمشدر؟! — دیه ایکله دی.

— یقین که قازمالاردا بر فلاکت اولمشدر. زنک چالیندیغینی ایشیتدیم: او چوتنی فلان اولماسین.

هر ایکسی کوجیه آیلدی. اورادا بر دسته قادین توپلاشمشده، قادینلارک هاموسی کندک او بری باشینا توپلاشوب، قازمالاردان بر آدام کوزله یردیلر. کیمسه بر سوز دانیشمیردی. هامو سوسوب، یولا باقیردی. هامونك یوره کینده دهشتلی بر سورغو وار ایدی: بو دفعه بدیختلق اوندان ئوته چکمیدر؟ دیردی.

مدهش و یرتیجی بر قورقو، ئوز امانسز پنجه سیله یوره کلری آزیردی. قازما دان کندده فلاکت خبری کلیرکن، دوپولان بو مدهش قورقو، بوتون کومور قازیان ایشچیلرک قادینلارینا تانیشر. سارارش و اینچلمش یوزلر، بورولمش دوداقلار، آغیر و کسکین ایچ چکیشلری.. قادینلار، آنالار، آداخلیلار، باجیلار، امان اونلار بو آجی انتظار دقتهلرینده نه مدهش بر جهنم عذابی چکیردیلر. بونك آردنجا بر چوقلاری ساکت اولوردیلار سادا. هر حالدا بر قلب قیریلمالی ایدی!

بو دسته اچریسینده یر دفعه ده اولسا بولونمش بر آدام، اونی برده کور ملک ایستهمز. دقتهلر دقتهلرینه، عذاب و اضطراب کسکینلشدیردی. نهایت (نه ندریو مارشال) ک قاش قاپاقلی یوزی کوروندی. (نه ندریو) آغیر— آغیر (مه غ روبه سون) ک پانیندان، (جهن فله منغ) ک پانیندان، (جهننی مه یلان) ک و هامونك پانیندان کیچدی

نهایت آلی یومشاق بر حرکتله (نه لیلی سینقله) ک چکینه آندی. (نه ندریو) دیسی:

— ایوه کل (نه لیلی)! دیه سینی بویوک بر آغرلیقلا چقارا ییلیردی.

— کل ایوه. سن ئوز قوه کی توپلامالیسک

بوتون دسته ده بر بیچیلیتی قوپدی.

— (جوردی) ایمش. (جوردی سینقله)... اوچوتنی اونی آزشدر.

قادینك یوره کینده بوتون امیدلر قیریلدی، آرزولار سولدی. آرتق دنیا هیچ کوزهل، دادلی و مسعود اولمایاجاق، دامارلاریندا قان برده سهوینجه آقما یاجاق، کوزلری اولکی اویناقلی ایله پارلامایاجاقدی. بوندان سوکرا آرتق دونن کچیر دیکلری کبی مسعود کیجه لر یوقدر. هنه دونن کیجه.. سانکه کنجک و سهوکیلرینك ایلك کونلری قایتیمشدی. اونلار ئوز سیتی دوستقلاریندا یکی کوزه لنگر تاپمشلار دی. کلهجک اونلارا یکی امیدلر ایله کولومه یردی. آرتق بو مسعود کیجه لر یوقدر. اولمایاجاقدیر. احتیاج، کیمسه سزک، توکنمز اوزون عذاب و اضطراب، سهوینجسز کلهجک؛ بوش بر حیات؛ قیریلش بر یوره ک!..

کندی بر سکوت و کدر بورودی. (نه لیلی سینقله) و چوجوقلارینك طالعی هر بر یوره کی آجیدیردی. قادینك بردن — بره آدینی و بویوک اوغلینی ایتیرمه سی نه قازار بویوک بر دهشتدر.

ایکی کون کیچدی. (جوردی) ایله اوغلی هله ده تاپیلماشدی. کیجه کونوز ایشله یردیلر. آراسی کسيلمه دن دوام ایدن اوچوتیلار آراسیندا ئوز جانلارینی تهلکه یه، ئولومه آتاراق آنجاق بر کومور قازیانك چالیشا ییله جکی کبی چالیشیلیر، و ئوز یولداشلارینك قالتیسینی بولماق ایچون وار قوه لرینی توپلایوب، ئولومه پنجه لشیرلردی.

(نه ندریو مارشال)، (مه تیو مه یلان)، (ییتهر په غ) و باشقالاری برر دیوکی چالیشیرلاردی. تردن ایسلانمش چچلاق بدنلری لامپانك سونوك ایشیقندا پارلا یردی. تهسک دایاق ووروردیلار. چکچیلر ییلدیریم سرعتیه تراقتیلدایردی: داشلار کویا— کویا بر طرفه چکیلیر، پارچالانیر، سته ییغیلیردی. دینمز سویله مز ایشله یردیلر. آنجاق، یوقاریدا آچلمش چاتلاقدان داش توکولمکه باشلاننجا؛ برینك خبردار لق سسی ایشیدیلیردی. اونداهاموسی بر یانا سیچرا یوب، بو داش یاغیشینك یتمه سینی کوزله یردیلرکه، بوندان سوکرا، ینه آچیق دهشتك ایچینه آیلوب؛ داشلاری داشییر، و تخمین ایتدیکلری اوزره (جوردی) نك و اوغلینك بولوندیغی بره بول آچماغا کیریشیردیلر. بو داش ییغینلاری؛ هیچ بر انسان قوه سیله بولدان قالدیریلایا یاجاق کبی کورولوردی. یوقاریدان، داشلار ینه ده توکولور و بونك نتیجه سینده

كورولتى ھلەدە دوام ايدىرىدەدە، آغىر آغاچ دىركلەر، سانجىلوب، نىسبەت قورقو سز چاللىماق امكانى وىرىدى.

لاكن ايش ادىم ادىم ايلرىلەردى. نىجەلرى كورولمكە باشلادى. كورولتيلار و خانن اوچوتتيلار ساقلاندىلار. ياواش ياواش يول آچىلىردى. سانكە آداملار توپرا غى و داشلارى يىر، و دار بر كچىد ايله، متمادى ايلرىلەردىلر.

برجە من اونى يىلمك اىستىردىمكە، بويە بر وقتدە بو قارا (جوق) ھازادا اىتمىشدر؟ — دىيە (ئەندىر) سوردى. او، (پىتە) و (مەتبۇ) نىسبەتتە اوتورمىشلاردى:

— (رونەدل) ايكى — اوچ يول بورايا كلىش، ھر كلىندەدە بر نىچە سا عت بورادا قالمىشدر. (شەبەكە) ي ايسە، من بر يولدا كورمەشم.

(پىتەر) ئوز زوربا كوزىنى برەلدوب، دىدى:

— من دە اونى كورمەشم. آتاجاق اىشتىم دىرلر كە: كوربا خستەدر.

(مەتبۇ) آچىقلى بر سىلە علاوھ اىندى:

— خستەدر، خستەدر! من بو خستەلكە نە ايسە ھىچ اىنانمىرام.

بورادا (ئەندىر) چوبوغى آغزىندان چىقاردوب، ھر سوزدە بر دوشونەرك ساكت بر سىلە دىدى:

— يىلىرمىسكز نە وار؟ مە بويە كلىركە، (جوردى) نك ئولومىندە قارا

(جوق) مقصدرد: (جوردى) نك (شەبەكە) ايله آراسى يوقدى. (جوردى) بو شىطان اوغلى حقىندە نە ايسە يىلىردى. سوك زمانلار نە ايسە او (جوردى) نى ساكت بر اقمىشدى.

حتا بر قەدەردە اوندان چىكىنىردى. يىلىمىر فەكر وىرمىش كرمى؟ (جوردى) نىم برىمزدن اونك يانبا شكايتە كىتىدەكە، (شەبەكە) او ساعت ھر شىئە راضى اولور دى.

من يىلىرم (شەبەكە) (جوردى) نى كورمك يىلە اىستەمىردى. مە بويە كلىر كە، (شەبەكە) اونى يىلە — يىلە قىدا بو ملعون يرە سوقمىشدر. و آلت دامارك چىقا

رىلمش اولماسى، اونا اولجەدن بللى اىمش. من يىلىرم (جوردى) اىشلەمكە باشلادىغى كوندن بەرى (شەبەكە) بورالارا كلىمەمىشدر. كىمەنك دە بورادا اىشلەمەسەنە مسا

عدە اىتمىردى. بو خىلە چاتان كىبى بوتون برلر قاپادىليردى. ھلە (رونەدل) ئوزى دە بورايا انەن كىبى كوزلرنى برەلتدى: او كومور قازىنماستىك بو قدر ايلرىلەمش

اولدىغىنى يىلمەمىشدر. اما . . . اگر دوشوندىكلرىم تصدىق ايدىلمش اولسا ايدى، مە بويە كلىركە، ھلە بو كون بو مردار جىوانى ئولدورەردىم! آند اچىرم كە

ايلەردىم.

— ياقشى (جوردى) ايله (جوق) ك آراسىندا نە اولدىغىنى و (جوق) ك بردن برە نەدن دىنچەلدىكىنى (نەللى) يىلمىرمى؟ — دىيە (پىتەر) سوردى.

(ئەندىر) جواب وىردى:

— يىلىمىر، آتاجاق بر يول ايله اوندان سوروشارام. بر شى يىلمەم... داھا اوندان. . .

— مە دە سويلە! — دىيە، (مەتبۇ) كىكىن بر سىلە يىلدىردى. — نە اوكرن سەك مەدە سويلە. منىم كومكىمە امىن اول. من سە... كومك اىتمك اىستەرم. ملعون

قاتل... جزاسى آلمالىدر.

(پىتەر) دىدى:

— من اىشتىم كە، (شەبەكە) (مەغ روبرتون) و (سانى) ايله آراسى دكىمىشدر. ھر حالدا بر آزادان ئوكرەرىك. بو كىز لەدىلەجك بر شى دكندر. كىزلىتمك اولماز.

* *

اوچ كون بورولمادان اىشلەدىلر. بو اوچ كوندە، (ئەندىر) آتاجاق، (نەللى) يە خىر بىرمك اىچون قازمادان چىقىردى.

نھات اوچ كونك قىزغىن و كىكىن مبارزەدن سوكر، اذىلمش بدىنلر ك قانلى يىغىنىنى تاپدىلار. ھر ايكىسى برىرە اوبلەسىلمش، باسىلمىش كە، برىنى او برىندن آيرىماق مەمكن دكلىدى. آنا و اوغول — بر يىغىن قىرىلمش سوموك، ات و قان ايدى...

ھىچ بر قلم بو صحنەنى تصوير ايدە يىلمز.

قادىنك يورە كىندە كى اىشىق سوندى. حىياتىنك امىدى قىرىلدى. اوزاقلاردا پارلايان سعادت اىشىغى قارالدى. آرتق دىنا ھىچ بر زمان كوزەل و جاذبەدار

اولما باجاقدر. يكىدن يوقسولق و احتىياج ايله يوروجى، اذىجى مبارزە؛ دىلچىلك، سولغون، و ايكىلىلى بر ياشاش؛ ھىشە عذاب، اضطراب، و قىرىلمش حىياتك آغىر

و ايكلەر آجىسى. . .

قادىنك كوزىندە دىنا قارالدى. و اشيايە حكمران اولان قارا مقدرات، ئوز پنچەسىلە قادىنك قلىنى اوچورتدى، ازدى، چەينەدى.

۱۱. تعطىل

بر ھفتە كىچىدى. (جوردى سىنتلەر) و چوجوغى؛ داھا دوغرىسى اولارلك قاتىلارى (نەشلىرى) ابدى استراحت بولدىلار.

(نەللى) ايسە راحت اولما يىلمىردى. اوضىف و خستە ايدى، لاکن كوزلرىندىن بر داملا يىلە كوز ياشى چىقمادى.

(جەنى مەبلاند) تکرار — تکرار دىردى: «آدام يوزىنە باقا يىلمىر؛ يورە كى بارچالانىر. آغلامىر، اما بو آغلاماقدان پاماندر. ابرى، قارا كوزلرى ھاراپا ايسە

— يوق، (ئەندريو). من بونى آلا يىلمەرم، انام منە ماسعدە ايتىمز.
 — نىجە ماسعدە ايتىمز؟ ايمدى، (روپىن)، سن ايوك بويوكىسك. سن بوللارى
 ايوه آپاروب، ماسانك قوتيسينا قويارسك. بو هفته ايش ياقشى كىتىمىز. سىز دە منە
 چوق كومك ايدىردىك. آرتق قاچ ايوه. آناكى. . . قىل ايله راحتىز ايتىمە. و . . .
 بوللارى قوتىيا قوى .
 اوللارك يولداشلىقى بورادان باشلايوب، چوق ايللر دوام ايتدى...

* * *

بر آزدان سوكر، ئولكەدە بويوك حادثەلر باشلاندى كە بو حادثەلر صنايع
 عالميندە هامونك چوق كوزەل يادىندادر. بودا شوتلاند كومور ايشچىلرنىڭ ۱۸۹۴
 نجى ايلدە كى تعطىلىدىر. ترەديونونچىلىق (ھىمكارلار اتقارلارى) حركىتى چوق
 موفقىتە ايلرلەمشدى. ايشچىلر جديتە ئوز حىلرني طب و مدافقە ايتىمكە باشلايدىلار.
 كوجلرك مطلق توقوشاجاغى ھر شيدىن كورولوردى.

انكلترە كومور ايشچىلرى، امك حقىنك آرتماسى ايجون برنجى اولاراق،
 مبارزە باشلامش. لاکن مغلوب اولوب، آزالمش امك حقى ايله ايشە قايتىمىغا مجبور
 اولمشدىلار.

بو آراق يىكى اميدلر پارلادى: شوتلاند كومور ايشچىلرى آراسىندا كوجلى
 حركت باشلاندى.

صنايع اققيندە ايلك بولوتلار كورولنچە (توم دونالدسون) دىردى:

— بز صاحبكارلار ايله باجارا يىلمە يىجىك. انكلترە تعطىلى بزىم ايجون
 ياقشى بر عبرت درسيدر. بز اونى اونوتمامالىق.

— نىجە درس؟ — دىيە (بىتەر پەغ) سوردى. — آقشام اوستى كومور قازىيان
 لار، كوچەنك باشىندا، چومبەلوب، كوزلەنن تعطىلك پلانلارنى و اونكلا علاقەدار
 اولان مسئلەلرى دانىشىردىلار.

— درس بودر: بز انكلترە كومور ايشچىلرنىڭ داغىنق بر صورتدە مبارزە
 آپاردىقلارنى كوردىك. اوللار محكم برلشمە مشلردى؛ بونا كورەدە اودوزدىلار.
 امك حىلرى آزادىلدى؛ و اوللار ايشە قايتىدىلار. بزىم دە باشىمزا بو كەجىكر
 صاحبكارلار ياقشى تشكيل ايدىلە مشلرد و ال بر چالىشىرلار.

باق اگر انكلترە و شوتلاند كومور ايشچىلرى، برلشوب، قازمالارى ترك ايتىمە
 ايدىلر، و قازمالاردا اوت يىتىنچە بەدك ايشە باشلامسا ايدىلر، اوند ايتىمە دىكرىنى
 آلاردىلار. بو تام بر مبارزە اولمش اولوردى و چوق چىكمەدن ئولكە كىمك داھا
 كوجلى اولدىغىنى كورە يىلەردى.

بر آتى ديا

دىنىز — سويلەمز باقىر. جنازە لرى آپاراندا او يىرىدن سىچرادى. كىتمك ايتىدى،
 اما كىدە يىلمەدى. يىكىن اونى ياتاغا اوزاتدىلار.»

(روبەرت) آناسىنا باقىقچا يورە كى دىدىلدى. كىدە ھەر بر نوع اوناكو
 مك ايتىمكە چالىشىردى. ھر كىچە ياتاغىنا اوزانيركن، اورادا ير آلتىندا — ياشا
 دىقلارى بوتون دەشتىلە كوزىنك قاباغىندان كىچىردى. بو دەشتلى ساعتلار بوتون
 عمرى اوزونى اونك يورە كىندە قالدى. زمان اوللارك دەشتلى ايزلرني قاپاتا
 يىلمىردى.

ھفتەنك سو كىندا (ئەندريو مارشال)، (سینقلەر) كىلە كلدى. قازما قاتورىندا
 چالىشان خدمتچىلر آراسىندا پارا توپلانوب، قبر اوستى ايجون اكليل آلىنىمىدى.
 ىردە قالانى دقن خرچىنى ئودەدى. (ئەندريو) بونى مختصرچە دانىشىدى. آجاق
 كلىشىندن اصل مقصد باشقا ايدى. بوراسىنى بر ھىجانلە باشلادى:

— (ئەللى)، من بويلە فكىرلشمم كە، (روب) ئوزوملە ايشە آپارا يىلەر
 دىم، منىم ئوز چوجوغم يوقدر. ذاتا بر كومور داشىيان منە لازمدر. ايمدى سىز راضى
 اولساكز — من (روب) آپارادىم. اونى اىنجىتمەرم. سوكر، ايشە منىم قوشىم
 اولاي يىلر. منە اويلە كلىر كە، من اونا، باشقالارنىڭ وىرە چىكىندن داھا آرتق امك
 حقى وىرە يىلر. حاضردا بوراسىدا چوق مەمدر. بو خصوصدا سىزك فكر كرنەدر؟
 (مىسىس سىنقلەر) ھىچ بر شى دوشونە يىلمىردى. قوى او ئوزى چوجوق ايله
 حل ايتىن. (ئەندريو) اويلەدە ايتدى. (روبەرت) كلن ھفتەدن اونكلا ايشە كىندى.
 (روبەرت) دەشتلى بر قورقو ايله قازمايا انىردى. — بو قورقو بر چوق ايللر اونى
 ترك ايتىمىردى. لاکن او نە قدر كنج اولسادا، آناسىنك و خدا چوجوقلارك حياتى
 ايجون مسؤلىت داشىدىغىنى آكلابردى: ايشلەمك لازم ايدى. ايمدى او، كلفتك
 باشچىسى ايدى. او ايشلە يوب، قازنامالى ايدى. ارادەسى اونى قازمايا سوروكلەر،
 قلى ايشە بو فكردن چاپالابردى. فاجەنك دەشتى ھىمىشە اونى ايزلەردى: اك خدا
 تفرعات يىلە كوزىنك قاباغىندا دورمشدى. بعضا ايش وقتى، فكرى بر آز ئوزايشىندن
 آيرىلنچا، اونى دەشتلى بر قورقو بورويور و او زمان، او اونودولماز كوندە اولدىغى
 كىي، باغىرماق ايتىمىردى.

(ئەندريو) ئوز سوزىنك اوستىندە داىاندى. ايمدى اونك رفتارى قانادى آلتىندا
 بولونان چوجوغا قارشى چوق ملايم و مرحمتلى ايدى. او چوجوق ايجون ئوزدوغما
 اوغلى كىي جان ياندىرىر و چوجوغى دەشتلى خاطرە لردن قوروماغا چالىشىردى.
 حساب كونى كلنچە:

— آل، (روپىن)؛ بو سنك پاىكدر. — دىيە بر ھفتە ايجون آلدىغىنك يارىسىنى
 چوجوغا اوزاتدى.

چوجوق اونك مرحمتلى بوزىنە باقارق دىدى:

— البته، (توم)، اوندا هامو ايشده انكل اولديغيني كوروردی و بلكه ده ياقشى بر تيجه الده ايديله ييليردى.

ايشجیلر كيتديكجه داهّا تز — تز توپلاشوب، مسئله لری مذاكره ايديرديلر. (سيملى) اولارنى متشكل بر حالا سالماق ايچون قابوقدان چيقردى. بو چوق چتين بر ايشدى. ايشجیلرک حاضرلفى يوق ايدى. (سيملى) تاخير ايله ده اولسا، هر حالدا، برلشمه بگزه بر شى ياراديردى. بر نيچه ايل داهّا وقت اولسا ايدى، (سيملى) ايسته ديگيني دوزلده ييله ردی.

لاكن، قارشى قرارگاهدا بونى ييلير و ايشجیلرى قطعى حركته چاغيرماغا تله سيردى. ايمدى ايشجیلرى مغلوب ايتمك داهّا آسان ايدى.

نهايت تعطيل اعلان ايديلوب، اون يدى هفته سوردى. عموميتله هر شى دينج و ساكت بر حالدا كيديردى. ايشجیلر، (سيملى) به برك ايناناراق محكم دورمشلار دى. لاكن آلتى هفته دن سوكرّا نه دنسه وضعت دكيشمكه باشلادى. غزته لرده آرا سيرا اشاره لر كورولمكه باشلادى و كويا ايشلرک هيچده ايشجیلرک دوشونديكى كى اولمادى قيد ايديليردى.

مختلف دائره لرده بولانيق، قارشىق شايه لر كزيردى. كومور ايشجیلرينگ ئوز باشجیلارينا قارشى ايناملارى آزاليردى.

بر آفام ايشجیلر «تنبل بوجاغدا» (كندده ييغناقلار ايچون اولان يره بويه آد ويريلمىدى) اوتورمشكن، (مه تومه يلاند) سوردى:

— (توم)، ايمدى سن بزيم ايشلرئمز حقتده نه فكرده سگ؟

(توم) دوتقون بر حالدا جواب ويردى:

— دوغرىسى هيچ نه دوشونه جگيمى ييلميرم. سنجه بو (سيملى) حقتده بزه سويله نلر، دوغرىميدر؟

— اونى كيم ييله ييله ر؟ (مه تومه يلاند) چوبوغى آغزئندان چيقاردوب، آجقلى توپوردى:

— منيم ايشتديكمه كوره كويا بو بر «حقتدر» و كويا غرب دائره سينده بر چوق ايشجیلر . . . بونا كوره ايشه باشلامشلاردر . . .

— (سيملى) ايشه هميشه منه دوغرى و ناموسلى بر آدم كورونوردى. هيچ بر وقت قاباقجادران بر سوز ديمك اولماز. ايكى — اوچ فوت — آدم ايچون بويوك بر جاذبه در.

— اويله در. بزى چوق وقت، هر يتن بر بوش بوغاز آلداتمشدر. ايمدى بز هامودان شهبه لئيريك؛ هر برر ذالته اينانماغا حاضرئق. من ايشتديم كه، (اويستون) — معدن صاحبى — (سيملى) به بش فوت ويرمشدر كه، دينج اوتورسون.

— من ده ايشتديم. آجاق من ده سنك كى بونا اينانماق ايسته ميرم. من بزيم

دنيا كوزه لى (چارلى روچرسون) حقتده بويه سوزه داهّا تز اينانارديم. او بزيم ابله مسئله لرى مذاكره ايتمك ايچون كلنده، قارا پالتار كبير، آغ قولچاق (ماترته) تاقوب، لاپ بارماقلارينا كى ائديرير. قزبل بوزيك. پاپاغى پارلاير. نيجه ديم، ييله — زهر يمار . . . ييله ده . . .

بورادا (روبه رت) ساكت و قطعى بر سله ديدى:

— من هيچ بر شئبه اينانميرام. (بوب) حقتده اويدورولمش بو سوزلرک، بو دانشقلارک بر كلمه سينده من اينانميرام — (روبه رت) ده بويوكلرک آراسيندا چومبه لوب، ايشلرک مذاكره سينده جدى اشتراك ايديردى. باشقا كنجلر ايشه بو وقت توپلاشوب، چالير اويناييرديلار.

(توم) سوردى:

— (روب)، سن اينانميرمسك؟

(روبه رت) ياشجا هله چوجوق اولديغينا باقماياراق، ئوز ياشينا ياراشمايان بر جديتله تعطيلدن و ايشجیلرک مبارزه سيندن مراقلانيردى، اونك ياشيندا اولان اوشاقلار، بونلارک هاموسينا اوزون و سه وينج بر بايرام كى باقيرديلار. او ايشه كلقتدار اولوب، بونك هامو ايچون نه قدر بر «بايرام» اولديغيني آكليردى. ايشجیلر اونكلار هر بر مسئله نى بويوك بر آدامله اولديغى كى مذاكره ايديرديلر.

— يوق. اينانميرام، — ديه (روبه رت) قطعيله جواب ويردى.

— اودر لاقئلدايرلار كه، كويا (سيملى) ئوزى ايچون بر نيچه خرذا ابو وبر چوق باشقا شئيلر آلمشدر. بونلارک هاموسى منجه بر اويدورمادر: بونلارک هاموسى اونا كوره در كه، بو آداملار يينه ده هيچ بر شى آلامش ايشه باشلاستلار.

لاكن بز تسليم اولساق، تعطيل داغئيدقئدان سوكرّا، بلكه اتفاق دا محو اولا جاقدر. اونلار ايشه آجاق بونى ايسته يرلر، بونك ايچون چاليشيرلار. آرتق «اونلار» هيچ بر شى لازم دكلدر. من بو خصوصدا (سيملى) ايله آتامك صحبتئنى ايشتيديم. (سيملى) ئوز حقتده و باشقالارى خصوصيندا نه كى داستانلار اويدورولديغيني سويله ردى. (سيملى) بزى ساتماز. من بونا هيچ بر وقت اينانمارام.

چوجوغك سسينده محكم بر قطعيت و ايمان دويولوردى.

حتا (توم) و (نه تيو) كى بويوك ايشجیلرده بو تزلكله شهبه به ميل ايتديكلرى ايچون اوتانديلار.

بونك اوزه رينه (توم) ديدى:

— نه اولار كه، (روب)، سن بلكه ده حقتسك. آجاق هر حالدا بر چوقلارى ايشه قايتمشلاردر. بودا بر آزدان سوكرّا تعطيلي قيراجاقدر. ياقنى هله لك بسدر. سوكرادران دانيشارئق. بز بو كيجه كرتوف تايمالى يق. بورادا كى پوليس قرى قوجا (به رتوت) آبارئنى قوروماغا كيدير. كرتوف ايشه بزى كوزله ير.

تعليلك سكرنجي هفته سينده سس چيقدى كه، (ساننى روبه رتسون) و (بيتەر فله مينغ) ايشه باشلامشلازدر.

— آز قالير، كيدوب، اونلارك لاپ سوموكليرنى قيريم. ياراماز كاسه ليسلر! نه اولورسا اولسون، قيراجام. — ديه (مه توممه يالاند) تهديدده باشلادى. او هميشه سوزده داها قطفى و قورقماز ايدى. آنجاق ايشده چوق آز بويله اولوردى.

(نه ندريو مارشال) ايشه (مه توم) نك سوزينى كسوب ديدى:

— برجه ياواش، صبر ايله. بز ئوزيمز دقت ايتمه لىك. اونوتماكه، قانون تعطيله مساعده ايدير، لاكن كوچ ايله كيمه نى ساقلاماق اولماز.

— ملعون شتره يخبره يخەرلر (تعطيل خانلري) — ديه (بيتەر به غ) سويلندى. كوزى وار قوه سيله قيريلماغا چاليشيردى.

— اونلارك بو يارامازلغينا نهايت ويرمك لازيمدر.

— لازمدر، لازمدر! — ديه جوشغون كنجلر باغيرديلار. — برشى دوشونمك لازمدر. . . نيچون تزدن قالتسينلار؟ قوى اوچ — دورت كون ياتسينلار.

بورادا قوجا (لائودهر) ديدى:

— آى، تله سمه نك. سوزيمى ديكله يك: كلك بوتون آرواد اوشاغى توپلويوب، قازمالارك اوستينه كيدك. اونلارى ايشدن چيقتجا كوزلر يك. قوى چوجوقلار برقدر

دمير — دومور، سيق ويدره و بو كى شيلردن توپلاسينلار. دف آغاجى يرينه ده داش ييغسينلار. . . اوندا ياقشى بر دسته دوزه لير.

بز (توم دونالدسون) ك شتره يخبره يخەرلر حقينده كى ماهنيلاريندان بر نيچه سيني اونلار ايجون اوقويوب، ايلورينه ئوتوره ريك.

— باق، بو ياقشى پلاندر، (جه مى)! كيدوب، آرواد اوشاغى توپلار و دوستلا ريمز ايجون كوزل بر مشايعت شنكى دوزه لده ريك. بز توراغى كى اوقويوب،

كوك كى كورولد اريق. شتره يخبره يخەرلر بزيم ماهنومزك تاثيرندن جهنمدن كچر كى اولاجاقلار.

ئوزى ده «سه ويملى ويللى» هاواسيندا اوقوياجييق:

«(بيتەر فله مينغ)، (بيتەر فله مينغ)،

سن كليرسك ايشكدن؟

سويله نيچين اوقومازيك

نه چكميزدر ديشكدن.

—

(بيتەر فله مينغ)، (بيتەر فله مينغ)،

برده كيدوب، آلساك ايش،

اله كيكى اله نيمش ييل،

قلمبريكى آسليمش» .

چوق چكمه دن بردسته قادين وچوجوق توپلاشديريلدى. هامو بريرده كيدوب. خانلرك قازمالاردان چقماسيني كوزلهمكه باشلاديلار. چوق كوزلهملى اولدیلار. آنجاق هامو صبرلى ايدى و خانلرى الدن براقماماغى قطفى صورتده كسديرمشديلر. وقتلرينى هنك و كولمه لى ماهنى لار اوقوماق له كچيريرديلر.

(میزی مه يالاند) يانيندا دورمش بر قيزا ديدى:

— من ايسته مه زديم كه، منيم آتام شتره يخبره يخەر اولسون.

— من ده ايسته مه زديم. بر دوشون، ايشيده چكسك كه، آناكى «خان» ديه چاغيريلار. دوغريدان بويوك دهشتدر، (میزی) اويله دكلمى؟

— من بونى ايسته مه زديم . — ديه (میزی) تكرار ايتدى.

(روبه رت) ده قيزلارك دانيشيغيني ايشيدوب، سوزه قاتيشدى:

— اونلار مديريته قوللوق كوستريرلر كه، ياقشى يرلر آلسينلار. ئوزبولداس

لاريني ساتوب، تعطيلى سارسيدريلار. يادكده اميدر، (میزی)، كومور نيمزله ين برده چاليشديغيميز زمان (توم غره غم) ك قيزى بزى شيطانلاريدى. اودا ئوز آتاسينا اوقشامشدر.

ئوزيني ياقشى كوسترمك ايجون بوتون يولداشلاريني اله ويرمكه حاضرذر. — چوق ياقشى ياديمدار، (روب) — ديه (میزی) تر جواب ويردى.

— بر يول سن كوهته بر دياغى ابوده يانديرماغا آبارديك ايجون سى شيطانلاماق ايسته ريدى. يادكده اميدر؟ اوندا من ده اونا ديدم كه، سوز كزديرسه ك

من ده كيدوب، ماشين شهبه سيندن ياغ و قف اوغورلادىكى سويلهرم. اودر كه، آغزيني بومدى.

— بس نيچه ياديمدار. كيدوب ديه ايدى، منى ايشدن چيقارا ييله رديلر. اودر كليرلر. كليرلر.

كنجلر ئوزلرينى ساقلايا ييلمه ديلر. شتره يخبره يخەرلر باشينا داش، دمير پارچاسى، چوروك كرتوف... ياغماغا باشلادى. كيم ايشه بوليس قىرلى بوراداندلار،

ديه ييجيلدادى. بونك اوزه رينه ازدحام، آنجاق دمير پارچالاريله قونسمرت دوزه لتمك، و (توم دونالدسون) ك ماهنيلاريني اوقوماق له اكنفا ايتدى.

ازدحام خانلرى ايلورينه قدار ئوتوردى. اوبرى كون تعطيلچيلرك برچوغى تيل بوجاغدا توپلاشديلار. هامو ممنون قالمشدى. وقعه نى ايشچيلر برى برينه

دانيشوب، كولوشورديلر.

(توم دونالدسون) ديدى:

— من ايشيتدم كه، دوستلاريمز بوكون سحر شيرين ياتمشلازدر.

— اونلار دونن چوق ايشله بوب، برك يورولمشلاردر — ديه اوبرى علاوه ايتدى. ايشچيلر كولوشديلر.

اوجنجى ديدى:

— اونلار هله بوكونده نه ايه هيچ دورماق ايسته ميرلر، من كورديم، قاپو لارى قابالى ايدى. حتا چوجوقلارى ييله مكتبه كېتتمه مشلردر. بو قدر كه ياتيرلار، كورونور چوق يامان يورولمشلاردر.

(توم دونالدسون) ديدى:

— اوندا كلكر ينده كيدوب، قاپولاريندا اونلار ايچون ماهنى اوقويلاق. قوى داها راحت اوبوسونلار. ايشچيلر دسته ايله كوچه بويى دوزولدولر و (جوننى غره غم)ك قاپوسيندا دا يانديلار.

(توم) بوغازىنى آريدوب، اوقوماغا باشلادى:

«(جوننى)، نيچين ياتوب قالدك؟»

ايشه كېتمك چاغيدر.

قازما يولين اونوتدكسا

ئوتوره ريك، داهى دور.

قارا (جوق) كونده رميش ديهك:

ايشه كلسين چاپغينلار

ساپغينلارى قوواجاقلار

قالاجا قدر تاپغينلار.

(جوننى فله مينغ)، (روبه رتسون):

قارا (جوق)ك دوستلارى.

آدى بويله چيقانك،

آلتون اولار چوستلارى.

(توم) ي كورولشلى آقشلار ايله آقشلاديلار. او ايه يىتمز توكنمز بر سوز

تورباسى كىبى يكى بر ماهنى باشلادى:

«آروادىم وار شريكلى،

اويناجم وار قارا(جوق).

آرواد قالمش اورتادا،

بارى منيم، بارى يوق.

آرواد ئوزى كوزه لدر،

منه چاتاندر دو غم.

ياقشى يامان نه بورجيم،

(شئيكه)ك دهردى كم.

ئوپن كىبى آروادى،

قاجوب كلير قارا(جوق):

منيم پايىم آز دوشور؛

اونك پايى داها چوق.»

ديكله به نلر چوق بكه نمشديلر. «احسن، احسن، آفرين!» «آمانه يامان دا ديسر»

— (توم)! ظالم سن لاپ (به رنه س)ى ده «ئوتدك كه...» — ديه هر يردن سلر

ايشيديلردى. (توم) نهايت ئوز دهاسينك تانينديغىنى حس ايتدى. كولوش، قهقهه

هنهك و شتره يخبره بخه رلرلك ايشه چاغير بلماسينك اصل معناسى او ايدى كه، كيجه

ايكن ايولرينك بوتون قاپو و پنجره لرينه آغاج چالينوب، ايب ايله ساريلمشدى.

كىمسه، حتا چوجوقلار ييله، ايودن چيقا ييلميرديلر. آنجاق كون اورتا اوستى

پوليس بونى ايشيدوب، اسيرلرى آزاد ايتدى. تعطيلچيلر بونى اوچ — دورت يول

ايدە ييلديلر. سوكرادان ايه پوليس كيجه و سحر تزدن شتره يخبره بخه رلرلك

ايولرئنى قوروماغا باشلادى. پوليسك دقتى بو ايولرلك قورونماسينا و بربلديكده

ايسه، تعطيلچيلر (اوتلسون)ك كرتوف تارلاسىنا و كومور آمبارئنا كيديرديلر.

(لوئوود)دا اولديغى كىبى، كومور ايشچيلرئنگ باشقا قصبه لرئنده ده

تعطيل كيديردى. روحلار شن و بوكسك ايدى. آنجاق باشچيلارلك ايشى جوق چتبن

ايدى. اونلارك اوزه رينه بويوك مسئوليت دوشوردى. واونلار آغبر كونلر كيچيرمه لى

اولديلار. كومور ايشچيلرى امك حقينك كونده بر شيلينغ آرتماسىنى طلب

ايتمشلردى. صاحبكارلار بوندان بويون قاجيرمشديلار. تعطيلده بورادان باشلا

مشدى. مبارزه نك آلتنجى هفته سينده، ايش يه لرئنگ بر پاراسى بو طلبه راضى

اولوردى. قالانلارى ايسه آلتى په نس آرتيرماغى تكليف ايديرديلر. كومور ايشچيلرى

باشچيلارئنگ بر حصه سى، بو كدشته قناعت ايدوب، مبارزه نى دا يانديرماغا راضى

ايدى. ديكر حصه سى بوندان بويون قاجيروبو، بر يرده باشلانمش مبارزه نك بوتون

ايشچيلرلك طلبى تامين ايديله نديك بر يرده دوام ايتديريلمه سىنى طلب ايديرديلر.

ايشچيلرلك باشچيلارى آراسيندا اولان بو اختلاف، قازما يه لرئنه الويريشلى

ايدى. اونلار نه واسطه ايله اولورسا اولسون، بو اختلافى كسكىنلشدرمكه چاليشير

ديلار. ئوزلرى ايسه كيتديكجه عنادلى اولورديلار: اونلار ييليردى كه، بو اختلاف

نتیجەسیندە، تزلکە باشچیلار، ایشچیلر قارشى ئىوزلارنى ايتىرەچکلردر. بونک اوزەرئە تەطیلدە نتیجەسز یتە یلەر. بوکونلردە (سىمىللى) نک نه قدر بوپوک عذابلار چکدىكىنى تصور ایتک چوق چیتندر. او بوتون امکینک محو اولوب، کیدەجکینی کورنجه سوکسز بر اضطراب ایله چیرئىردى. لاکن او ییلردى که، کرى قاتماق ممکن دکلدر. حاضردا اونک پلانلارى محو اولوب، کیدە ییلردى. لاکن بو، صنایعشمە کیدیشیندە، مطلق اولاسى همده کچيجى بر دور ایدى. اونک امللرى غلبه چالماليدرلار.

باشچیلار آراسینداکى اختلاف نتیجەسى اولراق تەطیل اون یدی هفتهدن سوکرا ییتدى. کومور ایشچیلرى، اولکى شرطلر ایله ایشه قایتماغا مجبور اولدیلار. بعض یرلردە امک حتى حتا آزالدیلمشدى. بوبلهکله ایشچیلرک وضعیتی تەطیلدن اولدە اولدیغیندان داها آرتق آغیرلاشدى، ایش ییلرى، ایشچیلرک اتفاقه قارشى اعتمادینى قیرماق ایچون ئوز غلبەلریندن استفاده ایتکە چالشیردیلار. بعض یرلردە بونى ایدە ییلدیردە. عمومیتله تەطیل کذشت ایله ییتدى. لاکن اتفاقه، بر تشکیلات اولماق اوزرە جدى ضربه آندیریلش اولدی. شعبەلر داغیلدى. آنجاق بر نیچه ایلدن سوکرا بعض دائرەلردە بو بولمەلر یکیدن ایشه سالدیلار. او وقت هر شى غیب ایدیلش کبى کورولوردیسەدە، هر حالدا بو مبارزە بویوک فایدالار ویردى: بو مبارزە ایشچیلر آراسیندا محکم بر برلک و بویوک بر انتظام اولدیغینى کوستردى. قارشىدا دورمش اک بویوک مسئله، بو برلکى یاقشيلاتماق و دەرینتمک: انضباطى محکمتمک و ایشچیلر ایچون عمومی ایدە آل بولماق بوللارنى یوقلاماق ایدى. (رؤبەرت سىمىللى) نک اک یاقین مسئلهسى بونلار ایدى. ایشچیلرک حاضركى متشکل سیرالارینا باقدیدان سوکراکیم دیه ییلرکه، او مغلوب اولمشدر؟

۱۲. رقیبلر

ایللرکچیلر، اسکى یارالار بیتشیر، یکى امیدلر آرایا چقیردى. (رؤبەرت) بویوک برکنج اولمشدى: سکر ایلدرکه، عائلهده ئوز آتاسینى عوض ایدیردى. کچچیک قارداشلاریندان برى قازمادا اونکلا و (ئەندرونومارشا) ایله بر یردە ایشلەیردى. یولداشقلاری کەئیشلنیردى. اوللر اولدیغى کبى بو ایللردەدە احتیاج ایله اوزون وکسکین مبارزە آیاریلیردى. آناسى بو مبارزەنک بوتون آغیرلق و امانسزلیغى یکیدن کوروب، ییلدى.

(رؤبەرت) ئوز آناسینى بو عذابلارا کورە داها آرتق سهووب، قیمتندیردى. لاکن اونک ئوزنکده بو وقت ایچریسیندە چوقدا عادى ایشلر کورمەدیكى عقلینە کلمیردى. او همیشە آناسى ایچون جان یاندریر، اونک قوللوغیندا اولوردى.

بول آلان کونلرى، یعنی ایكى هفتهده بر يول، اونک یاشیندا اولان باشقاکنجلىر ئوز امک ختلریندن خردا خرچلری ایچون یاریم شیللیغ حتا بر شیللیغده کورورودیلر. (رؤبەرت) ایسه ئوزى ایچون بر پەئىدە ساقلامیردى. بوبلهکله ایلدن ایله کچیلر، دولانیردی. هیچ بر اوبون، اونى اکلندیرمیر، هیچ بر اکلنجه اونى جذب ایتمیردی. کنجلىرک جمعیتندە بولونمیردی. اونک برجه کتاب اوقوماغا بویوک هوسى وار ایدى. آتاسینک اون جلدە کبى یاقشى کتابى وار ایدى. اونلارک آراسیندا هر بر شوتلاند عائلهسیندە سهویملى بر کتاب اولان (اوبلسون)ک «حکایه لرى، (وانتەر سقوت)ک و (آلان رامزای)ک رومانلاری، و بوتون شوتلاندلیلارک اک چوق سهویدیکلری خلق شاعری (رؤبەرت بەرنس)ک داستانلاریدا وار ایدى که، بوکتابدا بر چوق اوقوجیلارک دقتلى اوقوشینک ایزلری قالمشیر.

(رؤبەرت) بویدیکجه ئوز صحراسینى داها آرتیق سهویردى.

او، بورادا تک باشینا دولاشیر، صحرا قوشلارنک نغمەلرینى دیکلیر واسکى باشلارک هیچ بر وقت دوشونمەدیكى بر چوق مسئلهلر اوزەرئەدە دوشونوردى. حیاتک نه اولدیغىنی آگلاماغا، ئوز یورە کیندن و ئوز تجربەسیندن بر شى یاراتماغا چالشیردی. عادتاً سوسقون، دوشونجهلى، قومشیلار ایچون «غریبه»، هامو ایچون و هامودان داها آرتق ئوزى ایچون بر معما ایدى. او حیرتله ایلرى باقیردى. اورادا اونک روچینى جذب ایدن بر حیات واردی. کئندە اونى «غریبه»دە آدلاندرسالار، هر حالدا سهویردیلر. او کئندە اک مشهور اک کورکملی برکنج ایدى. آغیر دقیقلردە، ایشلری چتینه دوشنلر، کومک و مصلحت ایچون اونک یائیناکلیردیلر. او، کئندک بر یاریسینک شخصی کتابى، اوبرى یاریسینک ایسه واعظ باباسى ایدى. او، هر کسە باجاردیغى قدر یاردیم کوستریردی. وقتیلە کئندە دوزلمش اتفاق شعبەسینک ایلك صدرى (جوردى سینقلەر) ایدى. ایمدى بو شعبە یکیدن ایشه باشلادیقدا، (رؤبەرت) سانکە بر وارث اولماق اوزرە آناسینک یرنى دوتدى. صدرلک وظیفەسى، اونى یولداشلارنک منافعینه داها آرتق دقت ایتمکە و یرلى ایشلر ایله تائیش اولماغا مجبور ایتدى.

یاواش — یاواش اجتماعی ایشلردە اشتراک ایتمەسى، آداملار ایله علاقەیه کیرشمەسى، خاصیتینى دە دکیشدیردى؛ قابالیغى و آجقلى کوروشى آزادان قالتوب، ساغلام بر سهوینجلك کسب ایتدى و آداملارا اوبوشماغا باشلادی. او، بوتون ادمان (سپورت) اوبونلاریندا بویوک بر هوسله اشتراک ایتمکە باشلامشدى. بودا اونک حیاتینى مختلف شکلرە سالدى. طبیعتاً قیزغین و مجنوب اولدیغیندان، مختلف یاریشلار، اوبونلار دوزلمەسینە یاردیم ایدیر، ئوزىدە بو یاریشلاردا اشتراک ایدیردى. او «ایلك (لوتوود) ادمان یاریشى» تشکیلى ایچون دوزلمش قومیتەدە سهجلمشدى، لاکن ئوزىنى بوکورشندە سیناماق ایتەدیكى ایچون

قومیتدن بویون قاچیردی. نهایت یاریش کونی کئنده چوق طنطنه لی ساقلانان بو اویون کونی کلوب، ییتشدی. قازمالاردا ایش دایاندیرلمشدی. بو عادت اوزده ساقلانان همده اگ چوق سهویلن بر بایرام ایدی. هامو اونا حاضرلاشیردی. هرکس ئوزینه کوره چالیشیردی. بر نیچه هفته قالمش چوجولار یودوشی، فوتبول و باشقا اویونلار ایچون ئوزلرینی حاضرلاشدیریرلاردی. کنچار چوله کیروب، اورادا ادمان ایله مشغول اولور؛ سرعت، قوه، جلدک و داواملیقدن بری برینه قارشى بر رقیب کبی چیقاجاقلاری کونی بر پوره ک دوکووتیسینه کوزله برلردی. بر مسئله هر کسی آریجا اولاراق مرقاندریر، و (لوئوود) ا حتا متخصص بو کوروشچیلری ده چکوب، کتیریردی. بودا «قیرمزی جوراب یاریش» ایدی. بونک کیچمشی چتینه بر چوق افسانه لر سولنیردی. بونلارک برینده دیلیردی که: قدیملرده غالب چیقانا مکافات ویرمک ایچون لوردک آروادی ئوز ایله جوراب توقویورمش. یاریشچی آز اولدیقدن لورد ئوزی ده یوکوروشده اشتراک ایدیرمش. بو یاریش بوتون ادمان بایرامینک دقت مرکزی ایدی. «قیرمزی جوراب» مکافاتینی اودانلارا علاوه اولاراق پارا ایلهده مکافات ویریلیردی.

(روبرت) بو ایل بو تاریخی مکافاتنی آلماق ایچون اولاجاق مبارزهده اشتراک ایتمکی کسیرمشدی. لوئوود ایله قومشی اولان ملکهده یاشایان مشهور یرلی خانملاردان بری بوکون اویونلارا کلوب، غالب چیقانا شخصاً مکافات ویره جکینی وعد ایتمشدی.

کیچمش ساده کند شلیکلرینک سولغون بر خاطره سی.

لاکن (روبرت) ی جذب ایدن، طبیعی بوراسی دکلدی: بو تاریخی یاریش هر ایل (لوئوود) ا بووک آدلی ادمانچیلار جلب ایدیردی. (روبرت) ده بو مشهور و آدلی آداملارا غلبه چالماق ایسته یردی.

اوغلان و قیزلارک اویونلارینا قاباقچادان باقماق ایچون، هامو ادمان میدانینا توپلاشمشدی. بو آراق (روبرت) آرقادان بر سن ایشیدی:

— آها، یوکوروشده سیزده اشتراک ایدیرسکز؟ — (روبرت) دونوب باقدی. دانیشان (پتیر رندهل) ایدی. کولومسه یرک (روبرت) ه باقیردی. (پتیر) کوزهل کینمش ایدی. تهر و کوزهل یوزلی، ساغلام قورولوشلی، بوکنج، ار یاییلی کنجکلک کوزهل بر ئورنه کی اولای ییلیردی.

(روبرت) ده کولومسه یرک:

— بلی، — دیه جواب ویردی — همده مکافاتنی آلماق ایسته یرم.

— دوغرو دانمی؟ — دیه (پتیر) شوخقللا سوردی. — مزده اشتراک ایدیرم. بورایا کلیرکن هیچ بو فکده دکلدیم و سیرجی قالماق ایسته یردیم. آنجاق (شته بکر جوق) قومیتده ایش؛ منی باشدان چیقارتدی. مزده راضی اولدیم.

(روبرت) بر حیرتله دیدی:

— اوهو، من او یله ییلیردیم که، سیز کچن ایلکی موقتیکزدن سوکرا، برده بو کوروشده اشتراک ایتمک ایسته مزسکز. دیمه لی، بز بر بریمزه رقیبک. — دیه (روبرت) کولومسه یرک علاوه ایدی. ینه رقیب کسیدیک. اوندان ئوزکی کوزله من «قیرمزی جورابی» آلماغی محکم کسیرمشم. وار قوه کزی حاضرلاکتز.

— نه ایتمه لی. قوتمزی سیناریق. سانکه مسئله حیاتیمز اوزده رینده کیدیر. — دیه (پتیر) عینی هنه ک و ایهام سسیله جواب ویردی.

— یاقشی. راضی یم. اورادا نه وار؟ هر شی حاضر میدر؟ قومیته سیاهی دوزه تمشیدر؟

— حاضر در. سیزه یاناشدیکدان بر آز اول سیاهینی من کوردیم. اوچ قهر باشقا یردن کلنده اشتراک ایدیر. بونلارک بری بووک شهرت قازانمش (سه میل)، ایکسی ده عینله مشهور (مایر) و (تود) در. لاکن دوغری و عدالتلی (قاندیقاب) دا اونلار قورقولی دکدلرلر*).

اونلارک هاموسی بش یاردلقدان باشلا یرلار. سز ایکیرمی بشدن باشلا یاجا قسکز منده قیرقدان.

— نیجه. نیچون (شته بکر) سیزه بویله بر امتیاز ویریر؟ دیه (روبرت) حیرتله سوردی و یوزی پورتوشدی. — او اشتراک ایدنلرک قوه لرینی اونودور. حالبوکه، سیز کچن ایل ییکیرمی بش یاردلق بر خطدن باشلامشکز ینده مکافاتنی آلدکز.

او مکافاتنی سیزه ساده جه باغشلاماق ایسته یر. فرق ایتمز. من ئوزومه امید ایدیرم. — باقاریق! یارب ساعتدن سوکرا بز باشلا یاجاق.

(پتیر) کند اهلینک چوقیله سلاملاشاراق آزالانوب، کیتدی.

او، (به دینورغ) تخنیقومیندا ئوز تحصیلنی بتیرمکه ایدی. استراحت تعطیللری مناسبتیه ایوه کلمشدی. او یاقشی و ساده بر کنج ایدی. کئنده حرمتی وار ایدی. لاکن هر حالدا او ئوزیله باشقا بر دنیانک هواسینی کتیرمشدی. ایشچیلر اونکلا بوسوتون آچلیشا یلمیردیلر. اونلار همیشه حسن ایدیردیلر که، اونک حیاتی اونلارک ئوز حیاتیله هیچده بکزه میر. بونا کوردهده (پتیر) اونلار ایله نه قدر ساده و ملایم رفتار ایتسهده، هر حالدا اونلار اونکلا صمیمی دکدیلر. و همیشه باشقا حیاتدان، کلنلره قارشى قوللاندىقلاری احتیاطکارلفی الدن بر اقمیردیلر. (پتیر) یوره کی آجیق و یومشاق بر کنج ایدی. آنجاق چوق بونکول طبیعت ایدی. بر شیشه تر اویوب، دوشونولمه مش ایشلر کوره ییلردی.

بر هفته بوندان اول او باغدا (میزی مه یلاندى) دوتوب، ئوبمشدی. او ایمدی

* یارشدن و بعضی قوماردا ضعیف طرفه قاباقجا ویریلن امتیازا «قاندیقاب» درلر (مترجم).

(روندەل)ك ايونىدە قوللوقچى ايدى. بونىدا سادەجە اونا كورە ايتىمىدىكە، (مىزى) نىڭ كوزەل يوزجىكى اونا خوش كلىمىدى. (مىزى) اونا آجىغلانمادى. بوندىن سوكرى (پىتەر) بو فرارە كلىدىكە، (مىزى) نى سەمشدر. (مىزى) ئوز ايولرىنە كىدىرىكن (پىتەر) اونى كندە ئوتورمكە باشلادى. كند اچىندە اونكلا كزىر و كىتىدىكجە اونىڭ اوركك كوزلرىنە و اوفاجىق چەويك ھىتىنە داھا آرتق مفتون اولوردى. بو وقنە قدر (مىزى)، (روبەرت) ە وورولمىش اولدىغىنى دوشو نوردى، او؛ يىر باشقا ايدى. تايالارىنا ھىچ بىكزە مىردى. او (مىزى) نىڭ ھىمىشەكى قھرىمانى و قوروجىسى ايدى. لاکن اوندانە ايسە بر شى وار ايدىكە، (مىزى) اونى بر دورلو ايدىتلاشدىرا يىلمىر و آكلایا يىلمىردى. (مىزى) اونا حىرت ايدىردى. و ھر بر استەدىكىنى ياپا يىلەجكىنە ايناىردى. (روبەرت) ك آكلاشىلماز قوھسى اونى مفتون ايدىردى. اونلار ھىچ بر زمان «سەوكى» سوزىنە وىرىلن عمومى معنا ايلە برى برىنى سەومىش دىكلدىلر. اونلار ھىچ بر وقت ئوز صىفلرىنىڭ كىنچلرى ياپدىقلىرى كىبى برى برىلە كزمىردىلر. لاکن ھىمىشە اونلار برى برىنە لازم اولدىقلا رىنى و نە ايسە برى برىنە بر دورلو سارىلى اولدىقلىرىنى حس ايدىردىلر. آتجاق بر يول (روبەرت) اونى ئويىمىشدى. بودا (مىزى) نىڭ چوق كوزەل يادىندا قالمىشدى. (مىزى) كندە ئوز ايولرىنە كلىمىشدى. (روندەل)ك ايونە قايدىرىكن يولى چولدىن كىچىردى. بورادا بردن (روبەرت) ە تصادف ايتدى. (روبەرت) قالىن اوتلىڭ اچىندە اوزانىمىشدى. فكىرى (مىزى) ايلە مشغول ايدى: او (مىزى) نى كندە كورمىشدى و بو يول ايلە كىچمەلى اولدىغىنى يىلىردى.

— او؛ (روب)، — دىيە (مىزى) دوروخوب، قىزاردى. — سن منى قورقوتدىك؛ آز قالدى يورە كىم آياغمىڭ آلتىنا دوشسون .

(روبەرت) قالدقاراق سوردى:

— دوغرىدانى (مىزى)؟ من ھىچ بويەلە ايتەمىردىم. سن كرى قايدى اچاقمىسان؟
— بلى، — دىيە (مىزى) قىساجە بر جواب وىردى. ھر ايكىسى سوسدى. سانكە دانىشماق استعدادىنى ايتىردىلر.

(روبەرت) اونىڭ اينجە و كورەك وجودىنە باقىردى.

تاز نىس آلدىغىندىن دولى و بومرى دوشلرى، پالتارىنىڭ بونكول قوماشى آلتىندىن انوب، قالىردى. اوزون كىبىرىكلرى ئورپەرىر و ياناقلارى يانىردى. كونش باتماق اوزدە ايدى. سوڭ شىقلىرى اونىڭ خورمايى ساچلارىنا توقوندى و اونلارا غرىبە و نادر بر كوزەللك وىرىش اولدى. آل دوداقلارى سادە بر تىسم ايلە، آرالانىمىشدى، بومرو دوشىنىڭ جاذبەدار و بونكول حركىتى، (روبەرت) ى بى اختيار جذب ايدىر، ئوزىنە دوغرو چاغرىر، ھر بر سىكىرىنى آكلاشىلماز بر ھىجانلا دولدوروردى. او

بوتون وارلىغىدا ظھور ايدىن ھىجانى آكلایا يىلمىردى. يەنىلمز دادلى بر دالغا اوتى، ساردى، باشى ھەرلندى. (روبەرت) بى اختيار سەمدە لەدى.

بردىن «او، (مىزى)»! نداىلە (روبەرت) (مىزى) نى كوچنى و محكم فوللارىنىڭ آراسىندا سىقىدى و برك برك باغرىنا باسدى. (مىزى) كوچىزاختىارسز و مسعود بر حالدا اونىڭ قدرتلى باغرىنا سىقىلمىشدى.

— سن مىمىسك! (مىزى)، مىمىسك! — دىيە (روبەرت) كىچ بر احتىراسك جوشغون دالغالارى اچىندە، (مىزى) نىڭ يارى آچىق دوداقلارىنى ئويوردى.

(مىزى) نىڭ بىدىنىڭ ئوزىنە توقوندىغىنى و اىتى دوداقلارىنىڭ ئوز دوداقلارىنا سىغىنىش اولدىغىنى حس ايدىنچە، قانى جوشدى و سانكە بوتون وارلىغىدىن بر اود كىچىدى. ھىجانە كلىمىش و مست اولمىش (روبەرت) قىزى حرارتلە ئويور، ئويور، يەندە ئويوردى. كىچ قىز كوزلرىنى ئوتتوب، باشىنى اونىڭ چىكىنە براقدى. ساچلارىنىڭ رايحەسى، و خىف خىف ياناقلارىنا توقونماسى، اونى بوسبوتون چىلدىرتىمىشدى.

— سويە، (مىزى)، سن مىمىسك؟ دىكلن «بلى!»

دىيە (روبەرت) تىكرار ايدىردى. ايتەكىنىڭ شدىندىن سى قىرىق — قىرىق و توحاف بر آھنكە چىقىردى. (روبەرت) حس ايدىردىكە، كىچ قىزك بىدىنى؛ سانكە سويىنمەش بر خاھشە... جواب اولاراق اونىڭ اللرىندە بر دورلو يوشالىردى. بردن (روبەرت) ئوزىنە كلوب كرىلەدى. آلتىنى حيا تىرى باسدى، قايندىكى احتىراسى سونوردى. او توحاف و جوشغون دىقەدە ئوزىنى، ھر شىئە مستەد، ايكىت، كوچلى و ئوز آرزولارىندا ساقلانماز كوروردى: اىمدى ايسە، ضىف، اوتانىش و اختىارسز ايدى.

او ھلە ھىچ بر شى دىيە يىلمەشمىدىكە، (مىزى) دونوب، سانكە وارلى كىزلى و مدھش بر قوھ نىڭ اختىارىندە اىمىش كىبى قاچماغا باشلادى.

بو، بر ايل بوندىن اول اولمىشدى. (روبەرت) (مىزى) نىڭ نە وقت كندە اوللا جاغنى يىلمكە جان آتىردى. چوق وقت بر طرفدە كىزلىنوب، اونىڭ كىدىشىنە دقت ايدىر، يوزجىكىنىڭ و بىدىنىڭ كوزەللكىندىن ذوق آلىر، عىن زماندا، اوكون صحرادا دويدىغى اوتاجاقلى يەندە حس ايدىردى. او وقتدىن (روبەرت) بردە اونا ياناشماش و دانىشمامىشدى. او اوزاقدان اوزاغا (مىزى) دن ذوق آلىردى. اونىڭ سەوكىسى و آرزوسىنىڭ جوشقونلىغى. كوندن كونه آتىردى. اىمدى اونىڭ بوتون دوشوندىكى (مىزى) ايدى. يالكر اونا ياقىنلاشماقدان قورقوردى.

(مىزى) ايسە او وقتدىن بەرى (روبەرت) دن ھىچ بر شى ايشىتمىر و بوتون بر ايلدىكە، اونى حتا كورەدە يىلمىردى. اىمدى (مىزى)، (پىتەر روندەل)ك نوازلىرىنە اويماغا باشلامىشدى. (مىزى) بو ايكى قىرەك ھىچ برىسە بند اولما

مىدى. بولكى قىز، عادتا ئۆزىنى سەون آداملاردان ايدى. بلكەدە ھېچ بىر بويوك دويغويا مستەم دكندى. ايمدى اونك دېلە كلرى (پىتەر) و بويوك بىر ايو ايدى. او (پىتەر)ك آروادى و بويوك ايوك خانىمى اولاجاقدى. ايشى پىتەرن كىيى اوتاغداكى كوزكى قاباغىنا كىچىردى، فېرلانېر، كولومسېر، قاش كوزىنى اوينادىردى؛ ئۆزىنى كوزەل كىمىلدە، قارەتە، كندك و اشچى محالىنك سخاوتلى جامىسى تصور ايدىردى.

۱۳. يارىش

يارىشدا اشتراك ايدنلر — ايلرى! — دىيە مدىرك كور سى ايشيدىلدى. تماشاچىلار حركتە كلوب قالماقال قوپاردىلار.

(مەتبۇمە ياندا)، يوكوروشدە اشتراك ايدنلر ك چىقاجاغى آلاچىغا باقاراق سوال ايتدى:

— ياقشى، (ئەندىرىو): سىنچە كىم اوداچاقدر؟

(ئەندىرىو) جواب وىردى:

— اونى يىلمك اولماز. بىرچوق شىلردوز دكلدر. مثالا آرا تەيىنى دوغرىمىدەر؟ اورايا باق (روبەرت)ى. ھارايا قويمىشلار؛ (رونەدل) ھارادا داياندىرىلمىشدر. — اويلەدر — دىيە (مەتبۇ) تصدىق ايتدى. بونلار ھاموسى (جوق)ك كەلە كلرىدەر. او چالشىر كە كىچ (رونەدل) بىرىنچى مكافاتى قازانسىن.

— اويلەدر. اونا اوقشار بىر ايشدر. يەتدە تىجەنى يىلمك اولماز. (روب) يامان بىر ك قاچىر. — (ئەندىرىو) بونى دىيە بىلىردى؛ او (روبەرت)ك حاضرا لىنر كىن يوكوردىكىنى كورمىشدى.

— اويلەدر، اما اونك ايشى (رونەدل)دن داھا نچىن اولاجاقدر. (رونەدل) ھېچ بىر آغىر ايشە كىرمەمىشدر. اونا كورەدە او، بويلە ساغلام و محكمدر. (روب) ايسە تا جوجوقلقدان كورلق اچىندە چالشىر — چاپالايىر... (رونەدل) ايسە يامان يوكورەندىر! — دىيە (مەتبۇ) بىر ادماجى مەنولغىلە علاوھ ايتدى.

— كلىدىم! كلىدىم! — دىيە (مەتبۇ) بىر ھىجانلە باغىردى.

ئۆزىنە امىن و جسارتلى بىر كور كىمە (رونەدل) آلاچىقدان چىقتى. او، يارىشدا اشتراك ايدنلر ك ھاموسىنى يوكورمەك باشلامالارى اچچون تەيىن ايدىلمىش بىرلەر ئوز آردىنجا آبارىردى.

ھامو ئوز بىرلىنى دونوب، اشارتى كوزلەمكە باشلادىلار. (رونەدل)، رىنگارنىك بىر كىيمىدە ساكت و سەوينچلى بىر كور كىمە ھامودان ايلرىدە دورمىشدى. دوغرىسى، (پىتەرك) بىنى بىر كىچ اچچون جوق جەويك ايدى. لاکن ھىر بىر حر كىندە

بىر قوت و فعالىت چىرىنىردى. قىلچالارىنك قورولوشى جوق ياقشى ايدى. اتلى دوغرى و شوبال آجاق دوشى بىر قدر ضعيفك كوستىردى. عمومىتلە (پىتەر)ك كورونوشى ياقشى و غالب بىر آداما لايىق ايدى.

(روبەرت) بىر قدر آرىق اولسادا، قورولوشى ياقشى و محكم ايدى. كەنىش، محكم، ايشلەنىش كوكسى، مربع ياپىلى اوموزلارى، سرت ياپىشقىلى باشى؛ دەرىن قىس آلمانغا مساعد، پىلەنىك پەرەلى، اىنچە قورولوشلى بورنى وار ايدى. جوجوق لىقدان بەرى آغىر ايشلردە چالشىدىنىك تىجەسى اولاراق، قىلچالارى دىز طرفدە بىر قدر بويوك ايدى. لاکن بونا باقمایاراق يەتدە چىك كىيى محكم ايدىلر. سوك درجە محكم عضلەلرى نازىك درىسنىك آلتىندان كورولمىكە ايدى. بوتون وجودى بويوك بىر قوت تائىرى باغىشلارىردى: (روبەرت) و (پىتەر) — ساغلام، صاق؛ حياتى اود و قوتلە دولى، ازىياپىلى كىچىلر ك جاذبەدار بىر نەمۇنەسى ايدىلر. بوزلرى جدى و دالغىن ايدى؛ كوزلرى ايلرى دىكىلمىشدى. باشلاماغا حاضرا لىنىش اولاراق آزاچىق اكىلمىشدىلر. اشارت اچچون آتش آچىلدى. و ياك كون اورتاسىندا سى جوق بىر ك ايشيدىلدى. ھىمان ساعىتازدحامك تصوب ايدىچى سوزلرى و كورولنىلارى آلتىندا يوكوروش باشلاندى. بىرىنچى دونوش ھامو اچچون بىرىدى: يوكورەنلر ك آراسىنداكى مسافە، يوكورمەك باشلادىقلارى زمان اولدىنى كىيى قالدى: آجاق (سەمپل) ميداندا چىقتى. او، بويوك ئۆزىنى يورماماغى كسىدىرمىشدى؛ صابحى ئۆزكە بىر كىندە يارىش تەيىن ايدىلمىشدى. اورادا مكافات داھا بويوك ايدى. اونا كورەدە (سەمپل) ئۆز كوجىنى صابحا ساقلاىردى.

اىكىنچى دونوشە باشلادىلار. تماشاچىلار ياواش — ياواش ئوزلرىدىن چىقىر دىلار. ھەر ئۆز نامزدىنە يورەك وىرمەك چالشىردى.

تماشاچىلار ك ھىجانى آرتماقدا ايدى. نەھىت سوك دونوش كلىدى. ميداندا يالكر اوج قىر قالمىشدى. قىلچى دىقىقە ياقىنلاشىردى. تماشاچىلار ك يوكورەنلەر يورەك وىرمك اچچون باغىرتىلارى، تصوب سىلرى، قاتىشىق بىر كورولتى كىيى ھوانى تىترەتمىكە ايدى. توحاف اوراسىدركە، بوتون بوس كوى يوكورەنلر ك قولاغىنا چاتمىردى. اونلار ك بوتون دقتى ھدف سانىلان دىرەكە دىكىلمىشدى. بو دىرەكە بوز يارد قالمىشدى.

تۇر قاچوب، دىرەكى ياقىندا كورمك و قىس آلماق!... يوكورەنلر آجاق بونى دوشونىردىلر. آرتق ھوا آزلق ايدىردى؛ يورەكلىرى كىن دو كىشلى بىر كىچىك كىيى دوكونىردى. او دىقىقلر قوتك چاتىشماياچاغى قىن ايدىلدى. بىر نىچە قىرىم (ئانىە) اونلار بىر بىر، بىر بىرلە ياناشى يوكوردىلر. ھىق كىندىكچە ياقىنلاشىردى. بورادا (روبەرت)ك بويوك بىر قوھىە مالك و دواملى اولماسى ئۆزىنى كوسترمەك باشلادى: بىر نىچە ئانىە داھا — آرتق (روبەرت) كىچىك، اللى ياردا ھىر اىكىسى

سوك كوجيني توپلامشدى. بو ساعت ايش يته جكدر. اونها — هر ايكيسى آيريلقدا بوني ييليردى — غالب چقانى تبسم كوزلير. كنج بر قيزك سه ويملى يوزينده خيف بر تبسم. ايكي طرفده اونى كورور و — «منيم ايچوندر» ديه دوشونمكده ايديلر.

اوزهرينده مبارزه آپاردىقلارى مكافات هر بر زماندا كيشيلرى برى بريته مبارزه يه كيريشمكه مجبور ايتمشدر. بو مكافات ايچون دنيا كنج قالير، او، قاندا حيات و قهرمانلق هوسى دوغورور: بو مكافات تبسم شقيقه ايشيقلانان و محبت وعد ايدن ايكي سه ويملى كوز ايدى. تام بو كورمكه، باشلاركن (مىزى مهيلاند) اونلارا كولومسدى. هر سه آيريلقدا بويله كسدردى كه، بو تبسم آتچاق اونا عائددر.

ايمدى ده سوك قوه ايله جان آتمالى، بورغون بدنينى اراده و اطاعته مجبور ايتمه لى ايدى. بردن (روندهل) باسيلماز بر ضعيفك حس ايتدى؛ آياقلارى سوستالدى — بدنى آرتق سوزينه باقميردى. (روبهرت) تام يانيندان بو كوروركن، او، بى اختيار سنده لهدى. بر قيريم... روندهل ك مىخلى آغير آياق قايسى (روبهرت) ك آياغنى آزدى. هر ايكيسى يره اوچدى، هيچ برى قالقا ييلمهدى: (پيتير) ضعيفككن قالقا ييلميردى، (روبهرت) ده آغريدان — وای شيطان ملعون، (روب) ك آياغىنى بورقوتدى! — ديه ئوزيندن چيقمش ئه ندر يو باغيرماقدا ايدى: مردار ياراما! (روب) تام برىزى (مكافاتى) آلاچاق يرده اونك آياغىنى تايدالدى.

(سينقلر) ك طرفدارلارى، اونك ئوز رقيبيله بر يرده يره سهريلمش اولديغى كورنجه برى بريندن كچديلر. هامو قسنى ايچرى چكوب، سوسمشدى.

بودر، (پهتروسون) دا سوك كوجيله وار قوه سنى توپلامش و سنده له برك اوچونجى دونوشى بتيرمك اوزره ايدى. بوني كورنجه، ازدهام سن كوى قوپاروب، هيچانا كلدى. ايمدى اونك كوجلى رقيبلىك هر ايكيسى ترينمز بر حالدا يره سهريلمشكن، او برىزى آلا ييلير. او اوداچاغنى هيچده اميد ايتميردى. آتچاق اوچونجى مكافاتى آلماق ايچون، سوك دونوشى بو كورمكى كسديرمشدى. ايمدى ايسه هيچ كوزلنمهدن، برنجيك اونك طرفينه كيجدى. رقيبلىر قوه لرئنى توپلايوب، تكرار آياغا قالمامش، او يانلاريندان ووروب، كيچمك ايچون سوك سرعته بو كوروردى.

بوني كورهن (ئهنديرو) بر هيچانله باغيرماقدا ايدى:

— (روب)! قالى، تر اول طرلانىم. (پهتروسون) كيجير. كوجلى توپلا،

قالق!

(روبهرت) قالمغا جان آتدى و ديزلرى اوسته دوردى. لاکن آزىلمش آياغيندا آغرى، و بورغونلق اويله اوستون ايدى كه، او سنده له بوب، بر نيچه ثابته باغين قالدى.

ياريش، (پهتروسون) ك غلبه سيله ييتدى؛ بو تصادفى غالبته، ئوزى ده حيرت ايديردى. وضعت كولمه لى ايدى.

(روبهرت) و (پيتير) قالدوروب، آلاچيغا آپاردىلار. اونلارا سو و شراب ويرديلر. بر آز كچنجه هر ايكيسى ياقشلاشدى.

ياريش چوق آجيناچاق بر نتيجه ايله ييتدى. حالبوكه، اوندان بر چوق شيلر كوزلنيردى. (روبهرت) (روندهل) ه قارشى غضبلىردى. بو دقيته ده عصيلىشمش و آغرينك شديندن ئوزىنى ايتيرميش (روبهرت) امين ايدى كه، (روندهل) ييله — ييله و قصدا اونك آياغىنى تايدامشدر.

او آجيفدان بوغولور بر حالدا (پيتير) ه ياناشوب، سيله له مك ايتيردى. نهايت اويونلارك سو كىنى ييله كوزله مه بوب، آقسايارق ايوه كيتدى. هر شيه قرت ايديردى. هر شى اونك ايچون ئوز مراقىنى ايتيرمشدى. بوتون كوني آياغىنا ايسلاق كتان قويوب، ايوه اوتوردى. يولداشلارينك بر چوغى اونك دردينه شريك اولماق ايچون يانينا كلديلر: بويله بو ش بر ايش ايچون مكافاتى ايتيرمك دوغورودان بر درد ايدى.

(لوتوود) دا اويونلار هميشه ايون آيندا اولوردى.

ياكك ايتى هواسى انساني اوقشايردى. بوتون مكافاتلار پايلانديقدان سو كرا آقشام (پيتير روندهل) اويونلاردان ايوه قايديركن، يه كين يريوب، يولدا (مىزى) يه چاتدى: (مىزى) آقشامى ايلرينده كچروب، ايمدى آغير آغير يورويهرك (روندهل) كيله قايديردى.

(پيتير)، (مىزى) ايله ياناشى كيدهرك ديدى:

— عجب كوزهل هوادر، (مىزى) بوكونكى اويونلار حقينده سنك فكرك

نهدر؟

— نه، مراقلى ايدى. — ديه (مىزى) داها نه علاوه ايدهرجىنى ييلمه بهرك، جواب ويردى، — ياقشى كون ايدى — ديه (مىزى) سوزينه دوام ايتدى. آتچاق سوك سوزى هوايا عائد ايدى.

— بلى، «قيرمىزى جوراب» منه قسمت اولمادى. آتچاق من (سينقلر) ه چوق آجىيرام. — ديه (پيتير) تر علاوه ايتدى. — او ياقشى اوغلاندر. و مكافاتى اودمالي ايدى. آتچاق بدبخت بر حادثه مانع اولدى... قصير منده دكلدر. هيچ بر شى ايدهر ييلمهديم. من لاپ از كين ايديم. يقين، غلبه بو قدر ياقين ايكن، ميدانندان چيقماق اونى چوق آجيتدى.

— اويله در، اما قصير كه سزده دكلدر. — (مىزى) اونك سوزلرئنى تكرار ايديردى.

— بو ساده جه بدبخت بر حادثه ايدى.

— اوبله در. (سینقله) اودمش اولسا ایدی، من ده ممنون اولوردیم.
(سینقله) یاقشی یوکوردنر. او مکافات آلمالی ایدی. من چوق آجیدیم.
ایمنم که، زاواللی بو بدبختلده منی تقصیرلندیرمه یه جکدر—دیهه (پیتەر) دوشونجه لی
بر وضعیتنه سوزینه دوام ایدیردی:

— بویله اولوبدرکه، بز همیشه بری بریمز ایله رقابت ایتمه لی اولمشیق.
مکتبده بزیم ووروشمامز یاد کزدامیدر؟ من (سینقله) ی اونا کوره سهویردیم که، او
دوغری ییلدیکنی وار قوه سیله مدافعه ایدیردی. سوکرادا ... یاد کزدامیدر... —
اوندا بزیم اک شدتلی بر ووروشمامزک مقصری سیزدکز. اوندادا بر بدبخت حادثه
اولدی.

(میزی) خفیجه قیزاروب:

— بلی، — دیدی و بوتون اوکیچمش وقعه لری خاطرلادی: اوندا یوره کی
(روبه رت) ی دوتمشیداسادا، (پیتەر) ه وورولمشدی.

(پیتەر) سوزینه دوام ایتدی:

— بلی، همیشه بر بریمزه رقیبک. الدن نه کلرکه، بزیم طالعمز بویله در. آرتق
بو خصوصدا یتهر. قان قارالدان شیلری اونوتمالیق. باقکز نه کوزه ل کیچه در.
کلکز میسه ایله کیدک. هله تزدر.

(میزی) نڭ قولیندان دوتوب، (پیتەر) میسه یه کیدن یان جیغیرا دوندی.

(میزی) ساکت کیچه کوزه لکنه اویمش، و اونڭ دقتیندن ممنون اولدیغی
ایچون راضی اولدی.

قوشلار ئوز ملکلرینه یابانجیلارک سوقولماسینا قارشى، شکایت و هیجانلا
اعتراض ایتدیلر. آی، صحرانڭ شرق کناریندان یوقاری قالدیقجا، صحرائی کوموش
شغلرله دولدوروب تهلرک کولکه لرینی کیچیلدیردی.

مامرلی بردن بوغوجی و مست ایدجی قوقو کلیردی: زیره غنچه لرینڭ کوزه ل
رایحه سی ایله قاتیشش اوت و فوزه قوقوسی دویولوردی. یوواسیندا اوتورمش
کنن قوشینڭ خفیف چاغیریشی، (کورلی قوشینڭ) آهی، قیز قوشینڭ وحشی
جیر سی بری برینه قاتیشش اولاراق بعضاً باشلارینڭ اوستیندن ئوتوب، کیچیردی.

برئانه بو قوشلارک اوقوماسیندان بوزولان سکوت ده رین و آغیر ایدی. قوشلارک
باغیرتیبسی کیسلنجه، (میزی) یوره کینڭ دوکوتیبسینی ایشیدیردی. قان دامالاریندا
چیرینیردی. آی ایشیغی و کیجه نڭ فسونکار کوزه لکنی، هر ایکی کنجڭ عینی
هیجان ایله یاشایان قیلرینی ئوزینه تابع ایتدی.

(میزی) کیتدیکیجه داها تر — تر و داها ممنونیتله (پیتەر) ک کوزلرینه باقیر
دی. (میزی) نڭ یوزینده کی آی ایشیغی، اورکک کوزلریله آشاغیدان یوقاری باقیر

کن، بو کوزلرده کورولن پارلیتی: الینڭ خفیف توقونوشی. (پیتەر) ی بوسوتون
مفتون ایتمشدی.

(پیتەر) اونڭ یان طرفینه باقاراق، الینی (میزی) نڭ الینڭ اوستینه قویباراق
دیدی:

— (میزی)! اویله شیلر واردرکه، «قیرمیزی جوراب» مکافاتیندان داها
دادلیدر. سیز نیجه ییلیرسکز؟

— من ییلیمرم، — دیهه (میزی) جواب ویردی و بوتون بدنینده توحاف بر
تیره تمه وجوده کلدی.

— بر آدام ایله ساکت بر سعادت هر شیدن یاقشی دکلمیدر؟ بودر مثالیزک
و منیم کبی. بز بر برده اولاندا یاقشی اولور، دکلمی؟

— بلی، — دیهه (میزی) یه قیسا بر جواب ویردی: سینده یونکول بر تیره ک
لک واردی. یوره کی بریندن اونادی. کوزلری ایسه یاشارمش و پارلا بردی.

یکیدن سکوت قاپلادی؛ اونلار خفیف بر خشیلیتی قویباران فونده اوتلارینڭ
اوستیندن، آغیر آغیر کیچوب، سیره ک میسه یه کیدیردیلر. (میزی) یه اویله کلیردی
که، یوره کینڭ هر بر دوکوتیبسی، دنیا نڭ اک اوزاق طرفلرینده ایشیدیلر ییلیر.
(پیتەر) ایسه کیتدیکیجه داها آرتق آچیلشیردی. قانینڭ احتراصله قایناماسی، عقلت
غلبه چالیردی؛ (پیتەر) بر پارا ییلتمز امرلره تابع اولوب، ئوز موازنه سینی ایتیر
مکده ایدی. نهایت یاواش بر سله دیدی:

— منه بویله کلیرکه، (میزی)، من سیزی سهویرم. سیز اویله کوزه ل اولمشکر
که، (میزی)! لاکن سیز. . . . سیز. . . . منه قارشى بوسوتون لاقیدمیسکر؟

(پیتەر) ک سسی کنج قیزی اوقشایر، کوزلری ایسه حرارتلی بر پارلیتی ایله
اونڭ کوزلرینه آرامسز باقیردی.

(میزی) نڭ حیات تجربه سی، عاشقانه تاریخ و رومانلاردان آلینمشدی. بورادا
غرافلار و لوردلار اوزون و عنادلی بر پرستیشدن سوکرا، دایالاری و قوللوقجی
قیزلاری آلیرلار. (میزی) ئوزینی آرتق (پیتەر) ک آروادی کوروردی: اونڭ قاره
تی اونڭ امریله قوشولوب، چیتیر: هامو اونا خدمت ایدیر و او بوتون محالدا پادشاه
لق سورور. (میزی) بر رومانچی ایدی. یوقسول، یاریمچیق سوادلی بر قیز جیغاز،
احتراصلک ایلك توقونوشیدان منلکینی ایتیرمش و کشف ایدیلوب، تانیماسینا افتخار
ایدیردی.

(میزی) نه دیهه جکینی ییلمیر و سوسوردی. (پیتەر) ایسه، بر نوازشله اونی
قوجاقلاوب ئوز طرفینه چکدی. اونلار میسه یه، آغاچلارک کولکه سی آلتینا کبردیلر.

آی ایشیغی بوتاناغلارک آراسیندان دوشوب، جیغیرک اوزه رینده کوموشلی
بوتالار وجوده کتیرمشدی. آغیر و رایحه دار سکوتی آنجاق اوقوسز کورلی

قوشلارنىڭ اوزاق چىغىرتىلارى، و چايا دوغرو تەسلىك يول آچان ياقىن چىشمەنڭ شىرىلتىسى پوزوردى.

(مىزى) كىجەنڭ سىلرېنى دىكلەير، ايت بورنى و قاراكىلە چىچكلىرىنڭ يوشاق بر خالچا كىبى يولا سىرېلمش كىچن اىلكى ياپراقلارك بوغوق قوقوسىلە قاتىشىق رايحەسىنى حس ايدىردى.

او؛ آىڭ ايشىغىندا يىقانان ياپراقلارك كوزەللكلىرىنى كورور، قورقمۇش داوشانڭ تەسلىك قوردالانماسىنى، و يم آراماغا قاچان كىرىپىنڭ خىرىلتىسىنى ايشىدردى.

(پىتەر)، كىچ قىزك يوزىنە حرارتلى نەسىلە تەماس ايدەرك، اصرارلە سوروردى: — نە سوزك نەدر، (مىزى)؟ (مىزى)؟ سن مىندن نەرت ايتىرسىڭ كە؟ (مىزى) سن نەممىسىڭ؟

— من بىلىمىم. . . من نە دىيم. . . (مىزى) قورقاق، لاکن آرتق تابع بر سىلە پىچىلدادى: او ئوزىنى سەويلمش حس ايتىمكى خوشلايردى.

— سىزە دىمك ياقشى اولورمى؟ آخر من سىزك آنا كىزك يالکز بر قوللوقچى سىم.

(مىزى) يە اوبلە كلىردى كە، (پىتەر)ە بونى خاطرلەتاق اونڭ بورجىدر. — يوق. او نە دىمكدر. سن بىم عزيز سەوكىلىم، بىم آداخلىمسىڭ! — دىيە (پىتەر) سوزىنى كسىدى. (مىزى) نڭ شەهەلرېندن قورونماق آرزوسى و ترددى محو اولدى.

— بن آتچاق سنى سەويرم. آرتىق كىمەسى اىستەم، (مىزى) نە آتچاق سن لازىمسىڭ!

(پىتەر) بر هيجان و احتىراسلە كىچ قىزى سىقاراق، بر پىچىلتى ابلە: — سن مىنىمسىڭ، (مىزى)، مىنىمسىڭ! مىنىمسىڭ! — دىيە، دوداقلارېنى اونون ئوپوشە جواب وىرن دوداقلارېنا سىقىر، و اوافچىق وجودىنى ئوز كوچلى كىچ قوللارى آراسىندا سىقىردى.

— (مىزى)! دى كە سن مىنىمسىڭ، من سىنم. دى كە: بىزم روچىمىز و بدىمىز برى برىمىز كدر.

كىچ بر احتىراس اىچىندە چىرىپىنان او، مليون دفعەلر ابلە تكرر ايدىلمش بو سوزلرى تكرر ايدىردى. بو سوزلر (مىزى) نڭ قوللارېندادا دللى بر موسىقى كىبى سىلىنىردى.

(پىتەر) كىچ قىزى، بر مەربانقلا قوجاقلايوب، يوشاق جىغ اوزەرىندە اوتورتىدى: اونڭ اللرى كىچ قىزك يوزىنى، و ساچلارېنى اوقشايردى. و ئوزباشىنى

كىچ قىزك كو كىسە قوبمىشىدى. بو آيدىنلق ياي كىجەسىنڭ كوزەللكىنە قارشى كوچىز دوشن، سانكە بوسەلر طلب ايدن، سەويلمى حكمران دوداقلارك چاغرىشى نى دىكلەين، او كىچ قىزى بر هيجانلا ئوز كو كىسە سىقىردى.

او، بر بىلل كىبى كىچ قىزك كوزلرېنە، ساچلارېنا، سىنە مدحىلر، قىصدەلر، اوقويور — و بر احتىراس ابلە اونى ئوپور و ئوپوردى. . . اونڭ جوشغونلغى كىچ قىزىدا مغلوب ايتدى. . .

آىڭ يوزىنى قالىن بر بولوت ئورتىدى. دەرە قارالدى. جىغىردا كى كوموشلى بوتالار ايتدى. كورلى قوشلارېنڭ تەپلر آردىندان ايشىدىلن اوزاق چىغىرتىسى، داها قورقونچ و كدرلى كلىردى؛ چىشمە سانكە داها بر ك سىن سالوب، تىزلكە آچىقتا — صحرايا چىقماغا جان آتېردى. مىشەنڭ قوقولارى باشلارى دومانلارېر، ذھنى پوزوردى. . .

(مىزى) و (پىتەر) اورماندان چىقىركن، آرتق دانىشوب، كولمىردىلر... باشلارېنى آشاغى سالىمشىدلار، يوزلرېنى حيا باسشىدى. آياقلارى كوچلكە حر كت ايدىردى. اونڭ الى آرتق (مىزى) نى قوجاقلامىردى. او (مىزى) نڭ كوزلرى، ساچلارى و بوتون وجودى اىچون آرتق مدحىلر سويلەمىردى. هر ايكىسى آرىلقتا، ئوزىنى كىمەسىز حس ايدىردى؛ اونلار برى برىنڭ كوزلرېنە باقماغا يىلە قورقور دىلار. سانكە آرالارېندا نە ايسە بر شى دايانمىشىدى. اوزاقلاردا ايسە، كورلى قوشلارى بر قورقو ابلە فېت چالير، چىشمە ايسە خىف — خىف آقىردى. . . لاکن آرتق نە كىجەنڭ دادلى نغمەلرى، نەدە جاذبەدار رايحەلرى حس ايدىلمىردى. كىجە، سانكە هېچ بر وقت يوق ايمش كىبى كوزەللكىنى ايترمىشىدى. آىڭ يوزىنى قالىن بر بولوت قارا بر كدورتلە ئورتور، قارالدىردى.

۱۴. آيىلماق

بوندان سو كرا (مىزى) اىچون باشقا كىجەلر باشلاندى: او؛ سحرە كىبى كوزلرى آچىق اوزانيردى: حىقى و بورانلى حيات جانلانوب، اونڭ قارشىسىندا دورور دى. ايمدى اونى آرتق سادە لوح رومان تارىخلىرى مەتون ايتىمىردى. او سكوته غرق اولوب، انسانلاردان قاچىردى. ايش وقتى نغمەسى ايشىدىلمىز اولدى. او؛ (پىتەر) دن دە قاچىر و اونى كورمكە قورقوردى. چوق وقت او، (پىتەر) ابلە (روبەرت) ى دوتوشدورور و بر ابل بوندان اول صحرادا (روبەرت) ابلە كوروشدىكىنى خاطرلا يردى: او يەندە (روبەرت) ك محكم قوللارېنى حس ايدوب، سىنىنى ايشىدردى. اوبلە بىل درونى عالمىندە بر قادىن اوبانيردى؛ و قادىنڭ بو بوك مشولېتى اونى قورقودىردى.

(روبهرت) ايسه بوتون هفتەنى ابوده اوتورمىشى. آياغى آغرىدىغىندان ايشه كىده يىلمىردى. آياغىنىڭ ازىلمەسى اونى چوق انجىتىمىردى. امك حىنى ايتىرمك بر آز ياقشى دكلىدى. آتچاق ساكت ابوده اوتورماقدا يامان دكلىدى. او، مكافاتى ايتىر مش اولدىغىنا، هلهده آجىردى؛ لاکن آرتق كىمەنى قىصرلندىرمىر، و بوتون قىصرلرلك بدىخت حادثەده اولدىغىنى آكلایردى.

لاکن او کون، (میزی) نڭ يوزىنده كوردىكى تىسم اونى توحاف بر صورتده مسعود ايدىردى و مابوسلغىنىڭ محوبنه كومك ايدىردى. او، چوله چىقا يىلهجكىنى، و عادتا (میزی) نڭ كىچىدىكى يرلره كىده يىلهجكىنى صبرسزقله كوزله يردى. اونى كورمك؛ و قورقوتمادان ساكتجەسنه اونكلا ابولنمك اىستەدىكىنى يىلدىرمك اىستە يىردى. او بوبلهده ايدە جكدى. بونى كسدىرمىشى.

ايمدى، (سینقلەر)ك عائلهسىنىڭ وضعىتى ياقشىلاشمىشى. بر آزادان سوكر ااك كىچىك چوجوقدا ايشه كىده جكدى. دىكر ايكىسى چوقدان ايشله يردى. بويوك قىز — (جەنتى) — قوللوقچىلغا كىرمىشى. كىچىك قىز — (آننى) — ايسه، ابو ايشلرئنه كومك ايدىردى.

(روبهرت) آياغى ساغالان كىي، هر آفشام چوله كىدىر، و (میزی) نڭ كىچىدىكى جىغىرك يانيندا اونى كوزله يردى. او رايحەدار اوتلارك اىچىنده اوزانوب كتاب اوفويور، يا خود مسعود كلجكى دوشونوردى. خيال ديله كلرىنىڭ مركزى ده طبعى (میزی) ايدى. — لاکن او كورولمىردى؛ او بولدان كىچىمىردى. بونڭ اوزم ربه (روبهرت) تشويشه دوشمكه باشلادى.

او (میزی) حقىنده، كنددن احوال سورماق اىستە يردى. آنچاق توحاف بر اوتانچاقلق اونا مانع اولوردى؛ او؛ شهبه اوياتماقدان قورقوردى. كىمەده (میزی) حقىنده اونا بر سوز دىمىردى. هر كون او جىغىرى قورويوب، دوروردى. لاکن (میزی) يوق ايدى كه — يوق ايدى. او؛ اوبولاردان سوكر اآنچاق برجه دفعه ئوز ابولرئنه كلمىشى. آناسى ئوزقىزىنىڭ دوشونجەلى ومحزون اولماسىنا تەجبائىتمىشى. لاکن (میزی) هىچ بر سوز دىمەمىشى.

(روبهرت)ك صبرسزلكى آرتىردى و (میزی) نى كورمك اميدله، كىتىدىكجه (روندهل)ك ايوبنه داها ياقىن كلىردى. (روبهرت)ك بوتون فكري (میزی)ده ايدى. (میزی) به قارشى قايندا قاينايان احتراصى، اونا راحتلق ويرمىردى. او، (میزی) نڭ آدبنى ئوز اديله ياناشى چكمكى چوق خوشلا يردى. سوكرادان ايسه يابانچى كوز لردن قورقوب، چكدىكلرىنى بوسوتون محو ايدىردى. هر شى اونا (میزی) نى خاطرلا يردى. چولده قوشلارك اوقوماسى؛ چوجوقلدا، چول اوتلارى وچىچكلرى آراسىندا (میزی) ايله اوينادىقلىرىنى اونا خاطرلا يردى. او ايمدى ده (میزی) نڭ اوجوز چىت بر پالتاردا و دوشلكده اوينادىغىنى و اوركك كوزلرئنى، كوروردى.

ايشقلى و ايسى بر ايول كونى ايدى. چول مخلف بوجكلرك وىزىتسىله دولى ايدى. تازا اوتڭ داغ زىره سنڭ و قارا كيله چىچكىنىڭ قوقوسى، هوانى بال كىي شىرىنلشدىر مىشى. ايسى كوش كوكڭ اورتاسىندا دايانمىشىدى. صحرائى قاپايان تپلر، بهالى پالتار كىي كوشنڭ شفقلىرئنه بورونوب، موركوله يردىلر.

فونده اوتونڭ محكم و كوبود تيره لرى، غنچلر ايله ئورتولمىشى. بونلار پايىزك ايلك كونلرئنده، چوله الوان و شاهانه بر خالى سرەجكلرىنى وعدا ييدىلر. اطراف ساكت ايدى. لاکن بو سكوت و بويوك آغىر بولوتلاردا، دوتقون و اوزاق بر خىردارلق واردى. بو بولوتلار، آغىر آغىر كوكڭ يوزىندن سورونوردىلر. سانكه بونلار، سربست بر صورتده، آجىقلى و تخرىكار بر شدتله وصحرا اوستىندن چاپچاق لارى دقيتهنى كوزله ير و بونڭ اىچون ئوز قوه لرىنى قورويوردىلار. بولوتلار قاتى آل بر رنك ايله بويالى ايدىلر. اوزه لرئنده چهرايى لكه لر واردى كه، بونلاردا كئارلاردا مركب كىي قارا بر بويابا كىچىردىلر. سكوت؛ تكلنك، دادلى سوستالىجى ايسى، اونى اويوتدىلار. اوبانىركن كوش آرتق ائمىشى. بوتون مېشه، سارى كوينەك قارا تويوق و باشقا اوقوجى قوشلارك آفشام نغمه ليله دولمىشى. او، جىغىر بويى باقوب، بردن (میزی) نڭ چول ايله مېشه ده دوغرو كلىدىكىنى كوردى. بو قدر اوزون بر زماندان بەرى سوكر بر اضطرابه كوزله دىكى (میزی)، ايمدى اونا دوغرو كلكمده ايدى. او؛ (میزی) نى بوبله جه و اوزاقدان كلىدىكى كىي، تصور ايدىردى.

ايسى قان يوزىنه ووردى. ايمدى دەرە نڭ سكوتى اىچىنده (میزی) به تصادف ايدوب، دانىشاجىغىنى دوشوندىكجه يوره كى دوكونوردى. او ساكت داورانچاق و كىچن دفعه كى كىي (میزی) نى قورقوتما ياقادى.

انتظار حرارتى آرتىردى. (میزی) نڭ مېشه به كىردىكىنى كورنجه، قالتوب، جىغىرا چىقتى. (روبهرت) باجاردىقجا ساكت كىدوب و ئوزىنى بورالاردا كزىشىر كن، آنچاق تصادفى اولاراق اونا راست كلمش كىي كوسترمكه چالىشىردى. (میزی) اونڭ بر نېچه آدىملىغىندا ايدى.

بردن (روبهرت) ي كوروب، تانىنجه، يوزىنىڭ رنكى قاچدى و آياقلارى ضعيفلشدى. (روبهرت) بو دكيشىكلكى تماميله كوردى؛ او، سارامش، و اىنچلمش دى. بر نېچه هفتە بوندان اولكى سوينچ و اويناقلىنى دا ايمدى آرتق يوقدى. كوزلرى شفقسزدر. لطيف و اوركك باقىشى توحاف بر صورتده دكيشىلمش ايدى. (میزی) بو كوروشدن قورقدى و سانكه كوروشدن قاچماق اىچون اطرافه باقىندى.

— نه كوزل آفشامدر، (میزی). — ديه (روبهرت) اونڭ قاباغىندا داياندى. لاکن منجه، بر آزادان سوكر ياغىش ياغاچاقدىر.

— بلى، — ديه (میزی) تلهسیك جواب ویردی. اونك هیجانی آرتیردی. لاکن دایانماغا مجبور اولدی.

(روبرت) بردن بیره مسئله نك اك مهم یرینه چاتماغا چالیشاراق باشلادی: — (میزی)! من سنه توش کلمک ایچون بر چوق دفعه آقشاملار بورایا کلوب سنی کوزلهشم. من آرتق سنك بورادان کیچمه به چککی دوشونمکه باشلایردیم. (میزی) دینمز دایانمشدی. یوزی داهادا ساراردی و هیجانی داهایا آچیق کورولمکه باشلادی.

— (میزی)! — ديه (روبرت) ساکت بر صورتده باشلادی. اوئوزینی مکمل بر صورتده اداره ایدیردی. آنلاتاجاغی ایشك جدیدی، اونا بر تمکین ویرمشدی:

— من سنك منه کلمه کی، منیم آروادیم اولماکی خواهش ایتمک ایسته یریم. سن منی، و منیم بوتون حیاتی چوق یاقشی ییلیرسك. بز بر یرده مکتبه او قومشیق. بر یرده اینه باشلامشیق. من همیشه سنه، ئوز آداخلیم کی باقمشام. من آرتق سوسا ییلیم. بونی سنه چوقدان دیمک و سندن خواهش ایتمک ایسته یردیم. ایمدی ایویزمده ایشلر بر آز یاقشیلشمشدر. آنامك یانیندا، قارداشلاریم منیم یریمی دوتا ییلیرلر؛ او اولکی کی آغیرلق چکمه لی اولماز. من ده ئوز ایویمك. . . سن اورادا منیم ایله اولماق ایسته سهك احتیاجلارینی دوشونه ییلیریم. من سنه چوق شی تکلیف ایده ییلیم؛ ایلمده نه وارسا. . . همیشه سنکله مهربان اولاجاغام. . . (میزی)، سن راضیمیساک؟ جواب یرینه (میزی) هو کوروب، آغلادی. آغلاماقدان چیکینلری آغیر آغیر تیره بوب، کوکسی قالقوب، انیردی. (میزی) اللریله کوزلرینی ئورتمش، باشینی کوکسینه اکمیش، یازیق و کوچوجیک وجودیله اونك قاباغیندا دورمشدی.

— بو ندر، (میزی)؟ — ديه (روبرت) بر شفقتله البنی اونك کوکسینه دوغرو اکیلش باشینا چکوب سوروردی: — نه اولمشدر؟ منه سويله! دیدیکیمدن اینجیدکمی؟ آغلاما، (میزی)! — اونك سنی شفقتلی و یومشاق ایدی. سینده بر مرحمت، بر محبت دویولوردی — آغلاما، سويله نه اولمشدر؟ من سنی اینجیدیمسه، یوره کیم سیقیلاجاق. بلکه من سنی قورقوتدیم؟ آغلاما. . . من سنی اینجیتمک ایسته میردیم.

(روبرت) اونا توختاللق ویریر، و بر آنا چوجوغینی اوووندرورکن ایتدیکی کی اونك ساچلارینی و اومولارینی اوقشاردی.

نهایت (روبرت) اونك باشینی هر ایکی ایله دوتوب، یوقاری قالدیردی و قطعی بر سسله دیدی:

— (میزی)! سنه نه اولمشدر؟ سن منه کورمه ی آغلایرسك؟ مقصر من میم؟ — او. . . یوق، یوق — ديه (میزی) ایکلر و یوزینی دونده رمکه چالیشاراق:

— او. . . (روب)! ایسته مز! — ديه رجا ایدیردی. کیچمش چوجوقلق آدینی ایشیدنجه (روبرت) سانکه دیکسیندی.

— سويله نه وار؟ و سنه نه اولمشدر؟ — دیدی. سنی بو دفعه سرت ایدی. او، یکیدن ئوزینی (میزی) نك مدافعه جیسی و حامیسی حس ایتدی. — نه اولمشدر؟ نهدن بويله کدرلیسك؟ من هیچ بر شی آکلایا ییلیمیرم. من ییلیمک ایسته یرم و سنه کو هک ایتمک ایچون هر شیته حاضرام. (میزی) ایسه دایانمادان آغلایردی.

جواب یوقدی. — منه باق تکجه بر سوزیمه جواب ویر. — بونا سبب منمییم؟

— یوق. او. . . یوق، ديه (میزی) ینه ایکلر بوب، کوزلرینی اللریله ئورتدی.

— چوق کوزهل. ایمدی آکلات، نه اولمشدر. سن دیمه دیکجه من بر شی آکلایا ییلیمیرم. نیچین سن بويله کدرلیسك؟ سويله (میزی)!

اونك سنی یکیدن یومشالیدی. آهنکینده بر یالواریش دویولوردی: — نیچون منیم آروادیم اولماقدان قورقورساک، (میزی)؟ من اویله ییلیردیم که، سنکده یوره کک منه یاقیندر. من همیشه سنی سهویردیم. سن بونی ییلمه لی ایدک. سويله، (میزی). و منه آکلات که، من نه کوزله مه لییم؟ سن راضیمیسك؟

— آمان، مندن سورما، (روب)، سورما! — آخر نه اولمشدر؟ سنه نه ایسه بر شی اولمشدر و منه دیمک ایسته میرسك.

یاقشی، بو دورسون. منه سويله کوریم نه ایتمک ایسته یرسك؟ من سنه دوز کون وساده بر سوال ویریریم. سن ده منه جواب ویر. سن منه کلیرسك. من یالکر بر شی ییلیمک ایسته یریم. «بلی» یا «خیر».

ایمدی (روبرت) ک سینده بیر صبرسزک دویولوردی. آنجاق (میزی) نك هو کورتیلریله قیریلان قیساجیق بر سکوتدن سوکرا:

— نه اولدی؟ — ديه (روبرت) تکرار ایتدی: — منه جواب ویر! سن بر آز ساکتلشوب، ئوز که کلدیکدن سوکرا دوشونمک ایسته یر ایسهك، اوندان کوزله دم، (میزی). سن ساکتلش!

— من هیچ بر وقت ساکتلشمیرم، (روب)، آمان آرتق مندن سورما. . . من سنك آروادک اولای ییلیمیرم، و. . . من تک اولماق ایسته یرم، منی ترک ایت. . .

(روبرت) حیرت ایچینده :

— آمان — ديه اختیارسز ایکلیدی. او، ئوز غرورینی یازدیما چاغیرماغا چالیشیردی. بونلارک هاموسی، اونك تصور ایتدیکلرینه نه قدرده بکره میردی؛ جواب اونی سارسیتدی. او ئوزینی ئوز ایله آلمالی ایدی.

— آھا! بویله ایس. یاقشی. اولسون! — بونی سانکه بر ساکتکنه سویلهدی. لاکن سی غیر طبیعی اولاراق، زورلانمشدی. کوچی یتیشمیردی. غروری قیریلش ایدی .

— آه، (میزی)، (میزی) — دیه آجی بر شکایتله سویلنیردی. — من سنی نه قدر سهویردیم. . . من اویله ییلیردیم که، سنده . . . من هیچ بر زمان سنی اونودا ییلمهرم. سن منیم حیاتیتم ایدک. آه، (میزی). . . — او، جیغیردان دونوب، میسه دن چوله کچدی. مین — مین فکر لر اونو دیدیر . . . مین — مین تاسفلر اونو تعقیب ایدیردی. یوره کی آغریدان سیقلمشدی.

— آلاده آلاده! — دیه (میزی) اونک اوستینه دوشه رک ایگله یردی. آیاقلا ری اونو ساقلامیردی.

(روبهرت) باش کوتوروب، چول ایله کیدیردی. امیدلری و سهوینجلی پانلا ری اوچولوب، سوکولور؛ دیله کلری آتاق بر دیله ک اولاراق کیجه لری باتاقق اوزه رینه توپلاشان دو مانلار کبی سه لئیردی.

کیچیک تهجیکک باشیندان کنده انیش بر یول کیدیردی. بو تهجیکک باشیندا (روبهرت) دایانوب، کری باقدی. او نهدر؟ ممکنمی؟ شومال، کوزه ل کینیش بیر کشی (میزی) به یاقینلا شیردی. (میزی) آغیر آغیر اونا طرف یونه لدی. بیر نیچه آدیم داها آتیلدقدان سوکرا، (روبهرت) ه اویله کلدی که، کیشی کتچ قیزی قوجاقلا دی. او اویومشمی؟ یوقومی کوریر؟ بونلارک هاموسی نه دیمکدر؟ آمان بو نهدر؟ (روبهرت) ئوزی — ئوزینه اینانمایاراق تکرار تکرار باقیردی. یوره کینده نه لر اولدیغینی ییلمه به رک، ئوتوردی. سانکه وارلغینی بر قودوزلق دیدیردی. اسکی طبیعت، اونو ئوز سهوکیلسی ایچون مبارزه به چاغیریردی. (میزی) صنف و جمعیت قانونیله اونکدر. بو آراق ایکی کولکه ننگ میسه به دوغرو دوندیکی کوردی. یریندن سیجرا دی و چیلدیرمش کبی یوزی آشاغی فیرلادی.

ده لیرمش بر غضبه (روبهرت) آشاغی دوغرو قاجیردی. کیچکاهلاریندا قان دوکونوردی. طبیعتاً کوچلی آداملاردا اولدیغی کبی، احتراض هیجانی عقلینی بورومشدی.

لاکن بر نیچه دقیقه دن سوکرا، او تردد ایتمه ک باشلادی، دایاندى و . . . کری دوندی.

مبارزه به نه احتیاج وارا! (میزی) باشقاسینی سهچمشدر. کورونورکه، باشقا آدامی کوزله یرمش و یقین که، بونا کورده اونو ترک ایتمه می خاهش ایتمشدی.

— آمان! عذاب! دهشت! — (روبهرت) ایگله یوب، اوت اوسته دوشدی، و ایمدیجه کوردیکی آکلاشیلماز مهمالار اوزه رینه دوشونمکه باشلادی.

بورادا چوق چوق اوتوردی. چوله چوکن کبی اونلکدا روحینه و بوره کینه قارانلق چو کدی.

او، چول قوشلارینک قورقولی چیقیر تیلارینی ایشدیر، بولوتلارک قایلنلاشوب — قاجدیغینی کورور، اوتلارک اوبانیشیندا یاغیش تهدیدینی دو بوردی. کوله کک ایکی تلی لری کیتدی کیجه داها برک ایگله یر، بوران اولاجاغینی ییلدیریردی. اوت اوستینه دوشه ر — دوشمز، غم و کدر دیولری اوزه رینه آتیلدیلار. او؛ قلبی چیکنه ین بر عذاب و امیدسزک کدریله، هیچ بر زمان بویله امانسز مبارزه به کیرشمه نی دویمامشدی. یکیدن اوندان بر ایکی تلی قوپدی و بو آراق قولاغی آرقا طرفه ماملری بر کوتوک اوسته اوتورمش کیمسه سز، تک بر ککلیکک شکایت جیولتیسینی دویدی. بو قوشجیغازدا قارانلق کیجه به کدرلی ایکی تیلر، کونده ریر، و هر بر فریادیندا آیریلق غمیندن یارالی بر بوره کک آجسی، آغریسی دو بولوردی.

(روبهرت) ه اویله کلیردی که، اونکلا بو قوشجیغاز آراسیندا غریبه بر دوغمالق واردر. اونلارک دردی بردر. اونلار بری برینی آکلایرلار. میسه ده باقوش ایگره نچ بر سله باغیریردی. (روبهرت) یریندن سیجرا دی؛ بر یرده اوتورا ییلهردی. حرکتسزک اونو چیلدیرتیردی. او هارایه کیتدی کینی ییله ییلمه دن یولسز، ه دفسز چوله آتیلدی. بوتون وارلغینی دیدن اضطرابلارینی بوغا ییلمیردی؛ اونلارا قارشی کوچسزدی. یولا — ایزه باقمادان قارانلق ایچیندن، ته لردن، کوتوکلردن، وحشی کولقدان کیچوب، کیدیر، و یاغمو ر باشلاندیغینی ییله دویمادان، ایلریه دوغرو آدیملایر، یورو یور، یورو یور، ئوزی ئوزیندن قاقماق ایسته یردی. هانکی طرفه کیتدی کینی ییلمیردی. کیجه مرکب کبی قارانلق ایدی. ئوزینه کلمش اولسا ایدی، صحرانک هانکی طرفینده بولوندیغینی سویله به ییلمزدی.

— آمان آلاده — دیه ایگله یوب، فونده کولی اوزه رینه ییقیلان کبی اولدی. سانکه ئوزینی کیزلتمکه چالیشیردی. یوزینی اللریله ئورتوب، اوتوردی، کوله ک و باغیشی اونوتمش و بو کوله رک ینه ئوز دردینی دوشونوردی.

کوله ک داها شدتله وویولدا بیر، یاغیش داها سرتلکه چیریر، سانکه یری برینی قوور و بو کینلی دیولرک هر ایکیسی، اونلارک قودورمشلغینی دویمایان آدا مک حرکتسز وجودینه قودورمشجاسینا باسقین یاپیردی.

بورانک ایلک سیرالاری، اولایاراق و وویولدا یاراق، وحشی بر شدتله، اونک اوزه رینه آتیلدیلار. باشینا دامجیلار باغدیرماغا، و قولاقلارینی وحشی سسر ایله دولدورماغا باشلادیلار. آدام قالتوب ایلریله دی، کوله ککک اک بو یوکی، اک کوچلی سی اونک تام یوزینه چیریردی. . . بوندان سوکرا، هاموسی بردن بره باغیریشا راق، اولاشاراق، وویولدا یاراق، اونک اوستینه آتیلدیلار. (روبهرت) ک آیاقلاری بر تانبه، ماملری کوتوک اوزه رینه ساقلاندى. آباغی سوروشوب، آشاغی ده رین بر

چالایا، چامورلی مامر ایچریسینه فونده کوکلرینک اوستینه ییقئدی. کوله کک اور دوسی اونی مغلوب ایتمشدی. آرتق کولهک هایقیریر، نوز غلبه سینک سهوینجیندن قهقهه چالیر، نوز سیله تپه لری تیره دیر، و بوتون تابعلرینی، دوشمنک باسیلماسینی بایرام ایتمهک چاغیریردی.

۱۵. (پیتەر) قرار قبول ایدیر

(پیتەر روندهل)، (میزی) نك نه حالدا اولماسی حقینده تشویبه دوشمشدی. اورماندا کزدیکلری کیجه دن سوکرا ایلک کونلر اودا (میزی) ایله کوروشمکدن قورقوردی؛ حیا پوره کینی دیدیردی. او کیجه نی دوشونورکن یوزی اود دوتوب، یانیردی. او، بو ایشلرک نیجه اولایلمه سینه تعجب ایدیردی. (میزی) نی کزیمکه چاغیریرکن، هیچ بر فالق اوزه دوشونمیردی. نلر اولدیغینی دوزگون تصور ایده میردی. بر زاواللی کبی بونک اوزه رینده دوشونور، پشیمانلق ایسه اونی چیکنه یردی. کیتدیکیجه اونک تشویبه داهادا آتیردی. نهایت (میزی) ایله دانیشماق لازم اولدیغینی کسدیردی.

اوزون بر زمان (میزی) نی تکلکده کوره بیلمیردی. کلهجکی دوشونجه قورقو اونی دیدیردی. آنجاق بر یول (میزی) نی تکلیکده دوتا ییلدی و اونا باقیجا پوره کی سیقئدی.

(میزی) سولغون، آریق و محزون ایدی. کیچمش سهوینجی، او اوتناق شوخلفی آرتق یوق ایدی؛ حرکتلری سوستلاشمش، یریشی آغیرلاشمشدی. اونک تشویبه داهادا آرتدی؛ نه اولورسا اولسون، (میزی) ایله دانیشمالیدر؛ او (میزی) یه نه اولدیغینی بیلمه لیدر. اونکلا تکلکده نیجه کوروشه ییلیردی؟ بو مسئله اوزه رینده ده ریندن دوشوندیسده، بر نتیجه یه کله بیلمه دی. هفته لر ایسه بری برینک آردینجا کیچیردی. نهایت بر آقشام نه یواندا، خوشبخت بر حادثه (میزی) نی، دیمک اولور که، اونک تام قوجاغینا آندی. (پیتەر) یاواشدان پچیلدادی.

— (میزی)؛ من سنکله دانیشماق ایستهریم. بو کون آقشام ساعت اوندا منی میشده کوزله اولورمی؟ — (میزی) باشینک حرکیتله راضی اولدیغینی بیلدیروب یاندان کیچدی. کوزلرینی قالدیرماغا ایسه جسامت ایتمه دی. یکیدن اونی حیا باسوب، یوزی قیزاردی. لاکن تیزلکله رنگی ینده قاچوب، دها آرتق ساراردی. (پیتەر) بو کوروشدن چوق سهویندی؛ (میزی) میشه یه کلمکه راضی اولدی. بوتون کونی (پیتەر) بر یرده اوتورا بیلمه دی؛ مین — مین قورقولار، مین — مین احتماللار اونی اذیردی.

(میزی) برنجی کلدی و میشه یه کیدن بولدا (روبه رت) ه تصادف ایتدی.

(روبه رت) کیتدیکن سوکرا، (میزی) اوتوروب، آغلاماغا باشلارکن، اونا اویله کلیردی که، آرتق هر بر شی یتمش، آرتق حیات اونک ایچون دکلدیر.

آنجاق قارا مدهش بر اولاجاق اونک قارشیسیندا دورمشدی. آخ اکر (روبه رت) بر آز اول دانیشمش اولسا ایدی؛ آخ اکر او دهشتلی کیجه، اونی فونکار آی ایشیغله جادولامش، و او کیجه اونک حیاتنده اولماش اولسا ایدی. او کیجه اولمش ایشلره برشی مانع اولسا ایدی. . . . ینده بر هیجانلا آغلایر، و قارشیدا اونی نلر کوزله دیکنی دوشونورک کوز یاشی توکوردی. او، چوق کهج آکلامشدی که، اونک سهویدیکی (روبه رت) ایش. اونا (روبه رت) لازمدر. نهایت کوز یاشلاری کسلینجه (میزی) قالدی، و (پیتەر) ی کوردی. او ایسه یه کین آدیملار ایله (میزی) یه دوغرو کلیردی. (میزی) نك آغلار یوزینی کورنجه صمیمی بر آجینیش و تشویبه ایله سوردی:

— (میزی)، سنه نه اولمشدر؟ نه واردر؟

اونک سورغو و دوغوسی ساخته دکلدی.

(میزی) دانیشمیردی. اونلار دینمز — سویله مز دونوب، میشه یه کیتدیلر. کیدیرکن اونلار سانکه بری برینه توقونماقدان قورقور، بری بریندن اوزاق دایانما غا چالیشیردیلار.

اونلار تام بر آی بوندان اول، او مدهش کیجه ده، اوتوردیقلا ری یردن او زاقدا اوتوردیلار. آذانی اوزون بر سکوت ساردی. نهایت (پیتەر) آغیر و آجی سکوتی پوزوب، آجی خبرلر ایشتمکه حاضرلانمش اولاراق دیدی:

— ایمدی، (میزی)، من سنه نلر اولدیغینی بیلمه لی.م. سن نلرحس ایدیرسک؟

(پیتەر) بر قورقو ایله اونک جواینی کوزله یردی...

لاکن یکیدن کوز یاشلاری، کوز یاشلاری و هو کورمه لر باشلادی. بونلارک آراسی کسلیمیردی: اویله قوتلی: اویله دهشتلی ایدیلر. بو اوافجیق، کوروره ک وجود سانکه کدردن پارچالانیردی.

(پیتەر) شفقتلی بر تشویش و قورقو ایله دیدی:

— (میزی)، عزیزیم؛ سویله کوریم، سنه نه اولمشدر؟

— نیچون سیز سوروشورسکر؟ — دیه (میزی) کوز یاشلاری آراسیندان

ایکله دی. — سیزه سوروشماق لازم دکلدیر. سیز اونزدا بیلمه لیسکر.

اوزون بر سکوت دوشدی؛ (پیتەر) ک پوره کینه سانکه بر شی توقوندی. حتا بوتون وارلفنی کمیردی. او کیزلی و غیر معین بر شی بیلیردی. بونی دوزگون بر صورتده معین ایتمکدن قورقوردی.

— بو — بو... بونک سببی منمی.م (میزی)؟ بو... — آرتق سس قیریلدی.

(میزی) باشینی کوکسینه آندیردی، اودر. فلاکتک سببی اودر. ایمدی او بیلیردی.

يکيدن آرالارينا بر سکوت قوندى. هر شی امیدسز و چيقيلماز کورولوردى. نهایت (بيتر) کوچليکله ئوز سىنى اداره ايدوب، دانىشدى:
— (میزی) ايمدى آتجاق بر ايش اولماليدر.
سىنده شن بر قطعیت واردى:

اونا اويله کليردى که، او کورولمهز يوکسکلکله قالقير. اويله بر يوکسکلکه قالقير که، بويله سنى نه او ئوزى، نده (میزی) هيچ بروقت اوندان کوزله ميردى—
— بز ايولنمه ليک — ديدى.
(میزی) هله ده آغلار کوزلريله اونا باقدى؛ سانکه حقيقتى کوزلريندن او کره نمک ايسته يردى.

— سيزک آنا آناکز نه ديه رلر؟ — ديه سوردى: — سيز ييليرسکز من، اونلا رک سيزک ايچون آرزو ايدو ييله جکلرى کبی بر کلين دکلم. من سيزک صنفدن دکلم. من آکلمازام. هيچ بر شی ييليميرم. سزک آرواد کزدا اولاييله جک حرکت منده يوقدر. سيزک آتاکرک، يادا آناکزک بونا راضى اولمالاريني ظن ايتمم — ديه (میزی) شبهه ايله اونک بوزينه باقدى. (بيتر) جواب ويردى؟

— هيچ من اونلاردان سوروشماياجاغام: اونلاردان آسيلي دکلم. و بويله بر ايشده اونلارک تصويينى سوروشمالى يام.

— ياقشى، ايمدى سيز ئوزکز نه حس ايديرسکز؟ من سيزک دوشونديککز و هيچ بر شی اولماش اولسا ايدى ايسته يه جککز بر قادينمى يم؟ — سىنده صبرسز بر سورغو واردى. او، تکجه ئوزينک سه ويلمش اولديغىنى و (بيتر)ک اونى بويله لکله سويدىکينى، ايشتمکى چوق ايسته يردى.
— نهدن سيز او اولامازسکز؟

(میزی)، (بيتر)ک سوزى ساپدير ييغىنى کورينجه ديدى:
— بو بدجواب اولمادى. منيم کبی سيزده ييليرسکز که، بو سزک ايچون چنين بر ايولنمک اولمش اولوردى. بزيم هر شيمز — حياتميزده، تريه ميزده — بام باشقا در. من آز اوقوشام. هيچ بر شی ييليميرم. من سيزک ياشاديفکز آدمالار ايله بوز يو زه نيجه کله ييليرم؟ من سيزک ايچون نه آرواد اولاييليرم؟

(بيتر)، (میزی)نک ئوتلاريني قايتارماغا حاضر اولاراق ديدى:
— دوغريد، (میزی)، سن تريه آلامشساک. بوراسى دوغريد. لاکن بو، دوزه لمز بر شی دکل که؛ سن اوقومالى اولاجاساک. من سه بونى تکليف ايتمک ايسته يرديم. من سوک ايليمى بيتيرمک ايچون ايکى هفته دن سوکرا (ئهدينبورغ) ه قايديرام. آتام قازما ايشتمک ايچون شرکت دوزلتمشدر. ايشک چوق پايى اونک اوستينه دوشور. او کوزله يره که، من قورتاروب، اونى ايشدن آزاد ايديم. اوندا من

قازمالارک اداره سىنى ئوز ايله کوتوره رم. او ايسه ايشدن چکيلوب، سوک کونلرينى، سويدىکى مطالعه ايله بيتيره ييلير.

— من کورورم که، سز دائم ئوزکز و ئوز وضعيتکز حقينده دوشونمشکز. سيزى بر شی ايچون دانلاماسينلار ديه آتجاق ئوز ايشلر کزى فکشلمشکز؛ لاکن من؟ منيم حقيمه سيز هيچ دوشونمه مشکز! — (میزی) بر آز يوشامشدى. لاکن سىنده هله ده آجى نوتلار دويولوردى. — سيز ايمينسکز که بونى نه؛ ئوزکز ايچون... قورقو کزدان دکل منيم ايچون تکليف ايتديکيزه ايمينسکز مى؟ من مر حمت ايسته ميرم. نه اولورسا اولسون... سيزک مرحمتکز منه کرک دکلدر. من؛ نه اولورسا اولسون، هر بر شيشک عهده سيندن کهرم. و بو — من ييليرم — منيم آنا مى محو ايدمک اولسادا، يينه هر دردى ئوزيم چکه رم.

— لاکن (میزی) من ئوزيمى ييلرم. ييلرم که، بو آتجاق سنى سويدىکيمدنر. — ديه (بيتر) جواب ويردى. من هر شيته سنک طرفکدن باقماغا چاليشماق ايم. بو نا کوزه درکه، سه تحصيل کورمکده يارديم ايتمک ايسته يرم. من بونک هاموسينى سنک ايچون آسانلاشديرماغا چاليشيرام. من سنک وضعيتكى ياقشلاشديرماق ايچون چاليشيرام. آتامى عوض ايتديکده ايسه، هر شيشى لازم اولديغى کبی دوزه لده ييليرم. او زمان من سنى مسعود همده حقيقتى صورتده مسعود ايدم...

(بيتر) سوزينى بيترنجه (میزی) ديدى:

— اويله در، اما سيز اصل مهمنى دوشونميرسکز. ايمدى بو ساعت من نه ايتمه لي يم. بو خصوصدا سيز دوشونمليسکز؛ او وقتدک — يعنى هر شی دوزه له نه قدر... کوزله مک اولماز...

— اوراسينى دا ييليرم. من ده هله اورا کيچمک ايسته يرديم. اولاييله بو اولجه سه خوش کلمه سين، (میزی). لاکن اونوتماکه، بن هر ششى لازم اولديغى کبی ايتمک ايسته يرم و سن منه کومک ايتمليسک. من سه ديديم که، اوزاغى اوج هفته دن سوکرا (ئهدينبورغ) ه قايديرام. من حتا ايکى هفته دن سوکرا کيده ييلمک ايچون چاليشاجم. سنده منيمله کيتمه ليسک. بز بر برده کيتمه ليک؛ بز بوتون ئوز ايشلر يمزى ئوزيمز دوزه لته ليک. کيمسه نه سنک آنا آناک نده منيمکيلر بر شی ييلمه ليدرلر. اولجه من کيده رم. او برى کونده سن يولا دوشرسک. سن چولمه (غره بريغ) ستاسيونينا کبی کيده ييلرسک اورادا ساعت ۴ — ۳۰ دقيقه ده حرکت ايدن قطار ايله يولا دوشرسک. (ئهدينبورغ) دا من سنى قارشيلارام. بر نيجه کوندن سوکرا من ئوز ايشلر يمزى دوزه لتمک ايچون (قولله دارالفتونه) کيده جکم. اولجه من برايو حاضر لارام. بو خصوصدا کيمسه بر شی ييلمه يه جکدر. سن بو اوده ياشارسک. من ده اولاييله موييله لي اوتاقلاردا قالارام. ايشيم اولمايان کبی سنک يانکه کهرم. (بيتر) بر قيريم دايانوب، سوکرا علاوه ايتدى:

— من سنك ايچون لازمی كتابلاری آلوب، درسه باشلاریق. كزیشهريك، قونو شاریق. بر آز اوقودقدان سوكرام، من سنی بورایا، ئوز ایومزه كئیرهرم. هر شی ده ئوز بویله یاقشیلقا دوزهلوب، كیده.

— اونا بس... اونا بس — (میزی) دایانوب، باشینی دوندهردی. اوناتما یكزكه، من اوقویوب بر شی اوكره نه یلمم ایچون چوق وقت لازمدن. ایمدی منیم.. اوقوماغیم چوقدا آسان دکلدر. —

اونك كوزلرینده اولان سورغونو کورینجه (پیتەر) اووندیریجی بر سله دیدی:

— یوق (میزی). سن هیچ قورقما. سن (ئهدینبورغ)ه کلن کبی بز شریفك (حاکم) یانیندا ازدواج ایدهريك، و هر شی یاقشیلقا دوزه له. (میزی) عزیزیم! سن هیچ قورقما. ظن ایتمه که، من سنی آلداتماق ایسته یرم. من اولمش بر ایشی دو زه لتمک ایچون، هر بر شی ایتمک ایسته یرم.

شریف بز یازدیقدان سوكرام سن منیم آروادیم اولورساك كیشیش طرفیندن عقد نه قدر قوتلیسه، بودا اونك کبی قانونیدر. سن تکهجه بونکلا کفایتلمه سئ، بورا یا قایتیدقا کیششكده یانیندا ازدواج ایده بیله ریک.

(میزی) ایشتیدیکلرینه اینانماغا قورقاراق سوردی:

— بویله لکه دوغری و حقیقی بر ازدواج اولورمی؟ منیم ایلمده کبین کاغذی اولاجاقمیدر؟

— طبیعی، بو تمامیه قانونی اولور. الکدهده وثیقه اولاجاقدنر. بونا داها نه سوزك وار؟

— آنامدان کیزلنمک لازم کله جکدر. بوراسی منیم هیچ خوشیما کیتیر. من اونا هیچ بر سوز دیمه مش، نجه کیده بیله رم؟ (پیتەر) تر سوزینی کسیدی:

— یوق، (میزی). سن کیسه به بر سوز دیمه مے لیسك کیسه بر شی یلمه مه لیدر. یوقسا بزیم، بوتون پلانلاریمز پوزولور و هر ایکیمز بی آبرو اولاریق. سن هیچ بر شی دیمه مے لیسك.

— آنام کدردن ئوله ر. — دیه (میزی) ینه آغلاماغا حاضردی. آنام دلی او لار! من بردن یوق اولاجاغام؛ مندن بر سوز یله ایشته مے جک. — یازیفك عقلنه نهلر کله یلمز؟ بو اونك یوده کینی پارچالار — ینه ده کوز باشلاری، کدر، قورقوو..

اونلار چوق اوتوردیلار. دانیشیقلاری چوق اوزون سوردی. (پیتەر) اونی یومشالتماغا اوووندورماغا چالیشیردی. (میزی) ایسه اوللری (پیتەر)ه قارشى اینامسز ایکن، سوكرادان یاواش — یاواش اونك سوزلرینه اینانماغا باشلادی. اونلار ئوز ایشلرینه او قدر باشلاری قانیشمشدیکه بولوتلارك قورقونج بر صورته

قالینلاشدیفینی، کوله كك شدتلنوب، بر قاسیرغا یا چه وريله جکینی کوره یلممردیلر. اونلار بونی، آجاق ایوه کیتمک ایچون قالقیرکن کوردیلر. کیچه یاریدان کیچمشدی. بولوتلار آشاغی اینوب جیغیر کیجه نك قارانلیغیندا ایتمشدی. آغیر کوچلی بر یاغیش باشلادی.

(پیتەر)، (میزی) نی کوله کدن قوروماغا چالیشاراق، دیدی:

— کاشکی ئوزیمله بورونجک (پلاش) کتیره ایدم. من هیچ بویله کوله ک اولاجاغینی دوشونمیردیم. آقشام ایودن چقیرکن هوا ایستی و ساکت ایدی. اونلار یاغیشك آلتیندا یاش اونك اوستیله کیدیر و آدیم باشی بر چالایا یقیلیردیلار. کوله ك پالتارلارینی جیروب، چیلدیرمش کبی چولدن کچیردی.

(پیتەر)ك ئوز آچاری وار ایدی. ایوه چاتیدقا، سن سزجه قاپونی آچدی. و اونلار یاواش یاواش اوغری کبی ایجری کیردیلر. (میزی) ئوز اوتاغینا چیتنجا پالتارینك یاش اولدیغینی اونودوب، اوزون اوزادی اوتوردی. او ئوزینی و باشینا نهلرکله جکینی دوشونوردی. (پیتەر)، اونك سوزلری، دهشتلی کله جک. او، اونی چوق مشغول اییدردی. او، (پیتەر)ك آروادی اولاجاغی و همیشه لک (لوتووود)نی ترک ایده جکی فکرینه آلیشماغا چالیشیردی.

لاکن ایمدی (پیتەر)ك آروادی اولماق فکری نه دنسه کیچنلرده اولدیغی کبی جاذبه لی دکلدی. او زمانلار! او همین بو اوتاغك ئوزینده اوتوروب، ئوزینی بو یوک بر خانم تصور ایدیدر و یکی بر حیات کورمک ایسته یردی.

(میزی) چوق اوتوردی، دوشوندی، و آغلادی. یوره کی کهردن آذیلیردی. نهایت سوئوق و تیترتمه، ایسلانمش اولدیغینی اونا خاطر لاتدی. (میزی) تر پالتا رینی چقاروب، پاتاغا کیردی. سوك دوشونجسی (روبه رت) حقیقده ایدی: اونك محزون کوزلرینی، و سینینده کی تهمتی،: «امان، (میزی). من سنی نه قدر سه ویردیم. من او یله ییلیردیم که سن ده...» دیمه سینی دوشونوردی...

سحری (میزی) برک تیترمدی باشی دا برک آغیریردی. یاتاقدان قالقا یلمه دی. سوك هفته لرك عذاب و تشویشلریندن دوشکونه شمش و ایلك سوئوق دکمه ده خسته لفاك کوجسز بر شکاری اولمشدی. (میزی) یاتاقدا تیتره تمه ایچینه چیر پینوب، (روبه رت)ی یاردیما چاغیریردی. (روبه رت) ایسه چولده دهشتلی کیچه نك آغرلیغیندان یورولمش و بوتون قوه سینی توپلایوب، قازمادا ایشله یردی.

کیچه سوروشوب، ماملری چالایا یقیلیدقدان سوكرام، (روبه رت) نهایت ئو زینه کلنش و چالادان دیرماشوب، چیتمش. و کیجه نك مرکب کبی قاتی قارانلیغیندا یولی تاپماغا، و کنده کیتمک ایچون نه طرفه دونمک لازم اولدیغینی تعیین ایتمکه چالیشیردی. آتلارك خفیف کیشته مے سی، اونك ایچون بر رهبر اولدی؛ (روبه رت) بو سسلره دوغرو یونلدی: او آکلادی که، بو آتلار کندك سوکیندان پاتاقلغا دو غرو کیدن حصارک آرقاسیندا ساقلانمشلاردنر.

او دیرمانیر، یقیلر و بویله لیکله بورو بوردی. ۲۰ یارد کیتدیگدن سوکرا حصارا یاناشدی. بونک او بری یوزینده آتار دایانمشلاردی.

بر نیچه دقیقه آتارک یانیندا دوردهقان سوکرا، یولی یله رک سرعتله کنده کیتدی، و چوق چکمه دن ایوده ایدی. یاتاناری اویاتماق ایچون قاپونی یاواشجا آچدی و یاواشجا قاپوب، اوجاغا یاناشدی.

— سته نه اولمشدر، (روب)؟ — دییه آناسی سسلندی. — بویله بر کیجه ده هارادا ایدک؟ من سنی اون ایکی به کیبی کوزله دیم. سوکرا اوزاندیم. لاکن یاتا ییلمه دیم. نیچون بویله کهج کلدک؟

(روبهرت) جواب ویرمه یوب، چکمه لرینی چیقارماغا باشلادی. (میسس سینقهر) یاتاقدان قالقوب اونا یاناشدی.

— (روب)، سن او یله ییل سودان چیقمساک. آخر هارادا ایدک؟ بو ساعت هاموسینی چیقار. من سنک ایچون قوری دکیشه ک کتیررم. پالتارکی دکشیر، تیز یاتاغا کیر. — (نه للی) ترلکله او بری اوتاغا کیردی. دولابی آراشدیردی. و قوری پالتار ایله قایتدی.

— سن بوتون عمرکده هیچ بر وقت بو قدر کهج قایتما مشاک. سنی یاغیش بولدامی دوتدی؟

— بلی، — دییه (روبهرت) قیساجیق جواب ویردی. و پالتارینی دکشیرمهکده باشلادی.

(نه للی) ایسلانمش پالتارلارا باقاراق و ایضاحات کوزله به رک دیدی:

— یامان کیجه در. کوله ک، یاغمور. برجه اوراسینی آکلایا ییلیمرم که، سن بویله بر یاغیشک آلتینه نیجه دوشدک؟ بویله لکله آداما سوئوق دکر. پالتارکدا قوری بر ساپ ییله قالماشدر. سن بوتون کیجه نی آچیق هاوادامی اولمشاک؟ — (نه للی) صبرسزلکله جواب کوزله ویردی. (روبهرت) ییلیردی که، او ایضاحات ایستیر. و ییلیردی که، برجه سوزده اولسا دیبه جک اولورسا، اوندا (نه للی) اونی هر شئی سویله مکه مجبور ایده جکدر.

— بلی، — دییه (روبهرت) بر تمکین ایله جواب ویردی. لاکن من ایمی دی دانیشا ییلیمرم. چوق که جدر. ایشه کیتمه دن اول، من هیچ اولمازسا بر ساعت اوزانما لی یام.

— سن ایشه کیتیمه جکسک. — دییه آناسی تر سوزینی کسیدی — دینجه لمه لیسک. بر کون ایشدن قالا ییلرسک. کیت اوزان و ایش حنینده هیچ دوشونمه. یاغیش دینجه لسک، بلکه ده سوئوق دکمه دن قورتارارسک.

— یوق، من تمامیه ساغلامام. — دییه (روبهرت) باجاردینی قدر قایغوسز

جواب ویردی. — سن قورقما. و منی وقتینده اویات. منه که برشی اولما مشدر، بوش بره ایشدن نیچون قالا جاغام. کیت سن اوزان.

آناسی (روبهرت) ک قطعیتینی کوروب، آرتق بر سوز دیمه دی. اوغلی ئوز اوتاغنا کیتدیگدن سوکرا، یاتاغا اوزاندی. لاکن کیتدی کهجه (روبهرت) کحر کینه داها آرتق حیرت ایدیردی.

(روبهرت) ایسه یاتا ییلمه دی. «بو خصوصدا آرتق دوشونمه کی» کسدرمش اولماسینا باقیماراق اوزانوب، (میزی) و اونکلا میشه ده کوردیکی آدام حنینده دوشونوردی. (نه للی) اونی اویاتماق ایچون قاپونی آچدی، (روبهرت) ایلک چاغریشا جواب ویردی. (نه للی) حیرت ایچینده قالدی. چونکه او همیشه چوق برک یاتیردی و اونی اویاتماق چوق چتین ایدی. لاکن (نه للی) ئوز حیرتینی بللی ایتمه دی و هیچ بر شی ده سورمادی. او ییلیردی که، (روبهرت) وقتینده ئوزی هامو سینی قل ایده جکدر.

۱۶. (لوتو وود) دا هیجان

— (نه للی)! نه اولمشدر ایشتمه کی؟ — دییه (میسس جونستون) بر قارا قیشقریق ایله (سینقهر) کیله سوقولدی.

— (میزی مه یلاند) قاچمشدر. (رونده ل) کیلدن قاجوب، کیزلنمشدر . . . کیمسه ییلیمر که، هارایا کیتمشدر.

— (میزی!) — دییه (میسس سینقهر) تعجب ایتدی: — بو نه وقت اولمشدر؟ هارایا قاچمشدر؟ اولا ییلمز! بونلار هاموسی ایدورمادر!

— یوق (نه للی). ایدورما ندر؟ من ئوز آناسیندان ایشتمدیم.

— (میزی) قاچمشدر! یوق، یوق، بو اولا ییلمز.

— نیجه اولا ییلمز! (جه نئی) ئوزی دیدی. — دییه (میسس جونستون) تکرار ایدیر و ئوزینی سوک درجه اهمیتی حس ایله ویردی: بو فوق العاده خبری (نه للی) به برنجی او کتیرمشدر.

— یاغشی، بو نه وقت اولمشدر؟ — دییه (نه للی) بر اعتماد سز لقا سوردی.

— سن بونک دوغری اولدیفینی یقین ییلیمسک؟ آمان هیچ اینانا ییلیمرم که بو نیجه ایشدر!

— یاغشی ئوزک ییل. منه اینانما. فرق ایتمز؛ من آناسینک منه دیدیکینی سویله یرم. (میزی) سراغا کون قاچمشدر. کوندوزدن آناسینک یانینا کیده جکینی سویله مشدر. اوندان اولده خسته ایش. آقشام قایتماش. (میسس رونده ل) او یله ییلمشدر که، (جه نئی) اونی دینجه لمک ایچون ایوده ساقلامشدر. او ایسه او بری کونده

قايتماشدر. اوند (ميسيس رونهل) قيزا نه اولديغيني ييلمك ايچون آدام كوندرمش. قيزك خسته نوب قالدیغینی ظن ایتمشدر. كونده ریلن آدام كلوب، (میزی) نی سوروشدیقا، (جهنتی) نی سانکه ییلدیريم چالمشدر. زاواللی (جهنتی)، لاپ آياق اوسته ئولمشدر. آخ، بويوك فلاكتدر! هله آتاسی بونا نیجه دوام ایده جکدر. او (میزی) نی چوق — چوق سهویردی. اونك بوتون دوشونديکي برچه (میزی) ایدی. ایمدی او نه ایده جکدر؟ آه مصیبتدر، مصیبت! — دییه (میسيس جونستون) یولینا دوام ایتدی: آخر هامویا خبر ویرمك لازم ایدی.

(ميسيس سينقلهر) هيچ بر شي آكلامایارق حیرتده قالمشدی. (میزی) یوق اولمشدر! بو اونك ايچون بوسوتون آكلاشيلماز بر شي ایدی. (جونستون) ك اشاره ایتدیکی کبی (میزی) نك «یولدان ساپماسینا» او اینانمیردی. بر آزدان سوکرا کومور قازیانلار قازمالاردان قایتمالی ایدیله. (نهلی) خوراکی حاضرلاماغا و اوغلانلارینك یوینوماسی ایچون سو قیزدیرماغا مشغول اولدی.

«بو خبری (روبهرت) نیجه قارشیلایاجقدر» — دییه (نهلی) دوشونمکده ایدی. بوتون آنالاریکی، (نهلی) ده ئوز دویغوسيله دویور و ییلدی کی، (میزی)، (روبهرت) ی همیشه دوشوندورور. دوغریدر (روبهرت) و (میزی)، عادتاً ئوز سفلرینك کنجلی طرفیندن یاپیلدیگی کبی، بر یرده کز میرلردی. بونا باقما یارق، (نهلی) یقین ییلدی کی، اونلارک یوره کلری بری — بریله در. و چوق وقت کله جکی دوشونورکن، (روبهرت) ایله (میزی) بی بر آرادا برلشدیریردی.

(روبهرت) ایسدن قایتدیقا (نهلی) اونا هیچ بر سوز دیمه دی. لاکن (روبهرت) یوینورکن و ئوزی ده ماسانی حاضر لایرکن، کوز آلتی اونا باقیردی. (روبهرت) ك یوزیندن ییلدی کی، او؛ بو خبری ایوه قایدیرکن یولدا ایشتیمشدر. (روبهرت) دینمز ئوز كوك فلانل بلوزینی چیقاروب، یوینوماغا باشلادی. (نهلی) آرتق دوام کتیره مه یوب، سوردی:

— سن (میزی) حقیقده کی خبری ایشتدکمی، (روب)؟

— بلی، — دییه (روبهرت) قیساجق جواب ویردی. او، ئوز هیجانینی و سادارمش یوزینی کیزلتمکده چالیشیردی. — من ایشتدیم کی، او (روندهل) کیلدن ایتمشدر. و هارادا اولدیغینی کیمسه ییلیم. بو دوغریمیدر، آنا؟

— بلی، (روب). دوغریدر. لاکن من هیچ اینانا ییلیمیرم، (جهنتی) (روندهل) کیله کیتمش. اونك قایتماسینی کوزله مک لازمدر، بلکه اونا ایش بر آز آیدینلاشا. بو، اونك آنا — آناسی ایچون نه قدر بويوك بر ددددر. من لاپ حیرت ایدیرم. کیم یایر اونا نه اولمشدر.

— بلی، آكلاماق چوق چتیندر. — دییه (روبهرت) لاقید بر سسله تکرار ایتدی: سن نه فکرده سک؟ بر شیدن شهبه ک و ارمی؟

— یوق، (روب)، هیچ بر شی دییه ییلیمرم. بر آزدان سوکرا دیبلهر مین جور مردار شیلر لاقئلدا یاجاقلارددر. هره ئوزی بر تاریخ دوزله لده جکدر. بو، یقین، اولاجاقدر.

— بلی، اونا شهبه یوقدر. هامو دانیشماغا و سوز کزدیرمکه باشلایاجاقدر. لاکن هره ئوز ایشله مشغول اولوبدا باشتالارینی راحت براقایدی، دهاها باقی اولاردی ...

(نهلی) دیشمز ایسه باشلادی. لاکن (روبهرت) ایله چوق دانیشماق ایستیردی.

(نهلی) قابلاری سیلهرک «نیجه باشلامالی؟» دییه دوشونوردی و بر جینکیتی ایله ایستی سویا سالنان هر بر یوشقاب، هر بر قاشیق (نهلی) نك تشویسه دوشدیکینی بر شکایتله آکدیریردی.

(روبهرت) ایسه دانیشیردی. (نهلی) اوننی دانیشیغا قوشماق ایچون نه قدر چالیشیردیه ده، بر شی چیقیردی: او کودك و کوکلسز جوابلار ویریردی. (نهلی) کوروردی کی، (روبهرت) ك قانی قارالمشدر و فکری بو حادثه ایله مشغولدر.

بر نیجه کوندن سوکرا بو حادثه کند اهلی ایچون مراقینی ایتیردی. اونلارک دقتینی ایشچیلرک شخصی یاشایشی کبی باشتا حادثه لر جلب ایتمشدی.

بو آزالق قازما ایشچیلری آراسیندا بويوك تپره نیش وار ایدی. ایشچی حرکتی تکجه اختصاصی دکل، سیاسی بر یولادا کیریردی. (روبهرت سمیلی)، که یرغاردی* و بر چوق باشقا آرامسيز يورولماز آداملار، ایشچیلر آراسیندا برلك دوزلدوب، یکی ایشچی فرقه سی یارادا ییلدیله.

بو، ایشچیلرک فکرینه، خصوصيله کنجلره، بويوك تاثیر باغیشلادی. کومور ایشچیلری اتقاقی ایمدی ملی بر تشکیلات اولمشدی. اونك ئوذی و قوه سی آتیردی. ایشچیلر ینه ده یاقشی بر کله جکه امید ایتمکه باشلامشلاردی. که یرغاردی (لوئوود) ا کلنده (میزی) نك ایتمه سیندن یکی هفته کیچمشدی. ییغینجاق اوتاغیندا میتینگ دوزلدی. کندک بوتون ایشچیلری میتینغه کلمشدیله: (سمیلی) ده دانیشمالی ایدی. هامو بويوك بر مراق ایله اونلارک نظرلرینی کوزله بر: و قاباقچادان هله همکارلار حرکتی باشچیلارینك یکی یولینی تنقید ایدیرلردی.

* (که یرغاردی) اکتیره نك مشهور سیاست آدامیله، (۱۹۱۶-۱۸۵۶). ۱۸۸۰ تهمی ایله قدر کومور قازمالاریندا ایشچی اولارق ایشله مشدر؛ ۱۸۸۲ تهمی ایلدن ایسه رادیکال مطبوعاتدا چالمشدر. ۱۸۹۰-۷ تهمی ایلرده «Laquer Leader» فرته سینی نشر ایتمشدر. هریشیر معدن ایشچیلری اتقاقینك صدری اولمشدر. دو قسانتی ایلرک اولرینده اینانقلی بر سوسپالیست اولمشدر. اونك آمکزیله (Independent Labor Party) ایشچی فرقه سینك اساسی قویلمشدر. ۱۸۹۲ تهمی ایلده او اینك دفعه اولماق اوزره عواملار بالاتاسینا (پارلمان) سچلمش. یوندان سوکرا اینکجه دفعه اولقراق ۱۹۰۰ تهمی ایلده سچالمشدر؛ بوتون بو وقت اوزونی ایشچی فرقه سینك باشیندا دورمشدی. (روسجا یا ترجمه ایده نك حاشیه سی)

(توم دونالدسن) دیردی:

— بوتون بو یازاماز سیاسی ایشلر بزیم نیمزه لازمدر؟ — او، ایشچی حرکتینگ یکی کیدیشینه آچیق دوشمن ایدی: — من همیشه (سمیلی) ننگ طرفیندن اولمشام. لاکن من ایستیمیم که، منی بو سوسیالیزم حرکتینه سوق ایستیلر. من او تیللر، و قولدورلار یوواسینا سوقولماق ایستیمیم. اتفاق نماینده لری اتفاق ایشلریله مشغول اولمایدورلار. بونگ ایچون بز اولارلا حق ویریریک. لاکن اولار نه اولورسا اولسون، بر یول ایله پارلمانا کیچمکی دوشونمکه باشلارلار ایسه، اوندان بزیم ایشلریزمی هیچده دوشونمز لر. اوندان بزیم ایشلریزمی ماهوت آلتینا کیدر. منیمده بویله بر شهبهم وارددر، (توم). — دییه (روبرت) جواب ویردی. اولار بر یرده (که یر غاردی) نی دیکلمکه کیدیردیلر. — دوغریسی من سوسیالیزمگ نه اولدیغینی چوقدا یاقشی ییلیمیم. غزتترلره باقیلاجاق اولورسا، او برشی درکه، من اوننی ئوز اتقایمزده ایستیمیم. لاکن من هله کوزله یرم که، کوریم بو خصوصدا (غاردی) و (سمیلی) نه دییه جکدر. یالکز اولارک دیدیکینی ایشتیدیکدن سوکرا، بر قراره کله جکم.

— بر اقصانا، جانم، ئوز سوسیالیزملریله بر یرده جهنم اولوب — کیتیلر، — (توم) عادتاً چوق حوصله سز ایدی. بونلاری دیرکن ده ئوزیندن چیقمشدی. — من امک حقیق کونده بر یا ایکی شیلینگ آرتماسینی ایستیمیم. منه نیچه آرواد ویره جکلرینه کلدیکده، جهنم اولسون اولارک آروادلاری دا، ئوزلری ده. من ئوزیمگ کینی ساقلاماق ایستیمیم. ایشچی آدم اوچ آرواد ایله نه ایده جکدر؟ بوندان باشقا اولار دینی ده محو ایتمک ایستیرلر. من بر او قدرده دینچی آدم اولدیغیمی دییه ییلیمیم، اما هر حالدا من ایستیمیم که بونا باشقالاری قاتیشیلر. منه دین لازم ایسه، بو منیم حتمدر؛ کیمسه بونی یاساق ایده ییلمز. برده بوراسی وارکه، اولار دینی محو ایتسلر، اوندان آدمالاری نیچه دفن ایده جکلر؟ ازدواج نیچه اولار؟ اوندان هر ایکی اوچ ایلدن بر آرواد دیکشدره جکمیسکز؟ اولارک دیدیکینه کوره چوقوقلاری دا دولت تریبه ایده جکدر. بو تریبه ایولری ایسه، — لاپ هر بر ملعون اوکک آنادان یاماندر. یوق من بونا راضی دکلم.

بویله دانیشقلار ایله اولارک ییغنجاق یرلرینه چاندیلار. اوتاق آغزینانچن دولی ایدی. هر کس؛ سوسیالیزمی مدافعه ایتمه سیله بوتون ئولکده بویله بر کورولتی قوبارمش آدمی کورمک و ایشتیمک ایستیردی.

(روبرت) ییغنجاغک صدری ایدی. بویوک بر هیجانلا بر نیچه جمله حاضر لایردی که، میتنی آچسین. او، کلنلرک یانیندا ئوز آرقاسینی یره وورماق ایستیمیردی. بورادا اونگ دائمی مطالعه سی اونا بویوک خدمت کوستردی. (روبرت) ئوز مختصر نقلینی دییوب، دیکلمکه حاضرلاشدی. بو کیچه اونگ ایچون بویوک بر حادثه ایدی. (که یر غاردی) نی کورنجه، (روبرت) دوشوندی که، معنوی استقلالینگ

بوندان داها آیدین بر تظاهرنی تصور ایتمک چوق کوچدر. او هوندور و دوزگون بویلی بر آدم ایدی. کوزلری جور و قوت ایله دولی، عین زماندا حلیم و مرحمتلی ایدی. تمکین و وقار ایله دورماسی، او یله ییل اونگ «من کیمسه بویون اکسدرم» دیمه سی ایدی. لاکن اوندان کوبودلق و لوغالق آدینا هیچ بر شی یوق ایدی. عکینه اولاراق اونگ بوتون وارلغیندا بر یاقشیلق، بر مرحمت و بومشاقق دویولور، و سانکه بونلار اوننی ساروب، اونکلا علاقه به کیرنلر ده مطلق تاثیر ایدیردی.

اغتشاش ساچان تبلیغاتی حقیقده آغیزدان — آغیزا، دیلدن — دیله سویله ن قورقونچ ناغیلار بوتون دیکلینلرده بر دوشمنک روحی یاراتمشدی. بو، کیزلی بر دوشمنک ایدی. لاکن ایلك بر حادثه پاتلاماغا و آرایا چیقماغا حاضر ایدی. ییغنجاغ کلنر، (سمیلی) نی بر التقاتله دیکلیدیلر، سوزینی کسیریدیلر. حتا ایشچیلرک معروض قالدیقلاری حقتلار حقیقده دانیشیرکن، اوننی آتیشلادیلاردا. هامو (غاردی) ننگ دانیشاجاغی وقتی بر ساکتکلکه کوزله یردی. (سمیلی) دن سوکرا (غاردی) چقیدی. نطقینگ اولینده او بر آز دوتولور و دایانیردی. دیکلینلر بونگ ناطق طرفیندن اولاری آلداتماق ایچون ایشلن خصوصی بر اصول اولدیغینی دوشونوب، داها دا شهبه لندیلر.

ایشته (لوئوود)، سوسیالیزمی برنجی دفعه اولاراق بویله بر محیطده ایشتیمشد. بر آز کیچنجه ناطق موضوعیه هوسلنوب، داها سربست دانیشماغا، بر آز سوکرا ایسه، یالکز مسلسل دکل، حتا چوق کوزله دانیشماغا باشلادی. دیکلینلرک ئوز ایسته کلرینه مخالف اولاراق؛ ناطق اولاری ئوز قوه سیله ئوزنه تسلیم ایدیردی. ایشچیلر دقتله دیکلیر، هر بر حرکتینی دقتله تعقیب ایدیر و اونگ جاذبه سیله بومشالاراق بر آزدان اونگ تاثیر آلتینا کیچیردیلر.

(روبرت) تمامیه تسلیم اولمشدی. ناطقک دیدیکلری، کوستردیکلری او قدر ساده، او قدر آچیق، او قدر آیدین و شهبه سز ایدی که، ئولکه ننگ بوتون کندلرینه و شهرلرینه (غاردی) کبی آدمالار کله ایدی، او زمان بر نیجه ایلدن سوکرا، — او شهبه ایتیمیردی — ایمدیه قدر خلیا حساب اولونان، یاشایشا کیچیریه ییلیردی. اونا بویله کلیردی که، حتا وارلیلار و خلقک حقیقنی زورلابانلار ئوزلری ده بو شهبه سز حقیقت ایله راضی اولوردیلار. اولار بو حقیقته قارشى لاقید قالا ییلمه یوب، باشقا لاریله بر یرده عمومک فایدا و سعادت ایچون ایشلمکه باشلاردیلار.

او ئوز کنجکلینگ قیزغین تله سیکلکیله بوتون ئوز حیاتینی، حیاتینگ هر بر دقیقه سینی (سمیلی)، (غاردی)، و کوزله کلجک ایچون مبارزه آپاران باشقا بویوک آدمالارک کومکینه ویرمکی کسیدیردی.

میتنغ، دیکلینلرک کورولتیلی تقدیر و آتیشلاریله یتدی: هامو؛ (غاردی) ننگ غزتترلرده تصویر ایدیدیککی کبی، هیچده آکلماز یازاماز بوش بوغاز بر کوچه

— (میزی) دن هلهده بر خبر یوقمی؟ — اونك سوزلری کوزلمز اولمالاريله
(روبرت) ی، سانکه شایرندی.

— هله بر شی یوقدر. — دیه (روبرت) تکرار ایتی. عین زماندا ئوز فکر
لرینی حقیقی حیاته قایتارماغا چالیشیردی.

— پولسده (جہنی) یہ نه دیمشکر؟

— اونلار هیچ بر شی یلمیرلر. اونلاردا بزیم ایشیدیکلریمیزی تکرار
ایدیرلر. پولس ایکی هفته آختاروب هیچ بر اینز بولماشدر. (مستور روندهل)
غزته لرده اعلان وبرمشدر. لاکن منجه بونلارک هاموسی فایداسدر. چوق احتمال که،
بز اونی بر داها کورمیه جییک. (میزی) ئوز یاقین آداملارینی اینجیدنلردن دکلسر.
او یاقشی ییلیرکه، آتا — آناسی اونی نه قدر سهویرلر و اونلار نه قدر آغیرلق
چکیرلر. (مہتیو) و (جہنی) نك یوزلرینہ باخماق اولمیر.

— بلی، اونلارا یازیم کلسر. (مہتیو) نك (میزی) نی نه قدر سهویدیکینی ییلیرم...
آرانی بر سکوت ساردی. بو سکوتی بوزماق و بر شیلر سوبلمک ایچون
(نہلی) سوردی:

— سیزک بو کونکی میتینگز نہ ایدی.

— آخ. بو کوزهل بر میتینگ ایدی، آنا. — دیه (روبرت) تر جواب ویردی.
و بو کونکی کوروشلرینی خاطرلاینجا کوزلری پارلادی. — (سمیلی) سنی سورو
شوردی. صباح سحر سنکه کوروشمکه کله جکدر.

(نہلی) سهوینہرک دیدی:

— او، او منی خاطرلایم؟

— بلی، هله آتامی (غاردی) ایچون او قدر تعریفه یردی که... (سمیلی)
کوزهل بر آدامدر. من اونی چوق سهویرم.

— بلی، (روبت) من ده بونی چوق سهویرم. او ایشیلرک حقیقی دوستیدر.
او (غاردی) نیجه آدامدر؟

— او بوتون کوردیکیم آداملارک اک یاقشیدر. — دیه (روبرت) بو یوک
بر روح بو کسکلکیله جواب ویردی. سن اونک سوزلرینی ایشتمش اولسا ایدک، آنا!
حیف که آروادلار بیفنجاقلارا کیتیرلر. برجه سن اونک دانیشیقلاینی ایشتمش
اولسا ایدک... قطعی، جسور، سرست؛ هاموسی او قدر آیدین که... اونک سوسایلزیم
حقیقندہ دیدیکلرینی دیکله دیکدہ، بورادا (غاردی) حقیقندہده سوسایلزیم حقیقندہده
سوبلہنن اویدورمالارا اینانمش اولدیفی ایچون، آدام لاپ اوتانیر. (نہلی) ده ئوز
طرفیندن چوق مراقلاوب دیدی:

— اوندا من سنک بو قدر یاقشی بر آقشام کیچیردیککه چوق شادام. منده
قل ایتسه نه، (روبت)!

تبلیغاتچیسی اولمادیفینا حیرت ایدیر، اونک؛ ایشیلرک احتیاجینی یاقیندان ییلن و
آکلایان بر رهبر اولدیفینا سهوینیردی. ایشیلرک دوشونمشلردی که، (غاردی)
اونلارک احتیاجلارینی ییلدیک کی، فکر و دیله کلرینده اونلارک ئوز سوزلریله
دیه ییلیر، و ایشیلرک حیاتیندا حفسزلق توره دن سیستم ایله باریشماق و بو یولدا
هیچ بر گذشته کیتمک ایستمیر.

(توم دونالدسون) و (روبرت) بر یرده میتنندن قایدیدریلار.

— یاقشی؛ (توم)، ایمدی سن نه فکرتده سئک؟

— بو، دوغریسی، بو یوک بر شی در (روبین).

— یاقشی، او اوچ آرواد حقیقندہ سوزک نہ در (توم)؟

— براق، (روبت)، سن ده آدمی سانجما. من اوتاندیفیمدن سیچان ده شیکینه

کیرمک ایستیرم، منہ اوله کلدی که، من قدیم تورات دورلرینده یاشیرام. قارشیمدا
قوجا عیسا دورمش تقصیرلری آچیر و ظالمیره لعنت اوقو بور. بعضادا او؛ یکی
حیاتک خلق ایچون حاضر اولدیفینی و ترلکله یکی بر افق آچیلجاغینی، یکی بر
کوش پارلا یا جاغینی بزه ییلدیرمک ایچون کلمش (بوحننا) یہ بکزه یردی. (روبت)،
بونلار هاموسی سوک درجه کوزهلدر. و بو کوندن اعتبارا من سوسالیستم! من همیشه
ایشیلری ازلر ایلہ مبارزه آپارمشم. برجه (غاردی) نك دلی منده اولسا ایدی من
بو ساعت بوتون ئولکهنی دولاشوب، بوتون بو ایشلر حقیقندہ تاکری حقیقینی خلقه
سویله ردیم. امان آلاہ! (روبت)، بو لاپ کلسادا ایشیدیکلریمزدن، کوردیکلریمزدن
و دویدیکلریمزدن دا یاقشی ایدی.

— بلی، بو چوق مراقلی ایدی. من ایمدی سوسایلزیم حقیقندہ اوقویاجاغام؛ منہ
بو یله کلبکه، اوقونماغینا ده کبر.

— من ده اوقوماق ایستیردم. من اوچ — دورت کتاب آلمشام دا. ایمدی ایسه
اونلارک هاموسینی بردن یوداجاغام. بو کیجه بزه سانکه یکی بر دنیا، یکی بر
عالم آچیلدی. من سوک درجه سهوینیرم، (روبت)؛ من آراسی کسلیمدن کزوب، بو
خصوصدا هامویا سوبلمکه حاضریم! دیه سئک، ایوه کیدوب، یاتماق لازمدر. صباح
تردن ایشہ کیده جییک. ییلیرمیسک اونا ایشده لاپ باشقا بر جور اولایله یردی. اگر...
اونلار بو یولهجه یکی فکرلر، یکی آکلایشلار ایله دولی اولاراق قاینار بئینلہ
آیریلدیلار. (روبرت) ک خیالی یکی و آزاد دنیانک کورونوشلریله مشغول اولاراق،
ایوه کیتدی. بوره کی برجه شی ایستیردی: (غاردی) کی بر ناطق اولماق و
بوتون حیاتی ایشیلر اوغوریندا مبارزه یہ حصر ایتمک!.

ایچری کیر نیجه (نہلی) دیدی:

(رۇبەرت) بوتون آيدىنلىقىلە زھىنە سانجىلوب، بوتون عمرىندە اونودولماز قان بو سوزلرى آناسىنا آكلاتماغا باشلادى.

۱۷. (مىزى) نىڭ قاچماسى

(مىزى)، (رۇندەل) كىلدن چىقىركن كوزەل بر ياي آقشامى ايدى. هوا آچىق ايدى. غرىبە، آنسز آل بر شرىد كورولوردى. (مىزى) ئوز آناسىنىڭ يانىنا كىتدىكىنى سويلەب، چىقمىشى. چولدن كىچن جىغىر ايله، (مىزى)، ياقىنداكى كىچىك ستاسيونا كىدىردى، اورادان، (ئەدىنبورغ) كىدن آقشام قطارىنا مىنىن. تز — تز كىتمك اىچون كوجى يىشمەجىكىنى بىلدىكىدن، ابودن چوق تز چىقمىشى. چونكه ئوزى خستە ايدى. قىزدىرما بوتون وارلىغىنى تىترەدېردى. شېهە اوياتما ماق و سوك هفتەلردە كى ضعيفلىكنە كىمەنىڭ دقتىنى جلب اىتمەك اىچون، او (رۇندەل) كىلدە اىشلەمكە دوام ايدىردى. (پىتەر) بر نىچە كون قاباق كىدوب، ايمدى اونىڭ اىچون هر بر شىئى حاضرلامشى. ايمدى بو سوك آدىم ايدى. كىچمش حيات ايله علاقىسى ھىمىشلەك قىربىلدى. او خستە اولدىغىنى بىلدى. لاکن (ئەدىنبورغ) دا ساكجە معالجه ايتىردىكىدن سوكراتىزلكلە ساغالاچاغىنى و هر شىڭ ياقشلاقلا يىتوب، كىدەجىكىنى دوشونوردى. بلكە استراحت و دكىشىكلە هر بر درماندان ياقشى كومك ايدە بىلەر. بدىنى محكملىدىكىدن سوكراتىزلىنى بىكى موقە حاضرلاماق اىچون يورەكلە چالشاچاغىنى دوشونوردى.

(مىزى) قطارك حركىتىدن بر دقتە اول ستاسيونا كلوب، تامامىلە بوش بر قوبەبە كىردى. بورادا راحت اوتوروپ، دىنجەلەجىكىنى سەوينىردى. قطار حرکت ايدىنچە، بردن اونى بر قايتماق آرزوسى ساردى. كرى ايوە... كورولورگە، او نە ايتدىكىنى آنجاق ايمدى — اونى اسكى حيات ايله سارمش سوك ساپ قىرىلدىغى دقتەدە — تامامىلە آكلامشى. (مىزى) بلا اختىيار آياغا قالقدى. سانكە يره آتىلماق اىستەردى. لاکن قطار آرتق بوتون سرعتىلە قاچىردى.

(مىزى) دېوانىڭ اوستىنە دوشوب، ئولى كېي قالدى. او دىمىر يولى ايله ايلك دفعە ايدى، كە، اوزون يولا چىقىردى. هر شى ئوز يىكلەكىلە اونى تىجىلندىرىدى. اونىڭ اوللرى ياپدىغى اك بوپوك سياحت — قومشىداكى ياقىن قىسچەبە كىتمەسى ايدى. اورايا كىتمك اىچون وىرىلن بىلىتەك دەرى آلتىچا پەنس ايدى. ايمدى ايسە او (ئەدىنبورغ) كېي بوپوك بر شەرە كىدىردى كە بونا قارشى (مىزى) سادە لوح، تىجرەسز بر كىند قادىنىڭ قورقوسىنى دويوردى. (مىزى) تىترەر و كىتدىكىجە داھا آرتق بر سوتوقلق حس ايدىردى.

(ئەدىنبورغ) دا اونى نەلر كوزلەر؟ بردن (پىتەر) اونى ستاسيوندا قارشىلا مايدى؟ اوندان ياد و غرىب بر شەردە اونىڭ باشىنا نەلر كەلەچكدر؟ بردن (پىتەر) خستە لنوب، كەلەلمەدى؟ بلكەدە او، بونلارك ھاموسىنى يالاندان بويە دوزەلتمش و ھىچ اونىڭ آردىنجا كەلمەيەچكدر؟ آكلاشىلماز قورقولار يورە كىنى كىمىرىدى. بو وضعىتلە او؛ واغوندا اوتورمش ايدى. كىتدىكى بر نىچە ساعت اونا اوزون بر كون كېي كلدى. (ئەدىنبورغ) ەكلنچە بر طرفدن اصل خستەلكدن، بر طرفدن دە تصور ايتدىكى قورقولاردان بوسوتون جانى اوزولمىش ايدى. آغىر آغىر قالتوب، حرىص باقىشلار ايله (پىتەر) آراباراق مىنىكلەر دالغاسى آردىنجا كىتدى.

— من بورادايام، (مىزى) — دىيە (پىتەر) اونىڭ قاباغىندا دىكىلوب، بر سەوينجە سويلەدى. (پىتەر) ك سىنىدە صىمى بر سەوينچ دويولوردى. (مىزى) اونىڭ ئوز سوزى اوستىندە دورماسىنا سەوينەرەك بر چوجوق كېي اونا دوغرو آتلىدى.

(پىتەر) دىدى:

— من فایتون دوتمشام. سن دوزىرى. بىز اىمدىچە كوچەبە چىقوب، سوكراتىزلىك دىنچىرىق.

(مىزى) نىڭ فایتونا اوتورماسىنا كومك ايتدى، ئوزىدە اونىڭ يانىندا اوتوردى. — (غروسماركەت) — دىيە فایتونچىيا تاپشىردى. فایتون حرکت ايتدى.

(مىزى) من سىڭ اىچون بالاجا بر منزىل دوتمشام. و بىكى يره آلىشانادىك سەنە كومك اىتمك اىچون بر قادىن دا چاغىرماشام. من هر آقشام كەلەجىم؛ سىڭ مشغو لىتىركى اداره ايدەجىم؛ ايلك وقتلر من ئوزىم سەنە درس وىرەجىم؛ بىز بر يردە مسعود اولارىق. دىكىمى؟ — (مىزى) نىڭ يىكىدن اوسكورمەسىنى كورىنچە علاوہ ايتدى: — لاکن سەن هر شىدن اول ئوزىنى ساغالتمالىسىڭ. سەن بىرەك سوتوق دىكىمشىر. ياقشى كە، قوجا مەنە چوق پول وىرمىشىر. قورقولاجاق بر شىمىز يوقدر.

فایتون داىاندى. (پىتەر)، (مىزى) يە كومك ايدوب فایتوندىن دوشورتىدى. الىندن دوتوب، پىللەلر ايله آپاردى. پىللەلر ايله قالدىقچا، قالدىلار. سانكە بو دىرمانمانىڭ سوكى اولماياجاقدىر. نھايت (پىتەر) بر ميدانچايا چىقان بر نىچە قابو دان بىرىنك اوكىندە داىاندى. (مىزى) نىڭ چوقدان قىسى دوتولمىشى. آياقلىرىنى كوچ ايله تېرەدېردى. قابو آچىلدى، (مىزى) كىچىك بر منزىلچىكە كىردى. بورا، بر اوتاق و بر مطبخدن عبارت تمىز؛ سادە دوشەنىكىلى، و چوق ياپشىقلى بر منزىل ايدى.

اىچرى كىرىركن (پىتەر)، (مىزى) نى، حلېم و نوازىشكار باقىشلى قوجا بر قادىنلا تانىش ايدەرەك دىدى:

— بو منىم منزىل خانىمىم — (مىسىس رامساي) در.

(میسس رامسای)، (میزی) یہ شاقاسینی چقارماق ایچون کومک ایتدی. و برنیچه یاقشی سوز دیدی. (میزی) بر یونگونک و سبجاقلق حس ایتدی.

(میسس رامسای) چای تدارک ایتمه لیدیر نن، (میزی) سورشدی:

— منیمله یاشایاجاق قادین بومیدر؟

— بلی، بو منیم منزیل خانیممدر.

— او همیشه بورادامی یاشایاجاقدر؟

— او، سن ایسته دیکک قدر قالاچاقدر. اونسز کچینه ییله جککی کورنجه، منه سوبله. او قایدانادک اونک ئوز منزیلنه، قیزی باقاجاقدر. بو شقتلی و دوغرو بر قادیندر. سنه کومک ایتمک ایچون هیچ بر شیدن چکینمز.

— بس سز... بس سن بورادامی یاشایاجاقساک؟

— اوراسی سندن آسیلی در، (میزی) — دیه (پتەر) جدی بر وضعیتله جواب

ویردی. — طبیعی من ئوز آروادیملا یاشاماغی ایسته ردیم. چونکه صباح بز ازدواج ایده جییک. لاکن سن تک یاشاماق ایسته بر ایسه ک من پانسوندا قالا ییله رم و آفشاملار یانکا کله رم.

— سن بورادا اولور ایسه کسه، او نیه لازمدر؟

— بونلارک هاموسی سندن آسیلی اولاجاقدر، (میزی). بلکه بر نیچه هفته اونو سنه کومکچی قویماق لازمدر. او وقته کبی سن ده سوئوق دکمه دن ساغالارسک. هر حالدا سن بو خصوصدا کیجه دوشونوب، صباح ئوز قرار کی منه سوبله رسک.

(میسس رامسای) ک کلمه سی دانشیغی کسدی. چای حاضر لانمشدی. و برلشمه لری چوق تحاف اولان، هله نیچون برلشمه لری بللی اولمایان اوچ نفر ماسا کنارینه اوتوردی.

(میزی) اشتها سز ایدی. یورغونلقدان هیچ اوتورا یلمیردی. و تر یاتاغا کیرمک ایسته بردی. (پتەر) قادینلاری تک بر اقماق ایسته دی.

کیدیرکن (میزی) یہ دیدی:

— من صباح ساعت اونک یاریسیندا کله رم، (میزی). سن حاضر و سهوینجلی اولمالیساک. دیونجا یاتکه، صباح یاقشی اولاساک.

(میزی)، (میسس رامسای) ایله قالدی. بورادا هر شی اونک ایچون تحاف و یابانچی ایدی. متمادی کورولتی، کوچه لرده فنه لرک پارلیتسی، یوکسک ایولر، بری — برنک اوستینده بری — برینه بکزر مرتبه لر، کورولوردی. ایوک آرقا سیندا ایسه، یاماچ اوزه ربنده داها بر چوق ایولر دیکلمش ایدی که، هاموسیندان یوکسکده بوز و دوتفون بر شاتو (عمارت) دایانوب، دینمز — سوبله مز آشای — شهره باقیردی. (میزی) پنجره اوکینده چوق اوتوردی. کوچه دن سرخوش بر چنجلک باغیر تیلاری، کیشیلرک سوکوشی، قادینلارک چیغیرتسی ایشیدیلردی؛

بو آرالق کوچه نک سوکیندا، کیم ایسه اوقوماغا باشلادی. و ئوز نغمه سیله بو باغیر تیلارک هاموسینی ئورتدی. اوقودیفی اسکی بر شوتلاند هاواسی ایدی. نه قدرده (میزی) یہ تانیش ایدی! اونک بو دهشتلی شهرده کوردیکلرینک و ایشیدیکلرینک اک کوزه لی بو ماهنی ایدی. بو کورس سهویملی تانیش سوزلر اوقوبوردی. (میزی) نک یوره کی فونده ایله ئورتولمش دوغما تپه لره، دهره لره و چولره اوچدی.

«آپار چوبان سوریلری، آپار داغلار آردینا،
اوردا دوزلر کینمشدر چیچکلردن آل دونا؛
چشمه اوقور، کیزلنرک کوك یاپراقلار آلتینا
من ده سنی اورالاردا کوزله یرم سهودیکیم».

آناسی همیشه بر آز کیفلیرکن بوماهنی نی اوقوردی. او، چوق آز بویله اولوردی. لاکن آرا — سیرا معاش ویریلن کون، (ئه ندریو مارشال) و (پتەر په خ) ایله ایچمکی ئوزینه مساعده ایدهردی: نوبه ایله هر بری دیکرینی قوناق ایدهردی. اونو مسعود ایدوب، چکدیککی آغیرلقلاری اونوتدورماق ایچون بو قدر کافی ایدی. (میزی) آناسینی چوق آز کیفلی کورمشدی. او، چوق چالیشریدی که، چوجوقلار اونو کیفلی کورمه سینلر. لاکن بعضاً یکی ایله، ایشلر بردن یاقشیلانمشدا، او یولداشلاریله بر آز چوق ایچمکی، سهوینچ و کولمه لی اولماغی ئوزینه روا کوروردی. بویله زمانلاردا (میزی) نک آناسی اونو دانلاماغا و اوتاندیرماغا باشلار دی. او ایسه، آروادینک بوتون دانلاقلارینا بو اسکی شوتلاند ماهنيسینی اوقو ماقلا جواب ویریردی:

«من اورادا کزه جکم، چشمه لای — لای چالاجاق،
منیم یاریم سورسیله کلوب، منی بولاجاق
منی کوروب، تانییاجاق، بوینما قول سالاجاق
سویله یجک سنی سهووب، ایزله یرم سهودیکیم».

او، ئوز آروادینی قوجاقلایوب، اسکی ماهنینک هاواسی ایله گوبود بر رقصه هر لندیریر، و دانلاقلارینک سیلایینی، محکم بر ئوپوش ایله دایاندیریر، بوندان سوکرا ینده ئوز سهویملی ماهنيسینی باشلایردی:

«آپار چوبان سوریلری، آپار داغلار آردینا،
اوردا دوزلر کینمشدر، چیچکلردن آل دونا؛

چشمه اوقور كيزلنەرك كوك باپراقلار آلتينا
مزدە سنى اورالاردا كوزلەيرم سەودىكىم».

ماھىنىڭ سوزلىرى بويوك و دەشتلى شەرك كوچەسىندىن اوچوب، پنجرەدىن
(مىزى) نىڭ ياتىنا كلىردى. (مىزى) يەيدىن ئوز ابولرىنى، كىندىلىرىنى و دوزلىرىنى
كوروردى.

بو آراق (مىسسى رامساى) اونىڭ كوز ياشلارنى كوروب، سوردى:

— نە وار، عزىزىم، نە وار؟ (مىستەر رۇندەل) ھەر شىئى مەنە سويلەمشىدۇر. اونوتما
يەزكە، مەن سىزكە دوستىم. و بوتون يورە كىمەلە دىدىكىزە شرىكم. — مەن بىلىم،
سىزكە دىدىكىز چوقدر. لاكن (مىستەر) ياقشى يورە كلى، نىچىب بىر كىچىدەر. او سىزە
قارشى نوازىشكار و حلیم اولور. مەن بونى بىلىم. آغلاما عزىزىم، ھەشى دوزە لوب،
ياقىشلاشار.

لاكن سرخوش بىر كوچە خانىدەسى طرفىندىن اوقونان اسكى ماھىنىڭ سوز
لىرى، بو يالكر قىزك يورە كىنە اوپلە بىر قوتلە توقونمىشىدۇ كە، ماثور آدالارىنا، يادا
آفرىقا و حشىلرىنىڭ ياتىنا سوركون امرى بو قدر آغىر تاثير ايدە بىلمىزدى.

فوندى كولىرى ايلە ئورتولمىش دوغما تەلرەك اتكلرىندە كىچىردىكى اوزون
ايلار، يەيدىن كلوب، كوزىنىڭ او كىندىن كىچىدى. چولە كى سورىلەر، و چوقوق
ايلرىندە اونىڭ اچون دادلى لاي — لاي لار اوقوبان كىچىك چشمە يادىنا دوشدى؛
او زمانلار بوتون دىنا خياللار و فسونكار ناغىلار ايلە دولى ايدى. بىردىن دىدلىرىنىڭ
جوشغون ھىجانلارى اچىندە (مىزى) قوجا قادىنىڭ بونىشى قوجاقلادى و ئوز
قورقۇلارنى، غىملىرىنى و شەھلرىنى دولاشىق سوزلر ايلە اونا سويلەمكە باشلادى:
— ساكت اولكر—دىيە (مىسسى رامساى) اونىڭ ساچلارنى و پورتىش ياناقلا

رىنى اوقشايدى. — ساكت اولكر عزىزىم. سىز اوزانوب، ياتمايسىز؛ بورغونىسكز.
ئوزكىز — ئوزكىزى اوزورسكز. سىز بويلەلكە خستەلەرسكز.

— اوخ، اكر آتام ھارادا اولدىغىمى بىلسە ايدى — دىيە (مىزى) كوز
ياشلارنى آقىدېردى. — او، كىچەلر آغلاياچاق. ھەلە آتام... اوخ، اكر اونلارا
يالكر اوراسى دىيىلسە ايدى كە، مەن ساغام، مەن بىر شى اولماشدىر... اوندا دىد بونكول
لشمىش اولوردى.

— داھا بىدەر، عزىزىم. سىز بو فكلرلردىن خستەلەرسكز. فكلر كىزى داغىتماغا
چالېشكر و اوزانكر.

— يوق، يوق. آتام بونا دوام كىتىمەز! او اوپلە بىلەجكدر كە، مەنم باشىما بىر
فلاكت كلىمشىدۇر — دىيە (مىزى) آرامسىز آغلايدى.
(مىسسى رامساى)، (مىزى) نى چىتىللكە ساكت ايدوب، ياتاغىنا سالىدى و آرىق

اوبوياجىغىنى اميد ايلە؛ يان اوتاغا كىتدى: لاكن او متمادىا (مىزى) نىڭ ئوسكور
دىكىنى، ياتاقتا قوردالاندىغىنى و آغلايدىغىنى ايشتىمكە ايدى.

(مىزى) اوزانوب: قاجدىقدان سوكر (لوتوود) دا اولاجاق مىخلف صحنە
لرى ئوزىنە تصوير ايدىردى — كىندە نە قدر اويدورمالار و دىدى — قوديلار اولار
چاقدەر! (مەق روبرتسون)، (جەن فلەمىنگ)، (لېزى جونستون) و باشقا خالا
چىقارلار اونىڭ خستىدە سويلەيەجكلرىنى و نە كىبى داستانلار اويدوراچاقلارىنى چوق
كوزەل بىلىردى، لاكن آناسى اوپلە دوشونمىز: آناسى اونى سەيردى، بو سەوكى
سادە و عادى ايدىسەدە — ھەر حالدا خالص آنا عشقى ايدى... قايتماق ايسە، آرتق
ممكن دكلدەر... بو اولاماز...

سحر ك ئوزىنە كىبى (مىزى) چاپالادى، ئوسكوردى و ايكلەدى. (مىزى)،
(روبەرت) ى خاطرلار كىن سحر آرتق آچىلوب، يوز ايشىغى آغىر — آغىر پنجرەنى
اوخشاماقتا ايدى.

او، (مىزى) نىڭ او كىندە اوتورمىشى. و او (روبەرت) ك كوزلىرىنى آچىق —
آيدىن كوروردى. بو كوزلردە غم، تەمت، و برابر ياشانمىش كىچىش كونلرى
خاطىرلاردان اشارەلر دىبولوردى. (روبەرت) اونىڭ ياتاغى ياندىنا آياق اوستە
دورمىشى. كوزلىرى سانكە دىيردى:

«(مىزى)، (مىزى)، نە سەن بويلە ايتدىك؟»

بونلار ك ھاموسىنا دوام ايدە بىلمەيوب، (مىزى) بىر ھىجانلا باغىردى. بو
چىغىرتىيا (مىسسى رامساى) كلوب، (مىزى) نى قىزدىرماقتا سايقالار بىر حالدا
كوردى... (مىزى)، (روبەرت) ى و آناسىنى چاغىرىر، و (مىسسى رامساى) ك
آكلايامادىغى بىر چوق شىلردىن بحث ايدىردى...
سحر (بىتەر) ئوز آداخلىسىنى آغىر بىر خستەلق اچىندە كوردى.

۱۸. مەغ ك دەلىلكى

سحر سحر (جوق) قازمادان ايوب ھارا كىدىرىكن، (مەغ روبرتسون)
اونى ئوز ابولرىنە سوروكلەمشىدى. ايمىدە اونا مراحىتلە دىيردى:

— بىرچە مەن بىلىمك ايستەردىم كە: سەن نە اولمشىدۇر.

— ھىچ بىر شى. — دىيە (جوق) سوئوق و لاقد اولاراق جواب وىردى. —

بىنە بو نە حكايتدۇر؟

— دىمەلى، (جوق)، سىنچە ھەر شى ياقشى و ئوز بىرىندەدر اوپلەمى؟ خىر

مەن ھەلە او قدردە عقلسىز دكلم. كورۇرۇم. سىڭ كەللە كدە نەلر اولدىغىنى مەن، چوق،
ياقىشى كورورۇم.

— بلکہ داھا ئوتەبى كورورسك؟ — دىيە (شەيكەر) آجقلى بر كونوشلە سويلەدى و سوتوق بر باقىشلا اونا باقوب، علاوه ايتدى:

— ياقشى، نە ايستەيرسك؟

— سانكە سن ئوزك يىلمىرسك و هلە بو ساعت كوكدن دوشمىسك؟ بوكون (سانتى) كىدىركن. پودراتار حقىندە مە سويلەدى... تولكىلك ايستەمز. — من هامو سىنى يىلىم.

— من هيچ يىلمىرم سن يە بوكون نە دوقولدايرسك؟ — دىيە (شەيكەر) جواب ويردى. سانكە او، قادينى آجقلاندىرماق و داھا آجىق سويلەمكە مجبور ايتمك ايستەيردى. — من هيچ آكلامىرام سن يە نىچون ياقامزدان ياپىشمىسك. — آھا، آكلامىرساك؟

بوتون بادالافلارنىڭ بوشا چىقىدىغىنى كوردىكجە قادينىڭ آغىرلىغىدا ايتردى: — من چوقدان بر شىئىن شەھەلىرىدىم. سن اوچ ھتەدن چوقدركە، بوقسك. اوللرى هيچ بر وقت بويلە اولمامشدر. و من سنك هر كىجە (توم غرەنغەر) كىلە كىتىدىكىنى كوروردىم. نىجەدەر. من ايكى ايلە ايكى نى برى برىنىڭ اوستىنە قويا يىلەرم. سن اوپلە يىلىرسككە؛ بز (سانتى) نىڭ پودراتالارى نەدن ايتىردىكىنى و (توم غرەنغەر) ك اوتالارى نىچون آلدىغىنى آكلامىرىق! خاير. يىلىرم — دىيە قادين باغىردى. — من يىلىرم بوكىمك ايشىدر! هاموسىنى يىلىرم. البته. ايمدى بللى ايشدر. بالاجا (لىبى) داھا عزيز اولاجاقدىر. ياراماز قادين ياپىشقان كىي ياپىشمشدر. يوزىندن حىسزلق ياغىر. كىمەنك تايى دكل. يوزىنى يان دوتور. كوياكە بوكىم يىلىر نە ايش. يانىندان كىچىك اولمازمش. يىلمەمشىك. سن طبعىيە اوپلە يىلىرسككە، او هيچ مال ساتان (بىللى بروقولود) نى تانىمىر. ئوزىنى دىنج و حىالى آپارمشدر. بويلەكە، دوغما كىندىن قاچماق لازم كىمشدر.

— ئە، جەنم اول سن دە! اوندان مە نە وار؟ — دىيە (شەيكەر) (مەغ) ك سو كوش سىلانىنى كىدى.

— آھا! سەن نە وار. ھە؟ اوندا من سەن توختاقق وىرىم: سنك (لىبى) ك چوق يوزلر كورمشدر. سن برىنجى دكلىك. او (بىللى بروقولود) ايلە چوق مشغول اولمشدر. آخردا كىسەسىنى بوشالدىقدان سوكر، ترك ايتمشدر. ايمدى ايسە اونىڭ آپى چوق قازاناچاقدىر. او پودرات آلمشدر. (شەيكەر) دە، اونا، قوناق كىدە جكدىر. انىك — كىرشانلى اوغرى؛ شورتنى. او هلە يىلىرەكە، من اونى تانىمىرام! من اونىڭ دباخدا كونونە بلدم. اونىڭ پىرتداشلىق بولمانى، مودالى تومانىنى، دوكمەلى چكەمە لىزىنى دە چوق ياقشى تانىرىق. ياراماز لەوھەند. — (مەغ) چىلدىرمىشى؛ سو كوش سىل كىيى آقپىردى.

— خىر. چىرمالاندى، دوشدى اورتايبا. جەنم اولوب باشىمدان آچىلسانا.

— (لىبى) يە بىكزە مەدىكك اىچون، يانىرساك. او حىقى بر قادين، بالاجا بر بالادىر. ھەدە عقلىدەر. ئوزىنى ساقلايا يىلىر. كىچىك ياپىشقلى، تەمىز. — (مەغ) ي قىلى صورئەدە آجقلاندىرماق اىچون، دوداقلارىندا طغەلى بر كولوش كورولدى.

— من سە قارشى نە قدر نوازشكار ايدىم، (جوق). آخر من...

— اوپلەدەر، اما بونا قارشى سەدە ياقشى موزد آلدك. — دىيە (شەيكەر) اونىڭ سوزىنى كىدى. — من حىكى كافى قدر وىرمشم. يىلمىرم يىكىدن نە چىغىر — باغىر سالىمشاك.

— ياقشى موزدا! مردار حىوان. سنك يورەكك قاپ قارادر، ملعون. ياقشى موزدا! سەدە ئوز موزدكى آلارساك، بىرتىجى حىوان. آرتق آند اىچەرمكە، سى مكافاتىز براقمارام... سەن هلە يىلىردىككە، مەنى آندەك، هر شى يىتىدى كىتىدى... من سە اوپلە موزد وىرەرمكە،... هيچ قىامەت كىي اونوتمازساك... ئوز «ئىزىرىكك» يانىنا كىدە يىلىرسك. اونكلا برابر جەنمك دىيىنە باتك و اورادا بر ىردە كىف چكك. سنك ياقشى ذوقك واردىر! — دىيە (مەغ) اونىڭ سوتوق قانلىغىندان كىتىدىكجە داھا آرتق جىنلەنوب، باغىرىدى.

— باق بو دىيەسك دوغرىدەر. — دىيە كىوبود بر صورئەدە كولدى. — هلە سە باقان كىيى حىرت ايدىرمكە، كىچىلردە من سە نىجە باقىمام. سە لاپ بر يىغىن پى يە بىكزەيرسك — (شەيكەر) دوز دوغرى قادينىڭ يوزىنە كولدى — بىدەر، — دىيە (شەيكەر) بر قىطىلە سويلەدى: قوجا شورتنى نە سارىلدىك ياقماز؟ (لىبى غرەنغەر) كىچىدر. تىردەر، تىمىزدەر، سە ايسە قوجا كافتار، ياغلى و كىفىرسك. من سە دىدىمكە، سە ئوز موزدكى آلمشاك، ياقشىدا موزد آلمشاك... آرتق مىندىن هيچ بر شى كوزلەمە!

— هيچ بر شى كوزلەمە! — دىيە قادين ئوز موازەسەنى ايتىرمش، ئوزىندن چىقمش و حدىتىدىن كوكرمش بر حالدا باغىردى: كوزلرى دەلى كوزى كىيى حرقە سىندىن (چوقورىندان) چىقمش، اوبناشىردى. آغزى كىوبو كىنمشدى:

— اوراسىنى بز هلە كورەرىك. سەن هلە باق كور، من ساعەدە ايدەرمىم. من سنك يىكى قوقلاكى دوتوب، بوپانمش يوزىنى دىرناقلارىملا جىرام. سەدە دىنج براقمارام... دىزل، كىوبود، حىوان!

— جەنم اولسانا، كافتارك برى كافتار! — دىيە (شەيكەر) اونى ايتەلەبوپ، قاپودان بايرا سىچرادى.

(شەيكەر) كوچە بوپى تەلىك ادىملا كىدىردى، آردىچادا (مەغ) قاچىردى.

قادينلار بىجەرىكك آرقاسىندا و ئەبوئالاردا كىزىلنوب، بوپولارىنى اوزاندوب اونلارى كودوردىلەر، (شەيكەر) ايلە (مەغ) ي كورن كىي، قوجا بوغون بر قادين ئوز قومىسىنا دىدى:

— دیهسك بۇكۇن باقىنى! كىنچەمز اولاجاقدىر.

حدىتىدىن چىلدېرىش (مەغ)، (جوق)ك باشىنا لغىتلر و سو كوشلر ياغدېرىر، (لىبى غرە نغەر) اىنە دوشن كىبى اونكلا حسابلاشا جاعىنى سويلەرب، باغىرىدى.

— بلى، — دىيە او برى قادين جواب ويردى. و ديوار دىبى نوز قومىسىنىڭ قاپوسىنا سورونوب، ياواشجا اونلار ك ئىوانىنا دىرماشدى. سانكە كوچەن كورولمە سىندن قورقوردى. قادينلار قاپولار ك آرقاسىندا كىزىلنوب، خلوتجە كوچەپە باقىر دىلار. (مەغ رۇبەرتسون)، (شەيكەر) ك آردنجا قاجوب، لغت و سو كوشلرېنى ياغدېرماقدا ايدى.

— اورا باق (فەمى)، (شەيكەر) اونى ووردى. — دىيە (آننى) نوز قومىسىنىڭ چىكىنى ياسارق سويلەدى، — لاپ يوزىنە ووردى و يره يىقىدى! كىدەك ايۈه سو كرا بزىدە ايشە قاتىشدېر ارلار.

اونلار قاپونى قاپوب، اوتاغا كىردىلر. قورقمش بر حالدا برى — برىنە باقىردىلار. بر آزدان (آننى) پنجرەپە يانا شوب، ياواشجا پردەنى قالدېردى و كوچەپە باقىدى:

— (فەمى)، باق (شەيكەر) اونى نىچە وورور. آى آلاە، نىچە وورور. آروادى لاپ ئولدورە چكدر! بردن قالماسىنا امكان ويرىر.

— قالدى... — دىيە بر نىچە دىققەن سو كرا! (فەمى) خىر ويردى. (آننى) نىڭ برىنى ايمىدى او دوشمىدى: يىقىلا — يىقىلا كىدىر. هله يوزى — وای، وای!

(مەغ) آل قان ايجىندە ايۈه جان آتېردى. كوچەدە كىمە يوق ايدى. لاکن اندىرىلمش پردە لرك آردىندان بر چوق كوزلر، اونى تعقب ايدىردى. (مەغ) ك نىچون جىنلشم اولدېغىنى و (شەيكەر) ك ايمىدى كىمە مفتون اولدېغىنى هامو يىلىردى.

(توم غرە نغەر) و آروادى (لوئووود) كىندىنە بو ياقىتلاردا كىلمشلىرى. اونلار بورايا قومى كىندىن كوچمىشلىرى. اورادا (لىبى) نىڭ آدىنى برلى بر تاجرك، يادا، چرىنك آدىلە مربوط ايدىردىلر. بونا كورەدە اورادا بر جىجەل چىقمىشدى. (شەيكەر) نر اونلار ايلە تانىش اولدى. و اونلار ك ايوئىندە مېمان نوازلىق كوروب، باقىنى بر دالدالاناجاق تاپدېغىندان، (ساننى) و (مەغ رۇبەرتسون) دان يوز دوندىرى.

بوتون پودرات بلغلاشمالارى (ساننى) دان آلىنوب، (توم) ە ويرىلمىشدى. بوتون نىجەسى ايدى كە، (مەغ) قودوز جاسىنا دەيرمىشدى. كوچەدە كى بو صحنە، بوتون كىندە بر دىدى — قودى موضوعى اولدى، (مەغ) هيجان ايجىندە ايدى. ايۈه قايدىنجا، ازىلمش يوزىنى بووب، قاپولارى قاپادى؛ قىزغىن بر صورتدە دوشە مەنى، قاب قاشىغى قازانلارى بوماغا باشلادى. برك ايشلەردى. سانكە بوتون وار —

لغىندا قاينايانى بوتونلا سوثوماق و آجىغىنى قاب قاشىقدان، ايشىن آماق ايشە بردى، عىن زماندا لغت، تھىد و سو كوش ياغدېرماقداندا واز كىچمىردى. قومىلار بر قورقو ايلە اونك وحشى چىغىرتىلارېنى ايشىدېردىلر.

كىشىلر ايشىن قايدىنجا بوتون احوالاتى، تفصىلاتىلە نوز آروادلارېندان او كرىدىلر.

(ساننى رۇبەرتسون) ايۈدە (مەغ) ى دوداغلارى شىشكىن، كوزى بارىياكى باغلانمش، يوزى ازىلمش و جىرىلمش بر حالدا كوردى. احوالى يىلمك ايجون او، چوق كوزلەمدى، (مەغ) نوزىدىن چىقمش بر حالدا، لغت و سو كوشلر ياغدېر ماقدا دوام ايدىردى. هىچ يىلمك اولمىردى كە، او بو قدر كوچ و قوھنى ھارادان آلىردى.

(ساننى) ساكت اوتوروب، هىچ بر شى سورمادان دىكلەبىردى. سو كرادان يويونوب، چوبوغىنى دولدوردى و اوچاق ياننىدا اوتوردى. او، ساكت بر آدم ايدى. «نىچە ايشە بر سكر ايدكر» آدمى ايدى. چوقدا دانىشىق سەون دكلدى. لاکن اونك دە صبرى توكىدى... او اىنى آروادىنىڭ چىكىنە قوبوب، دىدى:

— آرتق من لازىمجا دىكلەدېم! ايمىدى سەن دە منى دىكلە: جنە كى باغلا، قىفيلان.

چىغىرتى و سو كوش ايلە هىچ بر شى ايتمك اولماز. بز اويلە بر چالايا دوشمىشك كە: بوتون عمرىمزدە اوبلەسىنى كورمەمشدىك. ياقشىجا دوشون. من نە ايدە جكىمى آرتق دوشونمىش. ايمىدى دىكلە. من صباح (زوندەل) ك ياننى كىدەرم. سحر ايۈه نھاز يىمكە كلىركن، اونى كورەرم. باغلاشمالار و پودراتلار حىتىندە هر شىنى اونا سويلەرم. سو كرادا بو ياقىتلاردا ايش آراماغا كىدوب، بورادان كوچەرم... قوى بورادا كپار ك هاموسى جېنم اولوب — كىتىنىلر! آغز كى يوم، بر ساعت مە دىنجلىك

وير: من دوشونمەلىم، ياقشىسى اودركە، سەن كىت اوزان. سىڭ بزە دىلمش سور — صىڭك ايجون، قارا (جوق) ك يورە كىنە بر بوچاق ايلشدىرمك لازىمى... اوبلەدە ايلەردىم اكر... ايمىدى ايسە... هىچ بر شى چىقماز، من سنى مەمت ايلەمىرم، مەمتك چوغى مە كلىر. لاکن من بو خصوصدا دوشونمەرم... يا بويلە يا اويلە. هر حالدا اونك عەدە سىدىن كەجكم. كىت يات. بر ساعەدە اولسا، منى ترك ايت. — سىيىدە ساكت بر امر واردى. قادين ايسەز — ايسەمز تابع اولدى، (مەغ) اوزانىدى

(ساننى) ايسە اوچاق باشىندا اوتوروب، چوبوق چكىر و دوشووردى. كىچە يارىسى چوبوغىنىڭ كولىنى تىمىزلەبوب، تاخجايا قويدى. ياناغا اوزاندى، و او ساعت يوقويا كىتدى. لاکن (مەغ) اويومىردى، باشىنا سوقولمىش دىشتى بر فكر اونا راحتلق ويرمىردى: سحرە كىبى اىكلەبوب، چىرىنىر، چاپالابردى. آرتق قانتوب، آرى ايجون يىمك حاضرىلامانى و اونى اوياتمالى ايدى. اونلار برى برىنە بر سوز

یله دیمه دیلر، (سانی) دیشمز یو بوندی، کیئدی، سحر بیکینی ییدی. و (مهغ) ه بر سوز یله دیمه دن، ابودن چیقوب کیتدی.

(روندهل) که ایوبنه کیدوب، (روندهل) ی کورمک ایسته دیکینی سویله دی. (سانی) نی (روندهل) که ایش اوتاغینا آپاردیلار و اوتورماشدی که، (روندهل) نوزی ده کلدی. (سانی) نی کورنجه نوازشله سویله دی:

— آها! (سانی)! نه عجب بو تزدن!

— (میستر روندهل)، ظن ایده رسم، منی بورایا کتیرن ایش بر او قدرده خوشلاناجاق بر ایش دکلدن. — دیه (سانی) برینده سیقیلازاق، جواب ویردی. — امینم که مهم بر ایش دکلدن؟

— خایر چوق مهم ایشدر. سیزک کوزله دیک کزدن داها مهم در، (میستر روندهل). من هیچ یلمیرم که: سوزیمی دانیشدقدان سوکرا سیز منیم حقیمه نه دوشونه جکسکر.

— او هو! اوله می. یاقشی، اونداجدی دانیشاق. — دیه (روندهل)، (روبه ر تسون) ایله قارشی — قارشی یا اوتوردی.

(سانی) نوز ایینه نیجه باشلا یا جاغینی یلمیردی. نهایت سویله دی:

— منیم کورتوردیکیم پودراتلار الیمدن چیقمشدر. لاکن من بوتون مسئله نی باجاردیقیم قدر اطرافلی و قایدا ایله سیزه دانیشماق ایسته یرم. من ایسته ردم که، سیز مسئله نی نهایت جن دیکله بوب، سوزیمی کسه به سکر، من چوق دا یاقشی دانیشمیرام. اولایله رکه، برچوق شی لازم اولدیفی کبی سویله نه به جکدر، آنجاق من بوتون مسئله نی اولدیفی کبی هیچ بر شی کیزلتمه دن سویله به جکم، اوندان سوکرا ایسه سیز نه لازمسا، ایدکر و نه ایسته رسه کر دوشونکر.

— یاقشی (سانی) دانیشکر، من یلمیردم که، سیز کله مقاله باغلاماشاردر. یاقشی، باشلا یکر، قاباقجا شخصاً سیزه نه اولدیفینی سویله یکر؟

(سانی) باشلا دی:

— ایکیرمی ایل اولار که، سیزک قازمالار کزدا مختلف ایشلر ایچون پودرات لاری بر من آلیردیم، برده (بیتر فله منیغ). (شته یکر) بزم طرفمزده ایدی. بلکه ده سیزه، خصوصی ایشلر ایچون بزم تکلیف لرمزک داها اوجوز اولدیفینی سویله متلردر. لاکن من ایمدی سیزه سویله مه لی یم! من بوتون عمریمده هیچ بر تکلیف ایتمه مشم... ایش ایسه بوله در که... (شته یکر)... — بورادا (سانی) میزبلدادی — (شته یکر) و منیم آروادیم (مهغ) چوق... یاقن ایدیلر. باشما کلن لک اک چتینی، اک بولاشیق بری بوراسیدر. من (مهغ) ی اوندان قورومالی ایدیم. لاکن پارا اوله شیدر که... هاموسی اونداندر. طبیعی بو بر دستاویز ده کلدن. آفتار ساکر پارادا منه بر او قدر دوشمیردی. هر باغلاشما دان بر حصه سینی من (شته یکر) ه ویرمه لی ایدیم، پورداندان بزه نه

قالیرسا، اونکلا بومه لی ایدیک — بورادا (روندهل) نه ایسه سویله مت ایسته بردی. لاکن (سانی) الینی قالدیروب، اونی دایاندردی:

— خایر! هله بر آزا جوق ده صبر ایدکر. دیمه لی ایشلر بوله لکه کیدیردی — (سانی) سوزلرتنی عینی آهنکله سویله بر. سانکه ازیر نوکر شیکی بر ششی نکرار ایدیردی. — سوکرا من (شته یکر) ی قوناق ایتمه لی ایدیم. — او ایچمکی چوق سه ویر، آنجاق پارا خرجه مکی سه ویر. بوله لکه بوتون منیم کلبیر لیم ده (شته یکر) که بوغازینا کیدیردی. اونک — من یلمیرم — بانکده پولی چوقدر. من ایسه لات و لوت قالمشام.

بورادا (سانی) یوزینی یایلق ایله سیلوب، قیاسجق بر سکوتدن سوکرا سوزینه دوام ایتدی:

— ایمدی ایسه آرتق بو ماجرا ییتمک اوزره در. (مهغ) آلاسه یلمیر نیجه اولمشدر من، باشقالارینک ایتدیک کبی آروادیمدان داها آرتق مدبریتک مرحمتینی دوشو نوردیم. من آلدیفیمک بر پائینی دا اونا ویرمه لی ایدیم. من اونی قوناق ایدوب، ایچیرتمه لی ایدیم ده، لاکن بولارک هاموسی آزش. بر نیچه هفته بوندان اول بورایا (توم غرنیقل) آدلی بریسی کلمشدر. کنج تر، کوزله و اویناق آروادی دا یانیندادر. (شته یکر) ایسه اونا وورولمشدر. مدبریت بر ایشچینک آروادینک یانیندا دولاشماغا باشلا نیجا، بونک نه ایله ییتمه سی بلیدر. (توم) بو هفته پودرات آلمشدر. من ایسه، کومور قازماغا کوندریلمشم. یاقشی اولدی، اولدی دا بر سوزیه یوق. آنجاق آروادیم صبر ایده یلمه مشدر؛ سیز یلمیرسکر آروادا بو نه قدر آغیر کلبیر؛ آخر بر چوق ایللردر که... نه ایسه؛ دونن کوچه ده (شته یکر) ه هجوم ایتمش. هامودا بونی ایشیتمشدر. آرواد — ظن ایده رسم — حدتندن بوسوتون ده برمشدر... بونک اوزهرینه (شته یکر) هله کوچه ده اونی دوکوب، لاپ باش کوزینی آزمشدر. بوتون یوزی آزیلمشدر. آرواد ال قان یاقا قان ابوه کلمشدر. (میستر روندهل)، بوتون احوالات بوله در. منی دوغرولناجاق هیچ بر شی یوقدر. من اوراسینی دیدیم. من اونی قورومالی ایدیم؛ لاکن من نه ایدیردیم؟ نه ایسه ایمدی باشقا دورلو اولور. او منم آروادیم در. فنا ایسه تقصیر منده در. صباح من باشقا بر یره کیدوب، ایش آرایا جاغام. لاکن اولجه بوتون احوالاتی سیزه دانیشماق ایسته یردیم. ایمدی ایسه من (شته یکر) دوستیمک یانینا کیدوب، سوک وداغ اولماق اوزره اونکلا حسابلاشا جاغام. او پارا مازک حقیقی تمامیه ویرهرم که وجدانم یونکولنشین. اوندان سوکرا ایسه (نوبو وود) دان چیقوب، کیده جکم.

(روندهل) حیرت ایچنده اوتورمشدی؛ نه دیسه جکینی یلمیردی. فابونک آرقا سیندا سن گوی ایشیدیلدی و قازمالاردان کلنش بر ایشچی اوناغا آیلدی:

— (مستور رونهل)، تر کلکتر، قازمادا بدبخت حادثه اولمشدر. قازمايا بوقاريدان بر قادين آتيلمشدر.

— آخ، يقين او منيم آرواديمدر. (مهغ) در... — ديه (ساتني) ايكله يوب، اوتاقدان بايرا آتيلدي.

(مهغ) سحر (ساتني) ني نوتوروب كيجه دوشونديكيه عمل ايتمكي محكم بر صورتده قراره آلمش. اك ياقشي پالتارينى كينوب، قازمالارا طرف كيتمشدى.

(مهغ) آشاغى قازمالارا دوغرو يه كين كيدير، — ديمك اولوركه، بوكوروردى.

— (شته بگر) هارادادر؟ — ديه چوجوقدان سوردى. — ايوه نهارا كيتمشمى؟

چوجوق جواب ويردى: — يقين، هله كيتمه مشدر. او بوكون كهج كلمشدى. هله آشاغيدادر.

تام بو آراق قيسى قالديرماق ايجون آشاغيدان اشارت زنكى چاليندى. بوني ايشيدينجه چوجوق ديدى:

— اودر اوج يول زنك چاليندى. يقين كه، هله اودر، ايمدى قالقير. چوجوق سوزيني بيشيرمه دن (مهغ) قازمانك قاوسيني دارتوب، برلك قيشقرتى

ايه آشاغى آتيلدى. ماشين باشندا دوروب، قيسى قالديرماق ايجون اشارت كوزله ين و بونلارك هاموسيني كورن ماشينچى:

— آمان آلاه — ديه ايكله دى و: — (مهغ روبه رسون) آشاغى آتيلدى! — ديه بركدن قيشقيردى.

(شته بگر) آشاغيدا، معدن حياطيندا، دوروب، بوقارى چيماغا حاضرلا شيردى. قوللوقچى يكيجه اشارت ويرمشدى. بردن باشى اوزه ريدن آشاغى اوچان بر بدن كوردى.

(شته بگر) ماشينك يانيندا دوروب، بوقاريدان جواب اشاره تى كوزله ويردى: او: (مهغ) ك بدنينك ييقلماسيندان قوبان سى ايشيدير، و آشاغى اوچاراق

بولدا دبوارلارا توقونديغيني كوروردى. بر يانا چكيلمكه ييله وقت بولمادى. بر آدم سيچرار سيچراماز، دهشتلى بر اسكى، قان و ازيلمش ات ييغيني، برلك بر تاييلتى ايله معدن حياطينه دوشدى. قان سيچرايوب، (شته بگر) ك و قوللوقچينك اوستينه آتيلدى، و كوزلرينه چيريلدى.

— آلاه، آلاه بو ندر؟! — ديه (شته بگر) دهشته باغيردى. عين زماندا، نوكينده كوردىكي مدهن، قانلى يوزدن، و ده ليرمش آجيق كولردن بر يانا سيچرادى. اونا بويله كليردى كه، او اونلارى و او كينده اوزانمش و سوك قسینه

— آلاه، آلاه بو ندر؟! — ديه (شته بگر) دهشته باغيردى. عين زماندا، نوكينده كوردىكي مدهن، قانلى يوزدن، و ده ليرمش آجيق كولردن بر يانا سيچرادى. اونا بويله كليردى كه، او اونلارى و او كينده اوزانمش و سوك قسینه

— آلاه، آلاه بو ندر؟! — ديه (شته بگر) دهشته باغيردى. عين زماندا، نوكينده كوردىكي مدهن، قانلى يوزدن، و ده ليرمش آجيق كولردن بر يانا سيچرادى. اونا بويله كليردى كه، او اونلارى و او كينده اوزانمش و سوك قسینه

— آلاه، آلاه بو ندر؟! — ديه (شته بگر) دهشته باغيردى. عين زماندا، نوكينده كوردىكي مدهن، قانلى يوزدن، و ده ليرمش آجيق كولردن بر يانا سيچرادى. اونا بويله كليردى كه، او اونلارى و او كينده اوزانمش و سوك قسینه

جان چكيشن بو بدنى تائير. بوتون بدنى سوتالدى. يوره كيني بر دهنت بورودى. — اوج يول زنك چال! تر! — ديه (شته بگر) دهشتلى بر قورفو ايله باغيريردى:

— چالسانا! آلاه بلاكى ويرسين. تر اول. تر! نوزى زنكى دارتيديريردى. جواب اشاره تينى كوزلهمه دن فسه آتيلوب، قارانقدان اونا باقان ايكي دهشتلى كوزدن يوزيني دوندردى.

— تر! تر اشارت وير! اشارت! — ديه قوللوقچى يا امر ايدير و سس باغير تيا دوندى:

— تر اول. تر! قوللوقچى نوزى ده (شته بگر) دن آز قورقماشدى. قورفو ايجينه اودا آراسى كسيلمه دن زنكى دارتيردى. قس قاقيركن، اودا ايجينه آتيلدى. هر ايكي تيره بيردى.

— تر اول. تر! قوللوقچى نوزى ده (شته بگر) دن آز قورقماشدى. قورفو ايجينه اودا آراسى كسيلمه دن زنكى دارتيردى. قس قاقيركن، اودا ايجينه آتيلدى. هر ايكي تيره بيردى.

— تر اول. تر! قوللوقچى نوزى ده (شته بگر) دن آز قورقماشدى. قورفو ايجينه اودا آراسى كسيلمه دن زنكى دارتيردى. قس قاقيركن، اودا ايجينه آتيلدى. هر ايكي تيره بيردى.

۱۹. (جوق) ك سو كى

(شته بگر) چيلديرمش كيبى قس دن بايرا آتيلدى. او: قودورمشجاسينا باغيروب، سو كور و اوبان — بويانا قاچاراق فير فيراكيبى فيرلانماقدا ايدى. بوتون وارغيني دهنت سارمشدى. عادتآ سوتوق، هر ششى حسابه آلان، تمكينلى و فعال (جوق)، ايمدى سانكه نوزلكينده نوز سوزينه باقميردى. كيجن كيجه او، ايجمشدى. سحر اوني ايشه جاغيريركن، چوقدا آيق دكلدى. (رونه ل) كليركن او باغيرير، هاموبى سو كور، و معناى اولاراق ده ليجه سينه اوبان — بويانا قاچيردى.

— منه باقكر، (شته بگر) — ديه (رونه ل) اوني چاغيردى. (رونه ل) قطنى قرارلى بر آدم ايدى. — من ايشلى تسليم ايتمك ايجون سوزه ايكيرمى دورت ساعت وقت ويريرم. اوندان سو كرا سيز تاخير سز كندى ترك ايشه لسكز. بو مدت ايجريسينده سز كيتمه مش اولساكز، پولسه خبر وبره رم. من سيزك بودراتلار حنينده كي ايشلركزى اوكرنديم. (ساتني) هاموسيني منه دانشمشدر. قايدا ايله سيزى بو ساعت بورادان رد ايتمك لازم كليردى.

(شته بگر) سانكه بردن نوزينه كلوب، ساكتلشدى. كوزلرى دو كولمش آلچاق، يازيق بر تولا كوزلرى كيبى حريرلاشدى و يالاخلاشدى.

— من هه سوزه هاموسيني قل ايتمه مشم — ديه (ساتني) ياندا كيجركن (رونه ل) ك سوزلرينى ايشيده رك ميريلداندى.

— بو مردار قارا شيطان، (جوردى سينقنر) ي نولدورمشدر. نوزى منه دبدى... بربرده ايجديك! سو كرا نوزى دانشدى. او بيليردى كه، (جوردى) توپراق

— بو مردار قارا شيطان، (جوردى سينقنر) ي نولدورمشدر. نوزى منه دبدى... بربرده ايجديك! سو كرا نوزى دانشدى. او بيليردى كه، (جوردى) توپراق

— بو مردار قارا شيطان، (جوردى سينقنر) ي نولدورمشدر. نوزى منه دبدى... بربرده ايجديك! سو كرا نوزى دانشدى. او بيليردى كه، (جوردى) توپراق

— بو مردار قارا شيطان، (جوردى سينقنر) ي نولدورمشدر. نوزى منه دبدى... بربرده ايجديك! سو كرا نوزى دانشدى. او بيليردى كه، (جوردى) توپراق

— بو مردار قارا شيطان، (جوردى سينقنر) ي نولدورمشدر. نوزى منه دبدى... بربرده ايجديك! سو كرا نوزى دانشدى. او بيليردى كه، (جوردى) توپراق

ایله دولدورولماش بوش بر طبقه اوزه رینده ایشلیر. و اونی ییله رك ثولومه كوندر مشدر. او (جوردی) دان قورقوردی. او، بزیم پودرات ایشلریمزك نیجه اولدیغینی ییلیردی. بلی، بو (جوردی) نك یوره کلی بر قاتلیدر... بودر ایمدی ده (مهغ)... نهی، مردار حیوان! هله دور! من جلادلاری آرتق امكدن خلاص ایدوب، ثوزیم سنك ایشکی ییتیره م!

(سانی) بر پیشک کیبی (شته یکه) ك اوزه رینه آتیلدی. دیرناقلاریله یوزینی دیدیر، جیریر، دیشلیر، اللری و آیاقلاری ایله ده اونی ووروردی. بردن هجوم ایله دیکی ایچون آداملار آیلنجا (شته یکه) ییقلمش (سانی) دا اونك کوكسینه قونمشدی.

— من سنك جانکی آلاچاغام مردار حیوان! — دیه (سانی) خرینلایاراق (جوق) ك بوغازینی سقیردی.

(روندهل) و ایکی نفر ایشچی (سانی) نی چتینك ایله آرالادیلار.

— براقك منی — دیه (سانی) دارتیناراق باغیریردی. براقكز. جلادلاری زحمتدن قورتاریم. اونلار برده بو مردار بوغازلا مشغول اولماسینلار. اوخ.. حیوان، قاتل، ملعون بیرتیجی، دوتقوز، اخلاقسز...

(سانی) نی آپاردیلار. (شته یکه) ایسه، کوچ بلا قالتوب ویشمادان بایرا آتیلدی. او، دمیر بولی بویی ایله ئوز ایوینه دوغرو جان آتیردی. دهشت یوره کینی سارمش، فکرلری قاریشیق چاپالایردی.

او، بو دهشتلی قازمادان قاجیردی. قارشیسیندا (مهغ) ك کوزلرینی کوروز و داها تله سیک اولاراق چول ایله کیدیردی.

او، بر دقیقه جیک ایوه قاجدی. حنا یویونمادان، پارالاری جیبینه سوقوب، و قورقمش قیزینك سورغولارینا هیچ بر جواب ویرمه دن تله سیک ایودن چیقدی و یولا آتیلدی. سانکه آردینجا جینلر کلبیردی. بعضاً او بردن برغوق بر سله قهقهه چالیردی: اوندأ، صحرائی اویله ییل بیرتیجی بر وحشی باغیرتییسی بورویور. و قویونلار قورقودان داغلیشیردی. کوله ک تهلر اوزه ریندن بوز بولوتلاری قووا زاق، ایکله یردی. اونك اسیشینده، کیرمکده اولان قیشك ایلك سوثوقلاری دوپو لوردی. هر آددیمدا، صحرادان، بوغولمش میریلتی به بکزه ر خیف سلسر قاقیردی: سانکه بر ییله اعتراض ایدیردی. پایز چولی چوق غملی و قورقونچ ایدی. تهلر دوتقون و آجیقلی کورولوردی.

(جوق) ایله ریله یردی. نیچون و نره به کیتدیکی نی ییلیمیردی. بر مقصدی یوق ایدی. اونی بر آرزو ایلری قووردی: بو مدهش یردن اوزاقلاشماق، اونی تعیب ایدن، هر بر کولک آردیندان، فونده ایله ئورتولی هر بر کوتو کک آرقاسیندان اونا تیکلین بو وحشی کوزلردن قاجماق..

بوز دومان ایله ئورتولمش صحرا، دیری کیبی کورولوردی. هر بر کوزلر ایله دولی ایدی: عنادلی، قیریلمایان کوزلر. ئولی، سوثوق، حرکتسز و پارلاق دهشت ویرجی پارلاق، کوزلر.. هیچ حیات ایشلتیبی اولمایان، دانلاقز ویا تهمتسز باقان، — ساده جه باقان — کوزلر. لاکن بو کوزلر، ساری اوتك هر بر کولینده، هر بر ماملری کوتو کک آردیندا وار ایدی. هپسی ده پارلاق و ثولوم کیبی ساکت ایدیلر. یوره ک — او دیری و جانلی یوره ک — دهشتدن دو کونور، تیره بر دی. آیاغنك آلتیندان یر ککلیک اوچان کیبی، قورقودان تام یازی جان اولاراق یر طرفه آتیلیر. و بر تهدید ایله رد اول کیت!، رد اول کیت!، دیه تکرار این داغ خوروزینك هر چیقیرتیسیندان دیکسینوب، دایانیردی. ته نک بو کیرنده آنلارک کیشنه مه سی، دانالارک بو ئولتوسی، قویونلارک مله شمه سی هاموسی — هاموسی اونك قورقوسینی آرتیردی. هر شی اونا قورقونچ کورولوردی. بدیندن ترسیل کیبی آقیردی. او ایسه باسیلماز بر قورقو ایله تحریک ایدیلرک، صحرا ایله، متعادیا قاجیر، ایلریله یر — ایلریله یردی.

(لوئوود) ك آلتی میللیکینده کیچک بر کند واردی. کنده چاتنجا، بالاجا یر میخانایا آتلوب، آراق ایسته دی.

اورادا چوق قالوب، استکان — استکان اوستیندن ایچیردی. نهایت میخانائی قاپاماق وقتی کلدی. بو قدر ایچدیکی نه باقمیباراق، هله ده آباق اوسته دایانمشدی. بویوک بولا دوغرو بوتله دی، هارایا و نیچون کیتدیکنی ییلیمیردی. باشی کوكسینه انمش ئوته به، به ریه، یثله نیردی. سانکه بونی آغرلغا دایانا ییلیمیردی. آزا سیرا بر قورقو ایله اویان — بویانا باقیر، و آیاقلاری دولاشاراق، یولك اورتاسیله کیدیردی. یکیدن بره لمش و دهشتلی کوزلر، آددیم باشی اونك کوزینه کورونمکه باشلا دی. اونلاردان کیزلنه جک بر یر یوقدی. کیجه بولینك اورتاسیندا تک کیدیردی... کوك یوزینه سه په لنمش یولدوزلار یوقاریدان سوثوق و دوتقون باقیشلار ایله باقان یرر کوز کیبی کورونمکده ایدیلر. بو کوزلردن نیجه و هارادا قاجوب کیزلنه مه لی؟ اونلار هر یرر چپرک، هر یرر کولک، آغاجك، ته نک آردیندان اونا باقیردیلار.

— رد اولکز، ملعونلار! — دیه ال قولینی چیرپاراق، سو کوردی. لاکن اونلار، چکیلنه دن اونی ایزلیر، باشینی هر طرفه دوندیریرسه، متعادیا اونا باقیر دیلار. یوره کی کیتدیکجه داها آرتق بر هیجانلا دو کونوردی، او جلد بورومکه چالیشیردی. لاکن ایلریله دیکجه، هر طرفدن اونا باقان کوزلرده آرتیردی: اونلار اونی ایزلیردیلر.

ده لیرمش یر حالدا یولدا بو طرفدن او طرفه آتلوب، بو کوزلری وورماق، داغیشماق ایسته یردی. لاکن بونلارک سایب کیتدیکجه آرتیردی. او ماغیراراق و

لعنت ياغدير اراق ايلرى آتيليردى. لاکن اونلار تام قازانلقان اونا باقىر، اونلار تىماديا اونا ياقتلاشير، و گوز قيرىمدان اونا باقىرديلار.

— اوزاق! — ديه ده ليرىش بر خالدا بر قورقو و وهشله يومروقلارنى قالدوروب، ايلرى آتيلردى. — اوزاق ملعونلار!

لاکن گوزلر ياقتلاشير، و قارشيلارنى ايشيقلاندير اراق، بو يوبورديلر. اونلار بر تهديدله باغير ماغا باشلامشالردى. بو وقته قدر اونلار دينمز باقىرديلار، ايمدى ايسه، اونا بويله كليردى كه، اولجه ياواش پيچىلتى ايشيدى. بو پيچىلتى ياواش — ياواش بر كلشوب، بر گورولتىيا چه وريليردى كه، بودا (مهغ) ك ايدى. قازمانك ديوارلارينا چيريناراق ييقىلاركن، قوپاردىغي گورولتىيا بگزهدى. گورولتى كيتدىكجه داها آرتق بر كلشير — آغاجلار آراسيندان كيچن بر گولهك و يا باغيرتىيا كيچن بر قاسيرغا كىي — گورولتى كيتدىكجه آرتير، گوزلر ايسه كيتدىكجه داها ايشىقلى، داها قورقونچ يانير، داها آرتق ياقتلاشير و ياقتلاشيردى. دهشت يوره كىني بورودى. كرى قاچماغى دوشوندى. لاکن قىلچالارى، پامبوقدان ياپىلمش كىي اكيليردى: نه ايسه اوزه دینه يوروين بر شىكك گورولتىيى اونك قولقلارنى دولوردى. او كرىلهدى. لاکن ايكي پارلاق و قورقونچ گوز سرعتله اونك اوستينه يورويوردى. نجات يوق ايدى. او وارلغىنى سارمش دهشتك دوغوردىغي يير جساترله ايلرى — تام بو ايكي پارلاق گوزك اوستينه آتيلدى و همين ثانيه ده، بويوك بر سرعتله اوچار جاسينا چاپان ماتورك آغىر لغىندن ييقىلوب، سانكه بر اوچوروما يووارلاندى. ماتورى سورن كىچ، ستاسيوناكلمش قطارا تله سىردى. (جوق) ي چارخالرك آتيدان چىقاربركن، كوكسى ازيلمش و بويى قيرىلمش ايدى.

۲۰. قوقرانس

شوتلانك داش كومور دائره لرينده و عمومىته بوتون انكتره ده، يته ده حركت باشلانيردى. ايشچىلرك آراسيندا ناراضىق آتيردى. هامو دىيردى كه جدى تدبيرلر گورولمز ايسه، بر طوفان قوپا ييلير. كومور ايشچىلرى ايمدى بر لشمش و معين طلبلر و برمشلردى. ايشچىلرك تشكىلاتى، ايمدى تك بر همكارلار ماهىتبنده دكلى. ايشچىلرك، خصوصيله كنجلرك يوره كىني يكي مفكوره لر ايسيدى. اونلار ئوز آرزولارينك ياقين كله جكده حياته كيچه جكىني دوشونورديلر.

— سىز نيجه ييليرىكز، (بوب)؟ وقت كىلمشيدىر؟ — ديه (روبورت) سىنقلر، (سىمىلى) دن سوروردى. اونلار بر يره دمير يولى ايله لوندوندا اولاجاق قوقرانسا كىيدىرديلر.

— بس، ايشچىلرك اتقاي، نه وقت ئوز قوده سىني سىنماغى كىديره چك و جدى حقىقى طلبلر ويره چكدر؟

— سىز حقىقى طلب نه يه دىيرىكز، (روبورت)؟ — ديه (سىمىلى) بر سىناقلا (روبورت) ك يوزينه باقدى.

— ايشچىلر ايچون معين تامينات طلبى. سىز ييليرىكز كه، حاضر دا ايشچىلرك هيچ يير تاميناتى يوقدر. سىز و باشقا باشچىلار يمز كومور ايشچىلرني، ييرلشديرمك و هامونك «انسان جاسينا» ياشامسى تامين ايديله چك كوني ياقتلاشدير ماغا چالش ماغا چاغىر يردىكز. بز هامومز بو مقصد اوغوريندا چالشييرديق. ايمدى بر جوق يمز بو اوغوردا ايلك آديملارنك آتيلماسى لازم اولديغىني دوشونمكده يك.

— بلى، من ييليرم؛ سىز، (روبورت)، اوبله ييليرىكز كه، تىبث ايتمك وقتى كىلمشيدىر؟ — (سىمىلى) ايشچى تشكىلاتلارنىك تصادق ايدى چكلىرى چىنىلىكلىرى و مانعلىرى سايمماغا باشلادى. او ئوز كىچ يولداشنىك جوشغونلغىنى ساقلايدى.

سانسز سو كسز مشاوره لرده، ايشچىلر، وضعتى اطرافليجا دانىشيديلار. بوتون انكتره نك كومور ايشچىلرى محكم بر لشدىر يلمشلردى. اونلار ك آرا سىندا كى برلك هيچ بروقت بويله محكم اولمامشدى. كومور ايشچىلرى نماينده لرى، ايمدجه ايلك طلبلرله چقىشدا بولونوب، و بو طلبلرى بوتون تشكىلات ايله مدافعه ايتمكى يير سله كسىديرمىشيلر. بو قرار (سىمىلى) ايچون بر بايرام ايدى؛ ايشچىلرك ئوز حقىقى دوشمنلرله مبارزه آپارماق ايچون ييرلشمه لرى حقىقده، (سىمىلى) نك بىله دىكى آرزولار جانلانير، حياته كىچىردى.

(روبورت) ئوز بولمىسندن اتقاي شوراسينا نماينده تعيين ايدىلمشدى، او، جدى ايشلر يردى. چوق چكمدن مباحثه وقتى اونك فكريله حسابلاشماغا باشلاديلار. يولداشلارى آراسيندا قازاندىقى قۇذه او ئوزى ده حيرت ايدىردى.

ايشچى صنىفنىك اينچىلىنى — سوسىيالىزمى بر جديتله تبليغ ايدىن (كه يرغاردى)، (روبورت) ك انكشافينده بويوك رول اوينادى. (روبورت) اونا مراجعتله نه و نه سباق او قوماق لازم اولديغىنى سوردى. اونك تاثيرى آلتيندا (روبورت) ايشچىلرى دىرك لره توپلاماق و اونلار ايله بر برده اقتصادياتك تارىخى كىديشىنى ئوكره شمكه باشلادى. چوق چكمدن، اونك ايشچى صنىفى حر كىبنده بويوك بر قوه اولاجاغى معين اولدى. بعضاً اونا، جوشغونلغى بر قدر مانع اولوردى؛ لاکن زمان بو قصانى يولا ويرىردى. ايشچى تشكىلاتلارى مبارزه يه حاضرلاشيدىلار. ايل، باقىن صنايع بحرانىك قورقونچ علامتلرى ايله يىتىردى.

يانوار آيندا بحران پاتلادى. حكومت مطلق تعطيل اولاجاغىنى و سىن الخلق وضعتىك كسكىن يير دوره كىردىكىنى كورتجه، لوندوندا، قوقرانس چاغىر يلماسىنى طلب ايتدى.

بو قونفرانسا اشتراك ايچون كومور قازيانلاري و معدن ييه لرني چاغيردي. باش و كيل و باشقا دولت آداملاري، سازش دوزلمه سيني يونكولشديرمك ايچون مشاوره ده حاضر بولونمالي ايديلر. بو، صنايع حياتينده، بر دور تشكيل ايدن تاريخي يير ييغناچاق ايدى. انكلتره كومور ايشچيلري اتقاينك بوتون بولمه لريندن نماينده كلمشدى. معدن ييه لرنيك هر يردن نماينده لري كلمشدى.

باشقا حكومت عضولرينك يارديميله قونفرانسا باش و كيل صدرلك ايديردى. (سميللي) و باشقا مشهور باشچيلار، ايشچيلرك نماينده لري ايديلر. بر نيچه معدن ييه سى ده، معدن ييه لري اويوشماسي (بلوق) طرفيندن نماينده ايديلر. قونفرانسك رياست هيئي «بويوك» آداملاردان دوزلمشدى. اورايا مشهور دولت آداملاري كيرمشردى. (روبرت) اونلاري كور نجه حيرت ايتدى. هامونك كور كه مى اك عادى ايدى.

بويله مهم آداملارك بويله اهميتسز و كورولمز قيافه لري اولماسي، اونا توحاف كورولوردى. نماينده لردن بري، ماسا كناريندا اوتورميش بر قوجاني كوستروب:

— باق او ماله ناظر يدر. — ديدى. — يوز — كوزينه باخاندا آدام اويله ييليركه يوره كي بولانير، دكلمى؟

— ديمك اولاركه، اويله در. — ديه (روبرت) جواب وپردى: — من هه ي باقوب، تعجب ايديرم: دوغرىداندا بونلار هاموسى بويله مشهور آداملار ميدر؟. يوز لرينه باقاندا — آدام اونلارا چوقدا حسد ايتمز.

— اوهو! اونلارك هاموسينك ياغلي دبللري واردر. هاموسيندان ياماني باق او كيچيك، ايتى كوزلري اولاندر. دوركز، او دانيشاندا باقارسكز، حليم نوازشكار لاپ هله ييله جكسك سنك ده دهك — باباكدر. او هر شيئي مالالاي ييلير. هاموكزي بر ايكنه ييله ويرمعدن ايوه كوندره، و اينانديراركه، سيزك كبي عقللى و نازيك آداملار كورممشدر. و اكر سيز اونك كوسترديكى كبي ايتمه سه كز، بوتون اولكه محو اولور.

— آها. من اونك حنينده اوقومشام. — ديه (روبرت) سوزيني كسدى.

— يوق: اوقوماق هيچ. سيز ايمدى اونى ديكله يكر. بز لاپ قورت كبي آجيق لانوب، اونى اك ياقين فدر ديره كيندن آسماغا حاضر اولاراق بورايا كليرسهك، او بزيمله بر آزجا دانيشان كبي، بز آرتق باشقا دورلو دوشونمكه باشلايريق. نهايت هيچ بر شى ايتمه مش، داغليشوب، ايولرزمزه كيديريك. و عين زماندا اويله ييليريككه، بز ير يوزنيك قايماعى يق. سوكرادان ايسه آدام يانوب توكولوركه، اونى بويله زيره كللكه آلدادوب، يولا سالمشلاردر.

— لاكن سيز بونلارك هاموسيني بيليرسه كز نيچون اونلارك سزي اله سالما لاريندا يول ويريرسكز؟

— دوغرىدر، يولداش. لاكن بويله قوجاچيقلار، چوق كوزه ل باجارديقلاري مين دورلو ريا و ياغلي سوزلر ايله سيزي. قانديرماغا باشلاينجا، سيز دوغرىداندا آرتق مقاومت كوسترمكه حاجت قالمادينيغني دوشونمكه باشلايرسكز. برجه او قوجايا باقكز. قيسا بورونلي، يوشاق تسملى او قوجاني كورورمسكز. سيزه اويله كلير كه، او سيزه بويوك بر ياقشيق ايتمشدر، او جور كولور. او، باش و كيلكه ده بو تبسمه كوره كيچمشدر. سيز اونك يوزينه باقاندا، قارشيكردا حليم، رحمدل قوجا بر فهرمه كورورسكز. آدام بلا اختيار دوشونوركه، اونك يكانه سه وينجي، — يوقبول، آج چوجوقلارا چورهك و مورابا پايلاماقدر. لاكن دانيشيغا باشلايان كبي سيزي اويله دولاشديراركه، ايجندن چيقا ييلمزسكز. او جهنك لاپ قيل كوپريسينه رقص ايدوب، هيچ بر وقت ايجرى ييقلمايان اك اينجه يورستلردن بريدن. (رو بهرت) بو عادى قوجاچيقلارا باقىر، اونلارك خاصيتجه نجه لكلرى حنينده سويله نلري ديكله ير، و اونلارك توحاف قوه لرينه حيرت ايديردى.

— بوراسى اينجه فيريلداچيلار سر كيسيدر. اونلارا داها دقتله باقكز — ديه او برى يولداشي ده سوزه قاتيشدى؛ — اونلار بزى آلداتا ييليرلر. باجارقلى بر اويونچيدرلار، دانيشيغا باشلازلار — ئوزكز كوره رسكز. اونلارك سبرلري چوقدر و ايسته ديككزدن باشقا، سيزه هر شيئي ممنونيتله ويريرلر. اونلار جنت وعده ايدير، و بزيم اورا كيتمه مزه يارديم كوسترمكه حاضر درلار. لاكن اونلارا هر شيدن اول بزيم داغليشوب، ئوز ايولرزمزه كيتمه مز لازمدر. اونلار بونى دوزه ليشديره رلرده. سيز هله دوركز.

— ياقشى. بز بويله جه آلداتيلمازما مساعده ايديرسهك بو بزيم ئوز قصيريمز اولمش اولور. — ديه (روبرت) قطعيله سويله دى. بز نه ايسته ديكميزى محكم ييليريكسه، اونها من آكلاميرام كه نيجه....

— من ده ييليرم — ديه جواب ويريلدى — لاكن ينه ده بو بويله اولور. بو؛ اونلارك بويله باجارقلى دانيشا ييلمه لريندويمدر، يادا.... باشلانير. — ديه باش و كيلك آياغا قالدغيني كورينجه سوزيني كسدى. — ايمدى دقتله ديكله. — ديه ييجلتى ايله علاوه ايتدى — سوكرادان منه سويله رسك: نيجه بزى آلداتدقلاريني، آكلابيرميساك، و نيچون بز تله يه دوشوريك. اونلار ايمدى ده بزه تله قوراجاقلار در. اوراسى لاپ اولوم كبي ياقيندر.

باش و كيلك نطقى سازش و كذشت ايچون پارلاق بر مدافعه ايدى. لاكن ينه ده اويله كورولوردى كه، او، آغبر وضعيتك قصيريني كومور ايشچيلرينك بونينا يقير و اونلاري بونك ايچون تهمت ايدير. او اينانديرير، قانديرير، يالان مدحله سويله ير،

مسئله خردا منفعت كوزيله دكل، عمومي سعادت كوزيله باقماغي تكليف ايدير، عادتني اوزره فداكارلق و قارداشلق روحيني ايلري سوروردى كه، بودا هامونى دين جهتمهلى و راضى سالمالى ايدي. نولكه قورقو آلتيندار. كومور ايشچيلرى تعطيل ايتمش اولسالار، بو دهشتلى بر جنابت اولمش اولور. چونكه حقيقي راضيلقك بولى آتچاق برى بريته يارديم و فداكارلقك شفقتلى چوللرئيدن كيچر كه، ابدت دنياسينكده بولى بوراداندرد... و بر چوق بو بيچملى مكمل تارتان — پارتانلار..

بوندان سوگرا باشقا ناظرلر چيقديلار. بونلاردا نوز باشچيلارينك كوستر ديكي يول ايله كيتديلر. لاكلن نطقلر ك هيچ برينده، قارشيدا دوروب، حل ايديلمه سيني كوزله نن مسئلهنى آكلاماق ايچون جدى بر تئبث اشارهسى يوقدى. اونلار كو مور ايشچيلريله اويله دانشيرديلار كه، گويا بو ايشچيلر، شيلتاقچى ياراماز چو جوقلاردى. — هر حالدا نماينده لر ايله بر يرده اجلاس سالويندا اوتورمش (رو بهرت) ه بويله كوروندى. بويله باش وكيللر، محكم بر سازش يارادا ييله لر ديمى! اونلار آغير ايشلرده نوز حياتلاريني نولوم پنجه سينه آتان و بو ايشك اك دهشتلى طرفلرئيني ييلن آداملارى سانچمايا ييله لر ديمى.

باش وكيلدن سوگرا حكومتك دورت نمايندهسى دانيشدى. لاكلن مسئله نك نوزى حقينده هيچ برى بر سوز ديمه دي. بو نطقلرى ديكله ديكيجه (رو بهرت): نوز نما ينده بولداشنك بونلار حقينده سويله ديكلرئينك دوغرى اولديغيني كيتديكيجه داها آرتق حس ايديردى. بونلارك هاموسى، بويوك بر مهارتله ايشچيلرى سوروشدير مك ايچون ايدي. باش وكيل، بوتون جديتله، ايشچيلرى گذشته كيتمكه سوق ايتمك ايچون چالشييردى.

او، نوز نطقيني كولمهلى بير لطيفه دن باشلادى. نماينده لرده خوشلانوب، كولديلر. بوندان سوگرا او حاضردا چيقمش چيئكللرى ايشچى نماينده لريله بر ير ده دانيشماقدان نه قدر ممنون اولديغيني اطرافديجا سويله دي. اونلار ايله كوروشمك و اونلارك فكريله تائيش اولماق اونى هميشه سوك درجه ممنون ايدير. عادتا اونلا رك ساغلام دوشونجه لرى و سوك درجه احتياطلى اولملالارى، معين قرارك لهنه ويا عليهنه اولماق ايچون اونلارا دوغرى يوللار كوسترير.

او، هميشه، ايشچى نماينده لرئينك بر جوق مباحته لرده ايكي طرف تائيديقلا زيني بويوك بير سهوينجه كورمشدر و بو قونفرانسكده هر ايكي طرفك راضى دوشمه سيله يته جيكنه اميندر. اونلارك ساغلام دوشونجه لرى، ممكن اولان سازش يوللارينا مانعه چيقارمالارينا يول ويرمز. ياواش ياواش او، داها جدى بر آهنگه كيچوب، بويوك بر مهارتله مسئله نك اوبرى، يعنى نوزينه لازم اولان طرفيني آيدينلاشدير دى. بونكلا نماينده لرك فكريني نوز آردنجا، كيتديكيجه داها اوزاقلارا سوروكله يوب، مسئله نك اصليندن آيسيريدى. نطقك سوكيندا بوتون ثبوتلاريني لازمجا

اساسلانديرديقدان سوگرا، او، بوتون سايلارى بر يره توپلايوب، و جوشغون بر دا نيشق استعدادينك شاعرانه الهاميله، كوله ك كىي ايلرى چاپدى. بو ناطلق صنعتينك سوك ذروه سى ايدي؛ كوزلرئيني پارلاتاراق ييغنجاغا كوزله، بديعى تيره نيشلر، كونده رير، نماينده لرى چاغيرير افسونلايردى. اونك كوزله عباره لرى ييغنجاغك پاشى اوزهرينده پاتلادى، و او كورولتيلى آلتيشلار آلتيندا اوتوردى.

بوتون نماينده لر بي اختيار ال چاليرديلار. ناطقك يوزينده مظفر بر تسم كو رولدى. بو تسمى بر آز بوندان اول (رو بهرت) ك يولداشى چوق ياقشى تصوير ايتمشدى.

(رو بهرت) اوتوروب، نوز دوغوولاريني اطرافديجا تحليل ايديردى. او، ناطقه بعضا حيرت ايديرديه ده، هر حالدا اويمايردى. كيتديكيجه اونك قليبنده قرت و هيجان آرتير و قاينير، و قونفرانسك كيتديكيجه اساسى موضوعدان اوزاقلاشديغينا بر امنيت ياراتيردى. او، حل ايتمكه كلديكلرى مسئله نك بر طرفه سيقشديريلديغيني كوروردى. بلكه ده بو، يولداشيله ايتديكي صحبتدن ايلرى كلمشدى... آرتق نوز هيچانيني ساقلایامايوب، اليني قالديردى و جوشغون بر حالدا، سازمش اولاراق يرئندن سيجرادى.

نوزيني ايتيرمه مكه چاليشاراق تيشل كىي چكلمش خفيف واوللرى بر آز تيره ك سيله، بردن بره اونى هيچانا كتيرن مسئله لر حقينده، دانيشماغا باشلادى. — صدر افندى: — او نطقيني بورادان باشلادى — من سيزك و باشقا محترم افنديلرك نطقلرئيني دقتله ديكله ديم...

باشقا نماينده لر (رو بهرت) ك سوزيني كسوب، اونك دانيشماغا حتى اولما ديغيني و اونا دانيشماق تاپشيريفى ويريلمه ديكيكى اونا آكلتماغا باشلاديلار.

— لاكلن بللى اولمايان بر سببه كوزه، باش وكيل اونا سوز ويردى، و سو زيني دوام ايتديرمه سيني خاهش ايتدى.

(رو بهرت) ايشچيلرك طلبلرئنى دوزكون سويله يوب، اونلارك حتى اوزه رينده دايايدى. (رو بهرت) ديسردى:

— هميشه ايشچيلر بويله ييغنجاقلاردان آتچاق وعده لر ايله ايوه كونده ريلير لر. هميشه دانيشقدا و سوز كولشديرمكده مغلوب اولورلار.

— ايشچيلرك نماينده لرى بونك ايچونى كليلر؟ — ديهه دوام ايتديكده، ييغنجاغك اونك طرفينه كيچديكيكى و نهايت تسليم اولوب، اونك اساسلارى آردنجا كيتديكيكى حس ايديردى. يره اوتورنجا، بر تصويب و آلتيش كورولتيسى قوبدى بو آلتيش پاتلايشى اونك مكافاتى اولدى، او، بر هيچان ايچينده اوتورمشدى. رنگى

اوچمىدى. لاکن بوتون دوشوندىکلرینی، ئوز صنف دوشمنلرنىڭ يوزینه ديه يىلدىكىندىن، چوق ممنون ایدی.

ایشچی نماینده لری آزی بش دقیقه ساکت اولا یلمه دیلر. آلتیشلار یکیدن و یکیدن باشلانیردی. کورولتی ساکتلیغی، باش وکیل وقتدن استفاده ایدوب، قوتقراض اجلاسینک صباحا تاخیر ایدیلمه سینی تکلیف ایتدی. نماینده لرده دینجه لمک ایسته دیکلری ایچون راضی اولدیلار.

(روبهرت) که اوستینه هر طرفدن تیریکلر یاغیردی. حتا بر چوق شیلرده او نکلا راضی اولمایانلاردا، اونک اللرینی سیقیر، او اوافجیق نطقله فخر ایتدیکلرینی سويله یردیلر.

(روبهرت) بونلارک هاموسینی دیکله یردی. لاکن یوره کینده بر قورقو وار دی: (سمیلی) نه ديه جکدر؟

اجلاس وقتی یانیندا اوتورمش نماینده کوچیه چقارکن اونا دیدی:

— آی دوستیم، (سینقهلر). سن بو کون بوتون زوربا افندیلری یامان تپله دک. من برك برکولهک اوکینده کیدن هوا شاری کبی آردکجا اوچوردیم. کوزلریم تو کولسین اوله دکلسه. سنک بویه دانیشا یله جکیکی هیچ ظن ایتمیردیم. من همیشه بو فکرده ایدیم که، تکجه بر (سمیلی)، بو زوربا آغالار بانداسینا قارشى بویه چقا ییلیر. اما، آفرین سنه! ایکیت آدامساک. خالص قهرمانساک.. (روبهرت) اوتانیر و کولوردی.

— (دهوی) بونلارک هاموسی بردن بره اولدی. دوام کتیره یلمه دیم. بلکه ده هیچ لازم دکلیدی؛ من (سمیلی) ناک نه دوشوندیکنی یلمک ایستردیم.

— ایستدیکینی دوشونسون. فرقی نهدر؟ سنک چقیشک یرلی و حقلی ایدی. بویه ده لازم ایدی؛ (سمیلی) ده بویه ديه جکدر. بو کونمیز ایسه بوئدر. دیریم باغا کیدوب، ییلارد اوینایاق. سن نه دیرسک بو یاقیندار. منیم باجم اورادا قولوق ایدیر.

— من لوندونک هیچ یرینی کورمه مشم. و هارایا ایسته سهک سنکله کیده دم. شهری منه کوستر.

بورادا (دهوی) یانلاریندان کیچن بر دسته نماینده نی کوستروب، دیدی:

— بودر بونلار یاقشی وقت کیچیره ییلرلر. اونلار جورهک ویرمه، آنجاق قوتقراضا کوندر. بو اونلارک اک چوق سهودیکلری ایشدر. ایکی کون یاقشیجا کیف چگیرلر. یاقشی که، آروادلارینی ئوزلریله کتیرمیرلر. اما البته مختلف اکلتجه لر واردر. بزده فرستدن استفاده ایدوب، لوندوندا ممکن قدر چوق مراقلی شیلر کورمه لی یک. اونلار کوچه ایله بورومکه باشلادیلار، و پایتخت اونلاری بوتدی.

۲۱. (میزی) ایله کوروش

لوندون قوتقراضی ییتر — ییتمز، نماینده لر ئوز بولمه لرینه پروژه سینی ییلدیرمک و قوتقراضا اولان ایشلر حقینده حساب ویرمک ایچون ایولرینه قایتیدیلار. — ایمدی نه ایسته یرسکر، دیکر. منه قالیرسا ینه بزى آلدادوب، بولا سالدیلار — بونلاری قوتقراض اجلاساریندا (روبهرت) که قومشی سی اولان (دهوی) دونالدسهن) دیردی.

— ایتی کوزلی بالاجا بابا، بزى لاپ بارماغینا دولادیفی وقت، بزیمه چوق مهربان ایدی.

— نه. سن هیچ بر وقت راضی قالمیرساک! — ديه او بری اعتراض ایتدی. — سازشک شرطلری نه اولورسا اولسون، سن همیشه میریلدانیر، همیشه بر شیدن شبهه ایدیرسک.

— بلی من راضی دکلم. و بورادادا غریبه بر شی یوقدر. — ديه (دهوی) یر عنادله تکرار ایدیردی.

— بو طلبلری ویرمک و هاموسینی آلاچاقسکر ديه یاغلی سوزلر ایشتمک، سوکرادان ایسه دینمز سويله مز بو طلبلری یاریا قدر آزالدوب، ابوه قایتیمانک ها راسی خوشا کیده سیدر. بز کنه کهرچک یاغی ایچدیکن سوکرا بر قپیک آلاچاقلا ری وعد اولرئان چوجوقلار کبی سهوینیرز. من بوندان راضی اولسام منه لغتئر اولسون!

— سنی راضی سالماق اولماز. سن ایشتمه دکمی که: وضعیت قورقولیدر. محاربه پاتالیا ییلیر. بویه بر وقتده تعطیل ایتمک اولماز که...

— محاربه — ديه (دهوی) قیریلدای. — سیز ایشی آکلادیغکری کوسترن کبی، اونلار بزى آلداتماق ایچون جیلریندن ده اولسا محاربه و باشقا شیلر تابوب، چقاردارلار. آخر بز نه دوشمشدر که، خنجل چقارداق؛ کیمک ایله و نیچون محاربه ایده جکر. اوراسینی سويله یکر!

— بلکه فرانسایله، بلکه ده آلمانیا ایله اولاجاق. یادا روسیه ایله اولا ییلیر. دنیادا قولدور ملت آزیمدر.

— آخر بو خنجلدن سیز نه قازاناجاقسکر. هه؛ — ديه (دهوی) کیندیگجه داها آرتیق آجیقلانیردی.

— من نه ییلیم؛ من بو شیطان سیاستیندن بر شی آکلایراممی؟... — ایمدیکى، آکلایمیرساک، محاربه نه بکه کرکدر. آدم ایستدیکى وقت محاربه توره ده ییلیر. بو چوق آسان شیئر. دیلده ووروشماق ایسه داها آساندر — ديه (دهوی) یاغیردی.

— بو اینجه دیپلوماتلار بزى بونکلادا سوسدورولار. هر یرده هله بویلدر؛ بر آلی دنیا

فرانسادادا، باشقا ئولكلەردە سادە لوح ايشچىلىرى بويە آلدادىرلار. بلكە ھىمىن بو دقيقەنگ ئوزىندە فرانسىا حكومتىدە فرانسىا ايشچىلىرىنى، انكلترە ايلە محاربه قور قوسى اولديغىنى سويلەير. بونلار ھاموسى ايشچىلىرى سوسدورماق و تسليم ايتدىرمك ايچوندر. اورادا انكلترە ايلە محاربه اولاجاغى حقىندە سويلەيرلر. سن و يا من بو خصوصدا بر شى يىليرمىك؟ — يوق. ھىچ بر شى يىلميرىك. ھاموسى بزز ايدىلير. محاربه لرى ايشچىلر باشلامىرلار. بونلار ھاموسى ئوزكەلرك ايشيدر. سوكرى دا بزى سىچان كىبى دىنمز — سويلەمز كرى ايوب، و يا ايشە كوندەرىنچە، آرقادان بزە خىيىن — خىيىن كولورلر.

(دەوى) بر غالب نظريە ھامونگ يوزىنە باقىدۇ. سانكە ئوز باقىشيلە دىكلە يىلردن كومك طلب ايدىردى. بو قىزغىن مباحثەلر، و اوزون دانىشىقلار، نمايندە لرى ايلورينە آپاران شمال قطارىنگ واغونىندا ايدى.

نمايندە لر قايتىدىقان سوكرى، ھر بر محالدا يىغىنچاقلار دوزلدى. باشچىلار دوزلمش سازش لھينە يىغىنچاغا دليل و ئوتلار كوستىرىدىلر. بحران وقى ايشچىلر ئوزلرىنى چوق كوزەل آپارىدىلار: اونلار (سىمىللى) يە اينانماغا آلىشمىشلاردى. حتا بعضا اونى آكلامادىقا و يا اونگ سىاستى ايلە چوقدا راضى اولمادىقا ييلە، يە اونا ايناندىلار. (روھەرت) يورولمادان چالىشىر، يىغىنچاقلار دوزەلدىر. ئوزىدە بو يىغىنچاقلاردا چىقىشدا بولونوردى. سازشك شرطلرىنى (روھەرت) طبعى بگەنمىر دى. لاکن لوندون قوتقراستىندا اكثريت بو شرطلرك ايشچىلرە توصىە ايدىلمەسىنى كىدردىكىندىن، او، ئوز شخسى فكىرىنى باسدىرماغى ئوزىنە بورچ يىليردى. انضباط و تشكىلات برلكى آدىنا، (ئوز فكىرىنى او يىغىنچاقتا دىيوب، تىك قالمىشى). او، وار قوھسىلە، ايشچىلىرى دوزلمش شرطلرى قبولە راضى ايتمكە، و محكم، سارسىلماز بر واحد كىبى ايلرى يوروتمكە چالىشىردى. فيورالدا مختلف محاللاردا مسئلە سە قويلمىشىدى. ايتك اورتاسىندا (شوتلاندى) نمايندە لرى، بولمەلدە و سىاھىلدە وىرىلمش سىلرك نتيجەلرىنى چىقارماق ايچون (ئەدىبورغ) توبلاشدىلار.

(روھەرت) دە بومشاوردە اشتراك ايدىردى. اوايشچىلىرى لوندون قوتقراستىنىنگ قرارلارىنى قبول ايتمكە چاغىرىدىسەدە، يورە كىندە ايشچىلرك سى وىرىرکن مبا رزە باشلاماق قرارى چىقارماغىنى اميد ايدىردى. (دەوى دونالدسەن) كىبى اودا، ايشچىلىرى، يكىدن آلدادىلمش حساب ايدىردى. او آجاق (سىمىللى) نك رفتارىنا حىرت ايدىردى. او بو وقته قدر (سىمىللى) ايلە دانىشا يىلمەش و فكىرىنى ئوكرەنەمە مىشى. لاکن او سازش حقىندە باشچىلار آراسىندا اختلاف اولديغىنى حىس ايدىردى. بونگ اوزەرىنە (روھەرت) دوشونوردى كە، «ايشچىلر سازش عليھىنە سى وىرمش اولسالار، اوندان بارا تردد و رجعت ايدىنلر، آچىق مبارزە بولىلە داھا قطعى ايلرىلە مك لازم اولديغىنى كورەلر.»

«بر آزدان ھاموسى بللى اولار.» — دىيە (روھەرت) فكىر ئوزىنە توختاق وىرەرك، قوتقراستىك ايلك اجلاسىنا كىدىردى. بورادا سىلرك نتيجەلرى يىلدىرىلمە لى ايدى. عادى رىستىدن سوكرى اجلاس آچىلدى. صدر مسئلەنگ سە قويلماستىدان آلىنان نتيجەلرى يىلدىردى: سىلرك چوق — چوقى سازشك قبول ايدىلمەسى ايچون وىرىلمىشىدى. (روھەرت) بر مايوسلق دويدى. نھار ايچون تفض اعلان ايدىليركن، اونك قالوب ئوزىمى يوقلاماق اىستەردى. او سرعتلە (ئەدىبورغ) ك اورتاسىندا كى باغچايا كىتىدى. بو باغچا اونى چوقدان بەرى ئوزىنە دوغرو چكىردى. (روھەرت) ياواش ياواش باغچانگ ايچىنە دوغرو يورويور، و يكىدن وضعىتى ئوزى ايچون آيدىنلاشدىروب، كلەجك فعاليت يوللارىنى تەيىن ايتمكە چالىشىردى. فيورال كو نشىنى آلتىشلايان قوشلارك اوقوماسى، اونگ فكىرىنى باشقا بر طرفە سابدىرىردى: ھوادە يازك علامتلىرى كورولوردى؛ كونشك ايشىغى آلتىندا اولان قارا كوللارك يا نىندا قوشلار اونىشايىر، آتلىير، دوشوردى. (روھەرت) ك فكىرى، ايوبە چولە و بالاجا مېشە يە اوچدى...

بو مېشە ايلە نە قدر خاپرات مربوط ايدى! سوك بارىم ايلە (روھەرت) چوق ايلرىلەش و فكىر جھتجەدە محكملىشمش ايدى. جدى ايشلەمەسى اونا بويوك قايدالار وىرمىشىدى. او، اىمدى ئوزىنە اينانير، و باجارقچا ئوز صىفنىنگ اورتا يىلىش درجە سىندىن چوق يوكسك اولديغىنى آچىق يىليردى. او ئوز بولىنى آيدىن كوروردى. او شھرتپىرست دكلدى و ايشچى حركىتلە ئوزىنە يوكسك ير قازانماق اىستەنلرە او زاقدان اوزاغادا بگزەمك اىستەمىردى. حركتك حساينا ياشاماق دكل، بلكە اونا خدمت ايتمك لازمدر. ياقشلىق تىك آدم ايچون دكل، ھامو ايچون اولمايدىر. او، كلەجكى ئوز ايدىلرىنى دوشونوردى. اونگ حياتىنگ مقصدى — ئوز صنى ايچون و بو واسطە ايلە بوتون بشريت ايچون چالىشماق ايدى. شخسا ئوزى ايچون او ھىچ بر شى اىستەمىر. او؛ — بويە اتفاقلاردا كىنلرك چوغى ايتدىكى كىبى، — (مىزى) سىز اونگ شخسى حياتى اولماياجاغىنى كىدېرمىشىدى.

«آخىر او نە اولدى، اونا نە كلىدى؟» — دىيە (روھەرت) دوشونوردى. اوندان ھىچ بر خىر يوقدى.

(روھەرت) يانداكى ساكت خىابان ايلە آغىر آغىر كىدىر، و فكىرى داغىنىق اولاراق ايلرى باقىردى.

سقامىيادان بر قىز قالىدى. (روھەرت) باقىدى و ايلرى آتيلدى. يورە كى آتيلوب، دوكونمكە باشلادى!

— مىزى! — دىيە باغىردى. — ھارادان؟ — سى ھارادا ايدى؟ اونك اللرى (مىزى) نك اللرىنى قامارلادى. كوزلرى اونك بوزىتە دىكىلدى. سانكە بو كوزلر (مىزى) نك بوزىندە سوك آيلارك تارىخىنى اوقوماق اىستەردى.

— آمان، (روب)، — ديه (میزی) بوغولاراق بوپوك بر چتینلکه سويله دی: — نیجه اولدی که، بز بويله کوروشدیک؟
— اوتور! اوتور، دینجه! — ديه (روبهرت) بر هیجانله تکرار ایده رک اولی اوتورتدی.

— سن خسته سیسک، (میزی)؟ سن نه اولمشدر؟ سن هارادا ایسک. هاموسینی منه سويله!

(میزی) ننگ کوزلری یاش ایله دولی ایدی. بر سوز سويله مکه کوچی يتيشمه یوب، سقامیا اوزه رینه دوشدی.

(روبهرت) خیابان ایله کلیرکن (میزی) اونلی تانیمش، و کیتمک ایچون قالمشدی. لاکن (روبهرت) اونلی کوردی. و آرتق کیتمک اولمازدی. کهجدی.

— آتام آنام نیجهدر؟ — ديه قیساجیق بر سکوتدان سوکرا (میزی) ساکشمکه چالیشاراق، سوردی.

— ایویزده نه وار نه یوق؟ — سه وکیدن آجمیش قلبی، اونلی تله سیک سورغو لارا سوق ایدریدی.

— اونلارمنسز غم چکیرلرمی، (روب)؟ منیم ایبتدیکیم اونلاری چوق آجیتدیمی؟ هاموسینی سويله. ییلمک ایسته یرم:

— لاکن هر شیدن اول سن ئوزکدن سويله مے لیسک؟ (میزی)! — ديه (رو بهرت)، (میزی) ننگ سورغوسینی ساپدیردی. عین زماندا، ئوزی، (میزی) نی چوق آجیداجاق خبرلری اونا نیجه سويله یه چکینی دوشونوردی.

— هاموسینی سويله، (میزی). سن منه اینانا ییله رسک. من همیشه سنک دوستک اولمشام. ایمدی ده آنجاج بر شی — سنک باشکا نلر کلمش اولدیغینی — ییلمک ایسته یرم... نیچون سن ایودن کیتدک؟

(میزی) اونک سیناقلی باشلارینی کوردی. و آریق اوچوق باناقلاری بر قیریمدا قیزاردی و کوزلرینی او بری طرفه دوندردی. اونک آرتق سوروشماسی لازم دکلدی. — آمان، (روب)، من نه قدر ایسته ردیم که... من بر ایل بوندان اول ئولمش اولسا ایدیم، نه یاقشی اولوردی. سوزلری هوکورتمه لر ایچینده باتوب کیتدی.

— آغلاما، (میزی)، — اونک اللری بر شفقتله (میزی) ننگ ساچلارینی اوقشایر دی، سوکرا قیساجیق بر سکوتدان سوکرا سويله دی:

— او کیم ایدی، (میزی)؟ منه سويله. من اونک قارا یوره کینی پارچالارام. لاکن (میزی)، آغلایردی. یوزینی اللریله ئورتوب، اووونمادان آغلایردی. بر آز کیچینجه باشینی قالدیروب دیدی:

— (روب): من سنه هاموسینی سويله رم. سن کیمسه یه سويله مے. منیم ئوزیمدن باشقا کیمسه مقصر دکلدن. من ئوزیمده جزاسینی چکمه لی یم.

یاواش یاواش (میزی)، باشینا کلن بوتون بو غملی ماجرانی اولدن آخراکیی اوزون تفسلر ایله دانیشدی.

— کیمسه نی ده قصیرلندیرمک اولماز، (روب). منیم ئوزیمدن باشقا کیمسه نی قصیرلندیرمک اولماز. من ایشلرک بويله اولاجاغینی هیچ دوشونمیردیم. من چوق خسته ایدیم. اوراسینی دا دیمه لی یم که، (یتهر) منه قارشى چوق مهربان اولمشدر. او منیم یاقشی اولمام ایچون الدن کلنی ایشدر. او، منی آلماق ایسته یردی. من آلتی آی ایدی یاتیشدیم. ئولوب ئولمه یه چکیمکده منه هیچ بر فرقی یوق ایدی. من اولانلار حقیقته ده هیچ دوشونمیردیم... بو برنجی کوندرکه، من بایرا چیتیشام. (یتهر) کلمشدی. و چقوب بر آز تمیز هاوادا کزیشمه می خاهش ایشدی. — بوکون لاپ کونشلی یاز هاواسیدر. (میسیس رامسای) منی بورایا کتیروب اوتورتدی. و قایدوب کلندک کوزله مے می تاپشیردی. من سنی کورنجه کیتمک قاچماق ایسته یردیم. لاکن ایمدی چوق دا قاچا ییلمیرم... بو بوپوك شهرده منه او قدر یاددرکه... من اوندان قورقورام.

— اوخ، اگر من ییلمش اولسا ایدم: سن ئوزکی توپلاشدیرمالیسک. دوتغون فکرلری یراق. سن ساغالمالیسک... او، (میزی) نی ایناندیرماق ایچون سوز آختا یریدی. — ییلمیریسک؟ هر شی بزم اراده مزدن آیلیدر؛ سن ایسته سک. — ترلکه تام باشقا دورلو اولورسک.

— اوبله در، (روب). لاکن بو آسان بر ایش دکندر. منیم حالیم کیتدی کجه فنا لاشیر. من ییلمیرم که، هیچ بر وقت ئوز فکرلریمی رد ایلیه ییلمه یه چکم... بوندانا ئولوم داها یاقشیدر... انسان یاشاماق ایسته مے دیکده، انسانک سعادتى اولماقددا، ئو لوم داها یاقشی ده کیلمیدر؟

— آخ، (میزی)، بويله سوزلری دانیشما! هر شیدن اول ساغالماق لازمدر. سوکرا ینه اولکی کبی مسعود اولورسک. سن ایمدی خسته و ضعیف اولدیغک ایچون بويله دوشونورسک. سن باشقالاری، سنی سه ونلری... آناکی، آناکی ده دوشونمے لیسک. اونلار سنی ساغلام، مسعود کورمک ایسته برلر. من ایسه، (میزی)! من ده سنک یاقشیلغکی ایسته یرم!.. (میزی) اگر من قاچاقچا؛ سن... سن کنددن کیتمه مش دیمش اولسا ایدیم، سن منه کله ردکمی؟ — اونک اللری یکیدن (میزی) ننگ ساچلارینی، و آریق سارامش یاناقلارینی اوقشایردی.

— بلی، — (روب)، — ديه (میزی) ساده جه جواب ویردی. — من سنه کله ردیم. من چوق وقت دوشونوردیم که، هیچ بر زمان سندن باشقا کیمسه یه کیتمه رم. هله قیزکن، سنک آروادک اولاجاغیمی بر آرزو کبی دوشونوردیم. دهشتلی ده ایته اوراسیدرکه هر شیئی که چوق ایسته یرسک — او اولمیر:

— (میزی)! نیچون ایمدی منه کلمه سک؟ — ديه (روبهرت) بر هیجانلا سور

دى. — ايمدېچە، بو ساعت بو دقيقە. من سنى ابوه آپارارام. كيمسەدە بىر شى يىلمز. منى دانالارلارسا، سن دىيە يىلرسىڭ كە او... من اولمشام. من سنە قوللوق ايدە رم. يىكىدن سنى ساغالدارام، قوتلشەرسىڭ. بو ايشدە آنام مە كومك ايدەر. و هر نە اولمشا، كيمە بر شى يىلمز.

— يوق، (روب): — دىيە (مىزى) قىساجىق بر سكوتهپان سوكر ا جواب وير دى. — من بونى ايدە يىلمەرم. بو سىڭ اىچون دە، منىم اىچون دە... هامو اىچون دە باقىشى اولماز.

— لاكن، (مىزى)! — دىيە (روبەرت) ياواش، خفيف بر سسلە دوام ايدىر دى. بو سە قارشى دايانماغىڭ ئوزى كوچ بر شى ايدى. — سن (پتەرى) اىويلە سەويرسىڭ كە، اونىڭ آروادى اولاسىڭ. سن ئوزك ديدك كە، ھىمشە منى دوشونور سىڭ. اويلە ايسە، ايمدى من تكليف ايدىركن، نىچون ايستمىرسىڭ؟ سن چوق باقىشى يىلرسىڭ كە من ھىمشە سنى سەويردىم. سن بونى يىليرىسىڭ، (مىزى)?

— بلى، (روب) يىليرىم. بونى كيمە منىم ايمدى يىلدىكىمدن داھا باقىشى يىلە يىلمز. سىڭ تكليفكى ردا ايتەك دە چوق آغىر و چتىندىر. لاكن بو باقىشى اولماز... هامو بويلە سويلەر. آرتق سورما، خاھش ايتەمە.

— يوق، خاھش ايدەچكىم. اصرار ايدەچكىم. — دىيە (روبەرت) بر احتراصلە تكرار ايدىردى.

— سن يىلرسىڭ كە، سن منىمسىڭ. سنە، مندىن باشقا آرتق كيمسەنىڭ حتى يوقدر. (مىزى): — عزىزىم، سن كورمىرسىڭ كە، منىم خاھشىمە عمل ايتەك انك دوغرى انك دوزگون بر ايشدر؟

— يوق، يوق، (روب)! اويلە ديمە. بو ھىچ باقىشى اولماز. من بونى ايدرسەم، بو منىم اىكنجى بر سھوم اولمش اولور.

— لاكن سن ايمدېچە ديدك كە، سن ھىمشە منىم، يالكر منىم آروادىم اولماق ايسەيدرك؟

— بلى، من يىليرىم. من ديدىم... لاكن ايستمەز. آرتق مندىن سورما، خاھش ايسە، (روب): — دىيە (مىزى) بر يالواريشلا ايكلەدى. — من حس ايدىرم كە، آرتق بونى دوزەلتەك اولماياچاقدىر. من سنە كيدە يىلمەرم. آنام بونلارك ھاموسىنى يىليرسە... بو اونىڭ بورە كىنى بوسوتون قىرمش اولوردى. ھلە آنام؟.. او بو دردە دايانامازدى... يوق! اونلار منىم حقىمدە نە دوشونورلر، (روب)? سويلە! اونلار منىم نىچە ياھايرلار؟

— آناندا آناندا چوق عذاب چكىرلر، (مىزى)، — دىيە (روبەرت) آچىق سويلەدى. آنانك ساكت اولما يىلمىر. او، ھىچ بر وقت ئوز عائلەسىندە بويلە بر ايشىڭ اولاجاقىنى دوشونمىردى. او دىير: «(مىزى) بىقن ئولمشدر. ساغ اولسا ايدى، بر

سوزدە اولسا مە كوندە رەردى». بونلارى آناما سويلەردى. مندە اوندا ايشىتدىم. فنا بر شى دوشونمىر و او كىبى سوزلرە ايتانمىر؛ اونىڭ ياندىدا كيمسە سىڭ حىككە بر شى سويلە يىلمز.

— اويلەمى، (روب)? او مە بويلەمى ايتانمىر؟ — دىيە (مىزى) سوردى. آنا سىڭ ايتامى اونا چوق خوش كلىردى. — (روب) اكر آنالار ئوز قىزلاريلە آچىق اولسا ايدىلر و اونلارك نەدن قورقمالارى لازم اولدىغىنى سويلەسە ايدىلر... نە ايسە اونلارك حقىندە داھا اطرافلىجا سويلە. آنام نە دىير. اونلار منىم ئوز ايشلىرىنى نىچە آپارىرلار؟ — (روبەرت) انك انك چوق قورقدىغى دە بو سورغولار ايدى. (مەتبو مەيلاند) چوق آز دانىشىردىسەدە، — هامو يىليردى كە، او، ئوز قىزىنىڭ ايتەمسىندن چوق غىلمنىشدر. و آغىر بر عذاب چكىر. سوك زمانلار او خستەلنوب، ايو دە ياتمشدى. سوكى باقلاشيدى. كومور ايشچىلرىنىڭ بر چوقى كىبى اودا، قازمالاردا كى ھاوانىڭ يارمازلىقىندىن، و كومور غازلارىندىن، وقتىندىن داھا تر قوجالوب، اورتا ياشلارىندا ئولوردى. (روبەرت)، (ئەدنىبورغ) ە يولا دوشن كونى دوقتور دىمشدى كە، خستەنىڭ ساغالماسىنا ائىد يوقدر. بوندىن ايكى آى اول، (مەتبو) نىڭ بويوك اوغلى خستەلنوب، بر نىچە كوندن سوكر ا ئولمشدى. او (مىزى) دن ايكى ياش كىچىك ايدى. بو آناسى اىچون سوك ضربە ايدى.

بونلارك ھاموسىنى (مىزى) يە نىچە دىيە يىلر؟ قارداشك ئولمش، آنانك ئولمك اوزرەدر.

نىچە دىيەچكىدى كە، آنانك غم و عذاب اىچىندە ايتمش قىزىندىن بىر خىر كوزلە ير، آغىر ايشلردن و غمىدن آزىلىر؟

— آتاك بر آز خستە كىيدىر، (مىزى)، — (روبەرت) بورادان باشلادى. — نە اولمشدر اونا (روب)? — (مىزى) نىڭ بورە كى دوكوندى و قسى دارالدى.

— او ايمدى ايكى ھفتەدر كە، ايشلەمىر. — آخر اونانە اولمشدر. خستەلكى نەدر؟ آغىرمىدر؟

— بلى، (مىزى). من كلىركن او بايفىن بر حالدا ايدى و سايقلايردى. سنى و (جون) ى چاغىرىردى. سىزى خردا چوجوقلار كىبى تصور ايدىردى. و كىچىنلردە بىغضا سىزك اىچون اوقومش اولدىغى اسكى ماھىنيلارى اوقوبوردى. آنچاق آغلاما، (مىزى). سن ئوزكى ئوزوب، بوسوتون خستەلنىرسىڭ. باقىسى اودر كە، سن ئوزكە توختاق وير. بر آز دىرچەل. و كلوب اونكلا كوروش. بو اونى دا، آنانكى دە سەويندىرەر.

— يوق، يوق. — دىيە (مىزى) قىشقىردى. — من كە يىلمەرمەم. من ئوز كور كەمىمە

اونى محو ايدە يىلىم. اونلاردا منى سرت قبول ايتىش اولسالار، اونادا دوام ايدە يىلمەرم. يوق. اوندانسا، تك. . . ياقشىدر.

— ياقشى، (مىزى). دوشون. بونلارك هاموسىنى دوزلىتمك ايچون و اونلارى كوره يىلمك ايچون آنجاق بر يول واردر: ايمديجه بورادا ازدواج ايدوب، بر یرده ابوه كيدك. من آناكا دىيرم كه، بوتون تقصيرلرمنده در... (هيزى)، سن راضى ايسە، بونى ايتك اولار. (مىزى)! راضى اول!

او (مىزى) يە يالواريير و طلب ايدىردى:

— سويله، سويله كه سن منيمله كىتمكه راضيساك.

(روبهرت) اونك سارامش، اينجه، دورى، يوزينه و محزون آغلار كوزلرينه باقىردى. او آرقلامش، ضعيف بر بدن كوروردى. بويدن هو كورتيدن و اوسكور كدن تيره بير، و سانكه ايمديجه ئوز كوروه ك قابوغىنى پارچالايماق قدر.

— (مىزى)، سويله كه كيدەرسك! — او بر يالواريشلا اىنى اوزادىردى — سويله كه، راضيساك، يىلىك من نه قدر مسعود اولارام.

— يوق، يوق! من بونى ايدە يىلمەرم... آرتيق سويلمه (روب). بو شرفىزلك اولور. يوق!

(روبهرت) ك كوزلرينده ايمد سوندى. ديمەلى — يوق، او (مىزى) نك قطعى صورتده راضى اولمايماقغىنى حس ايتدى. (روبهرت) ك خاهشلرینه عمل ايتمهك (مىزى) ايچون آسان بير شى دكل؛ بلكه چوق چتىن ايدى. لاکن او ئوزىنى ساقلادى و (روبهرت) آكلادى كه، بو سوک و قطعى «يوق» در.

هارادا ياشايرساك، (مىزى)؟ — ديه (روبهرت) اونا بر جور كومك ايتك فكريله سوردى. — آدره سكى منه وير. من سنك هارادا بولونماقغىكى يىلمك ايستەيرم.

— يوق (روب). من سنه ديمەرم. ايمدى سنك كىتمه كلنه ياقشىدر. ايمديجه (مىسس رامساي) آردىمجا كلەر. آرتق كىت. من بر آز تك قالماق ايستەيرم. آخ كاشكى ئولمك و هيج برشى حس ايتمهك اولسايدى...

(روبهرت) اونك چكديكى عذابلاردان قورقمش كىي ياولمجا آياقلارينك اوجيندا، اوزاقلاشدى. يوره كىنى غملى سارمشدى. و (مىزى) يە چوق آجىيردى.

(روبهرت) قوهرانساي قايديركن، مباحنه لرك اك قىزغىن یرى ايدى. (دهوى دونالدسن)، اونا و اتقاق باشچيلارينا هجوم ايدوب، اونلارى ايشچىلر قاباغىندا سازش شرطلرینی مدافعه ايتمكه تقصيرلندىرىردى. «شاقالاد اغزىلى كىچىك قانچلەر يىنەده هامومزى آلدادوب، يولا سالدى» — ديه باغىرىردى.

لاکن (روبهرت) ئوزىنى (دهوى) نك تقصيرنامه سيله مرافلانماغا مجبور ايدە يىلمىردى، (دهوى) نك تصويرى نطقى اونى كولدوره يىلمەدى. اونك فكري تمنايا باغا قايديردى. اورادا اينجه، سولفون بر وجود — ايمىزلك و بختلىك هجمەسى — اوتورمشدى: كوروه ك بدىنى هو كورتمەلر پارچالايردى. (روبهرت) اونك ايكلىتى و فریادلارینی ايشيدىردى. آخ كاشكى ئولمك و هيج بر شى حس ايتمهك اولسايدى...

قوهرانساي يىتى و نماينده لر ئوز ايلورينه داغىلىشديلار. سازشك (شوتلانده) حقينده كى بوتون شرطلرى تصویب ايدىلمشدى. هر شى صلح و ساكتلك وعد ايدىردى.

— سيزك بو كون دانشمادىكز، (سینقلەر). من ايسه سيزك بو قىزغىن چارپشمادا اشتراك ايدە چككزى كوزله يردىم. — بو سوزلرى، قطار ساسپونمان حرکت ايدركن نماينده لردن برى (روبهرت) ه دىردى.

— يوق. منيم هوسم يوق ايدى. — ديه (روبهرت) جواب وىردى، اونك سىنده اصراجى مصاحبلردن آبرى تكجه قالماق آرزوسى دو بولوردى. او بر بوجاغا سىقىلوب، سوسدى.

قطار (روبهرت) ي آلوب، قاجير و كىتديكجه (ئەدينورغ) دان اوزاقلاشدىرىردى. قارشىسىندا توبلاشمش دوام ايجرىسندن ايسه او، امانسز بر كدر پنجه سىنده چىرىنمان كىمەسز، سولفون بر وجود كوروردى. چارخالار ايسه سرعتله دوكونور باغىرىر، و سىلتىرلردى. بونلار يازىق، ازكىن بير قىلك دوكونتىلرینی دوزكون ووروردى سانكه بو بوتون دنيا عذابلارنك دوكونتوسى ايدى. عين زماندا اونلار بر قىزك قىرىلمش حياتى ايچون ماتم مرئىسى سويله يردىلر: «آخ كاشكى ئولمك، و هيج بر شى حس ايتمهك اولسايدى».

۲۲. (مىزى) نك قايتماسى

(مىسس رامساي) باغا قايديركن (مىزى) سقامبا اوزه رينده تخمیناً باغىن بر حالدا ايدى. قىزارمش، شىشكىن كوزلريندن (مىزى) نك آغلامش اولدېغىنى آكلادى. (مىسس رامساي)، خستەلك وقتى (مىزى) يە قوللوق ايدن قىزىنك كومكىله، (مىزى) نى قايتونا قدر كوتوروب، قىزدىرما ايجىنده ابوه كتىردى.

ينه (مىزى) بوتون كىجەنى حرارت ايجىنده چاپالايوب، اوسكورور ايكلەر و آغلایردى. سحرى دوكتور كلدى. خستەلك يكدن قنلاشمش. وضعت آغىردى. نه ايتمك اولار؟ استراحت، ياقشى يىمك، ياقشى قوللوق، اضطراب و هيجانلردان اوزاق ياولاش ياولاش (مىزى) ساكتله شوب، دەرىن بر يوقو ايله اوبودى. بگىمن

مبارزه باشلاندى: بو مبارزه خسته لك، ضعيفك و باشليجا اولاراق تولوم آرزوسيله آپاريليردى.

كونلر كچيردى. (میزی) ساغالماغا باشلادی. او، درمانلاری وقتلی وقتینده ایچیر، طلب ایدیلم شیره لازمنجه عمل ایذیر، لاکن یوره کینک ده رینلیکلرینده هیچ بر وقت ساغالما یا جاغینی حس ایذیردی. (روبرٹ) ایله کوروشدیکن سوکرا اونک برجه آرزوسی واردی. (لوئوود) ا کیده یيله جک قدر دیرچه لمک، ئوز آداملارینی بر داهه کورمک و اوندان سوکرا راحتقلا ئولمک. برجه بونی ایده ییلسه ایدی! فالانی بر او قدر مهم دکل. نه اولورسا، اولسون. لاکن او ایوده اولمالیدر. اونا هیچ بر شی مانع اولای یلمز، و ساقلایامازدی.

بو ئولمک ایچون ئوز ایونه، ئوز یوواسینا قاچان یارالی بر حیوانک دویغوسی ایدی. ایوه، ئوز یوردینا، دوغما توپراغا، بوتون یابانجی شیلردن و آداملاردان اوزاق...

كونلر آغیر — آغیر کچیر و (میزی) نك کوچی یاواش یاواش قایدیردی. آنجاق بر آیدان سوکرا او یکیدن اوتاق ایچینده کزه ییلدی. کیتمک قراری کوندن کونه اونک یوره کینده کوچلیر و محکم شیردی. سانکه بو قرار اونا یاشاماق قوسسی ویریردی. او ئوز «ایو» لرینی کوردیکی کبی تصور ایذیردی: بالاجا بر مطبخ، آغ دوشمه سی یوبولمش و تمیزلنمش و چامورلی آیاقلاردان قوروماق ایچون اوزهرینه غزته سریلمشدر. آغ آغاچ بوته، ایچینده قاب قاجاق، اوجوز وازلار، ایکی یاتاق یانیندا پرده لر.

او، بوتون بو اسکی و تایش شیلری خاطرلارکن یوره کی آچیلیردی. متمادیا اونک ئوز «ایوی» کچیک، یوقسول «ایوی» کوزنک او کینده دوروردی که بورادا یاشایش شرائطی ابتدائی، اورادا یاشایانلار، چرق شی مللب ایتمه ین، اکریک ییلمه ین، ساده، صمیمی، سهوینجلی آداملار ایدی. لاکن بو اونک ئوز «ایوی» ایدی.

بر یول، (میسس رامسای) ایش دالینجا کیتمش، (میزی) ایسه ایوده تک قالمشدی. بردن اونی، ایمدیجه بو ساعت ئوز ایولرینه دوغرو قوشماق آرزوسی ساردی. همده او قدر کسکین بر آرزوکه، دایانا ییلمه دی. تله سیک کیندی، اونا بو قدر مهربانلق کوسترن و اونک ایچون جان یانیدیران (میسس رامسای) ه برنیچه کلمه تشکر جیزمالادی. و کوچه به جیقدی. (میزی) بر قورقو ایچینده کوچه ایله کیدیردی. شهری تانیمیر، حتا هانکی طرفه کیتمک لازم کلدیکنی و ستاسیانک اوزاق یا یاقین اولدیغینی ییله ییلمیردی... او، ایمدی کیمسه سز و تکجه ایدی. دقیقه دن دقیقه به هيجانی آرتیردی.

یانیندان بر چوجوق فیت چالاراق کچیدی. — اونک قارداشلاری دا بویه فیت چالیردیلار.

میزی اونی دایانیدیردی:

— ستانسیا بورادان اوزاقمیدر؟

— هانکی ستانسیا؟ — دیهه چوجوق سوردی.

ییردن (میزی) ستانسیانک (پرنسرت) ده اولدیغینی خاطرلادی و چوجوغا سوله دی:

— یوق. اوزاق دکلدیر.

چوجوق ستانسیانک هانکی طرفه اولدیغینی کوستردی:

— بو کوچه ایله دوز کیدکر.

او دونوب هارایا ایسه قاچماق ایسته یردی.

— منی ستانسیایا آپارکر. بن سیزه بونک ایچون بیر شیلینغ ویره رم.

— یاقشی — دیهه چوجوق راضی اولدی.

(میزی) چوجوغک مشایعتیله قسی داریلاراق بورغون اُزکین و یاری باغین بر حالدا ستانسیایا کلدی. او، چوجوغک ییلیشینه و یولی یاقشی تانیماسینا حیرت ایذیردی.

— سیزک ییله تکزر وارمیدر؟ — دیهه چوجوق سوردی. او (میزی) نك کور کمیندن کسديرمشدی که، اونا، ییله ت کبی شیلری ده خاطرلیمانک ضرری اولماز. — یوق ... من اونوتدم. منیم ییله تم یوقدر. هارادان آلماق اولار؟ سیزجه نیچه یه اولای ییله ر؟

— من ییلمیرم. — دیهه چوجوق جواب ویردی. کیدکر اورایا، او قاسایا، کیده جککر بره ییله ت ایسته یکر. اورادا قیمتنی ده سیزه دیره لر.

یاقشی که (میزی) نك یانیندا بر نیچه فوت واردی: یاتاغدان قاتیرکن (پیتیر) اونا ویرمشدی. (میزی) ئوز بالاجا دوستینک مشایعتیله قاسایا کیتدی، ییله ت آلوب، ینده ئوز دوستیله کری قایتیدی. چوجوق قطارک نه وقت بولا دوشه جکینی سوردی. (میزی) نی آپاروب، واغونا منیمه سینه کومک اییدی. بو قطار اوتلارک «ایویه» کیدیردی.

(میزی) چوجوغک ایلنه ایکی شیلینغ سالدی. چوجوق ایکی کوموش پارلاق شیلینغی کورنجه سهوینجیندن کوزلری پارلادی. و — تشکر اییدی. — قطار حرکت ایذینجه، چوجوق، دوستقلا لرینی اوناداراق اونی بولا سالدی.

ایوه. تزا یوه. تزا یوه. — قطار سرعتینی آرتیردیچه جارخالاردا دوکوتیلرینه سانکه بو سوزلری تکرار ایذیردی. اونلار عین آهنکله و منتظم بر دوکوتی ایله

اونك بوره كينك دو كوتيسينه جواب ويريدير: «تز ابوه»، «تز ابوه!» نهايت قطار بالاجا بر ستانسادا ساقلاندى. ياريم ايل بوندان اول (میزی) بو ستانسادان بويوك و بابانچى بر شهرة كيتمشدى. او زمان (میزی) دوغما يرلردن اوزاق قاچماق ايچون چولدن كيچوب، بورايا كلمشدى. ايمدى ده بورادا هر شي ينه او آقشام اولديغي كبي ايدى. او، بويوك شهرده نوز لكه لرني كيزلتمك، عذاب وكوز ياشلاريله نوده ن آجي بر سهوني عقلسز بر احتراضك تيجه لرني دوزلتمك ايسته يردى. (میزی) كيچيركن ستانسيا مديري دقتله اونا باقدى: دوتغون سوتوق بر آقشامدا، ضعف و كوورهك بر وجودى تك باشينا چوللرده كورمك چوق غريبه ايدى. لاکن (میزی) بر اميتله اونك يانيندان نوتوب، چولدن كيچن يولا چيقتى. بورادا قاراتق داها قاتى ايدى. كولهك داهاشدته و بولدا يردى.

كولهك اونك ازكين، دوشكون و يورغون وجودينه هجوم ايتدى. لاکن، اونى كوزله ين ابولرنيك فكري، اونى دا يانمادان ايلرى ايتله يردى. اورادا، ايكي ميللك بر مسافده اونك «ابوى» واردى. او، قازما اوزه ريئده كى ويشقانك سه ريين ايشيقلاريني ييله كوره بيليردى. اورادا (میزی) ايشله يردى. و هتته ده آلتى شيلينغ و آلتى په نسى دوشونه رك، نوزيني مسعود حس ايديردى. تهلردن كولهك قوبوب، بوش چولدن چاپير، ياغيش و دولى (میزی) نك يوزينه چيربير، سانكه يوليندا كوردىكى بوتون مانع لرى قالديرماق ايسته يردى. (میزی) بويوك بير چتيلكله نوزى ايچون كولهكك آراسيندان يول آچيردى. ينه ياغيش و دولى ايله يكي كولهك باسغيني اونك اوزه ريئنه آتيليردى. بوندان سوكر ا بر آزاجيق سوتوق، ايك پاريتيسى كورولور، سوكر ا يئده شدتلى ياغمور. لاکن ابو كيتديكجه باقينلاشيردى. بر آزدا نوزيني زورلا ياجاق اولورسا، اورايا چاتمش اولاجا قدر.

ساقلانماز بر ديله كله تحريك ايديله رك و اراده قوه سيله ايلرى سورولرك او ازكين، يورغون بر حالدا بودره يرك، نوز ديله كينه، نوز اميدينه دوغرو سورو نوردى نهايت او بو قدر آرزو ايتدىكى و ارادىغي ابوك پنجه رة سى نوكينده دا يانمشدى. بوغولاراق پنجه رة نك چرچيوه سيندن ياپيشدى. اراده سى ضعيفلشدى. ايمدى، ارتق مقصده چاتمشكن آرزوسى اونى ترك ايتدى.

كولهك ساده بر پيچيلتيله ك ياواشلاندى. (میزی) دا يانوب، پنجه رة نك ده ليك لريندن باقيردى. لاکن ياش كوزلرني دوتوردى. يوره كينك آلتيندا اوافاجيق بر وجودك ضعيف حركتى، اونك بوتون وارلغيني يئده بر قورقو ايله دولدوردى. يئده اوند، اسكى هامودان كيزلتمك آرزوسى اوياندى.

(میزی) حرارتلى ياشلارى كوزلريندن سيلوب، يكي دن پنجه رة نك ده ليكيندن باقماغا باشلادى.

و بوتون مطبخى نوز او كينده كوروردى. هر شي اولكى كبي ياپيشقلى و تميز ايدى. او زمانلار او آقشاملارى، اوجاق يانيندا، باشيني آتاسينك ديزلر اوزه ريئنه قوبوب دينجه لير، آتاسى ايسه آقشام غرتة سيني اوقوبوب، اونا و آتاسينا يكي خبرلر سويله يردى. آتاسى دا اوجاق يانيندا اوتوروب، تيكيش تيكير، پالتار يامير يادا جوراب توقويوردى. ايمدى ايسه، آتاسى سولغون. آريق و ضعيف بر حالدا قره سلو اوزه ريئده اوتورمشدى. آتاسى ياتاغي دوزه لديردى: دوشك آغيني ده كيشديرير، ساماندا ن يايلمش دوشه كى چه ويرير، بالشى چيربير، و اوللارى خسته نك زاواللى كميكلرني راحت ياتيرا ييله جك بر حاله سالماغا چالشيردى. اوزون بير سكوتدان سوكر ا، (ميسيس مه يلاندا)، ارينك يانيندا كى كورسيه اوتوروب، ديدى:

— سن بو كون ديهه سك بر آز ياقشاسك، (مه تيو)!

— بلى، بو كون بر آز ياقشيام. — ديهه (مه تيو) باشقا بر شيلر دوشونه رك داغنيق ير حالدا جواب ويردى. — آرواد! بيليريسك من بو كون نه يى دوشونورديم — ديهه خسته اودا باقاراق سوزيني دوام ايتديردى.

— هى بريم (میزی) نى دوشونمشم. بيلمم نهدسه بو كون بوتون كونى باشمندان چيقيمير؟ بلكه باشينا بير شي كلمشدر؟

— نه دوشونه جكمى ده بيليريم، (مه تيو) — ديهه (جه ننى مه يلاندا) بر قورقو ايله ازينه باقدى: قيزينك ايمه سى خبرتني آلدیغي كوندن بو كونه ك، ايلك دفعه ايدى كه، اوندان بحث ايديردى. (ميسيس مه يلاندا)، (میزی) نك مقدراتى حقيئده مين دورلو احتماللار ايديركن او سورور، و هيچ بر وقت اونك حقيئده بر شي سورميردى. لاکن بو كون او، نوز قيزى حقيئده دانيشماق ايسته يردى. اونك يوره كى نوز قيزى حقيئده خبر طلب ايديردى.

— يازيقا نه اولدى؟ هارادادر؟ هيچ بر ايز يوق ... يازيق ... منيم سه وديكم ايدى. هله بويله جه بزر بشى بيلمه يه جييك؟ هه؟

— سن نيجه بيليرسك، (مه تيو)؟ (میزی) ساغميدر؟ — ديهه (جه ننى) محزون بر سورغو ايله ازينه باقدى.

— كيم بيلير آرواد! آرا سيرا من اونى نولمش تصور ايديرم. سوكر ادا بردن ابوه قايتديغيني كورورم. (میزی) ياقشى قيزدى. و بيليركه بز اونى نه قدر سه ويريك.

— او ياقشى، عقلى قيزدى — ديهه آتاسى بر تبسمله سويله يردى. ايش ييلن ايدى. ابوده نيجه كومك ايديردى. حالبوكه نوزى بالاجا بر ياورو ايدى. آه مه تيو! — قادين يكي دن آغلادى — بوتون بو عذابلار نيچون بريم اوستيمزه تولولور. (میزی) كيتدى، (جون) نولدى ... يكيجه كوز آچيرديق ... ايمدى ده

ينه — نيجه ياشاياجاغيق؟ بز نه ايده جگر؟ ايوده هيچ بر شي يوقدر! — قادين ياواشدان آغلارير. (مهتو) ايسه، اونك بوزيني ئورتن آريق كويبود ايشجي اللريني اوقشايردى.

— ياقشى قارى. بسدر—ديه (مهتو) قيريق قيريق تكرر ايديردى. — بو خالدان بر طهر چيقاريق. من اوزانمشديم وكيچمشلري خاطرلايرديم. خرما چوقوقلار وار ايكن ايشمز چوق آغير اولوردى. اونلاري دويورماق وكيينديرمك ايچون ايلان كبي قابوقدان چيقيرديق. لاکن بونكلا ييله ينه اوكونر مسعود كونر ايدى. اونها هر ايكمز كنج ايديك. من محكم و ساغلام ايديم. كيجه قابوني باغلاينجا، يوره كيمز دينج اولوردى: بزيمكيلرك هاموسى، هاموسى ايچريده، هاموسى بر يرده اولوردى. دوغريدر چوق وقت بالاجا قارينجيازاري درست دولميردى ده. او ينه بير جور كچيردى. ايمدى ايسه آرتق بوني ديه ييلمزسك آرواد. بعضيلري آرتق كيتدبلر. اورادا اونلاري احتياج و يوقسوللق آرتق اينجیده ييلمز. — بو ينه بير توختاققدر. لاکن بو قيزيمز هارادادر؟ او يازيق هارالاردادر؟ بلکه اودا بزيم بورادا اولديغيمز كبي ئوز كه لرك قابوسيندا سوروكلنير؟ آج، ايسز، فنا بر پالتاردا، همده ياغيش آلتيندا چاپالايير. بورادا، بزيم يانيميزدا اولسا ايدى، هامونك بر يرده آجليغا دوزمهسى ده داها آسان اولوردى. — بورادا (مهتو) دا كوز ياشلاريني ساقلایا ييلمهدى.

اورادا ايسه، پنجره آرديندا (میزی) چرچبويه دايانوب، آغلایردى. او، اوللري بويله سهو كينك بو قدر دادلى اولماسيني ييليرديمي؟ اونلارك اونى بو قدر سهو ديكلريني ييليرديمي؟

— اوبلدر، آرواد،—ديه (مهتو) بر قدر دوشونديكدن سوکرا سويلهدى، — بو منيم ايچون چوق آغيردر. ظالم امانسز حيات. اونى كه، هر شيدن آرتق ايسته يرسك هله اونى سندن آليرلار. بوتون ضربه لرده سهو ديكلكك اوستينه ياغير. من ئوز بالامى عذابدان قورتارماق ايچون بر سهو نجه ئولهرديم.

— (مهتو) اكر (میزی) نك باشينا بر فلاكت كلميش اولسا ايدى... ديمهلى اكر ئوزيني ياقشى آپارمايوب، ايوه قايتمش اولسا ايدى، سن اونى كرى قايتارار ميدك؟ — آنانك سسى آجنيشدان و قاچاق بالاسيني مدافعه ايتمك آرزوسيندان تيشره بردى .

— كرى قايتارماق، قوى اونى لاپ ييلميرم نه جور كناه ايله تقصيرلنديرسنلر. تكى ايوه كلسين. لاپ بو ساعتجه كلسين. كرى قايتارماق! كور نه يى دوشونور. منيم اونك ايچون يوره كيم ازيلير.

— (مهتو) آرتق اللريله كوزلريني ئورتدى. — چوق ياقشى. چوق كرزهل (مهتو)! ايمدى بر وقت (میزی) قايتسا... نه

اولورسا اولسون... ديمهلى سن اونا قارشى سرت اولماياجاقسك. من چوق سهو نيرم كه، سن آجيقلانماياجاقسك. كدى و سانكه هيچ بر شي اولماشدر. من ييلم اوه هر شيدن آرتق سه باقماقدان قورقاقدنر. او هميشه سنى غمlendirمكدن قورقوردى... برجه تكى قايتسين... اونكلا اوبله دانيشمايدير كه، كويا دوكانا يادا سويبا كيدوب، كهج قايتمشدر. بعضا اولوردى اوشاقلار اويونلارا باقوب، ايوى اونوديرديلار. آخ، (مهتو) برجه (میزی) ايوه كلسه ايدى. يازيق قيز جيفازيم. اونكلا سرتك ايسته مز. بلکه اونسزدا او چوق عذابلار چكمشدر...

بايردا پنجره نك او كينده، ياغيشك آلتيندا دايانمش (میزی)، بو سوزلرك هاموسيني بر—برر ايشيديردى. او باغيرماق ايسته بردى. لاکن باجاراميردى. ديلي سوزينه باقميردى. آغزى يانيردى. دوداقلاري قوروش بر كيمشدى.

— من هيچ بر وقت اونكلا سرت اولمام. سن نه ديرسك، آرواد؛ او منيم سهو كيلي قيزيمدر. من هميشه اونى چوق سهو بريديم. يوق اولدى. يوق اولدى. من هر شيشى ويرهرديم تكى او قايتسين!

پنجره آرقاسيندا نه ايسه خيشلدادى. خضفجه آياق سلرى ايشيديلدى. سانكه كيم ايسه ياواش ياواش قابويا ياناشيردى. قابو آرقاسيندان بر خيشلتى ايشيديلدى. ده ستهك قالدى. قابو آغير آغير ايچريه دوغرو آچيلير، سانكه كوكلسز اولاراق ئوز سرينى آچيردى.

بو هامو ايچون مدهش بير دقيقه ايدى. آنا ئوز ضعيفليكني اونودوب قره سلودان قالقدى. آنا اونك يانيندا دورمشدى. كوزلري آغير آغير آچيلان قابويا، و ايچرى كيرن بو آريق سولغون وجوده بر هيجانلا باقيرديلار. او ايسه آجى بر فريادلا «آنا! من ايوه قايتميشام» ديه ايلرى آتيلدى. (میزی) آتاسينك يائينا، اونك آياقلارينا آتيلدى. اينجه كوررهك قوللاريله اونك ديزلريني قوجدى. قيزديرما ايچينده يانان محزون آغلار كوزلري، قورويوب، قالمش آتاسينا و آتاسينا باقيردى. (میزی)! (میزی)! ديه (مهتو) ديزلري اوزه رينه دوشن باشى قالدوروب، ئوپدى و آغلادى.

— (میزی)، (میزی) سن دوكاندان نه كهج قايتدك!

۲۳. ايوده

— يازيق قيزيم. بدبخت قيزيم. — ديه (ميسس مهيلاند)، ئوز آتاسينك آياقلاري ئوكينده اوتوران قيزينك اوزه رينه اكيلمشدى. (مهتو) قوتنن دوشوب، قره سلونك ييشليكنه سوكه ندى. — يازيق قيزيم! سن لاپ كميكركه قدر اسلا نميشسان. بزيه بر كيجه ده، آچيق هاوادا،—ديه (میزی) نى ئوبور و اوقشايردى. — بز چوقدان سنى كوزله يب دارخيرديق؛ نهايت سن كلوب، چيقدك. لاکن (میزی)،

سن نه قدر سولغون و آرىسك. آلاسه. آلاسه. نه ايدكه عيب ايتمز. عيب ايتمز. بز سنى ساغالداریق. سن ینه کوچلی و ساغلام اولارسك. آخ (میزی) یازیق بالام، هاراك آغرییر؟ سن هارادا ایدك؟ بو وقتده باشكا نهلر كلدی؟ هه من نهلری دوشونورم. دییه ئوزی ئوز سوزینی كسدى. — اوتور بورادا، من بو ساعت قوری پالتار كتیروب، یاتاق حاضرلارام. او، دولابدان قوری پالتار چیتاروب، اوجاق قیراغیندا کی آغاجك اوزه رینه سرمكه باشلادی. كوزلرینی یاش ئورتور، آجینیشیدن یوره کی سیقیلیدی. (مه تیو) بر سارینتی و هیجانلار، قره سلودا اوزانوب، دیزلرینه دایانمش باشجینی بر شفته اوقشا یردی. — آتا — دییه (میزی) قیریق و ضعیف بر سسله خیفجه سویله یردی. — آتا، بودر من ینه قایتیدیم... من ینه اوللری کیی اوجاق قاباغیندا سیزك یانكزدا اوتورماق و بورادا اوبوماق ایسته یرم. سیز منه آجیقلا نمریسكز؟ سیز منه لو... — بورادا (میزی) نك كوزلری قاپاندى و بایلدی.

تام بو دقیقهده قابو آچلوب، (میسس سینقله) ایچری کیردی. او هر آقشام، ایوده کیلری یاتاغینا سالدیقان سوکرا، کلوب (مه تیو) یا باش چکیردی. عادتاً او سحر — سحر ایلک چقیشندا و آقشام یاتمازدان سوک چقیشیندا (مه یاندا) کیله کلیردی. او اونلارک سوک کلنی اولوردی. اوندان سوکرا قاپونی قاپایردیلار.

(مه تیو) دیدی:

— (نه للی)، یاقشی که سن کلدك. بر باق کیم کلمشدر. یازیقك حالی یوزولمش. (نه للی)، کومك ایت اونى یاتاغا آپاراق. — (مه تیو) دیزلری اوزه رینده اوزانمش حرکتنز وجودی قالدیرماغا چالیشیردی.

— سن ساکت اوتور (مه تیو). ئوزکی اوزمه: — دییه (میسس سینقله)، یغین (میزی) نی آلوب، چوجوق کیی قالدیردی.

— (جه نئی)! تر اول قوری پالتار ویر؛ شیشه ده ایستی سو حاضرلا، یاتاغی دا دوزه لت، آخ، یازیق اوشاق. بوتون بدنی تیره یر؛ هم ده نه حالدار! قین که برک خسته ایمش. — (میسس سینقله) تر لکله یاتاق حاضرلا یوب (میزی) نك یاش پالتارینی سویوندیردی و اونى ئوز یاتاغینا سالدی. لاکن بوتون چالیشمالارینا باقمایاراق، (میزی) ایسه یردی. (میسس سینقله)! (جه نئی) و (مه تیو) نی بر قورقو ایچینده پراقوب، دوقتور دالینجا قاچدی. فاییدیرکن، (مه تیو) آرتق یاتاقد ایدی؛ اونك ینه احوالی قاتیشمشدی؛ ضعیف خسته یوره کی ایچون بو سارینتی چوق آخیر ایدی. (میسس سینقله) ك آردنجا دوقتوردا کلدی. (میزی) آیلوب، اطرافه باقدی و دیدی:

— من نه قدر سهوینجهم... من ایوده یم... بس آنام هارادادر؟

— او یاتاقدادر — دییه (میسس سینقله) جواب ویردی. — بذر دانیشما (میزی). راحت اوزان. بونی دا ایچ. سحر اولاییلیر یاقشیلارسك. (میزی) راضی اولدی. درمانی ایچدی. مسعود بر دینجه لیش آهیله دیوارا دوغرو چوریلدی. ایوده... او یکیدن ایوده ایدی؛ حیات قیریلمش، یوره ك یارالانمیش، لاکن هر حالدا اونك ایوی واردر.

(میسس سینقله) تام کیجه یاریسی ایوه کلدی. (روبه رت) اوجاق قاباغیندا اوتوروب، آناسینك ایوده اولماماسینا تعجب ایدیردی، او؛ قومی کنده اولان میتیندن قایتیشدی. بوتون قارداشلاری و باجیلاری یاتاقد ایدیلر. جایی ماسا اوزه رینده حاضر ایدی. اوجاق باشیندا، عادتاً آناسینك اوتوردیغی یرده ایسه کیمسه یوقدی.

— من (مه تیو) کیله ایدیم، — دییه (میسس سینقله) (روبه رت) ك دینمز سورغوسینا جواب ویردی.

— بو کون حالی فنا میدر؟ — دییه (روبه رت) بر قورقو ایله سوردی.

— منم که چیکیدیکیم اونا کوره دکلدن. اونك ئوزینك حالی خرابدر. یازیق (میزی) دهشتلی بر حالدا قایتیشدر.

بردن بره روبه رتک رنگی قاچدی. یاناقلاری ساراردی. بو تغییرى آناسی آجینجا کوردی.

— (میزی) ایوده در! — دییه (روبه رت) بر هیجانلا تکرار ایتدی.

— بلی، بدبخت قیز جیغاز قایتیشدر. لاکن ظن ایده رسه، ایوده ده چوق قالاسی دکلدن... دوقتور اونلارا دیدی که: (میزی) ضعفدر. اوزانمالیدر. یر آزدان سوکرا ساغالار. منه ایسه قابو دالیندا باشقا بر شی دیدی. هفته نی باشا زور چیقارتسا یاقشیدر.

(روبه رت) دینمز — سویله مز اودا باقاراق چوق اوتوردی. (میسس سینقله) ایسه (میزی) نك نیجه و نه وضعیتده کلمش اولدیغینی مفصل صورتده اونا دانیشیر و دیردی:

— سن کورسه ایدك اونى، تانمازدك: آریق سولفون؛ اوسکوروك. آدم باقاندا قورقور. (میزی) اولماسینا آدمك ایتانماغی کلیمیر. یوزینه باقاندا آدمك یوره کی ایکلیر. (مه تیو) چوجوق کیی آغلایردی. هیچ بر شیللری ده یوقدر، (روب)، (مه تیو) ایشمز، (جون) یوقدر... ایمدی ده یازیق، خسته (میزی). ییلیمیرم بویله نیجه یاشایاجاقلاردر؟

— طبیعی آج قالدیلار. — دییه (روبه رت) جواب ویردی — منجه اونلارا بر طهر کومك ایتك لازمدن... ایمدی بزیم ایشیمز او قدر آغیر نكل آنا — سن بر جور ایده ایدك... اونلارا کومك کوستره ایدك.

— البته، (روپ). من اونسزدا آز چوق كومك ايديرديم. (مه تيويه ات سويي بشيرمك ايچون ات آليرديم. باشقا مايحتاجدان دا باجاردنيم قدر آليرديم... لاكن (میزی) نيجه اولاجاق؟.. اونا آرتق هيچ بر شی ايله كومك ايتمك اولماز. كوريلير چوق آغیرلق چكمشدر... نه ايسه چوق غم چكمشدر.
(روبهرت) ساكتلكه سويله دی:

— من اونى (ئهدينبورغ) دا كوردیم.

— (ئهدينبورغ) دا؟

— بلى، كيچن آي، من اورايا قوخرانسا كيديركن .

(روبهرت)، (میزی) ايله كوروشديكىنى، و اونك يوق اولماسينك بوتون تاريخى — و بو آيلار ايچينده باشينا كلن بوتون احوالاتى آناسينا قل ايتدى.

(روبهرت) بو غملى ماجراني بئيرنجه، آناسى ديدى:

— سن ايسه هيچ مته بر سوز ديمه مشك (روپ).

— ديمه مشم اونا كوره كه، (میزی) يه سوساجاغىمى وعد ايتمشدىم. (میزی)

آدره سيني ده مته سويله مەدى؛ لاكن من اوندان سوكر، چوق وقت ساكت اولاييلمه ديم. هميشه بر شی ايدوب، اونا كومك ايتمەلى اولديقىمى دوشونوردیم. لاكن نيجه كومك ايدە جكيىمى ييلميرديم...

(روبهرت) يكي دن سوسدى. آناسى اونك بر اضطراب ايچينده اولديغىنى

كورور، يوره كينده نەلر چكديكىنى آكليردى. اونلار هيچ بر وقت اونك (میزی) يه قارشى دويغولاريندان دانشميردیلار سادا، او (روبهرت) ك اضطرابلارنى آچيق

حسن ايديردى؛ او ئوز تجرەبە سينده، طالەك آجى كولوشلرني كورمش و (روبهرت) ك يوره كينده نەلر اولديغىنى بلكه ده اونك ئوزيندن داها ياقشى كوروردى...

او (روبهرت) ه كيزلى بر افتخار ايله باقيردى. (روبهرت) ئوز دويغولارنى كوسترمير، آجاق آغزنيك يائنداكى بوكوك ده رينلشمش كوزلرى ايسه داها

يوشاق، داها پارلاق اولمشدى.

(ميسس سينقلەر) بر هيجانلا ديدى:

— بلى، (روين)، سنك مته ديمك ايسته مەديكك شيرك هاموسنى من ييليرم.

من چوقدان هاموسنى دويورديم، ايمدى ايسه يقين ييليرم. من سنك بريكه غم چكيرم، اوغلوم، چوق غصە لنيرم.

(روبهرت) آناسيندان ايشيتديكى اولكى سوزلر ك هاموسيندان آرتق بو سوك

ساده سوزلردن متاثر اولوب، قالدى و ئوز اوتاغينا كيتدى.

(ميسس سينقلەر) ياتاغا اوزاندى. لاكن (روبهرت) ك هله ياتاغا كيرمه ديكىنى

ييلردى. او، (روبهرت) ك اوتاقتا يواشجا حركت ايتديكىنى ايشيدير؛ كيجه نك سكوتى و ئوز اوتاغينك تكلكى ايچينده، اونك طالع ايله مبارزه ايتديكىنى ييلير،

و بو ايشده كيمسه نك اونا ياردیم ايدە ييلمە يە جكيىنى ده حل ايديردى. آجاق ئوز قلىنك دواملى اولماسى و محكملكى اونا كومك ايدوب، اونك بو آغیرلقى كيجه سينه ياردیم كوستره ييلر.

صاحلن (روبهرت) سحر تيزدن قالقوب، كزشمكه چيقدى: بازار كونى ايدى.

قايديركن آناسينك (میزی) حقينده كى سوك خبرلردن راحتسز اولديغىنى كوردى.

آناسى كوزله بوپ، كيچيك چوقولار ايودن كيتديكن سوكر، (روبهرت) ديدى:

(میزی) كيتديكجه ضعيفلشير. (روين) منجه، سن كيدوب، اونا باش چكە ليشك. او

چوق سورمز؛ بلكه ده سوك ساتلرني ياشاير. او، سنى سه ويردى. يقين او سنى كورمك

ايسه ير. سنه چوق آغیر اولاجا قدر. لاكن ئوزكى زورلا، كيت اونى كور.

— بلى، آنا، من كيده رم. — ديه (روبهرت) ساده جه جواب ويردى. آجاق

ايمدى يوق. بر آزدان سوكر كيده رم.

لاكن بوتون كون كيچدى. آقسام كلدى. آجاق اوندا (روبهرت) عذاب

ايچينه آتيلماغى كسديردى.

(میزی) اوتاقتا ياتمشدى. اونى مطبخدن اوتاغا كيچيرمشديلر.

آراسيرا، بوغولاراق هوا آليركن، كوكسيندن خفيف بر ايكيلى قوبوردى.

كاه يوزى قيزاير، كاه دا، ياناقلاريندان سرعلى دالغالار ايله رنگى، قاجيردى.

(روبهرت) آغیر— آغیر كاندارى آنلادى. دهشتلى بر منظره! دوغريداندا بو

(میزی) مى ايدى؟ بو، سه وديكى قيزك سولفون كولكەسى ايدىمى؟ حنا سوك دفعه

اونى (ئهدينبورغ) دا كوردىكن سوكر، بو قيساجيق آي ايچرسينده ييله،

(میزی) ده بويوك ده كيشيكلك اولمشدى: كوزلرى چوقورلانش، سى هيچ

ايشيديلمز اولمشدى. اينجه سولفون الى، يورغان اوستينه اوزاديلمشدى. اونك

سه وينج و افتخارى اولان ساچلار دالغالار ايله يوزنيك اطرافينا سە لنمش و سوكز

كوزه لككى اولان پالوت بر چرچيوه كىي اونك اينجه يوزجيكىنى بورومشلردى.

(روبهرت) ي كورن كىي (میزی) نك محزون كوزلرينده بر سه وينج پارلادى.

(روبهرت) ياقلاشجا (میزی) آغیر آغیر الينى قالديردى. اشكجه و قسردارلنيدان،

آقمش دوداقلارى بر تبسمله قيميلدادى، بو تبسم، (روبهرت) ه ئوز هجبتك بوتون

شيرنليكىنى خاطرلاتدى.

— سن كللك، (روپ)؟ چوق شادام. — (میزی) سوزلرني، قسى دارالا

راق و بوغولاراق سويله يردى. سنى بر داها كورمك... و ... و سنكله وداعلاشماق

ايسه يرديم...

زور ايله ايشيديله ييله جك بو خفيف سن، آجى بر آغزى ايله (روبهرت) ك

يوره كينى ساتجىدى. او، ياتاغك يائنداكى سقامايا دوشوب، (میزی) نك كورره ك

و ضعيف الينى ئوز اللرته آلدى.

كوز ياشلاريني ساقلاماق ممكن دكلدى: اونلار ايرى دامالار ايله يورغان اوزه رينه دوشوردى.

— او، (میزی) ! — (روبرت) بويوك بير چيتنلكه آنجاق بونى ديه يىلدى. سى سوزينه باقمىردى. باشىنى اكدى. ئوزىنى ساقلايا يىلمك ايجون بوتون قوه سيله ئوزىنى زورلايردى.

— هر شى نه قدر آجىناقادىر. (روپ)، — ديه (میزی) قىساجىق بر سكوئدان سوكر ايدى:

— بو بر سهو، بر ياكلشدى. كيمسهنى قىصيرلندىرمك لازم دكلدى. من ئوزىمى داها ياقشى يىلمه لي ايدىم. . . بوندان هيچ بير ياقشلىق چىقماياجاغىنى يىلمه لي ايدىم. (میزی) دهرين قس آلاماغا چالشاراق سوسدى.

— بو بر ايشدى دوشدى... كيمك مقصر اولدىغىنى دوشونمك لازم دكلدى... هر شى ئوزى ئوزىندن اولور... — (میزی) هر سوزدن سوكر ا بويوك چيتنلكه قس آلا يلىردى.

— (روپ). كيمسهيە داريلما... من بر تك سنى سهويدىم... سنى دوشونوردىم. لاکن نه ايتمك. بو بر ياكلشدى...

— يوق، (میزی)، يوق من داريلميرام. من سنه داريلميرام. لاکن من حياته داريليرام. بونلارك هاموسى نه قدر آجى، نه قدر معنازدر... — او، (میزی) نك يوزينه دوغرو اكيلوب، سولغون آلنىنى اوپدى. — سن منىمك، (میزی)، سن هميشه منىم اولمىشساک، و من داريلميرام که... لاکن ايشيمىز دوز كتىرمه دى... آجىداجاق و آغلاداجاق بر حال... — (روبرت) آرتق ئوز هيچانىنى مغلوب ايدى يىلمه يوب، الليله يوزىنى ئورتدى.

اوزون بر مدت هر ايكىسى سوسدى. (میزی) نك اينجه الى قالقدى. و آغير آغير (روبرت) ك چكنيله باشينا دوغرو حرکت ايتدى. بارماقلىرى اونك قالين و دولاشىق ساچلاريني اوقشاماغا و بوروغلاريني هموارلاماغا باشلادى. سانکه شفقتلى بر آنا ئوز ياوروسىنك ساچلاريني اوقشايردى.

— بومنى ده آجىدر... لاکن، دوغرىسى يز مقصر دكلک. او بزىدن کوچلدر... و هامو، هامو... آنجاق بر سهودر... ئوپ منى، (روپ)... و باغىشللا... (روبرت) اكيلوب اونك آلنىنى، كوزلىرىنى و ساچلاريني ئوپدى.

(میزی) نك كوزلىرى يومولى ايدى. دوداقلاريندا خفيف بر تىسم واردى. بو آرتق ينه دهرين و مدھش براوسكوروک اونى ساردى. بوغازى خىرىلدادى و آغزىنك بوچاقلاريندا قىرمىزى دامالار كوروندى.

— من ايمدى خوشبختم، (روپ)... من ايوده يم... لاکن من سنه... و (پتەر) ه

آجىيرام. او هر شىنى دوزه لىتمك اىسته يردى... داريلما... اودا مقصر دكلدى... او منى سهويدى.

— يوق، (میزی)، من ... كيمسهنى قىصيرلندىر ميرم... — (روبرت) سىنى ئوز اختياريندا ساقلاماغا چالشايردى.

— من چوق سهويدىم، (روپ)... چوق سهويدىم... (میزی) سايقلايردى. بر قىزدىرما ايجنده، كيمسهنى (ئەدينبورغ) دان و آتاسىندان بحث ايدىردى...

— داريلما، آتا، داريلما... — ديه (میزی) محزون — محزون تکرار ايدىردى.

(روبرت) باقىندى و آنجاق ايمدى كوردى که، (پتەر روندهل) ده اوتاق دادى. او، محزون، قورقمىش باقىشلار ايله (جهننى مهيلاند) ك يانيندا دورمىشدى. (نهللى سىنقەر) ده بورادا ايدى. بو بردسته محزون آداملار جان چكىشدىر (میزی) نك اطرافىنا توپلاشمىشدى. (میزی) يكىدن كوزلىرىنى آچوب، (پتەر) ي تانىدى، (پتەر) ياقلاشجا اونك دوداقلاريندا بر تىسم، ضيف بر تىسم كورولدى. (پتەر) ه الينى اوزاداراق خفيفه ايكله دى:

— كيمسهيە داريلما!

(پتەر) اونك اوزه رينه اكيلدى. (میزی) اونك الينى كوتوروب، (روبرت) ك الينك اوستينه قويدى.

نه ايسه ينه بر شىلر دىمك اىسته يردى... هامونك بر سهو بر ياكلشى اولدىغىنى تکرار ايتمك اىسته يردى. لاکن بوغازيندا يكىدن قان قايناشدى. كوزلىرى قاپاندى. سولغون آلنىندا ئولوم ترى كورولدى. يارى آچىق دوداقلاريندان آغير آغير قان آقىردى. كىبرىكلرى يونكولجه تىتره يردى. اينجه قوللارى خفيفه تىتره دى و ئوزى نك يا باشقارلارنك سهويله ئوز حياتىنى قيرىش بو يازىق بالا دنيادان كيتدى...

— (میزی)... او ئولدى! — ديه (روبرت) سوپوش سولغون اللرىنى سىقا راق بر قورقو ايله يىچىلدادى. (روبرت)، (میزی) نك آياقلارينا دوغرو اكيلوب، آغلايردى.

— (روبرت). قالق. از اول. آرتق بورادان كيت — ديه (نهللى) الينى اونك چكنينه باساراق دانىشدى.

(روبرت) قالقدى، و كوز ياشلاريندان هيچ بر شى كورمه يرك كيجيه، سولغون يولدولار آلتىنا چىقدى. و آغير آغير چوله دوغرو كيتدى. اونا بويله كلىردى که: بوتون اطراف آنجاق بوشلقدىر. بوتون دنيا اونك فكرىندن چىقتى.

— منىم يازىق، يازىق، (میزی) جىكىم. ديه (روبرت) آغزىندا يىچىلدا يردى — ياكلش، هامو ياكلش، وحشى مدھش بر ياكلش...

قارانلق قالينلاشير و اونى داها سيق ساريردى. سانكه هر شى كنج قيزك وحينى تيرهدهرهك ماتمه بورووردى. هيچ بر شى (روبرت)ه بر توختاقلق ويرميردى.

۲۴. يارديم چاغريشى

چول ساكت بر آپرهل كيجهسینه بورونمشدى. سانكه بو سكوتدان ياراديجيلىق قوه لرى توپلانير، و بونك آردينجا جوشغون ياراديجى بر هيجان باشلاياجاق، و بر آل چيچكلر و قالين اوتلار ايله ئورتولهچكدر.

(روبرت) ئوز كدريله مبارزه ايدرهك بوسوتون يورولانادك چولده دوللا شوب، كيجيك بر تپهنگ اوستنده اوتوردى. ديرسكلرنى ديزلرى اوزه رينه قويمش و باشنى اللرينه دايامشدى.

ياواش — ياواش شرقده، بولوت پرده لرى آرديندان، سحر ك ايلك بوز شفقلىرى پارلادى. بونلار ايتى بوز بارماقلارنى، آلچاق تپه لره توخوندوروديلار.

(روبرت) قارشيسيندا اولانلارنى كورميردى. او يكي دن بر ازدحام ايچينده آدمالار آراسيندا ايدى. او يوره كينده بر آجنيش و ترحم اولاراق بو ازدحامك ايچينده كيديردى. او، اونلارك ييلمه زلكينه و حقيقتك كوزلرينه باقوب، اولاجاغى قاباقچادان كوره ييلمه لرينه آجيريدي. او، اونلارا، ييلك، اونلارك كوزلرينه ايشيق ويرمك و ايشياني حقيقي شكلينده كوره ييله جك بر صورتده اونلارك كورو جيلكىنى كه نيشلنديرمك ايسته بردى. او، اونلارك مكممل اولماماسينا آجيريدي. عين زماندا ياقشى ييليردى كه، آنجاق سه وكى تخمى اكمله سه وكى ييچمك اولار. آنجاق انسانلار خدمت ايتمكله، حقيقي سعادت الده ايديله ييلير و اونك حياتى بو خدمته صبر ايديلمه ليدر.

بو يوك، ديلسز بر انسان كتله سى سه وكيه، خدمته محتاجدر.

اونك كوزينك قارشيسيندان جوشغون، هيجانلى بر ازدحام كيجيردى. بو زدحام، اونى اذيتدن خلاص ايتمك ايسته ين هر كسه دوغرو قاچير، بر دقيقه لك ونى ئوز باشجيسى اعلان ايدير، و يكي دن اونى ده ويروب، چوق وقت حيا سزجاسينا اونى آلدادانلارك يرته ئوز حقيقي خلاصكارلارنى داشا باسير. عذابلار ايچينده چاپالايان انسانلار اونك يانيندان كيجير، و او هاموسينا دينجلك و ييلك ويريردى. او، ازدحامك بر قورقو و هيجان ايچينده هارايا ايسه قاچديغىنى كوروردى: انسان لارك هر بر حركتينده بير قورقو و كدر واردى. او، اودلى بر شفقته اونلارا باقيردى؛ يوره كينده محبت كيتديكجه آرتيردى. بر آجنيش و تاسف دالغاسى اونى بورووردى. بردن صحنه ده كيشدى. او چولده اولديغىنى ودالمش بولونديغىنى آكلادى. او، اوشومشدى. لاكلن بو نهدر؟

او قازمايا باقيردى. قارشيسيندان، كيشىلى، قادينلى، چوجوقلى بو يوك بر انسان كتله سى بو يوك بر سرعتله چولدن قازمايا دوغرو آقشيردى. ازدحامك چوغى قادين و چوجوقلار ايدى. اونلارك قاتيشيق سسلرنى ايشيديردى. بو سسلرده قورقو، كدر و هيجان واردى. نه ايسه بر شى اولمشدر؟ اويقن چوقدان بهرى دوشونيشز اونلارا باقيرمش. او بونى آنجاق ايمدى آكلادى. و ئوزينه كلنجه سچرايوب، چول ايله قازمايا دوغرو آتيلدى. يوره كى دوكونور، و قازمالاردا اولان كونده لك تك تك بدبخت حادثه لردن داها مهم بر شى اولديغىنى اونا سوبله بردى. بوندان باشقا داها بر دوغغو حتا ييلش اونى سانجدى: نه اولورسا اولسون بو آناسىنى يكي غملى ايله تهديد ايديردى. او، نهدسه بونى چوق كسكين و چوق آچيق حس ايتدى. سبىنى ئوزى ده ييلمه دن بردن ئوز يولنى ده كيشديروب، ايوه قاچدى. اونك هيجانى كيتديكجه آرتيردى. بوغولاراق ايوه يو كوردى. آناسينك يوزينه باقان كىي دوغغو لارينك اونى آلداتمايدىغىنى آكلادى. آناسى سارارش، يوزى دو كوق، كوزلرى ايسه هيجان و اضطراب ايله دولى ايدى.

— نه اولمشدر، آنا؛ نه اولمشدر. . .

— اوچوتتى. تاوان جاتلامش، قازمايا آن يول سو ايله دولمشدر. — باتاقدان سو كيتديكجه داها آرتق آقوب كلير... آشاغيدا ايكي رىمى اوچ آدم قالمشدر... (جهمى) ده (آندره) ده اورادادولار... اونلار بو كون ايشه كيتديلر... منه ديديلر كه، سن كلمه سه ك ييله ياقشى ايشله بهچكلردر. آمان، (روب) من نه ايديه جكم؟ بالالاريم. منم يازيق بالالاريم! — سسى آغلاماقدان تيره دى. (روبرت) ايودن بايرا آتيلوب، چول ايله قازمايا دوغرو قاچدى. هيجان اونى قوووردى. اونك قارداش لارى اورادا ايدى. او، اونلارى اورادان چيقارما ليدر.

او يو كوروب، قازمايا چاتدى. آشاغى اُنمك ممكن دكلدى: سو ياواش—ياواش قازما ايله قفسك ايشله ديكي برده قالقيردى. آشاغيدا اسير قالمش آدمالارى نيجه خلاص ايتمك اولار؟

او (توم دونالدسن) ي كوردى. او بر نيجه آدم چيقارا ييلن سو ك قس ايله يوقارى قالقا ييلمشدى.

— سوبله، (توم)، سن اونلارك حقينده نه ييليرسك؟ آشاغى دوشمك ايچون هيچ بر امكان وارميدر؟ سن نيجه ييليرسك؟ اورادان هله كيمسنى قورتارماق اولار مى؟ — (توم) ك باشنا بو كىي قورقولى سورغولار ياغيش كىي ياغديريليردى. او ايسه كيمكلرينه كىي ايسلانمشدى: معدن حياطينه دوغرو سو ك اللى ساژنى او سو ايچينده قاچاراق كينچمشدى. بو قارا باتاق سوبى، دينمز بر كينله حركت ايدوب دالانلارى و يان كچيدلرني، دولدوروب، معدن حياطينه دوغرو آفيردى. (توم)

قالدیریم ماشینناکی دیمک اولارکه، یوزه ریک کیچه یلمشدی. او، فلاکتک نیجه باشلانیدیغینی دانیشدی:

— هامو نهار ایتمکه اوتورمشدی، (روب) هامو، آنجاق (جهس) و (آندرا) دان باشقا. اولار دینجه لمعدن چالیشماق ایستیریلر: اولار سته کومور یغیردیلار. بردن ایشیتدیکه؛ (آندرا) قیشقروب یوزه دیرکه «قاجک». اگر یوقاریدا یوقاری دالانلاردا اولانلارک هاموسی آشاغی معدن حیاطنا قاجمش اولسا ایدیلر، هامو سلامت قورتاردا ییلهردی: بز معدن حیاطی سو ایله دولماش قالدیریم ماشینک یانینا چاتدیق. لاکن بعضیلری سو سیلانی کورنجه، ایجری آیلوب، یوقاری مرتبهه چیقیدیلار. قالدیریم ماشیننا دوغرو یوللارینک کیسه یله جکی اولارک عقلینه کلمه مشدی. اولهده اولدی. من قایدوب، اولاردا دوغرو قاجدیم، و چاغر دیم که، اولار قایتسینلار. لاکن بو وقت آرتق باش دالانی سو باسمشدی. من ده وار قومله کری قاجماغا باشلادیم؛ سو منه چاتدی. کوچ ایله چقا یلدم... من ییلردیم که، بو بویله اولاجاقتنر. یالان دین ملعوندر.

— دیه (توم) سوزینی دوام ایتدیریردی.

(روبرت) بوسوتون سارامش ایدی. او، قازمادا قالانلارک وضعیتینک نه قدر امیدسز اولدیغینی ییلیر و (توم) دیمک اولارکه آرتیق دیکلمیردی.

— بونلار هاموسی اوجوز کومور چیقارماق ایچوندر. — دیه (روب) آجقلی باغیریردی. — اولار یلمه لی ایدیلر. اولاردا مین یول ده یلمشدر که، بو طبقه نی بویله اوزون بر مسافه ده، همده بویله ضعیف بر تاوان ایله بر یوزینه دوغرو قازماق، — بو ییله — ییله و لاپ قصد ایله فلاکت توره تمک دیمکدر؛ خصوصیه ایمدیکه بر وقتده که، یاغیشلارک آردی آراسی کسلیمیر. بزیم معدن ییله ری — قاتلر سورسیدر. اولاردا نه وار که؟ نیچون راحتسین اولسونلار. اولاردا هیچ فرق ایتمز. تکی اوجوز کومور اولسون!

(روبرت) اوندان کیچوب کیتدی. حادثه نی دوشونمک ئوزی بر دهشتدی. طبیعی قازما مدیری، کومور حاضر لاما ق اصولینی ده کیشدیرمکده عقلسزلیک ایتمشدی. (روبرت) بوراسینی وقتینه دوشونمشدی. اولکی احتیاطلی اصول ایله ده کومور طبقه سی یاغشی قازانچ ویریردی. لاکن اولارک آج کوزلری دویمازدر. بوتون ایشچیلرک بو ده کیشیکلکه قارشى عصیان ایتدیکینی ده (روبرت) ییلردی. لاکن مدیریت اولاری ایناندریردی که، هیچ بر قورقو یوقدر. وچیقاریلان کومورک مقداری آرتیرسا اولاردا آرتق آلاجاقلاردر. دوغریداندا ایکی هفته ایشچیلر داها آرتق قازاندیلار. لاکن سوکرادان قیمتله ده کیشدیریلدی. چونکه ایشچیلرک امک حتی اولکیندن چوق چوق چیقیردی. یئنه همیشه کی کبی اولدی؛ کومور چیقاریشینک آرتماسی، نتیجه ده ایشچیلرک ایشی، و معدن ییله رینک قازانچی آرتماسی اولمش

اولدی. ایمدی نه ایتمک اولار؟ (روبرت) اویان — بو یانا کزیشیر، و آشاغیدا قالانلارک نه کبی قوربانلار، نه کبی فداکارلار ایله خلاص ایدیله یلمه جکینی دوشو نوردی. او؛ دورت یانیندا، بری بریندن داها قورقولی پلانلار و پروژه لر مذاکره ایدیلدیکینی ده ایشیدیردی. قامپانیانک باشنا لغتله یاغدیریلردی؛ ایشچیلر س کوی سالمشاردی. اطرافدا ایسرنکی اوچمش، دوکوک بوزلی قادینلار، و قورقمش سوسمش چوجوقلار دایانمشلاردی. بوغوق هوکورتیلری و ده لیرمش کوزلرینک کدری بوتون یازیلی فاجعه لردن داها آیدین داها مدهش دانیشیردی. (روبرت) دیکله بر، باقیر و کیتدیکه اونی بر امیدسزک ساریردی.

بردن باشینا بر فکر کلدی. او، تزقاتور مدیرینک یانینا کیتدی. اورادا هاموسی باشینی ایتروب، چاپالایردی.

مدیر (روبرت) ی کورن کبی سوبله دی:

— (سینقلر). بر شی دوشونکر. نیجه کومک ایتمک اولار. سیزجه نه ایتمک اولار؟ بزیم هیچ بر ایش کورمه دیکیمز منی محو ایدیر. (روبرت) دیدی:

— من بویله دوشونورم، (میسره آندرسون): بز اسکی وه تیلیسیا قازماسینا ائمه لی بک، او داها یوکسکده در و هله سو ایله دولماشدر. سوکرا افقی دالان ایله کیچوب — (او بر یوزینه یاقیندر) — سوک تاوانی داغیتدیغی بره قدر اونی قازینماغا و اورادان آداملارک بولوندیغی بره یول آچماغا چالیشمالیق. بلکه اورا نی دا سو باسمشدر. چونکه کیمسه طبقه اوچوتیسینک نه بویوکلکینده اولدیغینی یلمیر. بلکه اورایا غاز ییغیشمدر. لاکن نه اولورسا اولسون، تشبث ایدیلمه لیدر. (روبرت) ک یادینا کلیردی که، بو افقی قازمانک سو کیندن آداملارک بولونا ییله جکی بره دک آرا آنجاق دوقوز فوتا قدر اولمالیدر. قازمایا لازمی قدر ایشچی آه رسه بلکه ده پاتلانفیج شیلر واسطه سیله آشاغیدا قالمش یولداشلارک یانینا یول آچیلایلر. بلکه دالانلاری باسمش ایلك سیلردن سوکرا سوک آردی کسلیمش و ایمدی آرتق قالمیر.

— مساعده ایدیکر من سینایم. — دیه (روبرت) دوام ایتدی.

— افقی خط ایله کیدن قازما داغیلماشسا، اوندان منجه، من ئوز پلانیسی کیچیره یلهرم. بز غازدان اذیت چکمه مک ایچون تر تر ده کیشرک هووور — هووور ایشله یه ییلهرز.

— یاغشی — دیه (آنده رسون) جواب ویردی و ئوز لامپاسینی کوتوردی. — من ده سیزکله بر یرده ائهرم. کیدکر یدی یا سکر آدام آیریکر. من کاراستیلاری یغیشدیروب، چولله مه اسکی قازمانک باشینا کیده رم. بلکه اورایا بر شی اولماشدر. (روبرت) ایشچیلرک یانینا قاجدی. یوره کینه امید پارلادی. او مسئله نی

بولداشلارينا دانىشىدى. او ساعت اون نەردن آرتق آدام ايلرى چيقوب، كىتمكە حاضر اولدىقلارنى سويلەدىلر. بورادا بو توقماقلارى چىكىنلرئنه آلوب، (روبهرت) ايله بر یرده اسكى قازمايا دوغرو يونهلدیلر.

۲۵. ئولومله چارپشما

بوتون غروپك آراسیندا نه ایتك لازم اولدیغینی، تکجه (روبهرت سئقیلەر) ییلردی: اونك معین بر پلانی واردی. و هامو، طبعی دویفوسيله ئوزینی اونك اختیا رینه تسلیم ایتدی. او؛ دینمز — سويلەمز بو كىچك دستەنگ باشجیسی تاینمىشى. ایشی او باشلامىشى. ایشچیلرده اونك كوسترىشلىرى ايله چالیشىردیلار. (روبهرت) دوداقلارینی سيقوب، دینمز سويلەمز، اسكى قازمايا ائمك ایچون حاضرلق كوروردی. هیچ بر شاشقینلق و سس كوی يوق ایدی؛ ایش تز و دوزكون اولاراق ایلرله بردی. او، سوزدن داها آرتق اشاره لر ايله بو یروق ویریردی. چوق كىچمەدن چارخ قورولدى، ایپ آتیلدى و ایپلره، ایچینده اوتوروب آشاغی ائمك ایچون، بر سبت باغلاندى. سبتە آجاق ایکیجه نهر یرلشه ییلردی. آشاغی ائمك ایچون آپاریلان حاضرلق ییتن كبی، (روبهرت)، قازما ایشچیلریندن بزله سبتە اوتوردی. کاراستیلار و پاتلادیچی شیلر سبتە قویلدى، لامپا یاندىریلدى و آشاغی ائمك امری ویریلدى.

(روبهرت) ایپ ساریلمش بالاجا چارخك ایلک حرکتینی كوزله بهرك اویان — بو یانا ییئلەن سبتك ایچینده دورمشكن، توحاف بر دویفو اونى ساردی. او سوئوق و ساكت ایدی. بو قدر ساكت دایانا ییلەمە سینه ئوزىده حیرت ایدیردی. او؛ ئوزینی عذاب و دهشت قاسیرغاسینك خارچینده حس ایدیردی. بو، اونك آشاغیدا قانلارلك مفدارتینه قارشى لاقد اولماسیندان، غم و كدر دویماماسیندان ویا اطرافدا دورمش بوتون بو ازدحامك اونى متاثر ایتەمە سیندن دە دکلدى. آجاق آناسیندان بو دهشتلی خبری ایشیدنجه، اونك يوره كینی سيقان ایلک وحشی دهشت باسقینیندان سوكر، اونك ایچریسنده نه ایسه بر شی اوچولدى. بر شی يوره كینی دهشت و عذابدان بو شالتدی و بو دقیقه دن اعتبارا (روبهرت) ئوزینی ایتیرمیردی.

او، سو كوك و یەللەك سبتە دایانوب، آشاغی ائمە سینی بر ساكتلكله كوزله بردی. يوره كینده هیچ بر قورقو، و یاقینلاشماقدا اولان فلاكتك اوک دویفوسی يوق ایدی. او آلتیندا زبانه چکن قارا قویى نك احتمالکە غاز ايله دولمش اولدیغینی ییلردی؛ او؛ قویى نك یانلاری یاقشی بر کیدیلەمە دیکینی و ضعیف اولدیغینی ییلردی. او؛ تېكىشلك اوچوق سو كوك اولدیغینی و هر بر دقیقه ده، ایپك توخونماسیندان یيله قویى نك اوچولوب، توکوله یيله جکینی و اوند ا هامونك اوچوتى آلتیندا كومو لوب قالاچاغینی دا ییلردی...

او، بونلارك هاموسینی ییلردی. آجاق فکرى قورقودا دکلدى. بلکه هیچ بر فکرى يوقدی. لاکن نەدسه، چوقولقینی، مکتب اویونلارینی قیزلارك دستە ايله اویناوب، اوقومالارینی خاطرلایردی:

«تر اول آراء، سه چ تانی،
سه وديكك كوستر هانی؟»

ماهینی یادینا دوشدی.
بو ماهنی، متمادیا اونك قلینده اوقونور، و سانکه آداملار اونك هوا سله حرکت ایدیردیلر. او، تپلره باقیدی: اورادا هر شی نه قدر ساكت ایدی! تپلرك دالغاكبی انیش يوقوش خطلی ابدی استراحت تائیری باغیشلایردی. اونك اوزرینده بر پارچا يورهك سون ماوی كوك واردی. آغومتول بولوتلار آرانانوب كونشك، پارلاق مظفر ذره لرینه يول آچدیلار. لاکن چوق كىچمەدن كونشك يوزی یكیدن ئورتیلدی و آغ بولوتلار، كوك يوزيله تپلرك باشلارینا دوغرو اوچوشدیلار. سانکه آغ ئورتیلر كلینه بکزر بهارك يوزینی ئورتیردیلر. آغلایان قادین و چوجوق دستە سینك باشی اوزه رینده توراغی دولاشیردی. او، اوزه رینده بو قدر برذوق وهوسله اوقو دیفی فاجمەدن خبرسز ایدی. قوشچىغاز فیرلانوب، سهوینچ یر ماهنی ايله كیتدیكچه داها يوكسكلره قالقیركن (روبهرت) اونك تیترهك قانادلارینی و يومرو بوغاز جغینی كوروردی.

بونلارك هاموسینی، اونك ذهنی، قویسا ائمك ایچون آپاریلان حاضرلغك سوک قیسا بر قیریمیندا دوتمىشى.

— یاقشیمی اوتورمىساك؟ یرك بر كمیدر؟ — دیه چارخ باشیندا دورانلار سوردیلار. بو قورقونج سورغو، (روبهرت) ك كوزلری كوردیکيله هیچ اویوشمیردی. — یاقشیدر — دیه (روبهرت) باقیندی. و باقینیركن، قادینلارك سارامش يوزلرینی و قیزارمش كوزلرینی و هامودان اول ئوز آناسینی كوردی. او، آغلایمیردی. لاکن اونا اویله كلدی که، آناسینك كوزلرینده چیرینان كدر و اضطراب اونى یاندریر. او، باياق چالیشیركن، آناسینی كورمە مىشى. ایمدی ایسه، سانکه اونى كوزله بر عذابلاری اولجه دن كوره رك بر آجینیشلا لرینی اونا دوغرو اوزاتدی. سبت یاواش — یاواش قارانلغا، آشاغیدا انسانلاری كودن مدەش قورقولاردا دوغرو اینمکه باشلادی. آناسنك يوزی (روبهرت) ك سوک كوروشینده، غمله دولی لاکن توجاف بر صورتده ساكت ایدی؛ كوزلرینده یكى بر شی پارلایردی که، (روبهرت) اونى كورمە مىشى: بويوك فداكارلق. دوداقلاری سیقلمش. يوزنك رنگی قاجمش، باشی آزاجیق اکیلمىشى. سانکه اوزه رینه آغیر بر شی دوشمىشى: الم دگرینده غم آداسی.

بورادا اونى كسكین بر آرزوساردی: سیچراماق، كرى قایتماق. او آكلادی که،

بر قادين يوره كيندن طلب ايدين بو فداكارلق چوق چوقدر. فاجه نك چوق آغير لغى بر يوره كه يوكلنيردى. بو قادينك كچيرمش اولديغي آغيرلقلار، سرت، غملى ايلر، حياتنك دولي اولديغي بوتون بورانلار... بر—برر كوزينك او كيندن كلوب كيجدى. سبت ايه كيتديكجه آشاغى، دهرينلكره دوغرو انيردى. او، بي اختيار ايدين ياپيشوب، او برى ايله، سبتى، قوينك يان ديوارلارينا توقونماقدان قوروماغا چاليشير دى. سبت آغير آغير انير، و قارانلقدان آغير، يامان قوقولى بوغوجى غازلار قالقيردى.

بو آراق قازما تيكيشينك بير حصسى اوچولوب، آلتلاريندان اك بويوك بر كورولتى ايله آشاغى تو كيلدى. بونى ايشيدنجه (روبهرت) ك يولداسى ديدى:

— بورادان بر ياقشلق كوزلمك چوق چتندر.

— بلى، — ديه (روبهرت) جواب ويردى. بوتون قازما اوچوم — اوچوم! دير. — لاكن اونلار آشاغى ائمكده دوام ايدير و سبتك، پاتالاغا دا يانمش ديوارا توقونما سينا چاليشيردى.

— دا يان، دا يان، — ديه (روبهرت) ك يولداسى باغيردى.

— اوچولور... اوچولدى...

اونلاردان آزاچيق آشاغى بويوك بر داش ييغيني و چامور ايله قاتيشيق ياش جيج قايمالارى قوبوب، يكي دن قورقونچ بر كورولتى ايله آشاغى اوچدى.

(روبهرت) سبتى دا يانديروب، يوقارى باقماق ايجون اشارت ايبيني دارتدى. اورتاسيندا آسليدقلارى بوريا بگزدر دار قازمانك اوستيندن آغ بولوتلار كيجيردى. آشاغى دا كورولتى كسلدى. و (روبهرت) يكي دن سبتى انديرمك ايجون اشارت ويردى. هوا كيتديكجه بوغوجلاشيردى. لامپالار ياقشى يانيردى. اونلار ايه متما ديا انير، انير، اسكى قازمانك دهرينلكرينه باتيرديلار. ايب خير ييلداير و يئله نيردى. يكي دن چوجوق ماهيسى باشلاندى:

«تر اول آرا، سچ تانى،

سه وديكك كوستر هانى؟»

خاطره سى، كيجميشك يارى اونودولمش منظره لريني برر — برر جانلاندير ماقدا، الهى ايه ماهنينك هاواسيله، سبتى، قوينك ديوارلاريندان ايتله مكد ايدى. بر آزدان سو كرا انيش يتتى. قازما چوق دهرين دكلدى. معدن هياطيندا اونلار بر ييغين داش پارچاسى، و كيل تاپديلار كه، بونلار كيجمك يولى تماميله قاپامشديلار. اونلار سبتن چيقوب، دالانك كيره جكيني تميزلمكه باشلاديلار. لامپالار غازدان بوسوتون سونوردى. نس آلماق چتن ايدي. آرا سيرا قازمانك ديوار ريندان اوقاق پارچالار قوبوب آشاغى دوشور و كيزلى بر تهديد كتيريرلردى. يولى بير آز اچيقدان سو كرا (روبهرت) يولداسيني كومك كتيرمك ايجون يوقارى

كونده ردى: (روبهرت) ايله ايشلمك ايجون بر نيجه قر آشاغى ائمه لى، بعضيلرى ده قازمانى بر كيمه لى ايديلر. ممكن قدر ترلكه قازمانك ديواريني تعمير ايشك و بويله لكه قازما اوچوتيسينك آلتيندا كومولمك قورقوسيني آردان قالديرماق لازم ايدى. (روبهرت) افقى خط ايله كيدن ياناكى دالان ايله ايلرله مكه باشلادى. بو دالانان او يوزه ده ليك آچماق لازم ايدى. تورق باتاغى آچيلمش دالان ايله بو دالان آرا سندا دو ققوز فوت قالينغندا بر آرا واردى. (روبهرت) لامپانك دو تفون ايشغى ايله، تاوانك چاتلامش و بر نيجه ايل بوندان اول وورولمش دايافلارك چورومش اولديغيني كوردى. اطرافينده توحاف سلر و توحاف قوقولار دو بولوردى. اسكى چوجوق اوبونينك ماهيسى ايه آردسز، آراسز اونك به نينده دولاشيردى.

او، تاوانا باقوب، داياق وورولاجاق يرلرى تعين ايديردى. — «بولداسلار، تر انوب شالبان كتيرسه ايديلر من ايشه باشلايا ييله رددم». — ديه دوشونوردى...

يارديم آجاق بر ساعتن سو كرا كلوب، چيقتى: ايكي ايشچى و بر نيجه شالبان ايديرله ييليردى. چكيجلر تاقيلدايى. دالاندا برى برينك آردينجا يكي شالبانلار ديكه ليردى. (روبهرت) (هرفورتورى)* ايشله دير، و دالانك سو كيندا ده ليك آچيردى. بر ك كومور طبقه سينده بورولان بورغونك سرت سى، بوتون اطرافداكى كورولتولارى ئورتوردى. (روبهرت) بورغونى ده كيشديرمك ايجون دا ياندى. بردن او، او يرى يوزدن دو تفون بر باغترتى ايشيتدى.

— آلو! — ديه (روبهرت) قيشقيردى و قسنى كيزله ده رك جواب كلوب، كلمه به جكيني ديكلمكه باشلادى. بلى، اونا جواب ويريردیلر. — سبز هاموكر ساغميسكرا! — ديه (روبهرت) آغزيني قازيديغى ده ليكه قوبوب، قيشقيردى. كومور سى ياقشى ئورتوردى. او برى يوزدن جواب ايشيديلدى:

— بلى، لاكن چامور و باتاق بورايا قالقير. تله سكر.

(روبهرت) بونى ييليردى. سو باشمش قازمادا، سوبك قاتلماسينا دقت ايشك ايجون كوندرديكى آدمالار، قاتى باتاق سوينك قالقديغيني اونا ييلدبرمشلردى. يكي دن بورا و ايب ده كيشديرمك لازم كليركن (روبهرت) سوردى:

— تاوان هازادان اوچمشدر ؟

جواب ايشيديلدى:

— يا قينمزدان. بز سيچان كى بورادا قاپالى بق. بزى خلاص ايشمك تله سكر. ماشين ينده ايشلمكه باشلادى و بورغونك سى بوتون باشقا سلرى ئورتدى چوق كيجمهدن (روبهرت)، پاتالاش ايجون لازم اولان ده ليكلىرى قازيدى:

• بر ك معدنلى ده ليمك ايجون خصوصى آل ماشينى. مترجم.

آرتق او بری طرفده، بعضیلرینگ قورودان سوستالماسی ایچون بر توخاق اولماق اوزره ماهنی، بعضیلرینگ ایسه دعا او قوماسینی ایشیدیری.

(روبرت) دیوارک او بری طرفنده اوتورانلارا نیچه پاتلایش اولاجاغینی، یلدیروب، ممکن قدر اوزاغا چکیلهرینی توصیه ایتدیکن سوکرا، ده لیکره باروت قویوب، پیلته نی یاندیری. ئوزی ایسه کری چیقاغا طرف، داها قورقوسز سیره قاچوب، نه وقت پاتلایش اولاجاغینی کوزلمکه باشلادی. ترلکه اوست اوستن پاتلایشلار ایشیدیلکه باشلادی؛ سارستیدان لامپالار سوندی. بوتونلاری آجاق بر نیچه دقیقه کیچدیکن سوکرا یاندیرماق ممکن اولدی.

(روبرت) اونکلا اسیر دوشمش بولداشلار آراسیندا کی مانهنگ پاتلایشیدان نه قدر آزالمش اولدیغینی یلمک ایچون (باروت) توستیسی آراسیندان ایلری آتیلدی. کومور و پاتلایشدان داغیلش معدنلری تر اویان بویانا آتیلار. و یکیدن (روبرت) ک الینده (پرفوراتور) ایشلمکه و بوراوا کوموری دیدمکه باشلادی. (روبرت) ک اللری بورولماز ایدی، او، قارشیدیندا دورمش کوموردیوارینی قازیر، قازیر، عین زماندا نجات ایچون نه قدر امید اولدیغینی حساب ایدیری. بو مانه نیچه وقته داغیدیلایله؟ آغیر آغیر لاکن دوز دوغری قالماقدا اولان سویگ قارشی سینی آلماق اولاجاقمی؟

(روبرت) ک یایندا دوران بولداشلاریندان بری دیدی:

«دیواریمز یاقشی کیدیر. بو پاتلایشلاردا، کیچنکیرکی موقتیلی اولورسا، اوندایز بردن بره ایکی فوت ایلهرله مش اولوریق. من ییلن بز چاتشیدیرا ییلهریک. اما باتاقدا ایشلیر: محشر کونی کی سورونوب، کلیر. منه باق (روبرت) ویر ایمدی بر آز بز ایشله یوب، (باروت) قویاق. سن ایسه بر آز دینجهل.

«جهنم اول بر یانا — دیه (روبرت) جواب ویردی. بو جواب هامو ایچون کوزله نمز ایدی و هامونی تعجبله ندیردی: بو وقته قدر (روبرت سینقله) ک بویله دانیشدیغینی کیسه کورمه مش و کیسه اوندان بویله سوزلر ایشتمه مشدی.

«ایمدی قویولمش باروتلار پاتلایان کی، بز دالاندان کوموری ییقمالیق سوکرا سیز هامو کوز، سوک فره کی هامو کوز یوقاری قالفکر: سوک پاتلایشی من ئوزوم باچارارام... بورادا سیزلرن کیسه قالماسا، اوندایز اووراد کیلری تر قالدیرماق اولار... هر شی من دوشوندیکم کی کیتسه ییله هر حالدا بز چوق تلمسه لیمک... یاقشی. آرتق اوزاقلاشوب، چیقاغا دوغرو کیدکر. بزیم ئوزیمزه ییله هاوا چاتیشیم. هله باشقالاریندا ویرمک لازمدر...»

یکیدن پاتلایشلار ایشیدیلدی. هایل ساریلیدی: نتیجه چوق یاقشی ایدی. لاکن توستی هاوایی زهرله دی؛ ایشیلردن بری بایلیدی، اوننی چیقاغا دوغرو سورودیلر. بر آز آیلنجا (روبرت) اونگ یوقاری قالدیریلماسینی تاپشیردی.

«برنجی او قالقار. اوندان سوکرا سیز قالفکر. — دیه (روبرت) بولداشلارینا تاپشیردی. من کری کیدوب، سوک پاتلایشلاری یاپارام. تسمک لازمدر. سو تیز و اولده اولدیغیندان داها آرتق بر سرعت قالفکر.

او، توستی آراسیندان بوردیه ریک و اویان بویانا سالانلارا ق ایلری بوروبوردی. سوک مانه نی قیرماق ایچون اونگ وقتنی یتشه جکمدیر؟

«او نهدر؟ نه اولدی؟...» — (روبرت) میخلانمش کی ئوز برینده دوروب، ئوزی ئوزیندن سوروشوردی. آراسیندان ایشیدیلن تاققتی و کورولتی؛ اسکی قازمانگ (قوینگ) اوچولدیغینی، و بوتون بولداشلارینی داش، چامور و سو آلتینا کومدیگینی اونا آکلادتی...

او کری آتیلدی. لاکن چوق کیتمه دن دایاندی. کیده جک بر یول یوقدی؛ هر بر ئورتولمش، قاپانمش، محو اولمشدی. ایلک دقیقه ده بر دهشت اوننی بورودی. بر هیجانلا داش قایمالارینگ اوستینه دیرمانماغا، قانامش اللریله ایتی کومور پارچا لارینی قامارلماغا، ییقلاراق — ازیله ریک اویان — بویانا جان آتماغا باشلادی. لعنتلر یاغدیراق ایلریه دوغرو یول آچماغا چالیشیردی. بدیندن تر جای کی آقیردی. دهشتله که نیشلمش کوزلری پارلابردی؛ لاکن چوق چکمه دن او کری آتیلماغا مجبور اولدی؛ داش ییغینلارینگ آراسیندان سو سوزوب، اوننی کری چکیلکه مجبور ایدیردی. دقیقه دن دقیقه سویگ آقینی آرتیر، قطعیشیر و آمانسزلاشیردی. او، کری قاجدی. لامپا سونمک اوزره ایدی. سو دابان — دابانا اوننی تعیب ایدیردی. هوا آغیر ایدی، هر قس آلدیجی زهر بودیردی.

یاریم باغین بر حالدا کرپله ریک و بوغولاراق، آرتق فلاکتیه دوشونمیردی؛ هیچ بر فکری یوق ایدی؛ او اینجه جیک بر دیوار آردیندا نجات کوزلین بولداش لارینی ده اونومشدی. اونلار نجاتگ یاقنلقینا امید ایدره ک دعا او قوماقدا دوام ایدیردی. (روبرت) ک آباقلاری سوستالیدی. قانی هوا ده اولان زهر جکرلرینه دولدی... ییقیلدی و بوتون آغیر لقیله داشلارک اوستینه چیریلدی.

آرتق سو اوننی بودا ییلیر، قازمانگ تاواننی اوستینه اوچولا ییلیر، بر آتئی دینانگ بوتون قورقولاری اونا قارشی هجوم اید ییلیردی. آرتق هیچ برشی، دهشتلی معدن غازینگ زهریله، زهرلنمش و سوک دوکوتسیله بزه سرلنمش بو کتج قلبی قورقودا ییلمه زدی.

«آبار. تر اول آبار» — دیه کتج بوره ک دوکونوردی. ئولمک اوزره اولان بهینندن کیچن کونلرک منظره لری ئوتدیکجه، دوداقلاریندا برظرفر تسمی اوینا بردی. یکیدن او مسعود بر چوجوق ایدی. آج و چییلاقدا اولسا، هر حالدا بر بوزینده اوندان داها مسعود بر آدام یوقدی.

یکیدن، او؛ قازانلق، قیش سحرلرینده (میزی) نی کوزله بردی که؛ ایشه کیدیر

كىن قورقماسون. بورانلى قىشدا ئوزىنىڭ سويوغى حس ايتىمەدىكىنى سويلەپەرك ئوز شرفىنى (مىزى) نىڭ باشىنا دولايارق، اونى كوله كىدن قوروماقلا مسعود ايدى. او؛ يكىدن آناسىنىڭ قوجاغىندا اوزانوب، اونىڭ سىنى، اونى ياتاغا سالىركن اوقودىغى اسكى ماھىيلارى ايشىدىردى. او ئوز آناسىنىڭ حرارتلى، شىقتلى ئوبوشىنى آب آيدىن دويوردى.

بودر اونىڭ او كىنە داھا باشقا بر تىسم و باشقا سەويملى بر يوزجىز چىقتى. ايلق هوا، خورمايى ساچلارنى اوقشاير، باتان كونىڭ شىقتلى ايسە اونلارى كورولمز بر كوزەللكە يالدىزلايردى...

سو كىتدىكجە ياقلاشير و ئوز شكارىنى قامارلاماغا، اونىڭ كىچ، كوزەل، كوجلى و محكم بدىنى يودماغا تلەسىردى. لاکن بو مدهش اژدها ئوز حسايندا ياكىلىردى: او آنجاق قورى بر قىس آلا بىلدى. شكار ايسە ابدى سعادت قانادلارى، صحرا پرىسىنىڭ قانادلارى اوزەرىندە اوچدى. ياشانمش بر سعادت دىقەسى، اونو — دولماز بر تخرىيات قوسىنە اوستوندر. روح خاطرات ايله ياشاير...

لاكن بو عذاب و فاجەلەر، كورونوركە، هىچ بر زمان دويماق نەدر بىلمەپە جكلر.. اونلارا يىكى يم لازم ايدى.

يازك شىقتلى كونىشى آلتىندا، (مىسىس سىنقلەر)ك يورەكى، اوغوللارنىڭ كومولمش اولدىغى برك اوزەرىندە، ابدىلك ساكت اولوب، دىنچەلدى.

اونىڭ حياتىنىڭ بوتون ايللىرى، آغىر كومورقازىماق امكىلە سارىلى ايدى. ايمدى اونىڭ ارنىڭ و اوغلانلارنىڭ روحلارى، بوتون ارلرە مراجعت ايدىر، قادىنلارى، آنالارى، آداخلىلارى، باجىلارى و قىزلارى اولان بوتون كىشىلىرى چاغىرير و سويلەيرلر:

— برلەشكز! سىرالار كزى محكمەدكز! دوغرىداندا ار و انسان آدمى داشىماغا لايق ايسە كز، ئوز قادىنلار كزى بو فاجەلەردن قورويكز!

192

180